

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

O T

SAYI 21
KASIM 2014
FİYATI 6 TL
KKTC FİYATI 6.75TL

ROMAN TESİRİNDE HİKAYELER

Tek Tabanca Nihat Genç

TARAFINDAN NESREDİLMİŞTİR

ANKARA-İSTANBUL, TC

2014

 www.aprilyayincilik.com www.facebook.com/aprilyayincilik www.twitter.com/aprilyayincilik www.instagram.com/aprilyayincilik

YALNIZCA FİLM ÇEKERKEN YAKIŞIKLIYDIK

Doksanlı yıllar... O dönem sinema öğrencisiydim. Ahmet'i ilk kez bir televizyon programında gördüm. Televizyonda bir baktım; Atilla Dorsay'ın programında Ahmet Uluçay konuşuyor; çok ilgimi çekmişti doğrusu... Sinemacılardan da duyuyordum adını.

Gel zaman git zaman, o dönemki sevgilim Deniz Sevinç doktor çıkmıştı, daha sonra evlendik. Eşimin tayini Kütahya Tavşanlı'ya, Ahmet'in köyü Tepecik'e çıkmıştı. Eşimle sürekli telefonlaşıyoruz. Ankesörlü telefonlar var o dönem; parası olanda kart, parası olmayanda jetonlar var. "Biliyor musun köyde bir sinemacı var" dedi eşim, "Adı Ahmet Uluçay, her gün bana muayene olmaya geliyor, ama muayane olmaya geliyor gibi yapıp sürekli projelerini anlatıyor." Öğrenmiş Ahmet, doktorun kocasının sinemacı olduğunu, her sabah gelip kafa ütölüyormuş. Bir hafta sonu Tavşanlı'ya gittim, tanıştık ve ahbab olduk Ahmet'le. O köyünden hiç çıkmamış bir köylüydü, bense biraz daha hormona bulanmış, köyünden çıkıp dolaşmış bir köylüydim. Benim akademik bilgi ve tecrübelerim, onun tefekkürle bulduğu kalbî bilgileriyle kesişti ve Ahmet'in bir sinema dehası olduğunu işte o zaman anladım. Ama öyle kafa ütölüyücü bir adamdı ki; yıpratmaya başladı bir süre sonra beni. Geliver, gidiver; ayıptır söylemesi yeni evliyim, bir sürü derdimiz var, o var bu var... Ahmet sürekli gelip sabahlara kadar oturuyor ve boyuna proje anlatıyordu. Bir süre sonra, Tavşanlı'ya gelip giderken Ahmet'e haber vermemeye başladım. Bu sefer de kokuyu mu alıyordu, bir yere pusuya mı yatıyordu, yoksa istihbarat faaliyetlerinde mi bulunuyordu bilmiyorum ama, her gelişimden en fazla dört saat sonra zile basıp "Yüksel geldi mi?" diye soruyordu. Gelmedi de diyemiyorsun. Bir gün böyle, iki gün böyle, haftalar, aylar derken, Ahmet hep anlatıyor "Şöyle film yapacağız, böyle film yapacağız"... Sonunda dayanamadım, "Ahmet" dedim, "Biz seks yapacağız, ben çocuk yapacağım, kaldık senin yüzünden ortada." Ahmet'in umrunda mı; bir geldi mi sabahlara kadar oturuyor, evden çıkmak bilmiyor...

Bu işe en çok sevinen ise Ahmet'in en yakın arkadaşları Şerif'le İsmail olmuştu çünkü yıllardır onların kafasını ütölüyormuş. İsmail üniversite mezunu bir köylü, Şerif ise işçi emeklisiydi. Şerif Tavşanlı'nın içindendi, İsmail'se Tepecik köyünden komşusu ve akrabasıydı Ahmet'in. İsmail'de kırmızı bir Renault vardı. Seksenli yılların götü büyük polis arabaları vardır ya, onlardan. Hippiler gibi o arabaya doluşurduk. Şase delik; arabadan aşağı baktığında yerin aktığını görürdün, yokuş çıkarken tekler, eşek bokunu görse dururdu araba. Sürekli gideceğimiz yere varamadan iner, itip kakmaya koyulurduk. Doğru dürüst benzin paramız da yoktu o zaman. Ahmet kamyoncuymdu. Maaşlı kamyon şoförlüğü yapıyordu, arta kalan zamanlarında da tavuk çiftliğinde işçi olarak çalışıyordu.

Baktım olacak gibi değil; en azından gidiş geliş saatlerini kontrol edebileyim diye, Ahmet'in tavuk çiftliğinde buluşmaya başladık. Orada da tavuk boku kokusu insanın burnunun direğini kırıyor; toz toprak kokusu; piresi var, kenesi var...

Filmleri, bobinleri alıp boyuna uğraşıyoruz. O arada Ahmet'le bayağı bir proje çıkarttık, hatta "Dondurmam Gaymak" fikri de ilk kez o zamanlarda ortaya çıkmıştı; bir film yapmalıyız ve hiç oyuncu oynatmamalıyız diye düşünmüştük ve Ahmet'in o dönemki düşünceleri bana feyz vermişti.

Bir sürü sabahlama, bir sürü gece, bir sürü gündüz... Ahmet'le her sabahlamamızda şunu gördüm; o sadece ümmi bir sinemacı değil, çok derinlikli bir entelektüeldi de aynı zamanda. Edebiyata çok hâkimdi. Köyde vakit bulmuş ve sürekli okumuş. Köylülerle de uyumsuz olunca, böyle bir okuma açlığı doğmuş. Bir de şu var; ben de çirkindim, o da çirkindi. Çirkin olunca da, senelerce kızlara platonik âşık olmak zorunda kaldık. Çirkinlikle kalsa iyi, aynı zamanda fakirdik de... Hem çirkinsin, hem de fakir; kızların nezdinde hiç şansın yok. Öyle olunca da kıtâba, deftere ve çeneye veriyorsun kendini. Sonra ne olduysa; o da, ben de âşık olduğumuz kadınla evlendik.

Ahmet'ten çok şey öğrendim, o bir tür Anadolu bilgesiydi aslında... Metropol ve modern hayatın getirdikleriyle kendisini çok kirletmemişti ve temizdi, kendine ait masalsı bir dünyası vardı. Nazım'ın bir lafı vardır ya; "Kitaptan öğrenmeyenler topraktan öğrenir." diye... Ahmet topraktan öğreneceğini öğrenmişti. Bir tür Karacaoğlan, bir tür Yunus Emre gibiydi ve bilgeliğinin yanında çok da zeki bir adamdı. O kadar büyük bir hırsı ve inadı vardı ki sinemaya dair; her şeyi sinema gibi görür, her gördüğünü büyük bir iştahla anlatırdı. Bakkala giderse bakkalı, yağmur yağıyorsa yağmuru, gökkuşağını görürse gökkuşağını... Köylülerse Ahmet'e köyün garibi, tuhafı, şaşırması gibi bakarlardı...

Ayrı kaldığımız dönemde de hiç küsmedik. "Dondurmam Gaymak" zamanı tekrar görüşmeye, uzun uzun telefonlaşmaya başladık. "Karpuz Kabuğundan Gemiler Yapmak"ı ilk izlediğimde, memlekette epey popüler olmuş bir dizinin yönetmeniydim ve çok havalıydım. Hiç unutmuyorum, ödül aldığını tesadüfen TRT'de görmüş ve yine kıskanmışım Ahmet'i. Yine bana gol atmış, yine benim önüme geçmişti.

Öldüğünde, ayrıldığımız doktor eşimle bir araya gelip ağladık. Sadece hüznün ve bozkırın o sarı, o kudretli yalnızlığını hatırladım. Ağladım ağlamasına, hüznlendim hüznlenmesine ama ertesi gün de boyuna güldüm. Çünkü Ahmet'in öyle bir vasiyeti vardı. "Ölürsem sakın ola yas tutmayın, gülün olur mu" derdi. Hayatta da öyledir ya zaten; kahkahayla gözyaşı kardeşir bir anlamda. Ben de vasiyetini yerine getirip bol bol güldüm Ahmet ölünce.

Cenazesine gittim, hüznlendim, mezarına çiçek bıraktım, yaşadığı eve gittim, eşi Ayşe ablayı gördüm, Tavşanlı sokaklarında yalnız başıma saatlerce yürüdüm. Oradan da Eskişehir'e gittim, öğrencilerin takıldığı bir meyhaneye girip vurdum kendimi rakıya... Aklıma Ulalı yaşlı bilgelardan Garantıların Halil Dede'den çocukken dinlediğim ve yıllar sonra Dondurmam Gaymak filmimde kullandığım, en sevdiğim diyaloglardan biri geldi: "Dünya bir penceredir, sırası gelen bakar geçer". Diyeceğim o ki; işte böyle bir hayattı bizimkisi ve biz yalnızca film çekerken yakışıklıydık.

ORTA PARMAK BATAKLIĞI

"Cumhura Sesleniş" Programı... Bir Perşembe Akşamı

Sevgili vatandaşlarım, dış politikadaki barışçı yaklaşımımız ve komşularımızla kurmuş olduğumuz dostane ilişkiler çerçevesinde, bir ülkeyle daha, karşılıklı olarak vizeleri kaldırmış bulunuyoruz. Bugünden itibaren, isteyen vatandaşımız, Irak Şam İslam Devleti'ne rahatça gidip gelebilecek. İki komşu ülke arasında kurulmuş olan bu köprü sayesinde IŞİD'le olan ticaret hacmimiz daha da artacak ve...

"Cumhura Sesleniş" Programı... Bir Salı Akşamı

Sevgili vatandaşlarım, sizin de bildiğiniz üzere, ülkemiz nüfusunun yüzde doksan dokuz virgül doksan dokuzu, elhamdulillah Müslümandır. Bu konuda bir şüphemiz yok. Ancak geçmişten bugüne kendilerine gösterdiğimiz bütün iyi niyete rağmen IŞİD yönetimi bize karşı hasmane bir tutum sergilemeye başlamış ve yoğun bir algı operasyonu ile imanımızı sorgulama cüretini göstermiştir. "İslam Devleti Turizmi" adı altında kendilerine çektikleri, ülkemiz vatandaşı bir takım masum insanları etkileri altına aldıkları ve söz konusu grupları kendi devletlerine karşı kıskırttıkları malumumuzdur. Sevgili vatandaşlarım, unutmayınız ki din, Allah'la kul arasında bir meseledir. Kimse kimsenin inancını sorgulayamaz. Zira bu, Allah'a şirk koşmak anlamına gelir. Velhasıl, bütün bu sebeplerden ötürü IŞİD'le aramızdaki vize anlaşmasını tek taraflı olarak fesh etmiş bulunuyoruz. Buradan açıkça ifade etmek istiyorum ki...

"Cumhura Sesleniş" Programı... Bir Pazar Akşamı

Sevgili vatandaşlarım, IŞİD rejiminin son günlerde kendi vatandaşlarına uyguladığı zulme karşı sessiz kalan dünya kamuoyunu kınadığını belirtir ve kalbimizin IŞİD halkıyla birlikte attığını herkesin bilmesini isterim. IŞİD rejiminin kara propagandasına alet olan, ülkemizdeki bazı yayın organlarına da bir çift sözüm var...

"Cumhura Sesleniş" Programı... Bir Çarşamba Akşamı

...ve buradan IŞİD rejimine sesleniyorum: Bu yaptığınız, dinden çıkmaktır! Komşunuz olan bir ülkenin mütedeyyin vatandaşlarının aklını çelip o ülkede bir iç savaş çıkarmaya çalışmak münafıklıktır! Müslümanlığı sizden öğrenecek değiliz! Ayrıca bundan sonra sana, IŞİD değil, IŞD diyeceğiz. Zulmüne İslamı kirletmene müsaade etmeyeceğiz!

"Cumhura Sesleniş" Programı... Bir Pazartesi Akşamı

...ayrıca emperyalistlerin elinde bir oyuncak olan, zalim IŞD rejiminin hunharca baskı altına aldığı, IŞD topraklarında yaşayan kardeşlerim bilsinler ki bütün kalbimizle mücadelenizi destekliyoruz. IŞD zulmüne karşı savaşan kim varsa, koşulsuz olarak destekleyeceğimizi de buradan dünyaya duyuruyorum...

"Cumhura Sesleniş" Programı... Bir Cuma Akşamı

Sevgili vatandaşlarım, herhalde sizler de çok iyi hatırlarsınız ki bir zamanlar bu IŞD toprakları, farklı etnik ve dinî yapıların barış içinde yaşamak için çözümler geliştirmeye çalıştığı bir bölgeydi. Nasıl zamanında, tam da ülkemiz ekonomisi zirveye çıkmışken Gezi olayları patlak vermişse, IŞD rejimi de, aynı şekilde, tam da bölge huzura kavuşacakken ortaya çıktı. Bunlar hep dış mihrakların işi! Velhasıl, akrabalık bağlarıyla bağlı olduğumuz bölge halkını silahlandırmak için gerekli tedbirleri almış bulunuyoruz. Ayrıca buradan IŞD rejiminin başındaki zata da seslenmek istiyorum: "Üç ay içinde İstanbul'da, Ayasofya'da şükür namazı kılacağız!" demişsin. Orası müze bir kere! Müzede mi kılacaksın namazı! İşte sevgili vatandaşlarım, İslamiyet'ten anladıkları bu kadar! Bir de fetva çıkarmışlar, benim için, katli vaciptir, demişler! Buradan Diyanet İşleri Başkanlığına sesleniyorum! Orası yan gelip yatma yeri değildir! Allah görüyor zaten her şeyi! Ayrıca, IŞD rejiminin kara propagandasının peşine takılmış ve doğu illerimizde vandallık yapan hainler de bilsinler ki...

Cumhurbaşkanlığı Ofisi... Bir Pazartesi Sabahı

CUMHURBAŞKANI: Nedir durum?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI: Efendim, önce Kobani'den başlayalım, diye düşünüyoruz. Lojistik olarak en iyi şekilde destekleyebileceğimiz nokta orası. Bölge halkını, eğitip donatmak ve silahlandırmak için gerekli bütün hazırlıklar tamamlanmış bulunuyor.

CUMHURBAŞKANI: Derhal başlayın! Bütün IŞD

topraklarını ne kadar karıştırabiliyorsanız karıştırın! İÇİŞLERİ BAKANI: Efendim, IŞİD, pardon, IŞD ayaklanmalarıyla ilgili...

CUMHURBAŞKANI: Olağanüstü Hal ilan ettik ya!

İÇİŞLERİ BAKANI: Evet ama olayların önünü almakta zorlanıyoruz...

CUMHURBAŞKANI: Yahu kadınlara sokağa çıkma yasağı koyduk, daha ne istiyorlar!

İÇİŞLERİ BAKANI: Efendim ne yaparsak yapalım, sizi laiklikle suçlamaktan vazgeçmiyorlar.

CUMHURBAŞKANI: Ulan ne alakam var benim laiklikle maiklikle!

İÇİŞLERİ: Ayrıca bir takım kültürel hak talepleri de var...

CUMHURBAŞKANI: Kültürel mi?

İÇİŞLERİ BAKANI: Evet efendim, öncelikle her mahalleye bir kafa kesimhanesi istiyorlar. Sonra bir de...

CUMHURBAŞKANI: Nereden çıktı lan bu herifler! Nereden türediler, anlamıyorum ki!

Cumhurbaşkanlığı Ofisi... Bir Cuma Sabahı

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI: Efendim, Kobani halkı, direnişlerine yardım teklifimizi reddediyor.

CUMHURBAŞKANI: Nasıl yani? Ulan zamanında bu IŞD'ciler kesmedi mi bunları?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI: Efendim, kestiler de...

Bizden gelecek bir yardımı istemiyorlarmış. Zamanında neredeydiniz, diyorlar. Ölürüz daha iyi, diyorlar. Öldük zaten, diyorlar.

CUMHURBAŞKANI: O kadar koridor açmıştım!

Nankörler! Ne yapacağız peki?

İÇİŞLERİ BAKANI: Efendim benim bir fikrim var.

CUMHURBAŞKANI: Neymiş?

İÇİŞLERİ BAKANI: Ayasofya'yı cami yapalım, efendim.

CUMHURBAŞKANI: ...

İÇİŞLERİ BAKANI: Hemen şimdi ilan ederiz, siz de bugün Cuma'yı orada kılarırsınız.

CUMHURBAŞKANI: Bu saatten sonra, yemez bence...

DIŞİŞLERİ BAKANI: Ya da efendim... Meşrutî Şeriat diye bir şey uydurup onu ilan etsek...

CUMHURBAŞKANI: O ne be?

DIŞİŞLERİ BAKANI: Yarı Şeriat yarı Cumhuriyet gibi bir şey mesela... Size de, cumhurun halifesi, deriz. Ayaklanmaları durdurur belki biraz...

CUMHURBAŞKANI: Bak o olabilir... Bana başbakanı çağırın.

İÇİŞLERİ BAKANI: Efendim kendisi biraz meşgul.

CUMHURBAŞKANI: Nasıl meşgul, derhal gelsin buraya!

İÇİŞLERİ BAKANI: Konuta kapandı, ders çalışıyor, efendim.

CUMHURBAŞKANI: Ne dersi lan?

İÇİŞLERİ BAKANI: Üniversite sınavı için... Bu sefer sayısaldan gireceğim, diyor.

**Müslümanlığı
sizden öğrenecek
değiliz! Ayrıca
bundan sonra sana,
IŞİD değil,
IŞD diyeceğiz.**

“KADERİMDE TEK BAŞINA KALMAK VARDIR BELKİ DE...”

Haruki Murakami'den, yüreğindeki
iflah olmaz yaranın kaynağına inmek için
büyük bir yolculuğa çıkan bir kahramanın romanı...

SAVAŞ

2008, ABD'nin en büyük yatırım bankalarından Lehman Brothers'ın, pek çok mortgage şirketini de peşinden sürükleyerek iflas ettiği; ölümsüzlük iksiri içtiği sanılan o dünya devi şirketlerin, üçer beşer domino taşları misali devrilmesine tanık olduğumuz yıld. Kürenin sermayesi hasta yatağında inim inim inlerken, düne kadar kapitalizmin sonsuzluğundan dem vurup büyük paralar kazanan Harvard profesörleri, ansızın derin bir korkuyla ezilenlerin bilgisi Karl Marks'ı anımsayarak öyle tuhaf cümleler kurdular ki, geçici bir süreliğine de olsa ağır ekonomi dergilerinin sayfalarından inip, mizah dergilerinin kapağına oturmayı başardılar.

Amerika'da yaşayan Hilmi Amcam, tıpkı darbeler gibi on yılda bir Türkiye'yi ziyaret ederdi ve tesadüf bu ya milenyum periyodundaki arız-ı endami, tam olarak 2008'e denk düştü. Onunla Bakırköy sahilinde buluştuk. Elbette ki biraz yaşlanmıştı ve hayallerinde öyle yaşatsa bile ben doğduğum sene olduğu gibi Paro Mama kutusundaki bebek resmine benzemiyordum artık. Amerika'nın dolayısıyla dünyanın geleceğini merak ediyor, sordukça soruyordum. Özellikle de 'balon'un nasıl oluştuğu önemliydi benim için. Şiştikçe şişen ve bir an gelip patlayınca hacimsel varlığının hiçliği ortaya çıkan ve ama çıkardığı gürültüyle herkesi korkudan titreten 'balon'un ardındaki gerçekliği anlamalıydım.

Neredeyse 45 yıllık gurbet hayatının bozduğu Türkçesiyle hem sorularımı anlamaya, hem de doğru yanıtı vermeye gayret eden amcamın nihayet ağzından şu cümleler döküldü ki, dünyaya hükmeden bu sahte kabadayılının boyunu-posunu, yalanını-dolanını tarif ettiği için çok kıymediydi. "Mütevazı hayatlarımız vardı bizim," dedi ve sürdürdü: "Sonraları oturduğum kasabada dahi milyon dolarlık evlerden söz etmeye başladılar. Her gün posta kutumda ayrı bir bankadan gelen bir ya da birkaç mektup bulmaya başladım. Benim bankalarla işim olmazdı, o yüzden zarflarını bile açmadan bu mektupları çöpe atıyordum. Ama yine de milyon dolarlık evlerde kimlerin oturduğuna ilişkin merakım devam ediyordu. Çöküşten sonra öğrendim ki, bu evlerde meğer komşularım oturmuş."

Anlaşılan bu soygun tezgâhı, daha en baştan itibaren sonsuz kredi vermek üzerine kurulmuştu. Fakat müşterilerin istiap haddi dolup, orantıkta kredi verecek kimse kalmayınca da kapılar tek tek yeniden çalınmış, mektuplar gönderilmiş ve Amerikan yurttaşlarını da ciddi bir biçimde sarsacak olan şu cümle kurulmuştu: "Oturduğunuz ev değerlendi, fiyatı iki, hatta üç katına çıktı. Mevcut evinizin dışında ek bir ipotek göstermenize gerek kalmadan kullandığınız krediyi misliyle arturabilirsiniz."

'Honey money' peşinde koşanlar için bu teklif son derece cazipti. Çünkü düne kadar satın aldığı evin değerinin hayli altında bir bedel üzerinden kredi veren banka, şimdi oldukça cömertleşmiş, kapıya kadar gelip kredi satmak için uğraşmaktaydı. Alınacak krediyle başka bir ev sahibi olmaya da gerek yoktu üstelik. Yepyeni, son model, en fiyalsından bir cip sahibi olabiliydiniz mesela; ya da dünya turuna çıkabilir, lüks otellerde rüya gibi tatillerde sınırsız para harcarayabilir, tıpkı televizyonlarda gösterilen ışıltılı dünyanın insanları gibi havadan gelen bu paraları tavada kızartabiliydiniz. "Armut piş ağzıma düş" deyiminde olduğu gibi oluk oluk akan parayı kasalarına buyur ederken "Bi daha mı gelecez dünyaya" demişler midir bilinmez ama asla sırtı yere değmeyeceği düşünülen imparatorluk yurttaşlarının buldukları bu muhteşem fırsatı kaçırmadıklarını tahmin edebiliriz.

Başlangıçta herhangi bir sorun çıkmadı, eski kredilerin yanı sıra yeni kredilerin de taksitleri zamanında ödendi. Fakat aile bütçeleri sarsılmış ve giderler gelirleri ciddi bir biçimde sollamıştı. Sonraki aylarda önce borcunu tek tük aksatanlar oldu, ardından geri ödemeleri aksatanların sayısı arttı ve öyle bir an geldi ki herkes, bu borçların ödenmesinin mümkün olmadığı konusunda hemfikir oldu.

Bunun üzerine borçlarını ödemeyenlerin evlerine bankalar el koymaya başladı. Sonra borcuna sadık olmayanların sayısı hızla artınca el konulan evlerin de sayısı hızla arttı. Kısa süre içinde de bankaların elindeki konut stoğu inanılmaz bir düzeye erişti.

Öte yandan bankalar sıradan insanları borçlandırırken kendileri de borçlanmışlar ve kötü şans, bu borçların da vadesi gelmişti. Ne var ki, yapacak hiçbir şey yoktu zira kasalar tam takındı. Kasaların yeniden dolması için el konulan konutların hızlı bir biçimde nakde dönüştürülmesi gerekiyordu ama satılık konut sayısındaki baş döndürücü artış, fiyatlara dibi göstermişti. Başka bir ifadeyle gerçek değeri 500 bin dolar olup, 1 milyon dolar kabul edilerek kredilendirilmiş evler artık 200 bin dolar bile emtiyordu. Yine başka bir ifadeyle insanlara sonsuza kadar kredi vererek saadet zinciri ini sürdüreceklerini sananların şişirdikleri balon, nihayet büyük bir gürültüyle patlamıştı.

Balonun patlaması kapitalist sistemi boğacak bir tsunami etkisi yarattı; şirketler ardı sıra çöktü, hatta o güne kadar her çalkantıdan güçlenerek çıkmış olan General Motors (GM) gibi dev şirketler bile iflasın kıyısında çırpınmaya başladı. İşe o zaman bize, "Batmasına asla izin verilmeyecek şirketler" diye bir kategori olduğunu öğrettiler. Ülkeler batabilirdi, halklar açlıktan geberebilirdi ama bu şirketler kesinlikle ayakta kalmaya devam etmeliydi. Mesela GM bunlardan biriydi. Zira GM ve sayıları iki elin parmağını geçmeyen şirketler yok olursa Amerika'nın, hatta dünyanın bile sonu gelebilirdi.

Ne ki, bugün Amerika'nın da dünyanın da varlığını sürdürdüğünü, GM'in ise son bilançosunda yüksek bir kâr açıkladığını biliyoruz. Evet, rahat bir nefes aldınız, o halde artık, bu büyük krizin adanılması ile dünyanın öteki yansına reva görülen sonu gelmez çilenin arasındaki bağtanı algılamaya odaklanalım:

Amerika'nın, krizi kendi dinamiğiyle atlattığı yalanını ortaya atanlar diktatörümüz 2008 yılına sabitlemeye çalışsa da olayın esrarı, sonraki yıllarda saklıdır. Ve çıplak gerçek şudur: Krizin asıl aktörleri el çabukluğu marifet düştükleri büyük felaketin içinden paçalarını sıyrırken; insanlığı, paket halinde hem de geri dönülmez biçimde büyük bir varlık-yokluk savaşının içine atırlar...

Bu savaş önce en zayıfları eleyecekti ve öyle de oldu. İzlanda bir yıl içinde iflasa sürüldü mesela. Amerika'daki krize neden olan mortgage skandalının çok benzeri yöntemlerle geldi bu felaket. Paralar hızla el değiştirdi, ülke on yıl boyunca yemeden içmeden sadece çalışsa bile ödenemeyecek bir borç yaşadı ve İzlanda'nın bütün birikimleri, iflas etmiş küresel şirketlerin kurtarılması için kullanıldı. Yunanistan, İspanya ve Portekiz onulmaz bir çöküşün içine yuvarlandı. Almanya, Fransa başta olmak üzere tüm Avrupa Birliği euro krizi ile felç oldu. Sosyal devlet kavramı tarihin çöplüğüne atıldı. İngiliz halkı tarih boyunca görmediği acı reçetelerle hemhal oldu. Sol iktidarlardan sayesinde biraz olsun düzleşti çıkacağı umut edilen Latin Amerika ülkelerinin iki yalancı bir araya gelmedi. ABD'nin

ihraç ettiği krizden her halde dünya ölçeğinde sadece, zaten yoksulluk ve açlıktan kitlesel ölümlerin yaşandığı kara Afrika etkilenmedi.

Peki, tüm dünya bu bataklığın içinde debelenirken, kriz neden Türkiye'yi teğet geçti? Uzun soluklu bir stratejinin parçası olarak Türkiye'nin günü kurtarılan, geleceği çok ağır bir ipotegin altına sokuldu da ondan. Alınan politik kararlar küresel sermayenin çıkarlarına öylesine endekslili hale getirildi ki, işbirlikçilik hiçbir dönem bu kadar marifetmiş gibi pazarlanmamıştı. Mesela 2009'da krizi adanmak için neredeyse bütün ülkeler vergileri ağırlaşmanın hesaplarını yaparken, Türkiye'de şaşırtıcı bir biçimde ithal otomobile ÖTV indirimi geldi. ÖTV indirilince tabii ki 'altına hücum' filminin benzer bir versiyonu, memleket sahinde 'arabaya hücum' adıyla vizyona girmiş oldu. Sonuçta bu karar, sene başında yerlerde sürünen otomobil satışlarını 400 binli rakamlara yaklaştırdı, direksiyonu uçuruma doğru kilitlenmiş dünya otomotiv devleri de aralarında Türkiye'nin de olduğu benzer müstemlekelerin bu ve benzeri hamleleri sayesinde rahat bir nefes aldı.

'Batmasına asla izin verilmeyecek şirketler' listesine verdiği total maddi destekle sadakatini kanıtlayan Türkiye'yi krizin teğet geçmesi, bu yüzden hayli anlaşılır bir durumdu. Türkiye, borsada yabancı yatırımcıya vergisiz, kesintisiz, güvenli bir biçimde parasını kadama olanağı sağlıyordu ve zaten bu, gongun sesi duyulalı beri hep olmaktaydı. Ayrıca ülkeyi ithal ürün cennetine çevirip küresel pazarın ürün stoklarının eritilmesine büyük bir katkı sunarak ve faizi dünyadaki ortalama seviyenin her daim üstünde tutup, büyük sermayedarlara tatlı kazanç sağlayarak; memleketin bütün değerlerini 'yağma Hasan'ın böreği" gibi alon eşiye dizmişti ki, daha ne olsun? Bununla birlikte, Arap sermayesi için güvenli kaçış ülkesi olarak Türkiye'nin desteklenmesi gayet doğaldı. Çünkü Türkiye'nin dört bir yanında kurnasız ve fütursuzca yükselen gökdelenlerin çimento ve kumu, petrodolarlarla karlıyordu.

Böylelikle kâinat ölçeğinde namlarını yürütmüş büyük sermayedarların, işbirlikçi AKP hükümeti sayesinde Türkiye'de yakaladıkları hep yukarıyı gösteren kazanç grafiği, ekonomik tahribatı önledi, zira alın yumurtdayan tavuğun kesilmesi büyük bir saçmalık olurdu. Normal şartlarda peşkeşçilik olarak adlandırılması gereken bu durum, tribünlere 'herkes krizdeyken Türkiye büyüyor' diye tercüme edilecekti. Bu kuyruklu yalan, zaman içinde o kadar güçlü bir propaganda silahına dönüştü ki, sınırları aşo ve Türkiye bu haliyle komşularına 'model ülke' olarak pazarlanmaya başlandı. Adına Arap Baharı denilen dönüşüm sürecinin en temel argümanlarından biriydi bu: "Türkiye gibi özgür olun ve küresel sermayeye koyduğunuz bariyerleri kaldırın. Bu sayede bütün yeniliklere dünya ile aynı anda ulaşın!"

Üstelik bu önermenin gerçekliğini Irak'ın işgali sonrasında örneğin Erbil'de ardı sıra inşa ettikleri AVM'ler sayesinde test etmişler ve tüketim kültüründeki dönüştürme stratejisinin, askeri stratejilerden çok daha başarılı olduğunu keşfetmişlerdi.

Yerel diktatörlere karşı halkın özgürlük talebini bayraklaştırdığı iddia edilen Arap Baharı'nda, Fransa, Almanya, İngiltere, ABD gibi ülkelerin devreye girmesi gerçek bir turnusol işlevi gördü. Özellikle Libya'ya Fransa'nın bombardımanı sonrasında Kaddafi'nin yakalanıp linç

**"Ya bir yol bulmalı,
ya da bir yol
açmalıyız!"**

**Kartacalı Komutan
Hannibal**

edilmesi ve Suriye üzerindeki akıl almaz baskının menşei, 'Arap Baharı'nın kimliğini tamamen deşifre etti. Sonuçta, Afganistan'dan, Irak'tan, Suriye'den, Mısır, Libya, Tunus, Fas ve Yemen'den, Sudan'dan, ez cümle düne kadar 'bahar' ile övülen o geniş coğrafyadan yükselen dumanları gördük; düşük profilli yeni kukla iktidarların kıfayetsizliğine ve sermayenin engelsiz dolaşım özgürlüğü uğruna açılmış bu savaşın halkların kanlarını emip canlarını aldıgına tanık olduk. Ama bu vahşeti durdurmaya kimsenin niyeti olmadığı gibi, vahşetin yarattığı leşten hiç değilse bir ısırık almak isteyen sırtlanlar, birer ikişer sıraya dizildiler. Çünkü ortada yepyeni bir durum vardı: Düne kadar pazarda sadece kendisinin değil, alış veriş yapacak cüzdanı dolu başkalarının da bulunmasını gözetten büyük sermaye, bugün tamamen şuurunu yitirmişçesine işe yarar her şeyin sahibi olmanın peşinde, yakıyor, yıkıyor. Gözünü ceplerde kalan son kuruşlara dikmiş, durmadan öldürüyor. Bu yüzden sistemin dünya halklarına, matruşka bebekler gibi iç içe geçmiş ölüm, zulüm, sömürü ve soygun dışında bıraktığı herhangi bir çıkış yok. Ve sanki akan bunca kanın ardından, 'ayfon, burger ve kokakola'yı, balta girmemiş ormana kol kola sokabilmeyi başarsalar başları göğe erecek. Oysa onlar da biliyor: Zulüm ile abad olanın akıbeti berbad olacak...

Şimdilerde dizginsiz ve zapt edilemez bir soygun dönemindeyiz ve bu gözü dönmüşlük, dünyayı, sonucunu tam olarak kimsenin tahayyül edemeyeceği büyüklükte bir yangının içine yuvarladı bile. Bir yandan kelle kesen, tecavüz eden, işgal ettiği her yeri yakıp yıkip yağmalayan IŞİD ve benzeri örgütleri, Pitbull köpekleri gibi laboratuvar ortamında üretirken; diğer yandan halkların üzerine yağdırdığı bombalar sanki unutulmuş gibi kurtarıcı rolünü kimseye kaptırmayan ABD'ye verilen pırım sızı şaşırmasın. "Tavşana kaç, tazyiye tut" politikasıdır bu ve her zaman gideri vardır. Çünkü hatırlayın, benzer pirim; Birleşmiş Milletler'in güvenli bölgesi Srebrenitsa'da önce katliamı izleyip sonra uçaklarıyla Sırpıları bombalayarak, ölü Bosnalıları kurtaran NATO da kapmıştı yıllar önce. "Denize düşen yılana sarılır" deyiimi tam da böylesi durumlar için söylenmiştir ve zamanın ruhuna uygundur. Öyle ki, bir dönem nasıl ki insanlık hamurunun parçası tüm naif duyguların içine edip hepimizi birer tüketim nesnesi haline çevirmeye çalıştırsa, şimdi de ruhlarmıza şöyle fısıldıyorlar: İlkelerini bir kenara bırakıp kendini kurtar; olmadı, eteklerine sarılıp durumu kurtar; bunu da beceremezsen kaç ve canını kurtar...

O yüzden Rojava Kürdlerinin direnişine sahne olan Kobanê, canları ve paraları her şeyden tadı olanların ezberini bozdu. Öylesine büyük bir şaşkınlığın içine düştüler ki; Ezidiler için herkes ukalaca konuşurken doğru olan kendini ateşe atan, evlerini ve ilkelerini canları pahasına koruyan, rüşveti reddeden, açlıkla, yoklukla, ölüm ve zulümle alt edilemeyen, uzaydan gelmiş gibi duran bu insanların derhal yenilmesini can-ı gönülden dilediler... Çünkü biliyorlar ki, yok etmek istedikleri bu iyi insan türü gelişirse eğer, işte o zaman kendileri yok olacaklar.

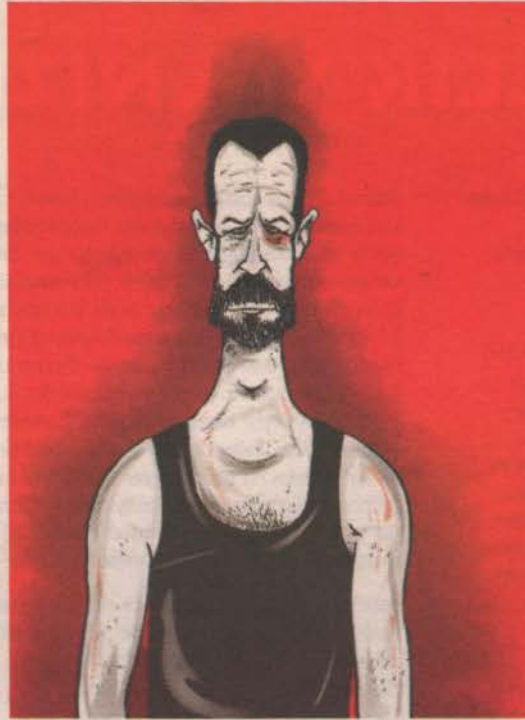
O yüzden Kobanê yok olsun, ezilsin diye şeytanla işbirliği yaptılar. Günlerce, haftalarca IŞİD'e alttan alta destek verip, ürettiği vahşete sırdanını döndüler. Beklediler ki, haddini aşmış Kobanê halkının burnu iyice bir sürtülsün. Burunları sürtülmüyorsa da hepsi toptan ölsün...

O yüzden, Kobanê'de kan gövdeyi götürürken, ABD Dışişleri Sözcüsü Jen Psaki, kuşatma altındaki halkın canını hiç mi hiç umursamadıklarını açığa vuran şu cümleyi kurdu: "Kobanê'de önceliğimiz IŞİD'in sığınacak güvenli bir liman elde etmesini önlemek. Dolayısıyla, bahsettiğim petrol rafinerileri gibi özel tesisleri kontrol altında tutacağız." Ve Erdoğan'ından, Davutoğlu'na kadar bütün AKP kurmayları, boğazi kesilen insanlar üzerinden pazarlık ve şantaj yapmaktan çekinmeyeceklerini fazlasıyla ispatladılar. Üstelik bir de hiç utanmadan evini savunan Kobanê halkı ile IŞİD barbarlarını aynı terazide tartmaya çalıştılar. Hatta IŞİD barbarlarıyla aynı zihniyeti paylaştıklarını göstermek istercesine, Türkiye'deki Kürtlerin sınırın hemen arkasındaki akrabalarına verdikleri desteğin önünü kesmek amacıyla sokakları kan gölüne çevirdiler.

Görünen o ki kapitalizm, bir daha 2008 gibi ölümcül bir krizi yaşamamak uğruna, başka bir deyimle 'bir avuç dolar için', Kobanê gibi minnacık bir kasabayı bile bin türlü kirli hesabın döndüğü vahşi bir savaşın içine sürükleyecek denli tükenmiş artık. Kimse bugün mortgage yemeğini yeniden ısıtıp, yaptığı sihirbazlık numaralarına 'business' diyerek dolarları öyle çabucak cebe indiremiyor mesela. Üretilen bu korkunç sömürü düzeninin ezeli ve ebedi olduğu propagandası da tutmuyor maalesef. Başka bir dünyanın mümkün olduğuna dair inarıların revaçta olması da tüm bunların cabası.

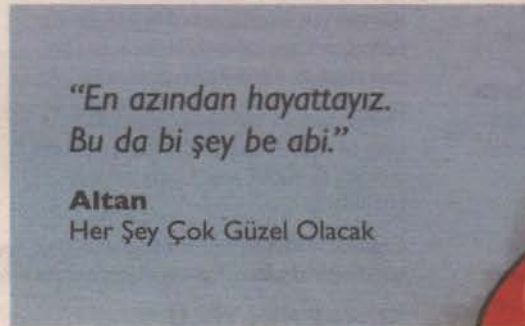
Yaşamı savunmanın aynı zamanda değdiği her şeyi ölüm soğukluğuna gark eden imparatorluğun saltanatına son vermek olduğu bir dönemden geçiyoruz ve insanlık değerleri için mücadele etmek tarihin hiçbir kesitinde bu kadar meşru ve gerekli olmamıştı. Bunu gerçek kılmak için öncelikle başlarımızı eğildikleri yerden kaldırmalı, kaybetmişimiz güveni yeniden kazanmalı, dimdik durmayı başarmalıyız. Sonrasında ise upk Kartacalı Komutan Hannibal'ın kara kışın ortasında, geçit vermez sarp dağ yamaçlarında bir çıkış ararken, askerlerine seslendiği gibi: "Ya bir yol bulmalı, ya da bir yol açmalıyız!"

Akşamsefası

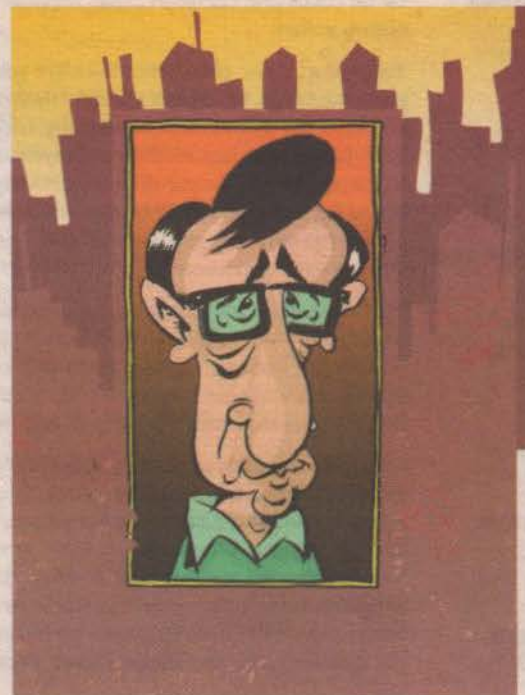
"Biz hayatı tarif almadan yaşarız.
Tarifsiz. Sevinçleri de tarifsiz,
kederleri de tarifsiz."

Egzozcu Selim
Barda

"En azından hayattayız.
Bu da bi şey be abi."

Altan
Her Şey Çok Güzel Olacak

"Hadi avare avare dolaşalım.
Bunu öyle farklı bir yolla yapalım ki;
bu senin hep istediğin ama kimsenin
seninle yapmayacağı tarzda olsun."

Isaac
Manhattan

"Nabıcaz be Kâmil?
Sikerler olum, hepimizi sikerler."

Kaptan
Gemide

YÜZ BİR YILLIK YALNIZLIK

Bazı hikâyeler sonıldığından eskidir. Bazı yorolar görüldüğünden derin. Kadim bir zamana yayılmış ve etten ziyade ruha kazanılmışlardır. Onlar ki, herkesçe bilinseler de sadece fısıltıyla anlatılır. Tıpkı Çele ailesinin yüz bir yıllık hikâyesi gibi...

ÇELELER

Onlarla geçen ay Mardin Ezidi kampında tanışım. Çeleler, bundan yüz bir sene evveline kadar Mardin'in Xarabiya köyünde yaşayan bir Ezidi aile. 1913'te, topraklarından sürülmüşler. Az gitmiş uz gitmiş dere tepe düz gitmiş, Şengal Dağı'nın eteklerindeki köylerden birine, Xerava'ya yerleşmişler. Kendileriyle tanıştığımda, ellerindeki kanla cennetin kapısını tıkatabileceklerini sanan İşid katillerinin pençesinden kaçarak, yüz bir sene önce ayrılmak zorunda kaldıkları topraklara geri dönmüş; otogardan bozma bir kampa sığınmışlardı. Korkularından, korkunç hatıralarından ve biçare canlarından başka şeyleri yoktu yanlarında. Artık kazanamayacak kadar çok kaybetmişlerdi. Tarih tekerrürdü, tekerrür kıyım. Yalnız bırakılmışların kederiyle işaretenmişlerdi.

Bilirsiniz, her yara sahibinde sızlar ve yaşamakta ölmek arasında bir yerde, muhakkak başladığı yere döner bütün insanlar... Çeleler de dönmüştü işte. Dönecek bir yerleri olmadan hem de. Birazdan okuyacağınız, onların hikâyesidir. Bazen dillere bazen gözlerle düşen gölgelerin söylediğidir: Çok idi, az anlattım. Su küçüğün söz büyüğün derler, koca Dede ile başlayalım.

DEDENİN GÖÇTÜĞÜ

Mardin'den Xerava'ya göçerlerken, anam bana gebeymiş. Şimdi dünya yüzünde yüz seneyi aştım. İlk göçümü anamın karnında yaptım, son göçümü torunumun sırtında. Herhalde bu sondur değil mi? Son diyorum ama...

Yeni toprağa vardikten sonra doğmuşum ben. İnsan yaşadığı yere benzer derler ya, ben de Xerava'ya benzemişim. Yüzümün toprağa öykünmesi bundandır. Ayaklarım yere sağlam basarken dahi, kalbimin hep bir yerden bir yere kaçır gibi koşması bundandır. Bir ömrü misafirlik gibi, evdeyken dahi evimi arar gibi yaşamam, hep bundandır. Çok şey gördüm ben evladım, bir gözümün güçten düşmesi, dahasına takatim yok demesi de bundandır. Gözün bakmayı, kalbin kadanmayı, beceremediği şeyler var hayatta. Bir yüz yıl daha yaşamadan ölüyorsa ademoğlu, o da elbet bundandır.

RÜSTEM'İN MÜHRÜ

Babamın tohumları Mardin'de atılmış, benimki Xerava'da. Orada doğdum, orada yaşadım. Orada ölürüm de diyordum ama... sesler müsaade etmedi.

Bilirsiniz işte, sesler... Hani duyanın kalbini delik deşik edenler. Bizim oralara sık gelirler. Ayta önce yine duymaya başladık.

Dediklerine göre, İşid idrisleri, önlerine çıkanı yakıp yıkarak ağzlarından köpükler, kalplerinden cehennem saçarak köyümüze yaklaşıyordu. Yol üstünde ele geçirdikleri kadınların, erkeklerin ve el kadar bebelerin korkunç akıbetleri, nüzgânı uğultusuna karışmış; ölü evi sessizliğine bürünen kalplerimize doğru esiyordu. Hepsini işittik. O mülevves seslere, çok kurban verdik.

Bizim hanımın abisini öldürdüler mesela. Öldürdüler demesi kısa sürüyor. Ama bir yakınınız hayatınızdan fotoğrafı kesilir gibi çıkarıldığında, içinde bir yer ömür boyu kaniyor. Yanında iki arkadaşıyla yakalamışlar onu. Demişler ki, ya Müslümanım dersiniz ya da buracıktı geberirsiniz. İki arkadaş canlarını kurtarmak için, he demişler, tamam Müslüman olduk. Bakın, biz böyle diyene zinhar gücenmeyiz. Bizim buralarda Kürdü, Ermenisi, Ezidisi, Süryanisi, çokları mecbur kalmıştır buna, biliriz. Can kurtarmak için icabında söylenir yalan. Bütün dinlerde can almaktır asıl günah olan. Bu iki arkadaş da he demişler işte. Bizim kayınbiradere gelince, o directmiş; hayır, Ezidiyim ben. O zaman dedikleri gibi yapmışlar. Oracıkta almışlar canını. Sağ kurtulanlar anlattı. Biz işittik. Kulaklarımızda keskin bir çığlık yankılandı.

Başımıza gelecekleri anlayınca düştük yollara. Yanımızda canımızdan başka bir şey alamadık. Ha bir de muhtarlık mührünü aldım ben. Mühür deyip geçmeyin, köyümüzün işareti o. Egemenliğimizin simgesi. Ha, söylemedim değil mi, bendeniz Xereba'nın muhtarıyım. Na işte, bu da mührüm. Onu canımla birlikte, buraya dek taşıdım. Katillere bırakmadım.

Mühür, ben ve bizimkiler yola çıktık. Hep beraber. Yüz yaşında babam, ondan birkaç yaş küçük anam, ben, hanım, çocuklar...

Çocuklar? Olmaz mı? Bizde çocuk çok. Kaç çocuk var diyorlar hanım, söyleyiversene misafire.

GEWRE'NİN YOLU

On bir. Beş erkek var, altı da kız. Anam, babam, biz, çocuklar; bir de çocukların çocukları canım torunlar, yirmi sekiz kafa, düştük yollara.

Yollar uzun, yollar çetin. Yollar ölümlere gebe. Yollar açlığa, yollar susuzluğa. Kaçtığımız çığlıklar rüyalara girince, yollar kör kuyu gibi uykusuzluğa. Bu uzun bir hikâye. Hayat kadar uzun, ölüm kadar kısa. Anlatısam dinleyeni de çok olur, biliyorum. Ama anlamıyorum, kötü bir hikâyeye son vermek isteyenler, neden dinlemek isteyenlerden hep daha fazla? Uzun uzun anlatmak gelmiyor içimden. Yine de sırf bilinsin diye söyleyeceğim kısaca.

Niceleri düştü o yollarda, bir daha kalkamadı. Su küçüğün söz büyüğünmüş, yalan! Minnacık bebeler boynu büyük çicekler gibi kuruyup kaldı. Oracıkta öldüler! Akbabalar gördük aramızda biz. Havada dairesel çizen leş yiğitler. Fakat bunları anlatmayaacağım. Hepsini kalbimdeki yarada saklı.

Uzun bir yürüyüşün sonunda evvela Zaho'ya ulaştık. Azıcık soluktanıp tekrar yola koyulduk. Yol çetindi, devam etmek etmezdi. Aç, susuz halde Kandil'e vardık. Orada kanımızı doyurup, bize verilen üç katın yanımıza kattık. Yolum sonrasında, yürüyemeyecek durumda olanları omuzlarımızdan indirip katırlarla taşıdık. Aramızda gözü dönmüş düşman, önümüzde koca bir muamma, kalbimizden ayrı ayaklarımızdan ayrı kanaya kanaya, önce Şırmak'a, en

nihayetinde de Mardin'e kadar geldik. Bu otogarı kamp yapmışlar, sağ olsunlar, içeri aldılar bizi. Bir canımız, bir de geçmişimiz vardı yanımızda. Bazen ikisi de yük gibi, değil mi?

İSHAK'IN SANDALYESİ

Bazen dünyaya yükümü gibi geliyor. Biri tutmasa, düşeceğim hep. Ama neden böyle bu? Koskoca gezegenin kollarında beni saracak kuvvet yok mu?

Anam, babam, kardeşlerim yürüdü; amcamlar; yengemler, kuzenlerim yürüdü. Ben yapamadım. Duramıyorum üstünde bacaklarımın; altı yıldı, yani doğduğumdan beri böyle bu.

Kampa vardikten sonra, burada gönüllü çalışanlar bana bir tekerlekli sandalye arayıp durdular. Yardım gelsin diye dört yana duyurdular. Yiyeceğimiz yemek, örtüneceğimiz battaniye zor geliyor, kimse sandalye göndermedi.

Nihayet bir abi, adı bende kalsın, hadi belediyenin de adı bende kalsın, işte

o belediyenin acil servisinden bir tekerlekli sandalye aşırıp getirdi.

Allah'ım biliyorsun, hırsızlık değil bu. Sen o abiye günah yazma olur mu? Allah'ım, bir şey daha var, işitiyorsan... Hâlâ irkiliyorum duyduğum her sese. Helikopter geçtiğinde veya bir çatal mesela yere düştüğünde. Daha gözüpek olmak isterdim oysa. Biraz cesaret takviyesi yapabilir misin acaba?

Dedem diyor ki uzun zaman önce unutulmuşuz biz. Yüzyıldan bile uzun bir zaman önce. Dedem yalan söylemez ama inanasım gelmiyor. Biliyorum çünkü, bir yerlerde, biz yaşayalım diye ölen birileri var. Nefeslerini, havalanan kuşlar gibi, gökyüzüne bırakıyorlar. Ve biliyorum çünkü, sen masumları ve çocukları ayır seversin Allah'ım. Beni sen yarattın, herhalde şimdi burada böyle bırakmayacaksın. Unutmayacaksın beni değil mi, unutmayacaksın?

Allah'ım sen bizi koru. Ve kuşları da.

SON SÖZ NİYETİNE

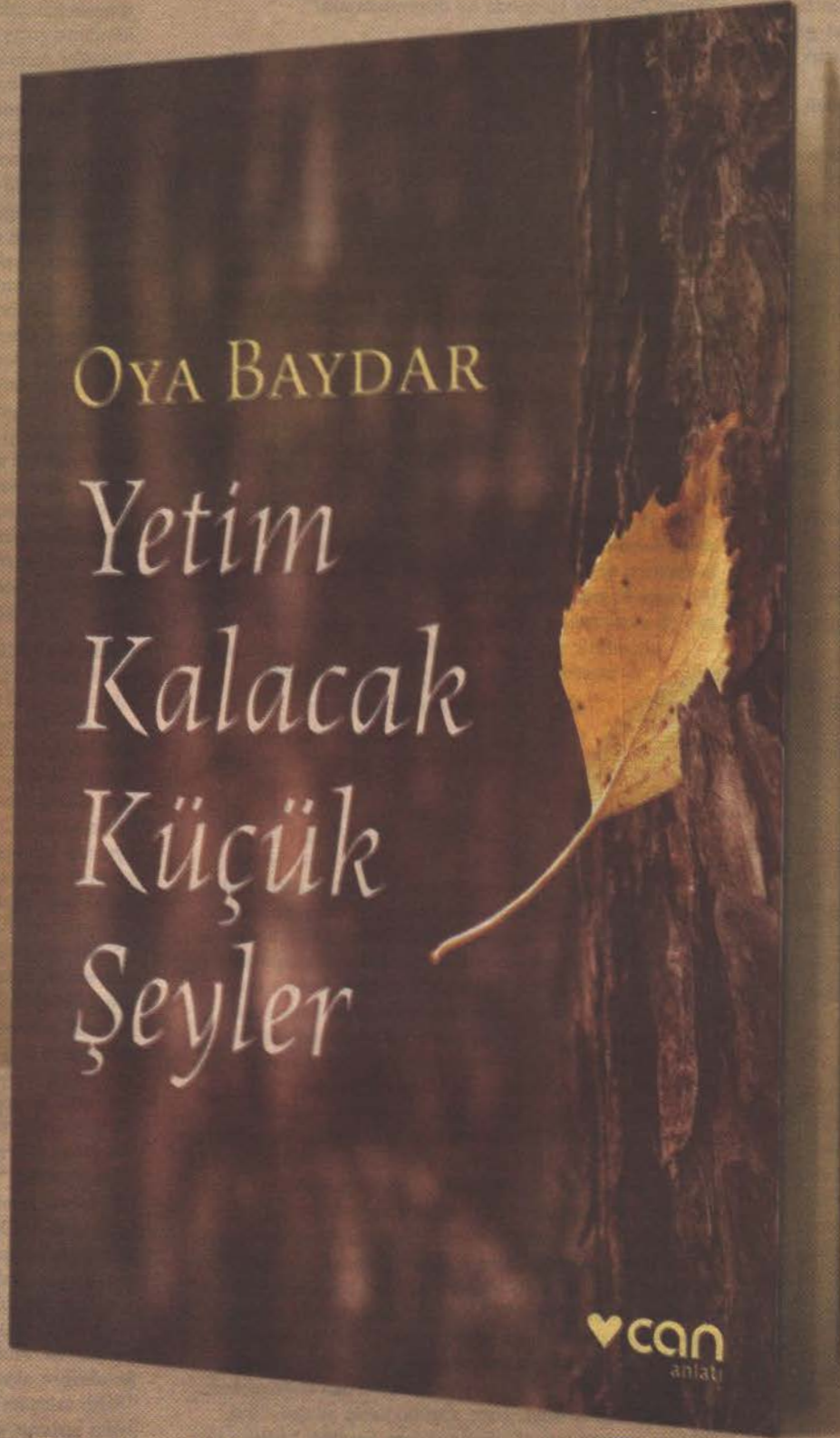
O gün, o Ezidi kampında, sözcüklerin sonu gelince, havaya, bir sırtın yere düşerken çıkardığı sessizlik yayıldı. Anladım ki bu, sadece bir ailenin değil, tüm yetim bırakılmışların hikâyesiydi. Çünkü insan en çok, insanlığın öldüğü yerde yetimdi. Bıçağın sebucak unuttuğunu, et bir ömür habırlardı; ama işte ona da susmak öğretmişti. Zaten konuşsa bile, günahı bol topraklarda, sağırık en buluşucu illetti.

Veda etmek için yerimden kalktığımda, Muhtar Rüstem, bir yüzüme bir de etrafa bakıp, kınk dökük fisikladı: "Kusura bakmayın, sizi kayıpla ağırlayamadık."

Koca bir taş gelip oturdu boğazıma. Yurkunamadım. Ağzımı açıp da "Asıl dünya, esas biz, sizi ağırlayamadık" diyemedim. "Bu rezil dünyanın kokuşmuş atasında, minicik bir köşecik bulamadık. Sizi şu koskoca dünyaya sığdıramadık. Yalnız bıraktık, yetim bıraktık. Bağışlayın. Bağışlayın. Ne olur bağışlayın." 🌸

Yaşadığımız, bizi ansızın değiştiren anlar
unutulmasın diye...

TÜM KİTAP SATIŞ NOKTALARINDA!

PARA

PARAYLA TANIŞMAM

İlkokul 2. Sınıf. Cumartesi öğle vakti. Hafta sonu tatilimiz başladı. Ankara'da, Atatürk Bulvarı'nda tek başıma ilk kez karşıdan karşıya geçtim. Ömrümde ilk kez para kullandım. Pekos Bill dergisini aldım. 1952 yılında Askerler Geliyor başlıklı 17. sayısının "fiyatı her yerde 30 kuruş"tu. Türkiye'nin büyük şehirlerinde ilkokul çocuklarının haftada bir maceralarını izlediği, "Teksas'ın efsanevi kovboyu" diye anılan "ulusal kahramanımız," silah taşımaz, saldırganları ustalıkla kullandığı kementçeyle etkisiz kılar. Sınıfımızın ta öbür köşesinde oturan gözlerimi ayıramadığım İclal gibi, onun da aşkını ifade etmeye cesaret edemediği, Küçük Su adında, kızılderili sevgilisi vardı. Her hafta yeni bir macerasını okumayı heyecanla bekledğimiz rol modeli kovboyumuz, bizim için şiddet karşıtı, saf bir aşkın kahramanıydı. Dört yıl sonra, 11 yaşında, Pekos Bill'in vatani Amerika'ya gittiğinde, Boston'da ilkokul sınıf arkadaşlarının Pekos Bill adını duymamış olduklarının hayal kırıklığını yaşamaktan öte, kovboyların bırakın kızılderilileri sevmeyi, soykırıma uğradıklarını öğrendim. ABD hâlâ ne özür diledi ne de tazminat ödedi. Dergide okuduğumuz da İtalya'da çizilip yayınlanan kovboyun maceralarının Türkçe çevirisiymiş.

PARAMI ÇALDIRMAM

Lise son. Robert Kolej'de leyli okuyorum. Sınıf arkadaşlarım hafta sonu ailelerine, velilerine çıkıyor: İstanbul'da kimsem yok. Ben de Beyoğlu pavyonlarını mekân edinmiştim. Gene gideceğim. Gece için harçlığımdan biriktirdiklerim dolabımdan çalınmış. Yatakhane arkadaşlarım hırsız yalalayamayış edindi. Tuzak kurdular. Dolabımdan tekrar para çalındığında onu yakaladılar. Parmakları mosmordu. Cüzdanıma elini sürdüğünde, hemen yıkanınca da bir süre çıkmayan boyalı toz, onu ele vermişti. Mezuniyetimize bir ay kalmış. Okuldan atılacak. Yatakhane amirimiz Mr. Hobson'un odasında hırsızlığı yapan sınıf arkadaşımızla yüzleştik. Gömleğimi, iki kravatımı da çalmış. "Dikkatsizliğine inanmadım," dedi. "Kravatın gömleğin üstümdeyken, sabahları senle yan yana musluk başında dişlerimizi fırçalarken kaç kez karşılaştık, farkına varmadın!" Evet, farkına varmamıştım. Meseleyi aramızda kapattık. İnsanlara, hele birlikte olduklarıma güvenmemek bana yabancı bir duyguydu. Hâlâ da öyle. Yıllar sonra arkadaşlarımla Beyoğlu'nda kalan son pavyonlardan birine gittik. Önce orali olmadılar. Yabancı oldukları bir mekân ve âlemi tanıma merakının cezbesinde peşimden geldiler. Birkaç kez gittiğim, İstiklal Caddesi'nin arka sokaklarındaki pavyonda, üniversitede ders verircesine, bulunduğumuz yerin toplumda sosyal fonksiyonunu, karlılarıyla konuşmasını beceremeyen erkekler üzerinde uygarlaştırıcı etkisini, konsomatrislerin onları dinleyerek rahatlatıklarını, sandığı gibi bu mekânların fuhuş yeri olmadığını, en fazla el ele tutuşulduğunu, yanakların okşandığını, patronla müşteri arasında güvenin, belirli bir racounu esas olduğunu, uzun uzun anlattım. İyi içtik. Saatlerce kaldık. Şeridi koparmışım. Eve nasıl geldiğimi hatırlamıyorum. Telefonda arkadaşlarım, mekânın gedikli de olduğumdan hesabı üstlendiğimi, hatta onlara anlattığım racounu kanıtlamak için cüzdanımı saatler öncesinden patrona verdiğimi, gereken parayı gecenin sonunda oradan almasını söylediğimi hatırlattılar. Sabah uyandığımda yanımda cüzdanım yoktu. Pavyondan aradılar. Para istediler. Hesabı ödemedem kaçtın dediler.

PARAMIN YIRTILMASI

Üniversite son. 1968 yılındayız. Amerika'nın bir milyondan fazla Vietnamlıyı öldüreceği savaş sürüyor. Norman Mailer'in "Armies of the Night" romanının konusu olan, Pentagon'a yüzbinlerin katıldığı yürüyüşümüzün ertesi günü. Washington'da üniversiteye yakın Campus Club adlı, ara sıra gittiğimiz birahanedeyim. Yanımda Rhona. Sevgilim. Ayrılabilirliğimizin huzursuzluğu aylar öncesinden başlamıştı. Haziran'da mezun olacağız. O Amerika'da

master yapacak, ben Türkiye'ye dönüp tıbbiyede okumaya niyetliyim. Arkadaşlarımızla bira içiyor, Stockholm'da duruşmaları biten Russell Mahkemeleri'nin Amerika'yı Vietnam'da savaş suçlusu ilan eden kararını tartışıyoruz. İçki ısmarlama sırası bende. Düşüncelerimize pek katılmayan Rhona, "Devam edin, buraları ben getiririm," deyince parayı ona verdim. Aldı. Gözlerini gözlerime dikti. Bana meydan okurcasına baktı. Elindeki beş dolarlık banknotu ortasından yırttı. Sonra söylediklerininse hâlâ anlamını çözemedim, "Şimdi Amerika hakkında ne düşünüyorsun?"

PARAMI KAYBETMEM

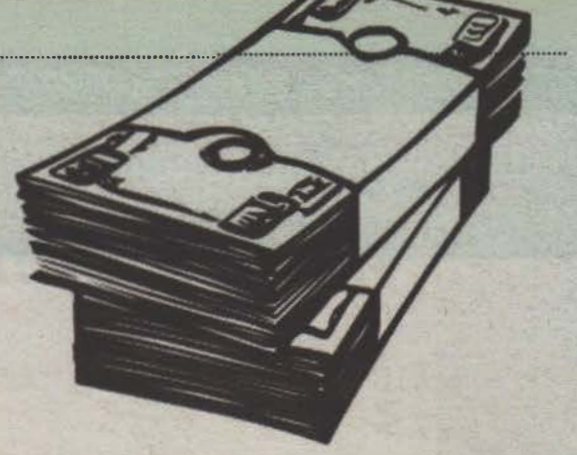
Washington'da üniversiteyi futbol bursuyla okudum. İyi oyuncu olduğumdan değil... Okulun Amerikan futbolu takımı maç kazanamadığından seyircisi de yoktu. Televizyon şirketleri ilgisiz kalıp üniversitede maçların oynandığı Washington'un en büyük stadının kirasını ödeyemez duruma geldiklerinde, takım lav edildi. Bütçede ayrılmış burslar bize verildi. Üniversite bürokrasisi her yerdeki gibiydi. Spordan sorumlu birim, takımla ilişkimizin sürdüğüne kanaat getirince çek veriyor, biz de parayı kuryat işlerine yatırıyor, işlemi her dönem tekrarlıyorduk. İlk yılımdı. Yatakhane iki kişilik odamda başkası olmadığından tek başıma kalıyor, arkadaşlarımla burada buluşuyor, çene çalıyor, bazen poker oynuyorduk. Derken odaya küçük bir rulet masası kurdum. Kasa ben oldum, para kazanmaya başladım. Öğrencilerle dolup taşan odam üniversitenin kumarhanesi! Oyunun müptelası oldum. Rulette asla kaybetmeyecek bir yöntem geliştirdim. New York'lu bir zengin öğrenci "Formülün beş para etmez, hemen kaybedersin," deyince iddiaya tutuştuk. O kasa oldu. Bahsimizden haber alanlar odamda toplandı. Futbol bursumun çekini bozdurmuş, kayıt işlerine yatırmamıştım. Bir saate kalmadan üniversitede yeni dönemi okuyabilmem için gereken birkaç bin doları kaybettim. Güldü. "Ders olsun! Bir daha kuluma kalkışma," dedi. Boşa geçen saatinin karşılığı olarak beş dolar aldı.

PARAMI İKRAM ETMEM

Boğaziçi Üniversitesi'nde hocayım. 12 Eylül olmuş. İstifa etmek üzereyim. Lahey'de insan hakları üzerine bir toplantıya katıldım. NATO ülkelerinin Türkiye'de askeri darbeleri tasvip etmekten de öte, arka çıkmalarına rağmen, Evren cuntası ve işbirlikçileri gündemde. Ne var ki, toplantıdakiler "insan hakları milliyetçiliği" yapıyor; en çok ülkelerinin sorunları konuşulsun istiyor. Katılanlarla dostluk kurmadım. Gündüzlerim toplantıda, akşamlarım tek başıma geçiyor. O günlerde Dostoyevski'nin "Kumarbaz"ını okuyordum. Lahey'e yakın Scheveningen kumarhanesine dadandım. Kendimi tutamadım. "21" masasına oturdum. Devamlı kazanıyorum. Arkamda ayakta duranlardan birinin ince parmaklı eli, neye oynarsam aynısına parasını yatırıyor. Ben kazandıkça o da kazanıyor. Dönüp baktım. Güzel bir kadın. Kafam iyi. Kalktım. Paramla birlikte yerimi ona verdim. Şaşırdı. Sevindi. Göz kırptı. Oturdu. Kaybediyor. Durmadan kaybediyor. Arada sırada bana dönüp çekici bir gülücük atıyor. Yanımda duran, benimle birlikte kadını seyreden bir adam, "Karımı çok mutlu ettin," dedi. "Oynamaya dayanamaz." Sözde çapkınlık girişimim boşa gitmişti. Artık kalk da diyemem. Adamlar sohbet ediyor, karısının kazandıklarını peyderpey kaybetmesini seyrediyorum. Şurdan, burdan konuşurken avukat olduğunu söyleyince sözünü kesip aniden, "İran Şahı'nın avukatı mısın?" diye sordum. Şaşaladı. Ürktü, "Nerden bildin?". O sıralar Humeyni'nin devirdiği Şah'ın İran dışındaki mal varlıklarının davalarının Lahey'de görüldüğünü yazıyordu gazeteler.

PARAMI BOZDURMAM

Viyana'dayım. Avrupa'da işçi çocukları üzerine araştırma yapıyorum. Soğuk savaş yılları. Budapeşte Tuna nehri üzerinden üç-dört saatlik yol. Bütçemi zorlarsam hafta sonumu orada geçirebilirim. Ucuzdur diye trenle gittim. Kalacak yer bulmak sorun değil. Sosyalist ülkelerde otele, pansiyona ücretsiz girişim var. Alsint-utpist/hantey.org size

istediğiniz ayarda yer buluyorlar. Sorun, Budapeşte'de ofislerinin tek olması. Saatlerce kuyrukta bekleniyor. Şehir dışında kalacak hesaplı bir yer ayarladım. Lokantaya gidip kendime gulaş (kulaşı) ziyafeti çekebilirim. Akşam vakti. Sokakta dolanıyorum, Arkamdan bir ses, "Dolar, dolar." Devlet kuşu başıma konu dedim. Karaborsacıya beni götürdüğü تنها sokakta hafta sonu için ayırdığım 100 doları verdim. Büyük, sonra küçük banknotlardan oluşan koca tomar parayı titiz bir muhasebeci gibi teker teker saymaya başladı. Sabırsızlandım. Tehlikeli iş. Belki poliste tanıdığı vardır, atlatılabilir ama beni yakalalarsa... Hangi ülkenin elçiliği karaborsada para bozduran vatandaşına sahip çıkar? On dakika sonra başka تنها bir köşede ganimetimi saydım. Tırnaklamış! Tomarın üstündeki küçük banknotları teker teker sayarken alttaki büyükleri geri almış. Otobüsle otele gittim. Yemek yiyecek param kalmamıştı. Ancak Viyana'ya dönüş bileti alabilirim. Güzel bir yemek yemişcesine uzun uzun dişlerimi fırçaladım. Midemi doldurmak için bardak bardak su içtim. Ertesi sabah istasyon yakınlarında trenin kalkma saatini beklerken arkamdan bir ses, "Dolar, dolar." Önce tanımazlıktan geldi. Sonra özür diledi, "Hata yapmışım. Bekle hemen gerisini getiririm," dedi. Deliye oynadım. Yakasına yapıştım. Geçenlerin gözü bizde. "Yoksa şimdi polis çağıracağım!" Bakırserseri mayın gibiyim. Paramı ödedi. İkimize bira ısmarladım. Sonradan, Norveçli olduklarını öğrendiğim iki kız için ona para bozdurdum.

PARA TEKLİFİ

Artık kalktı. TC vatandaşı erkekler zorunlu askerliklerini yaptıktan sonra, yanılmıyorsam 45 yaşına kadar da yılda bir defa şubelerine gider, yoklama yaptırırlardı. Gerektiğinde polis onları adreslerinden bulur, kısa süreli askeri eğitime çağırılırlardı. Çeşitli nedenlerle çocukluk, gençlik yıllarında yurt dışına çıkmış, askerlik nedeniyle dönememiş belki onbinlerce TC vatandaşı vardır yurda dönemeyen. Günün egemen ideolojisinde şimdi de gücü yetene, işini uydurana askerlik yapmama hakkı satılıyor. Devlet, TC kimlikli erkeklerle vicdani ret hakkını bir türlü yakıştıramıyor. Üniversitede hocaydım. Yaşım kırka yakın. Askerlik yoklamamı atladığımı, yurt dışında bir konferansa gitmek üzereyken pasaport çıkaramayınca anladım. Kimsenin yapabileceği bir şey yok. Mecburen, Beşiktaş'taki Beyoğlu askerlik şubemin yolunu tuttum. Sementin demografik yapısından ötürü şubedekiler "azınlık" vatandaşlarının işlerini görmeye, 12 Eylül cuntasının ekonominin başına getirdiği Turgut Özal'ın "Benim memurum işini bilir" alışkanlığında. Karşımda, masasının başındaki asker; yolcusunun Ermeni olduğunu öğrenen taksi şöförü gibi "Esağfurullah" demedi, ama ilk başta beni ne Türk-İslam kalıplarına yakıştırdı ne de önündeki sandalyeye buyur etti. Oturtmadı. Geliş nedenimi, birkaç gün sonra üniversitemi temsilen Avrupa Bilim Vakfı'nın Strassburg'da toplantısına katılacağımı anlattım. Oturduğu yerden ellerini iki yanına açtı, bayrağımızı yurt dışında temsil etmenin kutsal bir görev olduğunu, benle iftihar ettiğini, ama hukuk devletinde herkesten önce askerlerin yasaları tıpatıp uygulamasını gerektiğini, aksinin yol açacağı anarşik ortamda ülkeye "Allah saklasın" komünizmin geleceğini, benim gibi aydın birisinin yasaların delinmesini talepte bulunmasına yakıştıramadığını söyleyip, isimiz bitti dercesine masasının üstündeki evraka döndü. Siz ne yapardınız? Zaten hazır cevap değilim. Denediğimde iyice saçmıyorum. Şaşkınlığımdan kendimi toparlarken, gözlerini kaldırdı, sandalyeyi işaret ederek "Buyur, otur kardeşim," dedi. Şimdi unuttuğum bambaşka bir konudan söz açtı. Futbol, Atatürk, toplumda ahlağın bozulması derken sözü hayat pahalılığına getirdi. Masasının üstündeki camın altında ailesinin fotoğrafının üzerinde elini gezdirdi, sesini alçalttı, şöyle devam etti, "Camin kırıldığını farz et. Yenisini alacak paramız yok. Bağış toplamamız gerekiyor..".

Dibe Vurmaktan Çekinmeyenlerin Öyküleri

Bizi seç. Hayatı seç... Çamaşır makinesi seç, araba seç, bir kanepeye oturup ağzına berbat şeyler tıkıştırarak beyin uyuşturucu ve ruh çökertici aptal televizyon programları seyretmeyi seç. Bir huzur evinde üzerine sıçıp işeyerek çürümeyi, bencil ve kafayı yemiş çocukların için bir utanç kaynağı olmayı seç.

Hayatı seç.

Irvine Welsh, *Trainspotting* ve *Porno* ile Siren'de!

**“Parasızım, çaresizim, umutsuzum.
Dünyanın en mutlu adamıyım.”**

**Henry Miller, yeraltı baharlarının peşinde...
Siren'de.**

www.sircinyazilari.com | sireninsesi.blogspot.com

Akşamsefası

NEJAT İŞLER

EFELERİN EFESİ

Aylardan mayıs. İstanbul'da işler bitti, kafayı boşaltarak için Bodrum'a indim. Kapağı hemen Gümüşlük'e attım tabii. En kral pansiyona yerleştim. Sezon daha başlamadığı için ortalık boş, acayip sakin. 2-3 gün dolandım etrafta, kahvede falan oturdum. O zamanlar tanidik az, gündüzleri bi şekilde geçiyo da, akşamları sıkılıyorrum biraz. Hele manita durumu berbat. Kadın sesi bile yok, şarkılar olmasa. Askerden geleli bi sene olmuş zaten, fazla dayanamıyorum, biniyorum dolmuşa, ver elini Bodrum...

Bodrum, biraz daha iyi durumda. Turluyorum piyasayı, falan nafile. Burada yaz sezonu için çalışmaya gelen arkadaşlar bile intikal etmemiş daha. Son umudum Adamik. Bence memleketin en iyi müzik çalan barlarından hâlâ. Allah'tan o gün açık ve Apoli müziğin başında. Ardı ardına 'shot' yapıyoruz, bağırarak şarkılar söylüyoruz. bi süre sonra bardaki birkaç kız, Victoria's Secret mankeni gibi görünüyor gözüme, sarhoş oluyorum...

Dolmuşçunun sesiyle uyandım; "Yalı'ya geldik, incen mi?". Nasıl bindiğimi bilmeden indim dolmuştan, elimde nereden geldiğini bilmediğim 'john daniels' şişesiyle. Odayı tuturdum bi şekilde, kapıyı açtım, yatağı gördüm, bam!

'Bam, bam, bam' sesleri... Kıvranıyorum yatakta. 'Bam, bam, bam'... Lan n'oluyo?... 'Bam'... Cam çerçeve ve john daniels şişesi kırıldı. Zıpladım yataktan. Milli servet yerde. Tam küfire girişecekken, odamın üstünden helence bi takım bağışlar... "Bam, bam, bam"... Bi pencere daha dağıldı. Harbiden n'oluyo lan?... Kırık pencereye yanaşıp, sallanan perdeyi araladım. O da ne? 100 metre ilerimizdeki jandarma karakolundan bizim pansiyona ve sahile doğru, aynı şiddetle karşı taraftan da karakola doğru izli menniler uçuşuyor: Havai fişek gösterisi gibi... Sahile hakim pencereye sürünerek gidiyorum ve dikkate ve hayrede bakıyorum. Onlarca çıkana gemisi Gümüşlük Yalı'sına yanaşmış, projektörlerle aydınlanmış sahile asker ve araç indiriyor. Hemen birleştiriyorum parçaları; helence bağışlar, jandarmaya yayılım ateş, sahilde çıkarma gemileri. Hayrede ve endişeyle ağzımdan dökülüyor yarınnın gazete başlığı: "Gümüşlük Yunan işgali altında"...

Bi robot gibi hareket ederek ve durumun saçmalığına şaşarak, ama yine de kararlı hareketlerle, yatağımın yanında duran sırt çantamın fermuarını açıp, içinden 9 milimetrelilik 15 adet mermi alan baretta'mı çıkardım. Mermiyi tabancanın ağzına verdim ve ördek yürüyüşüyle odanın kapısına yöneldim. Kapıya vardığımda, İngilizce çarşan iki sese kulak kabarttım. Seslerden biri Yunan aksanıyla konuşan ve dediklerinden rübeli olduğu anlaşılan bi lavuk, diğeriye sesini çok iyi tanıdığım Batı Bar çalışanı Alex... Nefesimi ayarlıyorum, sakinleştiğime karar verdiğim anda, aniden kapıyı açıp Yunan subayının kafasına sıkıyorum. Alex, gözlerini kocaman açıp, inanamayarak bana bakıyo. "Ulan yıllarca Göktan abi'nin ekmeğini yedin keferle!" deyip, suratının ortasına sıkıyorum 9 milimetreli... Zaten Yunan'ı karış Chelsea'yi aradığından

beri uyuştum herife. Michael Owen'ın gol sevincine ortak oluyorum...

Tabancam belime takım. Çatıdaki çorbacılar, çatışmanın şiddeti yüzünden olan bitenin farkında değil. Hızla mandalin bahçelerinin arasına dalıp kayboluyorum. Amacım Cumayanı'na varıp, muhtar Zeki'yle beraber, geride bi savunma hattı kurmak. Öyle ya, Zeki abi, köyde kimde silah var, kim domuz avına, kim keklige çıkar bilir. Tam Gönülçelen'in önünden seğirtirken, "Necooo, necooo" diye öslüyor biri. Bakıyorum, Nihat abi'yle Zühtü abi tavta oynuyorlar. Civan abi ve Momrü Orhan da yarıc. Yanlarına gidiyorum; "Abi n'abıyonuz? Gümüşlük Yunan işgali altında" diyorum. "Oğluuum" diyor Nihat abi, "tebdil-i kıyafet takılıyorz burdaaa, kamuflaj yaniii"... "Ne diyonuz abi? Kafayı mı yediniz?". "Sakin ol, ileri karakoluz biz". Artık bende asfalyalar atıyo, fısıltıyla bağırarak; "Neyin ileri karakolu be?". "GMT'nin" diyor Orhan abi, ağzından çıkan şaka bile olsa, allah kelamıçasına ciddiyyede. Bön bön bakıyorum güzel abime. "Gümüşlük Mukavemet Teşkilatı" diyor. "Birazdan Uzun Ahmet seni almaya gelecek". Daha lafı bitmeden arabasıyla geliyor Ahmet abi. "Atla, zamanımız kısıldı". Sorgusuz sualsiz atıyorum arabaya. Ahmet abi, nam-ı diğer 'Jake W. Stephenson', 1968 ODTÜ direnişinin sanat yönetmeni. Sessizce ve süratle sürüyor arabasını ve Adalar Denizi sitesinin girişindeki ilk evin kapısına bırakıyor. Bu sefer sorularına cevap arıyorum yüzünde. "Lacivert diyecelisin" diyor. "İn" diyor; iniyorum. Tozu dumana katarak, geldiği yöne doğru kayboluyor gözden. Önünde bıraktığı evin kapısına gidip, çalışıyorum kapıyı. Ses yok. Bi daha. Ses yok. Üçüncü çalışımda, çok iyi tanıdığım bir ses, Cemil abi, "sarılı" diyor kapının ardından. Ahmet abi'nin talimatlarına uyarak, "lacivert" diyorum. Kapı açılıyor; Cemil abi, kafasında kalpak, tamtamına bir kuvva'cı kostümüyle buyur ediyor beni içeri....

Meğersem Adalar Denizi sitesinin alto, GMT'nin gizli karargahıymış. Nalan'ın oğlu Memo, bana bi sucuklu yumurtayı 20 liraya satan Dalgıç Ahmet'i sorguluyo bi yanda. Mehmet Özak, yakın dövüş teknikleri öğretiyö. Polis Hüseyin, silah bilgisi dersinde. "Nerdeydin lan korkak" diye bağırıyor bana. Güven'le Didem'in oğlu Tuna. Okyanus giriyor araya, "Efe gelecek, seninle tanışırıcım, lazımsın bize" diyo. "Ne efesi lan?" diyom. "Halil efe" diyo. İş sarpa sanyo. "Halil efe bir yüzyıl önce yaşamış, rüya görüyolar lan bunlar, ne içtilerse ondan istiyom" derken, ortalık karışıyo, "efe geldi" diye yırtnıyor millet. Mekâna giren, Berdan Mardini... Yıllar evvel, "Kurşun Yarası" diye bi dizide Halil efe'yi oynamıştı. Herif Kürt, soyadı zaten Mardini. Çakma yapımcıların ve kanal yöneticilerinin salaklığı. İnandırıcılık sıfır yani. Ama millet inanmış işte. "yav, şaka mı lan bu?" falan derken, hedef oluyorum aniden. "Efemize laf söyleyemezsin" diye üzerine geliyor herkes. "Lan" diyom, "her şeyi bırakın, bu herif türkücü, ne anlar silahtan külahtan?"... Daha bi geliyolar üstüme, bu sefer öldüresiye. Çekiyorum Barrett'ı saydınıyorum üzerime gelene. Bitiriyolar. Kurşun bitti, uyandım. Atoma işemişim...

AHLAKSIZ BATI

Tam olarak kasım sonlarıydı. O kadar karanlık ve puslu bir hava, ellerim cebimde gülümseyerek bakırm gökyüzüne. Arka daşımin tarif ettiği yoldan şehrin göbeğindeki büyük meydana gittim ve kıt İngilizcem ile bir cafe'nin masasına oturup siparişimi verdim. Gülümseyerek kahvemi veren sarışın garson masadan uzaklaştıktan sonra etrafı seyretmeye, önümden geçenleri kesmeye, yan masaları süzmeye başladım. İlk defa ayrılıyordum Türkiye'den ve İsveç'e geleli iki gün olmuştu. Malmö sokaklarında tek başıma ilk defa dolaşıyordum.

Kahvemden bir yudum çektim. Neredeyse yarım saat sonra ikinci kahvemi sipariş ederken önümden geçen, yan masalara oturan, kendi ülkemde pek alışık olduğum insan manzaraları o kadar garibi me gitti ki... Bir sürü eşcinsel, zihin ve beden engelli, yaşlı, bisikleti ile işe giden ya da gezen kadınlara... O kadar çok zihinsel engelli vardı ki Malmö'de; sanırım büyüklerimizin bize dediği gibi "bu ecnebler hamileyken içtikleri içki ve uyuşturucu yüzünden çocukları böyle oluyor" diye düşündüm. Halbuki bizim gibi akraba evliliklerinin meşru olduğu bir ülkenin sokaklarında neredeyse hiç zihinsel engellinin olmaması, eşcinsel bulunmaması, bisiklet ile işe giden yalnız kadınların olmaması biraz kafamı karıştırırsa da hesabı ödeyip kalktıktan sonra vurdum kendimi Malmö'nün sokaklarına. İçler acısıydı. Şehrin yansı neredeyse tekerlekli sandalyede ya da yanında bir eğitmen ile gruplar halinde gezen sendromlu doluydu.

Kaldığım eve karman çorman bir kafa ile dönerken, sadece bizim mahallede benim bildiğim onlarca yaşlı, engelli insanın evlerine hapis olduğu geldi aklıma. Sağlıklı bir insanın; kaldırımlara park etmiş arabalardan, kafasına her an düşecek olan tabelalardan, belediyenin kapatmadığı çukurlardan en sağlıklı insanın bile şansla kader yürüyebildiği bir ülkede engelli nasıl çıkacak sokağa?

60'lı yılların sonunda cinsel devrim yapmış bu ahlaksız, alkolik, dinsiz, İsveçliler işi gücü bırakmış; yolları, kaldırımları, cafe'leri, sinemaları, evleri, otobüsleri engelliler için dizayn etmiş. Hadi bunu anlarım da bu çok okumuş, medeni dediğimiz İsveçlilerin en çok kadına şiddet uygulayan Avrupa ülkesi olduğunu öğrenince beyin devrelerim iyice yanıyordu. Bunu bir İsveçli arkadaşına söyledim adam gurur duymuş "Evet doğru. Bizim ülkemizde kadını bırak komalara sokacak kadar dövmek, iteklesen bile polis evine gelir. Seni evden siktir eder ve kayıtlı tutar" demişti. Düşününce mantıklı geldi. Annem dahil, teyzelerim, halalarım, komşularım, dostlarım arasında koca dayak yememiş bir tane kadın yok. Bir tanesi de bırak karakola gitmek, birilerine sığınmak; şikâyetçi olmak ne hadlerine. Karı koca arasında olan kan koca arasında kalır:

Neyse... Sonra İngiltere'ye gittim. İki hafta kalacaktım, on sene falan evlilik yapmadan, iltica etmeden kaçak kaldım. Savurdu işte hayat. İngilizler ciddi anlamda ahlaksız, kavgacı bir millet. Bir sağlık sistemleri vardı ki o zamanlar evlere şenlik. Hiç hastane doktor ile işim olmamıştı. Bir defasında sağlam bir kavgaya karıştım. Öyle güzel, öyle şekil dövüldü ki beni, vallahı efsane olur. Sonuç; kafa göz yarıldı, bir de çenem üç yerinden kırıldı. Mecbur, kaçak halim ile her şeyi göze alarak hastaneye gitmek zorunda kaldım. Hemen form doldurdular. Nereden

geldiğimi, kim olduğumu sormadılar bile. "Kim olursan ol, kraliçenin tacı altında yaşayan İngiliz hükümetinin güvencesi altında İngiltere vatandaşı" olduğumu söylediler ve üç ameliyat geçirdim beş kuruş ödemeden. İngiltere'nin sağlık sisteminin yine İngilizler tarafından yerden yere vurulduğu yıllardı.

Bir de "Türk'ün Türk'ten başka dostunun olmadığı" yıllar... İşte bu yıllarda büyük Körfez Depremi oldu. Binlerce ev yıkıldı, ocaklar söndü. Alfreton isimli küçük bir kasabadaydım. Çalıştığım yere, ellerinde küçük kumbaralar ile Türkiye'de yaşanan felaket için yardım toplayan çocuklar, okul harçlıklarını yardım kuruluşlarına bağışlayan öğrenciler ve yaralanmış sarmak için çırpınan alkolik, allahsız, dinsiz Batı... Bu sırada ülkemın sağlık bakanı "Yunan kanına" ihtiyacımız olmadığından bahsedip, dindarlarımız "7.4 yetmedi mi?" diye sorarken, çevre illerden kamyonu dolmuş güzel insanlarımız da deprem bölgesini yağmalamak için organize olmak ile meşguldü. Ülke tarihinin en büyük felaketlerini yaşamış bölge insanına gönderilen yardımlar karaborsa üzerinden satılmakta... Elinde iki dilim ekmek ile yıkılmış evinin önünde ağlayan dedeyi kendi insanının gazabından jandarma koruyordu.

Sonra Amerika'ya gittim. Çürümüşlüklerin, kapitalizmin kalesi Amerika. Seri katilleri, manyakları meşhur; kısaca "paran yoksa öl" memeleketi Amerika. Orayı uzun uzun anlatacak değilim. Sadece kendi mülkünüz olan, kendi arsanızda bir ağaç kesmek isterseniz başınıza gelecekleri bir araştırın yeter. Ardından bir sürü Müslüman düşmanı, Türk düşmanı ülkeye düştü yolum. En modern şehirlerde başı örtülü, çarşafı gezeabilen ve göçmeni olduğu ülkenin gerçek vatandaşlarından bir farkı olmayan onlarca insan. Londra, Paris, New York, Münih ve onlarca şehirde kendi dinini yaşayabilen, kendi kültürlerini yaşatabilen insanlar.

Şimdi desem ki bir mini etekli İsveçli kız, tek başına Pakistan sokaklarında dolaşmaya kalksa ya da bir Fransız kadın hoşgörülerinin doya doya yaşadığı bir İslam ülkesini bisikleti ile gezmek istese... Yok boş verelim o kadar uzakları, bir tane İtalyan kadını dünyayı bisikleti ile dolaşırken Türkiye'den geçmeye kalkmıştı hani, ya da iki Japon kadın en son Kapadokya'ya gelme cesareti göstermişti. Ya da dur! İstanbul'da bir kadın cesedi bulunmuştu. Sarai Sierra. Ülke olarak ne kadar şaşırmıştık. Kadın sadece öldürülmüş, tecavüze falan uğramamış, eski kocası da yokmuş... Sadece öldürülmüş, oysa biz alışkın değiliz böyle cinayetlere. Bizim kadın cinayetlerimiz namus için olmalı, çok sevdiğimiz için olmalı, kadının güldüğü, mini etek giydiği için olmalı... Kadın bizden değilse, bir turistise önce gasp edilmeli sonra tecavüz, en sonunda da öldürülmeli ama Sarai Sierra sadece öldürülmüş! Kabullenemedik. "Kesin casustu, kesin gizli ajan falandı, uyuşturucu kuryesi de olabilirdi" diye haftalarca kafa yorduk. Kolay mı bu ülkede tecavüze uğramadan ölmek!

Toplamda on sekiz sene yaşadım bu ahlaksız Batı ve katil Amerika'da. Hiçbir zaman da meraklısı olmadım. Oralara kapağı atayım, götü kurtarayım diye bir derdim de olmadı. Batı ahlaklı falan değil. Bakmayın; onlarda çocuk gelin yoksa Tayland, Hindistan, Filipinler'e uçak seferleri var. Bakmayın; insan hakları, göçmenler, sosyalizm

çığlıklarına... Gördüğüm en faşist ve ırkçı ülkelerin başında Fransa ve İsveç vardır. Bakmayın; Norveç konuşur durur barbarlıktan, insan haklarından ama Orta Doğu'ya en çok silah satan ülkedir. Bunları tartışacak değilim. Bakmayın; İsveç'e'nin attığı nutuklara, daha elli yıl öncesine kadar Afrika'dan getirdiği zenci çocuklardan hayvanat bahçeleri kurmuş bir ülkedir. Almanya, İtalya, Hollanda'nın durumu belli.

Batı ya da Doğu değil mesele. İnsan denilen yaratık bozuk sadece. Yürümeyi en az üç yılda öğrenen, uçamayan, oksijensiz üç dakikadan fazla yaşayamayan, karnınların yüz yıllardır yaptığı şehirleri bugün makinalar ile yapabilen, tabiatın en zayıf halkalarından birisi kendisini tanrının mucizesi olarak görecektir kadar yüzsüz.

Yalnız, Batı ile aramızdaki ahlaksızlık farkı; üçkâğıt, hırsızlık, yalancılık, kıvrak zekâ... Onlar iş cinayetine "kaza", kadın cinayetine "namus davası", öldürüp katledtiklerine de "şehit" demiyorlar. Rüşvetin adı "iş bitiricilik" değil mesela, çok utanç verici bir kara leke. Sokaklar, yollar, caddeler; sinemalar sadece sağlıklı insanlar için değil; engelliler; özürölüler; eşcinseller, yaşlılar için de...

Batı insanı da kafasını kaldırmıyor sikko dıziler; insanlıktan nasibini almamış yarışmalar; bir sürü soygannın yırttığı ünlü olma şebekliklerinden. Onların da bizden farkı yok ama her gün sokaklarında kadınlar öldürülse, tecavüze uğrayan çocukların cesetleri çöplerden toplanırsa, meclislerinde "kadın ve çocuklara uygulanan şiddet" yasa tasarısı reddedilirse o meclisi o vekillerin başlarına yıklarlar. Ekmek bizim kadar kıtsal değil onlar için mesala. Bir dilim ekmek yere düşse öper başımıza koyarız da elin Alman'ı bizim gibi ekmeğin gramajından çılmıyor. En kıtsal besin kaynağına bile sahip çıkamıyoruz.

Ahlaksızlık, çürümüşlük, kan ve gözyaşları ile beslenmek her toplumda var. Hırsızlar; yüzüstüler, din tüccarları, kadın katilleri, çocuk tecavüzcüleri dünyanın her yerinde.

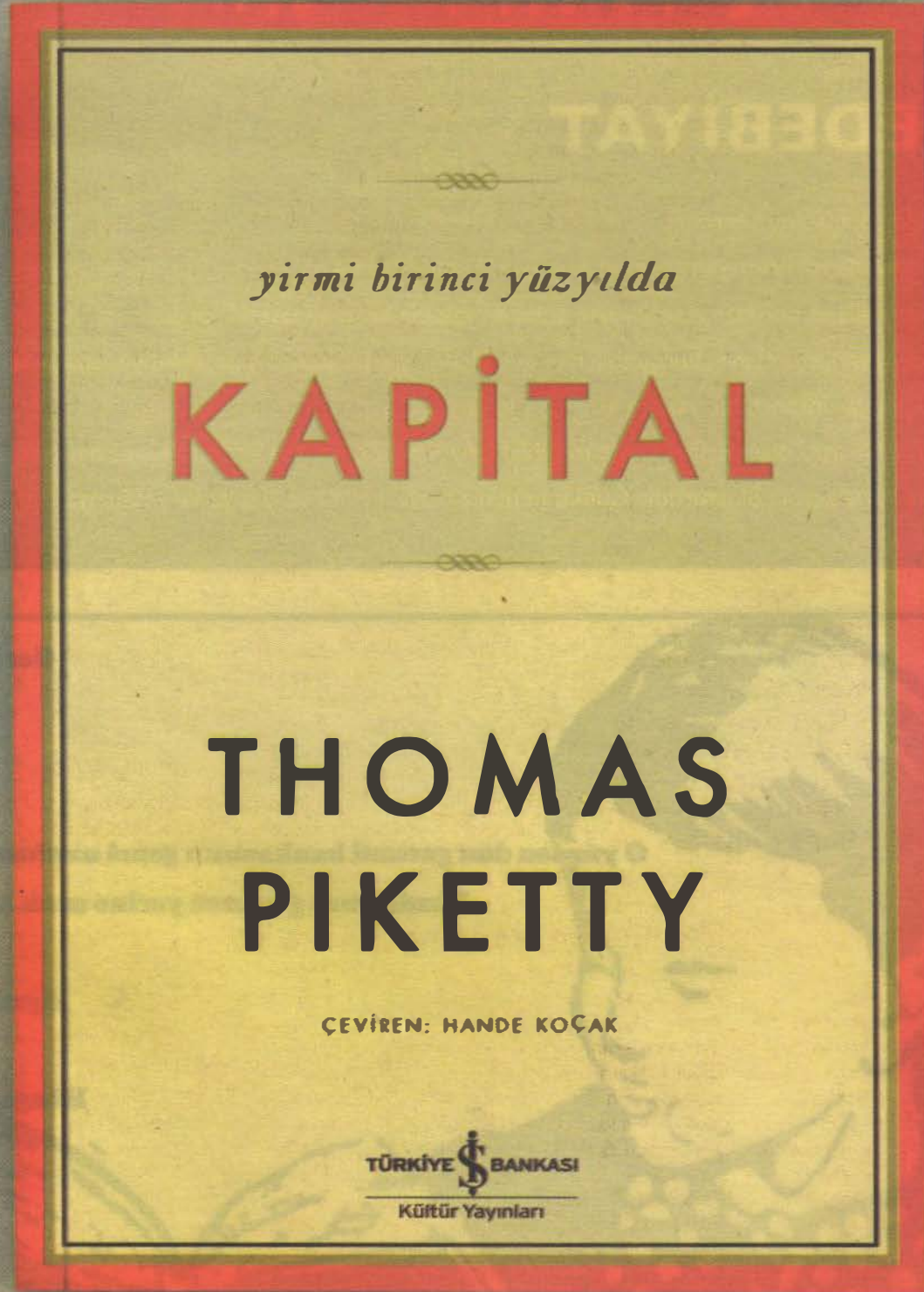
"Bütün dünya kardeş olsa / Hayat bayram olsa / Tüm dünya buna inansa" en fazla şarkı sözlerinde olacak bir ütopya. Bırak insan gibi vahşi yaratığın, hiçbir canlının mayasında yok böyle bir düşünce.

Birey olarak her zaman toplumların içerisinde bolca var hırsızlar; insana düşman, yeşile düşman, kadına düşman, kendinden olan ya da olmayan her renge, düşünceye düşman... Bu anlaşılabilir ama toplumun kendisi kökten çürümüşse kendi yalan tarihine kendi inanmış; hırsızları, katillerini yüceltiyorsa, alkışlıyorsa, akli gitmiş zombiler gibi ölenlerin arkasından isterik çığlıklar atıyorsa, kendisi gibi olmayan toplumun diğer fertlerine bu toprakları dar ediyorsa... Sıkıntı orada başlıyor.

İyi ki biz Batı'nın ahlaksızlığını almışız... Allah göstermesin, Batı bizim ahlaksızlıklarımızın birazını almış olsaydı ne olurdu halimiz? 🌱

Onlar iş cinayetine "kaza", kadın cinayetine "namus davası", öldürüp katledtiklerine "şehit" demiyorlar. Rüşvetin adı "iş bitiricilik" değil mesela.

DÜNYADA OLAY YARATAN VE İNGİLİZCESİ 600.000,
FRANSIZCASI 300.000, KORECESİ İSE BİR HAFTADA
60.000 SATAN KİTAP RAFLARDAKİ YERİNİ ALDI.

SINIRDA EDEBİYAT

Kalkıp gidelim dendi. Kalkıp gidildi. Buluşuldu sınırda.

Çünkü sınırda her gün uygun şartlarda saklanmayan cesetler kokuyor, kurtlanıyordu.

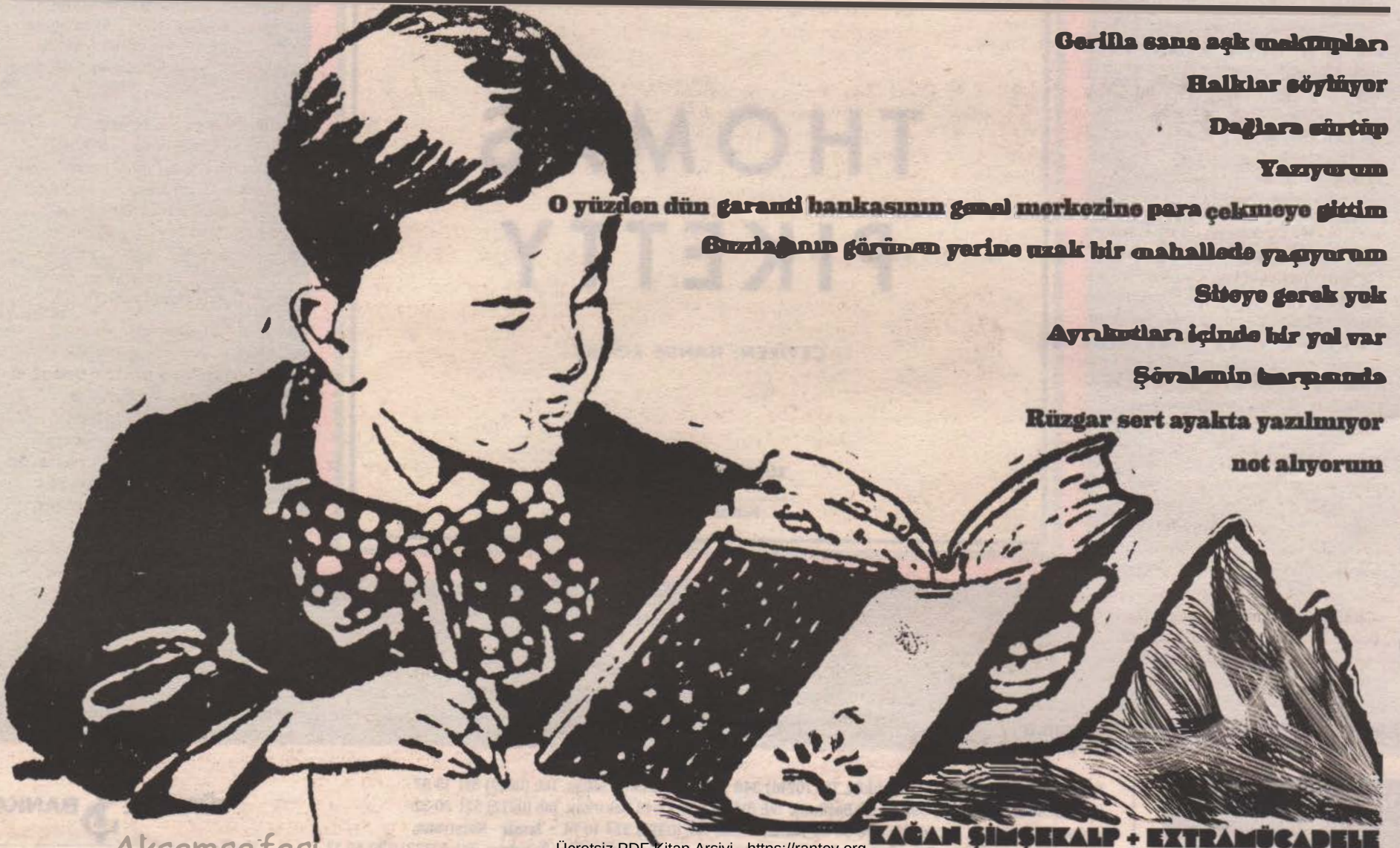
Çünkü sınırın iki yakasından birine düşen bombanın tesiri aynı anda iki yakada birden hissediliyordu.

Çünkü sınırda insanlar can derdine düşmüştü. Canını kurtarabilenler kendilerini ağır bir yaşam mücadelesinin tam ortasında buluyordu.

Çünkü sınırda belki de en çok kadınlar insanca bir yaşamı kurmaya kararlı idi.

Çünkü sınırda birileri kendi sınırlarını aşıp diğerlerinin sınırlarını ihlal ediyordu. Zemin toz toprak, güneş batmak üzereydi.

El ele tutuştuk. Bir insanlık ya da barış zinciri oluşturduk. Çünkü hepimiz harfe, kelimeye, yazıya ve yaşamaya inanıyorduk. *

Gerilla sana aşk mektupları

Halklar söylüyor

Dağlara çıkıp

Yazıyorum

O yüzden dün garanti bankasının genel merkezine para çekmeye gittim

Buzdağının görünümüne yerine uzak bir mahallede yaşıyorum

Şişeye gerek yok

Ayrıntıları içinde bir yol var

Şövalenin tarpanında

Rüzgar sert ayakta yazılmıyor

not alıyorum

İnandıkları uğruna yaşadı, inandıkları uğruna öldü... Evliydi ve beş çocuğu vardı. 1998 yılında evinin önünden kaçırıldı; 555 gün boyunca kendisinden haber alınamadı ve 23 Ocak 2000'de ölüsü Konya'da bir evde, betonun altından çıkartıldı. Oğlu YAHYA KURİŞ, annesi hakkında bildiği her şeyi OT'a anlattı...

KONCA KURİŞ

İLK ANNE PORTRESİ: 1988 yılında başlayan bir serüven bu... 1988'den önce, ben ortaokul birinci sınıfa gidiyordum. Annem o dönemlerde; başı açık, mini etek giyen bir kadındı. Günümüz tabiriyle modern; o ne demek oluyorsa. Atatürkçü bir profili vardı. Annem ilk defa 1988 yılında kapandı ve tarikata girdi. Daha sonra ise, tanrıya ulaşmanın bir araçından geçmediğine karar vererek, "Sadece Kur'an" demeye başladı. Kur'an üzerine araştırmalar yapmaya başladıktan bir süre sonra da, yeni bir arkadaş grubuyla tanıştı. Hakkındaki iddiaların aksine, ömrü boyunca Hizbullah'a üye olmadı. En sonunda da içinde bulunduğu yapıların doğru olmadığına kanaat getirerek, son haline ulaşacağı, kaçınıp öldürüleceği döneme kadarki o büyük serüveni başladı...

GÜÇLÜ KADIN İMAJİ: Annem çok güçlü bir kadındı. Karşısında duramazdınız. Herkes söyleyeceğini söyler, en sonunda ise annem, kendi bildiğini yapardı. Birçok sorumluluk yüklemişti kardeşleri'ne ve bana. Pazar günleri arkadaşlarım zile basardı "Hadi Yahya aşağı gel, top oynayalım." diye. Benim yerime annem aşağı iner ve "Yahya'nın ütü günü bugün, ütü bitirmeden gelemes." derdi. Ben böyle büyüdüm. Kardeşlerim de öyle. Ama askeri bir kuralcılık değildi bu; çünkü annem her şeyden önce duygusal bir kadındı ve çocuklarına çok bağlıydı. Sorunlu bir evlilikleri olmasına rağmen babama âşikti. Bu aşk yüzündendir ki; boşanma kararı aldığıda da, yapamadı...

EVLİLİK: Evlenirken de öyle; babam annemi değil, annem babamı kaçırmış. Anneannem annemi babamla görüşmemesi için banyoya kilitlediğinde, annem banyonun bacasından dama çıkarak evden kaçmış. Daha sonra babamı yanına almış ve inandıkları vasıtasıyla bir petrol tankerine atlayıp İstanbul'a kaçmışlar. Anneannem bu olay için "3 Ocak Mersin'in düşmandan kurtuluşu, Konca'nın da benden kurtuluşu." derdi...

TİCARET: Annemin her zaman evi vardı, arabası vardı. Ama tek isteği kendi ekonomik özgürlüğünü kazanmaktı. 1990 yılına kadar, on iki yıl boyunca ev hanımı olan annem, ticarete tam olarak girmeden önce ufak tefek işler yapıyordu. Bir trikotaj makinası alıp üretim yapmaya başladı, hatta poliş bile sattı. 1992 yılında kendi imkânlarıyla bir yatak firmasının Mersin bayiliğini aldı; 1994 Çiller Krizi'nde de battı. O dönem vade farkının faiz olduğunu düşünüyordu ve faizin haram olduğunu inanıyordu. "İnsanları vade farkından dolayı mağdur etmemeliyim" diyordu. İnsanlar taksitleri geciktirdiğinde de, borçlarına faiz işlemiyordu.

Bu kararı 1994 yılında batmasına sebep oldu. Hızlı bir şekilde sektör değiştirdi ve tekstil işine girdi. Daha sonra da dayımla birlikte İstanbul serüveni başladı. İstanbul'dan birkaç tekstilciyle tanıştı. Yurtdışına dikilen malların ihracat fazlasını Mersin'e getirip, burada bir mağaza açtı. Küçük bir minübüs almıştı kendisine; daha sonra evinin önünden kaçınılacağı minübüs. O minübüsle İstanbul'dan mal alıp, Mersin'de satıyordu, iyi de para kazanıyordu. Sonra dedi ki "Ben bu malların üretimini de yapmalıyım." Bir atölye kurdular, ihalelere girerek toplu üretimler almaya başladı. Serbest bölgede çalışan makinacıları, gece çift mesaiyle kendi atölyesinde çalıştırmaya başladı ve tekstil işinde hızla büyüdü. Üretime başlayalı henüz iki yıl olmuştu ki; bir gece evinin önünden kendi minübüsüyle kaçırıldı...

PARA: Annem parayı sevmiyordu. Haddinden fazla yardımseverdi, sürekli verirdi, her şeyini ama her şeyini dağıtırdı. Hiçbir lüksü yoktu şu hayatta. Sürekli insanlara yardımcı olmak, insanların sıkıntılarına koşmak, derdlerini paylaşmak hayatının büyük bölümünü oluşturuyordu. Yardımseverliğinin, anneme çok büyük zararları da oldu. Annemi kaçıran kişilerden birinin annesi kanser hastasıymış, annem o çocuğun annesini geçmişte tedavi ettirmişti. Siz kanser hastası bir kadını tedavi ettiriyorsunuz ve oğlu sizi kaçırıp, öldürecek olan örgüt üyelerine teslim ediyor. "İyilikten maraz doğar" sözü tam da bu olay için söylenmiş sanki...

FEMİNİZM: Mahallemizin girişindeki köprü'nün kenarında bir taksici durağı vardı. Ara sıra vukuatlar olurdu o bölgede. Bir gece eve dönerken; üç adamın bir kadını zorla arabaya bindirmeye çalıştığını gördük. Annem gece nöbetindeki taksicilere dönüp "Görmüyor musunuz arkadaş? Kadını zorla götürüyorlar. Bir şey yapmaya" diye bağırdı. Adamlara doğru koşmaya başladı, ama gidene kadar adamlar kadını arabaya zorla bindirip götürdüler. Annem "Niye yardım etmediniz?" diyerek başlı taksicilerle

kavga etmeye. Taksicilerden bir tanesi "Aman abla, gece gece o kadının sokakta ne işi var?" dedi. Annem "Ne demek istiyorsun lan sen? Ben de kadının ve sokakta'yım." diye bağırdı o taksiciye. Taksici de "Sen başörtüküsün, sana kim ne yapsın?" diye cevap verdi. O dönem öyle bir imaj vardı insanların kafasında; başörtüsü demek namus demekti sonuçta... O olaydan sonra annemin varolan feminist ruhu daha çok ortaya çıktı ve söylemleri feminizme doğru kaymaya başladı. İnsanların kafasındaki klasik feminist anlayışın ötesinde bir şeydi bu; daha çok İslam'la örtüşen, kadının İslam'daki yeri üzerine kafa yorduğu bir anlayıştı. Tabii çalışmaları feminizmle sınırlı değildi. Herkese karşı böyleydi, onun için kimin ne olduğunun önemi yoktu ki. Bu tavrı son dönemlerinde rahatsızlık uyandırmaya başladı, tehditler almaya başladı ve en sonunda da kaçırıldı...

İLK TEHDİTLER: 1995 yılında Mersin

Kadın Platformu bir panel düzenledi. Konu 'Müslüman Kadın Kimliği'ydi. Annemin eski arkadaşlarıyla yol ayrımı orada kesinleşti ve o gün annemi hedef alan sayısız tehdit savruldu. Çünkü yola çıktığı insanların kalıpları vardı. O insanlar o kalıplardan sıyrılmadıkları için, annemin değişimini kaldıramadılar.

SON DÖNEMLERİ ve

ŞÖHRET: Annem sürekli okurdu.

Hemen hemen her kaynaktan bestenirdi.

Ali Şeriatî de okurdu, Ali Bulaç da,

Dücan Cündioğlu da; o dönem hemen hemen herkesi okudu. Son dönemlerindeyse

daha çok tasavvuf üzerine yönelmeye başladı. Mersin'de hemen hemen herkes tarafından tanınıyordu. Yazmaya başladıktan sonra da söyledikleri şehrin dışına çıkmaya başladı. Kendi bildiklerinin dışında farklı şeyler de öğrenmeye başlayınca; yaşadığımızın gerçek bir din değil bir kültür olduğuna, bize öğretilen birçok şeyin yanlış ve dogmatik olduğuna ve her şeyin sorgulanabileceğine inanır olmuştum.

MEDYA: Medyanın anneme ilgisi Ankara'da bir panelde başladı. Paneli izlemeye gelen bir gazeteci annemi fark etti ve daha sonra röportaja geldi. Röportajdan sonra da annemi televizyona çıkmaya ikna ettiler. Annemin medya ile kurduğu ilişkiye dedemler hep karşı çıkıyordu. Abdullah dedemin, yani babamın babasının anneme "Kızım bak bu söylediklerinin hepsini kabul ediyorum, hepsi doğru ama bunları yalnızca bana anlat, başkalarına anlatma" dediğini çok net hatırlıyorum. Arkadaşları

dedeme "Konca'yı sustur, televizyona çıkmasını" diyordu. Ankara'dan akrabalar telefon açıyordu "Konca'yı bir daha televizyona çıkartmayın" diye. Annem ise kılıcını çekmiş, inandığı yolda yürümeye devam ediyordu.

Medya annemizi kaybetmemizin en büyük sebeplerinden biridir. Annemi bir televizyon programına telefonla bağlamışlardı. Annem "Adem ile Havva" kisasını anlatırken, "Adem'i yaşamış bir peygamber olarak algılamaktan öte, bir kavram olarak algılamak" konusuna değinmek istedi. Annem böyle söylediğinde, televizyondaki moderatör "Adem peygamber değil mi demek istiyorsun!" deyip olayı programdaki kişilerin tartışması üzerinden farklı bir yere taşıdı ve annem şu cümleyi kullandı "Siz ne yapmaya çalışıyorsunuz?" Annemin telefonunu kestiler; annem rejideki insanlara durumu anlatmaya çalıştı. Annem farklı şeyler söylüyordu, tabuları yıkıyordu. Medyaya da bu lazımdı. Medya kendi çıkarları için bunu çok güzel kullandı. O programdan sonra da daha büyük tehditler gelmeye başladı. Hatta bir adam ofise gelip, tektel anıyesinin ortasında tehdit etmişti annemi.

ŞEHİTLİK: Annemin hayatındaki en büyük hayali; inandıktan uğruna ölmektir. Ben üniversite birinci sınavdayken, tehditler aldığını söylemişti. Polise gümümüzün iyi olacağını ve dikkatli olmamız gerektiğini söyledim. "Ben koruma ya da polis istemiyorum" dedi. Otacığ ben sana söyleyeyim anne, dedim, "Bir köprüye, bir parka ya da caddeye ismin verilir, olur biter bu ülkede." Sende mi böyle düşünüyorsun oğlum" deyip üzülerek bana sitem etmişti. Baba tarafım ise rahatı, Karadenizliklerdi, bellerinden silah eksik olmazdı. Annemin tek silahı ise çantasında taşıdığı Kur'an'dı...

KAÇIRILMA GÜNÜ: Annem kaçınılacağını biliyordu, hisse etmişti sanırım. Sabah kalktı, garip bir şekilde müzik açtı, beni dansa kaldırdı ve dans etmeye başladık... Kardeşim Sırma geldi "Kışkırtıyor anne, anca oğlunla dans et" dedi. Annem "Seninle de dans edelim kızım" diyerek Sırma'yla da dans etmeye başladı. Bu olay, aile içinde uzun süredir yaşamadığımız bir olaydı. Normalde çok neşeli bir kadın olan annem bana sarıldı, beni öptü, duygulandı ve gözleri doldu. Gün boyunca da yanından hiç ayırmadı beni. Akşam saat 17.30'da amcam bizi yaylaya götürmek için eve geldi. Annem mesaisi olduğu için gelececeğini söyleince, ben de annemle kalmak istediğimi söyledim. Annem kardeşlerime sahip çıkmam gerektiğini söyledi. Böyle bir cümleyi, normal bir zamanda kullanmazdı. "Yayla'ya gidiyorsun ve bu akşam burada kalıyorsun!" derdi ve konuyu kapatırdı. Üzerine basa basa kardeşlerime sahip çıkmam gerektiğini söyledi. O

günün gecesinde, kanser tedavisini üstlendiği kadının oğlu, beraberinde getirdiği adamlarla kaçırdı annemi. Üç kişi evimizin önüne gelmişler; kafasına zorla silah dayadılar babamı yere indirmişler. Her zaman belinde silahla gezen babam, tesadüf o ki o gün yanına silahını almamış. Annem de babamda silah var zannedip "Sakin ol Orhan!" diye bağırıyor. Çünkü o gün babamın silahı yanında olsaydı, annem biliyordu ki babam gözünü kırpmadan ateş edecek. Annemi, kendi arabasıyla kaçırdılar. Babam hemen karakola gidip dedemlere haber vermiş. Yata da uykuya dalmamın üzerinden yarım saat kadar geçmişti ki kuzenim geldi aşağıya "Dedem seni çağırıyor gel" dedi. Kardeşlerim uyuyordu. Dedem karşısına aldı beni ve annemin kaçınıldığını söyledi. Apar topar Mersin'e geri döndük.

555 GÜNLÜK SÜREÇ: Sonra 555 günlük bir süreç başladı. İlk üç ay sürekli hareket halindeydik. Her an telefon gelir, emniyete gidersin, biri yakalandı, sorgusu var, sorgu yapılır, ifadeler getirilir, kim bu adam? Annenle ilişkisi neydi? Sen bilgi verirsin, onlar harmanlar. Türkiye kazan bız kepece, il il, sokak sokak annemi aradık. Amcam Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı'ydı ama her şeye rağmen aşılamayan bir şeyler vardı. Bu iş için ailem tarafından özel bir ekip oluşturularak sahaya sürüldü ama hiçbir şey çıkmadı...

İlk üç ay her kapı çaldığında "Acaba o mu?" duygusuyla kapıya koşuyorduk. Her acı fren sesinde, her korna sesinde balkona koşup dışarı bakıyorduk. Her telefon çalışında, sürekli tetiktesin. Bir nevi tavşan uykusu. İlk bir sene hep "Bırakacaklar gelecek, elbet geri dönecek, kaçan yok bunun" diydük. Ölümü hiç düşünmüyorduk. Son altı ay ise "Ölümüne bile razıyız" diyecek hale gelmiştik.

Olayın ardından dayım beni İstanbul'a götürdü. Annem ise halen daha bulunamamıştı. Eve çıktım, üniversitede derslere girmemeye başladım. Hocalardan izin almışım ve yalnızca sınavlara giriyordum. Babam ise çok sağlıklı bir süreç yaşamıyordu. Bir gün beni aradılar "Babanın durumu hiç iyi değil, gelip ona destek olman lazım" dediler. Ben de Mersin'e geri döndüm. Çok değil birkaç ay sonra, her zaman oturduğum bir kafe vardı. Babam girdi kafenin kapısından bir hisimla ve "Annemi bulduk" dedi. Arkadaşlarımla vedalaştım ve doğru amcamın evine gittik.

Konya'nın Meram ilçesinde bir evde, anneme ait olduğu söylenen bir ceset bulunmuş ve teşhis etmek için Konya'ya gitmemiz lazım. Arabayla çıkık yola. Annemin arka dişleri yoktu ve protez kullanıyordu. Dişlerini de sıkığı için son zamanlarda protezini takmıyordu. Giderken

protezi de aldım yanıma. Bir de DNA testi yapılır düşüncesiyle, annemin başörtüsünün içinde kalan saç tellerini toplamıştım...

TEŞHİS: Ocak ayının 20'siydi. O kadar soğuktu ki; öyle derin, öyle sert bir soğuğu daha önce hiç hissetmemiştim. Konya'ya vardık. Bir kadın cesedi var ve teşhis edilecek. Bizi Konya'da bir emniyet lojmanına yerleştirdiler gece vakti. İki üç saat uyuduk. Uyanır uyanmaz Konya Emniyet Müdürü'nün odasına gittik. Orta da bir buçuk yıllık bir belirsizlik var. 555 gün boyunca onlarca ceset teşhis etmişsin... Tüm bunların üstüne Emniyet Müdürü bizi "Başınız sağolsun" diye karşıladı. Bir kaset koyup izletmeye başladı. Kasette baskın yapıp boşaltılmış bir ev var ve evin bodrum katında bir beton var. O beton kırılıyor ve altından cesetler çıkartılıyor. En üstteki kadın cesedinin altında da erkek cesetleri vardı. İnfaz edip öldürüyorlar ve oraya gömüyorlar. Üstü betonla kaplanıp hava almayınca da cesetler çürümüyor. Cesetler çıkartılırken bir ayak bileği gördüm. Annem sürekli gezdiği ve kilosu da olduğu için, ayakları ağırdı. Her akşam ayaklarına masaj yapardım annemin ve ayaklarını giritilerine çıkıntılara varacak kadar bilir olmuştum artık; bilekleri ince, parmakları uzundu. Görür görmeyiz içimden "Bu annemin ayağı" dedim. Sonra cesedi teşhis etmeye gittik Adli Tıp Morgu'na. İçerisi buz gibiydi. Önce dayım girdi içeri, çıktı ve "İnsan suretiyle yaratılmıştır. Bu Konca değil." dedi. Dayım bunu söylerken arkamızda bir medya ordusu vardı ve anında haber geçiyorlardı. Babam girdi içeri, çıktı ve "Bilmiyorum ama, ameliyat izleri var." dedi. Babam içeri girmek isteyip istemediğimi sordu bana, girmek istediğimi söyledim. İçeri girdim. Cesedin burnu ve kulakları düşmüştü, saçları da dökülmüştü. Çürümemişti ama vücut suyunu çektiği için kemiklerin üzerinde

bir deri tabakası görüyordun... Otopsiyi yapan doktora yanımda getirdiğim diş protezini verdim. Doktor "Bu yanınızdaysa işimiz çok daha kolay." dedi. Protezi taktı ve hemencecik yerine oturttu. Sonra döndü ve yüzüme baktı. Dışarı çıktım ve dayıma, yanımda annemin diş protezini getirdiğimi ve cesede uyduğunu söyledim. Dayım tekrar içeri girdi, belki de yakıştıramıyor ya da cesedin anneme ait olduğuna inanmak istemiyorduk. Ama protez, o kadının annem olduğunu kesinleştirmişti.

HOLLANDA YILLARI: Artık bu ülkede yaşamak istemiyordum. Bu yüzden de Hollanda'ya gitme karar aldım. 11 Eylül Olayı'nın olduğunda ise Hollanda'da yaşayan Müslüman öğrencilerin vizeleri iptal edildi ve öğrenciler sınır dışı edildi. Benim de vizemi iptal ettiler ve altı ay boyunca Hollanda'da kaçak yaşadım. Sonra da Türkiye'ye geri dönmek zorunda kaldım. O dönem annemin, kanser hastası annesini tedavi ettirdiği çocuk yakalandı. Çocuğun sorgusunda ortaya çıktı ki; annemi sorgulayan ve öldürmesi gereken ekip annemi öldürememiş. Artık orada neler yaşandıysa, annemi öldürmeleri için Batman'dan ikinci bir ekip gönderilmiş. Hatta uzun bir süre saklanmış annemin öldürülemediği. Ölüm kararını alanlar da, uzun bir süre, annemin öldürüldüğünü sanmışlar:

ASKERLİK: Hollanda'dan dönünce beni apar topar askere aldılar. Diyarbakır E tipi Cezaevi'ne gönderdiler önce. Ne gariptir ki annemin katilleri de aynı cezaevinde yatıyordu. Annemi öldürenlerin yattığı cezaevine asker olarak gönderildim. Üç gün sonra Konca

Kuriş'in oğlu olduğumu öğrendiler: Komutan beni yanına çağırıp "Senin burada ne işin var?" diye sordu. Bana mı soruyorsunuz, dedim, "Siz getirdiniz beni buraya." Sonra beni Dicle Barajı Jandarma Koruma Bölük Komutanlığı'na gönderdiler: Düşünebiliyor musun? Annemi öldüren katillerin yattığı hapisanede koruma askeri idim. Elimde bir G-3 tüfeği ve o adamları ben koruyacağım. Bu da bu topraklara ait başka bir facia.

CEMİL İPEKÇİ:

Yıllar sonra annem adına Facebook'ta bir sayfa kurdum. Fotoğraflarını koyup, annemle ilgili anekdotlar paylaşıyordum. Bir fotoğrafın altında "Konca gibi düşünüyorsan senin de sonun onun gibi olur." diye bir tehdit mesajı gördüm. Mesajı atan kişiye bir uyarı mesajı attım. Dedim ki "Bunun yeri burası değil, burası siyasi bir tartışmaya hizmet etmiyor." "Sen de anan gibi ajansın, senin de sonun anan gibi olacak" diye yeni bir tehdit mesajı alınca, hemen o dakika emniyete gittim. Mesajları gösterdim, şikayet dilekçelerini verdim. Bakım olacak gibi değil; i.p. numarasından yola çıkarak, mesajın atıldığı yerin adresini tespit ettim. Emniyete gidip "İşte adres bu, Adana'da burnumuzun dibinde bu adam." dedim. "Biz hallederiz." dediler. Adres bir internet kafeye ait çıktı. İnternet kafedeki kamera kayıtlarından adamın kim olduğu tespit edildi, teknik takiple düzenli olarak gittiği evler belirlendi. Hatırlar mısın; geçtiğimiz yıllarda Cemil İpekçi'ye suikast düzenlenecekti, Adana'da bir evde kroki çıkmıştı. İşte o ev benim şikayetim üzerine basıldı. 19 kişilik bir örgüt çökertildi ve o evden de Cemil İpekçi'ye ait suikast planları çıktı. Yani farkında olmadan Cemil İpekçi'nin hayatını kurtardım.

Annemi öldürenlerin yattığı cezaevine asker olarak gönderildim. Elimde bir G-3 tüfeği ve o adamları ben koruyacağım.

ANNEM YAŞASAYDI: Annem bu dönemde yaşasaydı Nihat Hatipoğlu gibi adamlar olmazdı. Yaşıyor olsaydı, hâlâ aynı misyonu üstlenirdi. Belki dönüşürdü, belki fikirleri değişirdi, belki başını yeniden açabilirdi ama çizgisinden asla ödün vermezdi.

ANNEM YAŞASAYDI: Annem bu dönemde yaşasaydı Nihat Hatipoğlu gibi adamlar olmazdı. Yaşıyor olsaydı, hâlâ aynı misyonu üstlenirdi. Belki dönüşürdü, belki fikirleri değişirdi, belki başını yeniden açabilirdi ama çizgisinden asla ödün vermezdi.

AİLE: Yaşadığımız olaylar herkeste farklı travmalara sebep oldu. Babam, her zaman yanında silah taşımaya rağmen, annemin kaçırıldığı gün yanına silah almadığı için hep bir suçluluk duygusuyla yaşadı ve üzerinde o anını pişmanlığı vardı. Annemin ölümünden birkaç yıl sonra Selvi isimli bir kadını evlendi. Selvi'yi babam gibi, biz de çok seviyoruz. Evliliklerinden Mine adında bir

kız kardeşimiz var. Babam çocuklarını dağıtmadı ve sürekli bir arada tuttu. Şimdi de hepsi yetişkin oldu.

Sena annem kaçırıldığında 4 yaşındaydı, annesiz büyüdü. Cemal de öyle. Sırma ile ben daha şanslıydık, annemle daha fazla vakit geçirdik.

Sırma, annem kaçırıldığında lise sondaydı ve yaşanan olaylardan sonra okuluna devam etmek istemedi. Şimdi evli ve bir çocuğu var. Mersin'de güzellik uzmanı olarak çalışıyor.

Muzafer moda tasarımı

okudu ama mesleğini yapmıyor: Önceleri tekstilci olmak istiyordu, şimdiyse babamla birlikte müteahhlik yapıyor. O da evlendi, eşi şu an hamile. 5 ay sonra amca olacağım...

Cemal iklimlendirme

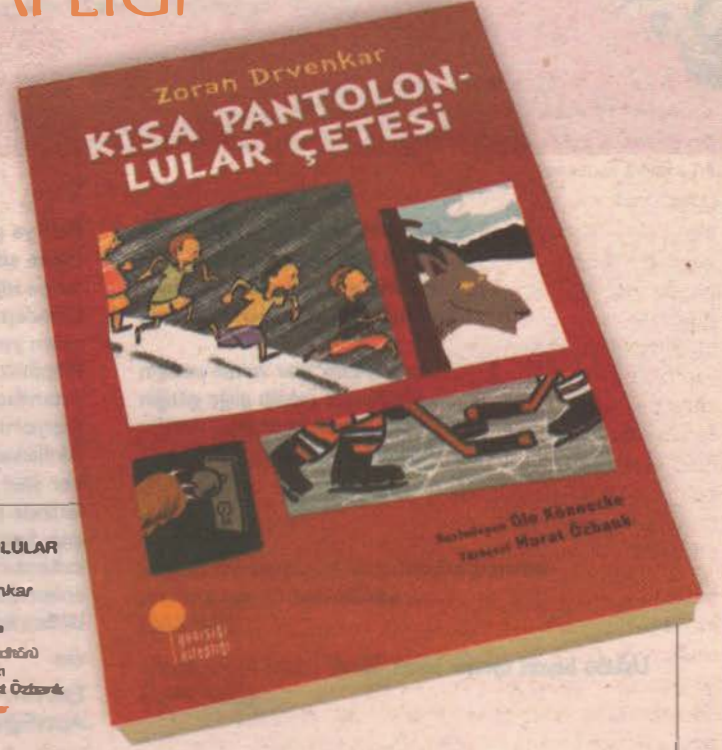
okudu. Mezun olmayıp son sınıfta bıraktı okulunu.

Şimdi ise iklimlendirme üzerine bir şirketi var. İşleri iyi ve sıkıntısı yok. Cemal bana göre hepimizden daha fazla etkilendi. Çok duygusal bir çocuktu. Anneme en çok ihtiyaç duyduğu dönemde, bu olaylar başımıza geldi.

Sena en küçüğümüz. Şu an 20 yaşında, o da biraz benden etkilendi. Bilgisayar programcılığı üzerine üniversite okuyor. Şu an ikinci sınıfta. Babamla yaşıyor; hafta içi yurttan kalıp, hafta sonları yanımıza geliyor...

GÜNEŞİĞİ KİTAPLIĞI

KISA PANTOLONLULAR ÇETESİ
Zoran Drvenkar
Resimleyen
Öle Kannecke
Türkçe yayın editörü
Mürem Beykian
Türkçe Murat Özbenek
Çocuk Kitaplar

Dört arkadaş bu kadar gerçek ve bu kadar komik olabilir mi?

Pek çok dile çevrilen ödüllü kitaplarıyla Avrupa edebiyatının dâhi yazarı Zoran Drvenkar, *Soğuktan Korkmayan Tek Kuş* ve *Yerde Ağır Gökte Hafif* adlı resimli kitaplarının ardından, çocuklar için yazdığı çok komik ve sıradışı bir kitapla okurla buluşuyor. Dört çocuğun gözünden, nasıl kahraman bir ekip olduklarının anlatıldığı roman, arkadaşlığı ve dayanışmayı yüceltiyor. Çocukların problem çözme yetisini, cesaretini ve insanları olduğu gibi kabul etme becerelerini çok eğlenceli bir kurguyla anlatan kitap, sinema tadında bir başyapıt. 2005 yılında, çocuk ve gençlik edebiyatının en saygın uluslararası ödülllerinden Alman Gençlik Edebiyatı Ödülü'ne değer görülen romanın yazarı, kasım ayında 33. Uluslararası İstanbul Kitap Fuarı'nda okurlarıyla buluşacak.

33. Uluslararası İstanbul Kitap Fuarı

8 KASIM
Cumartesi
ZORAN DRVENKAR
Güneşiği Kitaplığı standında
İmza Saati **14.00 - 16.00**
Salon 2 202

Zoran Drvenkar ON8'in konuğu

SÖYLEŞİ 14.15 - 15.15
Avrupa Edebiyatının
Asi Kalem Gençlerle
Buluşuyor!
Karadente Salonu
İMZA SAATİ 15.15 - 17.00

9 KASIM
Pazar
Salon 2 101 C

Zoran Drvenkar'ın gençlik kitapları

Zoran Drvenkar'ın
Güneşiği Kitaplığı'ndaki diğer kitapları!

**YERDE AĞIR
GÖKTE HAFİF**

**SOĞUKTAN
KORKMAYAN
TEK KUŞ**

www.gunesigikitapligi.com

facebook.com/gk.gunesigikitapligi twitter.com/gunesigi
info@gunesigikitapligi.com T 0212 212 99 73 F 0212 212 91 74
Profile Plaza, Cemal Sahir Sok. 26/28 B3 Mecidiyeköy 34367 İstanbul

10 SANİYE SONRA KIZ ÖLECEK!

*Bir vakte erdi ki bizim günümüz
Yığıt belli değil, mert belli değil
Herkes yarasına merhamet arıyor
Derman belli değil, dert belli değil*

*Fark eyledik ahir vaktin yettiğin
Merhamet çekilip göğe gittiğin
Gücü yeten soyar gücü yettiğin
Koyun belli değil, kurt belli değil
(RUHSATİ)*

*İnsanlar, arkalarından konuşulanları bilseler,
toplum diye bir şey olmazdı
(BALZAC)*

*Üslubu beyan, aynıyle insan. (İfade tarzın neyse, osun.)
(ZİYA PAŞA)*

Bir Zen üstadına sormuşlar: "Bir insanın akıllı
Bolduğunu nasıl anlarsınız?"

"Konuşmasından."

"Ya hiç konuşmazsa?"

"O kadar akıllı insan yoktur."

"OLMAMIŞ", "GEBERİ!"

İnternet sitelerinde kitaplar, filmler, haberler, makaleler... hakkındaki yorumları ilgiyle okuyorum. Sık sık uğradığım bir sinema sitesinde, en çok rastladığım yorum şu: "Olmamış." Misal, Nacho Vigalondo'nun Open Windows filmi hakkındaki 9 yorumdan yalnızca biri olumlu. Los Cronocrimenes'i izleyip çok beğenmiş olmasam, Open Windows'u "Yönetmenin, Sasha Grey'le takılmak için çektiği berbat bir film", "Sinemada izlenmeye değmez", "Kötü" zannedeceğim.

Halbuki filmde, uzun zamandır gördüğüm en çarpıcı sahne var: Bir internet korsanı, genç bir kadını rehin almış. Canlı yayında şöyle diyor: "Eğer 10 saniye içinde bu pencereyi kapatmazsanız kızı öldüreceğim!" Pencerenin altında bulunan, izleyici sayısını gösteren sayacıdaki sayı müthiş bir hızla yükseliyor!

Gezi eylemlerine destek verdiği için vatan haini ilan edilen bir sanatçımızın yolu İtalya'ya düşmüş, orada fotoğrafı çekilmiş. Haber bu. Genel kanaati yansıtan okuyucu yorumlarından birkaçı şöyle: "Gebereceksin", "Türkiye'yi senin gibi pisliklerden temizleyeceğiz", "Bu şerefsiz, sonradan sapıtı..."

Sosyal medyaya, haber sitelerine, paylaşımına açık tüm sanal mecralara detone bir "Olmamış" korosuyla, "Gebereceksin" bandosunun düeti hakim.

ÖNCEKİ HAKARETİ UNUTTURAN HAKARET

Dizginsiz bir ağız dalışı, laf çakma, gol atma, tepeden bakma, sövme, aşağılama, kötüleme, hiçe sayma, küçümseme, karalama, çamur atma... fırtınasıdır gidiyor. Eskiden, "iade-i itibar" diye bir şey vardı. Haksızlığa, zulme maruz kalmış kişilerden bir nevi özür dilenirdi. Tören düzenlenir, söz konusu zatın gıyabında "Haklı olan sendin, seni anlamakta geciktik" anlamında konuşmalar yapılırdı. Mesela, vatandaşlıktan çıkarılmış Şair Nazım Hikmet'e, vefatından 46 yıl sonra, 2009'da itibarı iade edilmişti. Bu, toplumun bir değeri keşfetmekte gecikmesinin pişmanlığıydı. Aynı zamanda toplumsal erdemin, vicdanın, hakkaniyetin bir kanıtı, aydınlanma eğiliminin bir tezahürüydü.

Peki ya şimdi? Birbirinin itibarını ayaklar altına almak üzere seferber olmuş kitlelerin hali ne olacak? İade-i itibar fikri, neredeyse tümüyle yok oldu. Gündemi dolduran hakarederi, hemen peşlerinden gelen yeni ve daha korkunç hakaretler unutturuyor. Hepimiz; dostlarımız, kardeşlerimiz, komşularımız, vatandaşlarımızın vahşi, galiz, tahkir çılgınları arasında yaşıyoruz: "Geber! Yapamadın, yapamazsın, yapılamaz! Akıllanacaksın! Senin tipinde hayır yok! Rezilsin! Zaten her şeyi para için yaptın! Bu güzel vatana ihanet ettin! Güziye milletimizin içinden senin gibi bir yavşak nasıl çıktı hayret! Allah belanı versin! Azdın sen! Senin gibileri sallandırmak gerek! Bu herife neden yazı yazdırıyorlar, anlamıyorum! Aşağılık kadın! Haddini bil, yoksa bildirirler!.."

Eskiden, aptallara acırdık. Şimdi, aptallardan korkuyoruz. Aptallığın gazabından kaçış yok.

CİNAİ REFLEKSLER

Hoşgörü, teşvik, ılımlılık, takdir, tolerans, itidal, tebrik, şefkat, hüsnü niyet, asalet, sevgi, teşekkür... nereye kayboldu!

Bir teoriye göre, sosyal medya, insanların karanlık yönlerini açığa çıkaran bir işlev üstleniyor. Gerçek dünyada bastırılan utanç, kıskançlık, şiddet, cinsellik... sanal âlemde patlıyor. Sanal âlemde kamuffaj kıyafetiyle, sahte hesap, takma adla fık atanlar dehşet saçıyor. İtibar suikastı düzenlemek şöyle dursun, yıkıcılık artık refleks haline geldi.

NEFRETİNDE SAMİMİ, KİNİNDE DÜRÜST, VAHŞETİNDE TUTARLI...

Kimileri, internetteki yorumları, gerçek duygu ve düşüncelerin ifadesi olarak görüyor. Demek, samimi hislerimiz ve görüşlerimiz; ancak sahteliğin zırhını kuşandığımızda, saldırgan ve yıkıcı tavırlarımızda ortaya çıkıyor? Peki, diyelim hepimiz birbirimizden nefret etmekte haklıyız. Bu bir sorun değil mi?

TAPILASI İLE LANET OLASININ KAPISMASI

Gazabın diğer ucunda da tapınma var. Orada da aptallık olanca ihtişamıyla kendini gösteriyor. Her gün, tapınanlar ile lanetleyenlerin kanlı köpüklü meydan savaşlarına şahit oluyoruz. Uzlaşma eğilimi yok. Hak verne ihtimali yok. Susma, durma, yavaşlama... hak getire.

BORÇ KÖLENİN KAMÇISIDIR

Tüm bu sanrılı intikamların, vehimli agresyonların, infaz eskizlerinin sebebi ne? Türkiye'de 70 milyon mobil telefon kullanılıyor. Geçen yıl yapılan bir araştırmaya göre her evde ortalama 2 bilgisayar var. Peki neden interneti silah olarak kullanıyoruz? Bu tablo niye bireysel silahlanma verilerini andırıyor?

SEVGİSİZ BÜYÜ

Sanırım, değerli kişiler olduğumuz hissinden uzak yaşadığımız için. Hiç kimseden, hiçbir koşulda, ne yapsak takdir görmediğimiz için. Birbirine "paran kadar konuş" diyen kimseler olduğumuz için. Fiyatı, değer zannettiğimiz için.

Olgunlaşmayı, tatminle bağdaştıramadığımız, her zaman çileyi yücelttiğimiz için. Evlat sevgisi nedir bilmediğimiz halde, tarih şuurundan dem vurduğumuz için. En yakınlarımızın bile arkamızdan kötü konuştuğunu adımız Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

gibi bildiğimiz için.

O kalabalık otobüslerde, daracık kaldırımlarda, yoğun trafikte her zaman bir izdiham panîği içinde fiilen aşağılandığımız için.

Ölümlerle sonuçlanan iş kazalarında Avrupa birincisi, dünya üçüncüsü (El Salvador ve Cezayir'in ardından biz geliyoruz!) olduğumuz için.

Her birimiz, gelirimizin % 57'siyle borç ödediğimiz için. Kredi kartı borçlarını ödeyemeyip kara listeye alınanların sayısı 3 milyonu bulduğu için.

10 milyon 400 bin kişi hiçbir sosyal güvencesi olmaksızın, kayıt dışı çalıştığı için. 20 milyon çalışanın yarısı, asgari ücretle, yani ayda net 846 liraya çalıştığı için. Çocuk işçi sayısı 1 milyona ulaştığı için. 650 bin erkek, 350 bin kız çocuğunun % 60'tan fazlası haftada 6 gün, günde 8 saatten fazla çalıştırıldığı için.

Korkunun, yalnızlığın, değersizlik duygularının aptallaştırdığı bir halk olduk işte. Kendi çocuklarımız, bize lanet ediyor. Tüm o "Olmamış"ların, "Geberin"lerin, "Tipinde meymenet yok"ların... Tüm bu haksızlıkların anlaşılır nedenleri var aslında.

57 milyon 500 bin kredi kartı, bankaların birze güvendiğinin kanıtı değil. 70 milyon cep telefonu, işleri konuşarak hallettiğimizizin göstergesi değil.

Fareler gibi yaşıyoruz. Labirentte peyniri bulsan bile, sonuçta faresin işte. Kahrılı bir zavallılığın hançeresinden yükseliyor tüm hakareder. İktidarın dili ile mazlumların dili aynı artık. Canavar da "Herkes haddini bilsin!" diyor, mazlumlara da Kurtadamla zombi aynı koroda.

APTALLIK İLE DELİLİĞİN KESİŞİM KÜMESİNDE

Bizim asıl yoksulluğumuz takdirden, iltifattan, teşvikten mahrumiyettir. "Aferin yavrucuğum", "Eline sağlık hayatım", "Harika bir iş başardın, tebrik ederim", "Aslan babacığım", "Seninle gurur duyuyorum dostum..." Böyle cümleler dile gelmiyor pek.

Kalbimizin iklimi bozulmuş, dilimizin altında yalnızca zehir birikmiş, sözlerimizde sadece öfkenin harareti var. Aptallık ile deliliğin kesişim kümesinde toplanmışız. Bir gün, bir tek gün iktidar partisinin lideri muhalefete teşekkür etsin.

Bir tek gün, hiç değilse ilahiyat profesörleri birbirine hak versin. "Bizden - onlardan" ayrımcılığına bir günlüğüne ara verelim. Ambargodan, çemkirmekten, sansürden, yılışıklıktan bir gün geri duralım. Kendi aptallığımızı, tarihin kuralı, tabiatın kanunu, hayatın gerçeği zannetmekten bir günlüğüne olsun vazgeçelim.

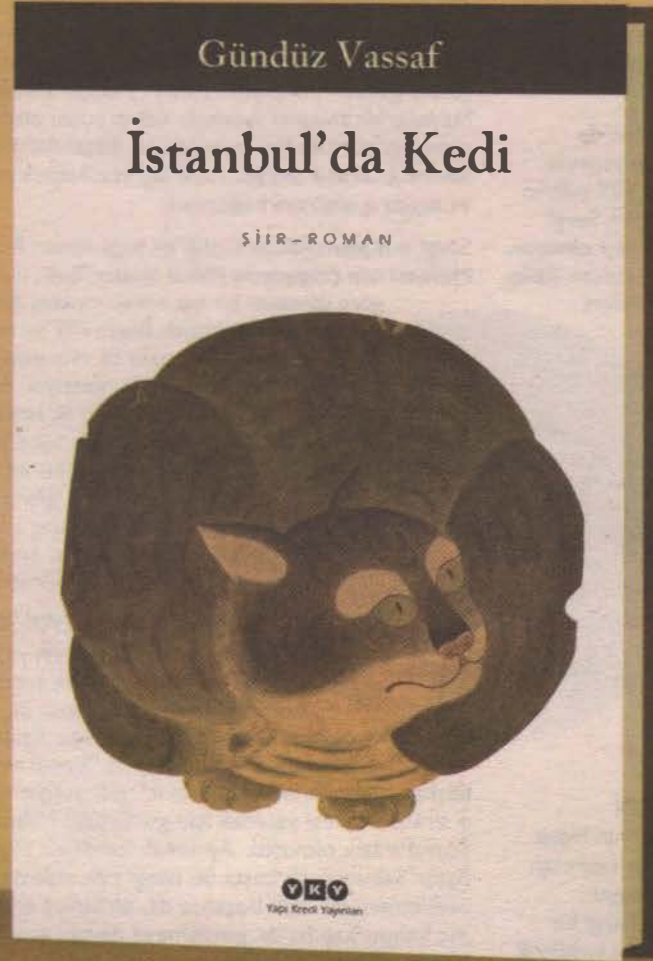
İşte bu enerjiyi asla bulamıyoruz. Barşın, ağız tadının, esenliğin, bir sıcak selamlaşmanın hakkını veremiyoruz.

Open Windows filminde "Bu sapıklığın tarafı olmaktan derhal vazgeçmezsen kızı öldüreceğim!" diyen manyağın dengiyiz biz. Cezalandırma iştiağından, infaz izleme ıptilasından, ceset görme hevesinden kurtulamıyoruz.

Çoktan delirmiş olmamız gerekirdi. Aklimızı kaçırmıyoruz, çünkü kaçırarak kadar aklımız yok maalesef. 🌹

Gündüz Vassaf'tan İstanbul'un kedilerine şiir-roman

Mitolojilerden günümüze kedilerin başından geçenleri aktaran **İstanbul'da Kedi**, metne eşlik eden görsellerle, şaşırtıcı, oyuncu, evcil, kutsal, yaban, tuhaf, tılsımlı kedi türünün şiir-romanı...

Şimdi, bütün kediler büyük altından gülebilir!

Usta yazar Gündüz Vassaf'ın kaleminden, dünyamıza kedi gözüyle de bakan, ince bir mizahla yazılan bu kitap hem insan türünün değerlerini sorguluyor hem de Türkiye'nin yakın geleceğinin çılgın projelerinde "İstanbul'da Kedi"nin akıl almaz dönüşümünü anlatıyor.

YANLIŞ BİR GÜZ ERKEN BİR VEDA

BİR: BOZKIRA İLİŞTİRİLMİŞ ZARIF BİR BULUTTU Güzel, sevimli bir yüz, beyaz bir ten, konuşurken kızaran yanaklar, güneşte kahverengiye dönüşen Alman mavisli küçükçe gözler, hafif dalgalı saçlar, beyaz eller, incecik parmaklar, kısa tırnaklar, ince yüzünden değil, gözlerinden başlayan ve kemerli burunru kaybeden neşeli bir gülümseme, ince içten bir ses, zekice şakalarla harmanlanan alaylı bir anlatış. Sevgi Soysal.

Kışları giydiği Alman malı kalın botlarla, metal düğmeli, beyaz Baviera paltolarla hemen fark ediliirdi. Yaşadığı dönemin çoğu maxi etekli kadınlarının Ankara'sında pantolonla da miniyle de dolaşabilen, kimi zaman abiye kimi zaman spor giyimi tercih eden, hiç eksik etmediği gümüş takılarıyla sade, şık ve kendi kestiği kusa sarı saçlarıyla hep çizgi dışı olan, 'kravatı bozkır'a iliştilmiş zarif bir buluttu.

Yaşamdan kaptığı renkleri yazdıklarına da yüzüne de yansıtan, yol almayı bilen, yolun faturalarını hep yanında taşıyan, acılarına ve kendisine gülüp geçebilen, 90'lı yılların devrimci kadınlarından çok farklı bir yerde duran Sevgi Soysal; 70'li yıllarda hayallerinden başka hiçbir şeyi olmayan, romantik çocuklar için olduğu kadar; dillerine sancısı dizilip diyecekleri üşüyen, ilkin susmayı öğrenip sözcükleri diri diri yüreklerine gömen 80 kuşağı için de seven, sevilen, sevişen, bırakabilen, gitmelerini de dönmelerini de anlamlı kılabilen bir kadındı.

Düşünceleri ve tercihleri uğruna uyduruk gerekçelerle 12 Mart hapishanelerinde 8 ay, Adana sürgününde 2,5 ay geçiren; kadın sorunsalını hayli erken sorgulayıp yazan; kadını algılayışı, kadın hareketinin ötesinde ve içsel olan, bu yönüyle diğer 12 Mart romancılarından ayrılan; kendi özgüveniyle dimdik ayakta durabilen, hem anne hem sevgili olabilen; Ece Ayhan'ın "Adeta sarışın bir Leyla Zana." dediği bir isimdi.

İKİ: RUHİ SUTÜRKÜLERİNE İNEN KEDERDİ Sevgi, yerinde duramayan, uçarı bir kızdı. Hayatının hiçbir döneminde, saatlerce bir ders kitabının başında oturmayı beceremez; ancak sınıfta da kalmazdı. Spora, sosyal etkinliklere tutkundu. Trampet çalmak bile herhangi bir dersin anlamsız bulduğu ödevini yapmaktan daha keyifliydi.

Hafta sonlarını evden uzakta geçirmek isterdi. Alaturka müzik başlar başlamaz kapatılan radyoların yanında büyüyen Sevgi, türkü kursunu tercih etmişti. Komünizm propagandası yaptığı gerekçesiyle Devlet Operası'ndan atılan Ruhi Su, Ankara Kız Lisesi'nde hafta sonları türkü kursu verirdi. Sevgi, arkadaşı Jülide Gülizar ile bu kurslara katılmıştı. Ruhi Su'nun türkülerindeki kederi herkesten önce fark etmişti.

ÜÇ: İLK AŞK; BİR GÜL ESİNTİSİYDİ Liseden sonra, Ankara Üniversitesi DTCF'de arkeoloji okumaya karar vermişti. Burayı seçmesinin asıl nedeni, lise mezuniyetinden hemen önce tanıştığı, üniversitenin yakışıklı ve sevilen öğrencilerinden Özdemir Nutku'ydu. İlk başlarda edebiyattan ve sanattan konuşan ikili, zamanla daha sık görüşmeye başlamıştı. Aralarındaki aşk evlilikle sürmüştü. Evliliklerinin ilk yıllarında Özdemir Nutku, yurtdışından tiyatro eğitimi için davet almıştı. Sevgi, sevdiği adamla Almanya'ya gitmek için üniversiteyi yarıda bırakmıştı. Sevgi için bırakmak, sorun değildi. Almanya'da ilk çocuğuna hamile kalıp Türkiye'ye dönmüştü. Mart 1958'de oğlu Korkut doğmuştu. İlk başlarda tam tanı konulmasa da Korkut övistikti. Bu, Sevgi'nin ilk yıkımydı.

Evlilikleri sıradanlaşan çift, o sırada zorunlu bir ayrılık yaşamıştı. Özdemir Nutku, askere girmişti. Sevgi, o

dönemlerde, Dost dergisi ve Meydan Sahnesi'nden arkadaşları arasında, sanatla iç içe güzel günler yaşamıştı. Meydan Sahnesi'nde sergilenen Zafer Madalyası isimli oyunda rol almıştı. Karşısında ise İstanbul'dan gelen genç bir oyuncu. Başar vardı. Rol arkadaşlığı olarak başlayan ilişkileri, bir süre sonra ciddileşmişti. Göz göze geldiklerinde, evli bir kadını bekârlaştıran 19 yaşındaki bu delikanlı, kendisinden 6 yaş küçüktü. Askerden izinli gelen Özdemir Nutku, evde Başar Sabuncu'ya ait eşyalar ve Sevgi'ye yazılan aşk mektuplarını bulmuştu. Avukatları aracılığıyla tek celsede boşanmışlardı.

DÖRT: İKİNCİ AŞK: BİR ERGUVAN UĞULTUSUYDU Sevgi, artık bekârdı; ama kendisinden yaşça küçük sevgilisi İstanbul'a dönmek zorundaydı. Başar, onu görmek için ilginç yollar bulmuştu. O dönemde İstanbul'dan Ankara'ya gazete getiren kamyonlar, yolu beş saatte alırlardı ve Başar bunlarla bir anlaşma yapmıştı. Kaçak yolcu olarak kimi zaman günübirlik Ankara'ya gelirdi. Başar, Ankara'yı pek sevmese de âşık olduğu kadın uğruna Ankara'ya yerleşmiş ve orada iş aramaya başlamıştı.

Sevgi, o dönem Alman Elçiliği'ne bağlı Alman Kültür Merkezi'nde çalışıyordu. Mesai saatleri belli, sıkıcı, Sevgi'ye göre olmayan bir işti; ancak maaşını Alman markı olarak almaktaydı. Başar, TRT'ye radyo programları yazsa da evin esas geçim kaynağı Sevgi'nin maaşıydı. Ankara'nın sohbet konularının ilk sırasındaki Başar; Korkut'a bir baba yakınlığı göstermişti. Sevgi, bu yakınlığı fark edince, resmi işlemler için nüfus cüzdanını Başar'a vermişti. İkili evlendiklerinde, çevredeki dedikodular da kesilmisti.

BEŞ: O ARTIK 'SEVGİ SOYSAL'DI Yine, zorunlu bir ayrılık yaşanmıştı. Başar da askere gitmek zorundaydı. Askerliğini Ankara'da yapsa da, evde olmayışı Sevgi'yi bunaltmıştı. Aşkla vedalaşmak arındaydı yine. "Kendi ateşini başkasının ceenneminde sınırdır" gibi yaşıyordu. Çünkü; o sıralar, söyleşi yapmak için görüştüğü Mümtaz Soysal'a âşık olmuştu. Ayrılmak istediğini söylediği Başar Sabuncu, ilk başta bu isteği pek anlamasa da üstelememişti. İkili boşansa da, birbirine erken ya da geç kalmış kapılar'da, görüşmeye devam etmişlerdi. Mümtaz Soysal, Sevgi'den bir tercih yapmasını isteyerek uzaklaşıp çalışmalarına dönmüştü. Sevgi, Mümtaz Soysal'ın yanına geldiğinde, içinde Başar Sabuncu'ya ait bir ayrıntı kalmadığını söylemişti.

12 Mart'ta Mümtaz Soysal, Mamak Cezaevi'ne gönderilmişti. Haftada bir, sadece çarşamba günleri on dakika görüşebiliyorlardı. Mümtaz Soysal ile Mamak'ta tutukluymken Temmuz 1971'de evlenmişlerdi. Artık Sevgi Soysal'dı.

Sevgi de sıkıyönetim kurallarını ihlal ettiği gerekçesiyle Ali Elverdi mahkemesi tarafından tutuklanmıştı. İhlal gerekçesi, gece yarısı İsrail Başkonsolosluğu'nun önünde ışıklarda duran arabadan bir kadının 'Yeter' diye bağırmasıydı. Bu olay üzerine Yıldırım Bölge Kadınlar Koğuşu'na götürülmüştü. Orada, 2 ay kalmıştı.

Kocasını görmeye gittiğinde kendisine iki çuval kitap verilmişti. Koğuşta artık kitap bulundurulmayacaktı ve Mümtaz Soysal'ın kitaplarını eve taşıması gerekmekteydi. Bu olayı, bir lokantada Altan Öymen'e anlatırken orada bulunan iki muhbirin şikâyetiyle orduya hakaretten tekrar hapse girmişti. Aynı dönemde Mümtaz Soysal da Yargıtay'ın kararıyla serbest kalmıştı. Yıldırım Bölge'de yaşananlar daha sonra aynı isimli kitaba konu olmuştu. Ancak orada geçen en unutulmaz an, ilk evlilik yıldönümünde Mümtaz Soysal'ın, "Sevgi, ben hiçbir

şey yokmuş gibi yürüyüp kendisini Sevgi'ye göstermesiydi.

ALTI: AKŞAM SULARI AĞIR VE ACILIYDI 1970 Ankara kışını, 1971 Ankara baharını Oya Baydar'la Behice Boran'la içeride yaşamıştı. Ülkelerin, şehirlerin, insanların geçici; heyecanların, umutların, aşkın, devrimin güzel ve kalıcı olduğu gençlik günleriydi.

Sevgi, daha çok aşktan, Oya ise devrimden söz ederdi. İri kalçalarını pervasızca sergileyen, beline oturmuş uçuk renkli bol etekleriyle içerde de güzel bir kadındı. Kadınlığını bir özür, bir eksiklik, hatta bir meydan okuma gibi değil bir tanrıça doğallığı ile dolu dolu yaşardı. Duyguları ve aşkı, tıpkı kadınlığı gibi, tüm doğallığı ile hilesiz, sansürsüz, doludizgin yaşayan Sevgi, mahpus akşamlarında, ne edebiyattan, ne sosyalizmden, ne de devrimden söz ederdi. Umudu yaşatmak adına, inadına aşktan konuşurdu.

'Gece yaşağını ihlal' gibi anlamsız bir nedenle, aslında o günlerde evlendiği, sevdiği adamı yıpratmak için Sevgi'yi içeri atmışlardı. Bu duruma Güler, bunun tadını çıkarırdı, 'Ah, yine aşk uğruna yandım!' derdi arkadaşı Oya'ya. Yıldırım Bölge Kadınlar Koğuşu'nun gencecik tutsak öğretmen kızlarının şaşkın bakışları arasında, ranzanın üstüne bağdaş kurar, incecik sesiyle devrim şarkıları değil, Ruhi Su'dan öğrendiği aşk türkülerini mırıldanırdı. Akşam suları ağır ve acılı olurdu.

YEDİ: TESELLİLER KADAR ACIMASIZ DEĞİLDİ

Başkalarının koyduğu kısıtlamalara daha katı kısıtlamalar koyarak başkaldırır; sözelimi yattığı koğuşta, erken kalkması buyrulduğunda herkesten önce kalkar, daha erkenci olur, konu temizlikse tıkanmış kuburu midesi bulanmadan açar, özgürlüğünün başkalarının elinden alınmasına tepki gösterip özgürlüğünü kendi eliyle teslim etme adına, faşizmi kendi kimliğinde daha acımasız uygular.

İşkencenin ardından bunalım geçirerek kendisini pencereden atan gencecik Çiğdem Leyla, böceklenmiş alçılı kolu ve donuk bakışlarıyla koğuşa getirildiğinde onu yıkayan, giydiren, onunla sürekli konuşarak onun ses vermesini bekleyen

Ranzanın üstüne bağdaş kurar, incecik sesiyle devrim şarkıları değil, Ruhi Su'dan öğrendiği aşk türkülerini mırıldanırdı.

koğuşun çabasını, bir insanlık sınavına dönüştürmüştü tek bir soruyla: "Hiç çocukluğunuzda, yaralanmış bir sineği, karıncayı, kurumaya yüz olmuş bir çiçeği diriltmeye, canlandırmaya çabaladınız mı?"

Özgürlüğü (!) Yıldırım Bölge'den, sivil merkez hapishanesine geçişte bulmuştu. Burası; cinayetler, kız sarmadan mahkûm kadınlarıyla siyasi tutuklularıyla hayaton ta kendisiydi. İçinde;hayatı, insanı, memleketi yeniden bulduğu, öykü dolu bu yeri sevmişti. Herkesin derdini dinler, kimseye karşı teselliler kadar acımasız olmazdı.

Koğuş sakinleri onu, ilk günlerde aralarına düşmüş geçici bir renk, bir güzellik olarak görmüş, öyle davranmışlardı.

'İklim hüznü iklimiydi, ama anahtar sözcük umut'tu. Oraya kapatılmış çoğu genç, azı yaşlı onca kadının, demir kapıları, kilitleri, demir parmaklıkları hiçe sayan kıpır kıpır canlılığı, heyecanı, özgürlük duygusu, ne işkencede, ne mahpushanede hiç yitirmedikleri umut'tan kaynaklanıyordu. Komutanları, askerleri, polisleri, gardiyanları şaşırtan buydu. O küçük kızlar hiç ağlamaz, o kadınlar hiç şikâyet etmezdi.

Günbatımlarında, güneşin pencerelere yansıyan son ışıklarının yaktığı camlar bir kızıl yangın gibi tutuşur, demir parmaklıkları erir, koğuştan içeri dalar, uzun mahpusluk gününün en güzel saadeti başlardı. Tutuklu gencecik kızlar, dokunaklı, tizrek sesleriyle türkü söylerdi. Sevgi,Yıldırım Bölge'de tek başına miridandığı türkülere burada eşlik ederdi.

SEKİZ: 'DORUĞUN DARGINLIĞI'YDI

Dönemin, aşırıya varan toplumcu solculuğundan sıkılırdı. Her türlü tutucu tavır, yapısına aykırıydı. Kısa sayılabilecek bir sürede yaşadıklarıyla ve yazdıklarıyla erken fark edilmişti. Bu da, bir yığın insanın ona düşman olmasına yol açmıştı. 'Doruğun dargınlığı'nı yaşırdı. Herkesin, tuhaf bir biçimde düşmanına benzediği bir dünyada, yazmak, onun için sonsuz bir yalnızlığa dönüşürdü kimi zaman. Sol örgütlerin, kendilerini bir anlamda, kışlaya, camiye çevirdikleri bir dönemde, haklı oluşun kişisel huzuru da yetmezdi ona. Karşı çıktığı dünyanın bir parçası olmaktan çekinirdi. Kuşatılmışlık duygusu, bağlanmayı yer yer anlamsız kılarırdı.

Yazıya ve hayata inandığı kadar şiire de inanırdı. Hayatı, şiirsel olarak algılar, öyle yansıtırırdı. "İnsan, şiir olmadıktan sonra, edebiyatçı olmuş kaç para eder?" derdi.

DOKUZ: YANLIŞ BİR GÜZDÜ

Güçlüydü, çılgınlıklar yapmaya her an hazırırdı; ancak bir o kadar da kırılgan ve hassastı. Ankara'da 'sosyetik solcu' imajıyla yanlıs bir güz gibiydi. Sözgelimi; bir toplantıda çalışmalarının nasıl gittiğini soran İlhan Berk'e,Yenişehir'de bir ÖğleVakti romanından söz etmiş, romanın içeriğini coşkuyla paylaşmıştı. Yazdıkları kitaplar konusunda herhangi bir ciddiyetsizliği kaldıramayacak kadar hassas olan Sevgi Soysal, anlattıklarını pek de ciddiye almayan, hatta anlattıklarıyla dalga geçen İlhan Berk'e tepkisini elindeki kadehi onun kafasında patlatarak göstermişti.

ON: ERKEN BİR VEDAYDI

Bir gün göğsünde bir sertlik hissetmişti. Hastanede kendisine ufak bir operasyon geçireceği söylenmişti. Uyandığında, göğsü alınmıştı. Kanserdı. Bu, onun ikinci yıkımıydı. Hastalığı ciğerlerine atlamıştı. İngiltere'ye gidilse de sonuç belliydi. Aldığı ilaçlar yüzünden giderek ağırlaşıyordu. 21 Kasım 1976'da uçakla İstanbul'a getirilmişti. 22 Kasım'ın yarını yoktu Sevgi Soysal için. 22 Kasım 1976'da henüz kırk yaşındaydı.Korkut Nutku'yla Defne ve Funda Soysal öksüzdü artık.

Erdal Doğan, Sevgi Soysal için yazdığı kitaba "Yaşasaydı Aşık Olurdum" derken belki de hayallerinden başka hiçbir şeyi olmayan o romantik çocuklarla ilkin susmayı öğrenip sözcükleri diri diri yüreklerine gömen, erken yaşlanmış gençler adına söz almıştı. 🌸

Akşansetesi

Sinan'ın Geçmiş Zaman

Sinan'ın Geçmiş Zaman

BİR DÜĞÜN METALCİSİ

Annemlerin bitmek tükenmek bilmeyen baskıları Ayüzünden gelmek zorunda kalmıştım bu uzak akraba düğününe. Babamın kullandığı otomobil, asık yüzü otelin otoparkında alçalıyordu. İçler acısı halimi köşeye yerleştirilmiş yuvarlak aynalardan birinde gördüm. Aile aracının arka koltuğundaki metalci... Bayılcı merminle vurulmuş, karnaval alanına götürülmekte. Kulaklıkları gönülsüzce çıkmıştı. At The Gates'in ortalığı birbirine katan, ölümüne tekensiz, kaotik yeraltı evreninden, araç teybinden yayılan nezih tınıların ölçülü bir neşeyle uslu uslu çınladığı umut dolu bir Candan Erçetin dünyasına geçiş yaptım. Beyaz gömlek ve siyah kravatının altında Megadeth tişörtüm vardı. Kimsenin bilmediği bu gizemli ayrıntı bana belli belirsiz bir dayanma gücü veriyordu. Üzerimde de az yıpranmış, siyah kot ceket... Bu cekete muhalefet eden babam kendine baksa parlak gri bir takım giymiş olduğunu görürdü. Astronot gibi di. Otopark astronotu "Oğlum, adam gibi bir ceket giyse din" diye başımın etini yiyen annemse kendini benim gözümünden görse çığıltı basardı. Üzerinde korkunç bir elbise vardı. Daha korkunç olansa saçlarıydı. Annemden başka her şeye benziyordu. Otoparktan çıkıp, otelin eksili katlarından birindeki balo salonuna geçtik.

Kocaman, penceresiz bir kargo deposunu süsleyip ışıklandırmışlardı sanki. Girişte masa numaralarımıza baktık. Benim masam annemlerden ayrıydı. Yuvarlak, büyük bir gençler masası. Kimisi tanıdık, kimisini ilk kez görüyordum. Masanın ortasında kat kat yükselen gümüş bir süs vardı. Biraz sonra tapınmaya başlayacağımız şeytani bir sembol gibi yükseliyordu. Oturup arkama yaslandım.

Biraz sonra ellerinde tabaklarla tek sıra dizilmiş halde ilerleyen garsonlar görüldü. Davediler kendilerini krallar gibi hissetsinler diye oynanan piyes başlamıştı. Şaraplar ve rakılar servis edildi. Ben bira istedim. Kimseyle muhatap olmamaya özen göstererek önüme konanları ağır ağır çiğnemeye başladım.

Nikâhtan sonra alkışlarımızla kurtadığımız mudu çift ilk dansını yapı ve masaları dolaşmaya başladı. Arkamı hücum. Kameraman ve fotoğrafçı da peşlerine düşmüştü. Fotoğrafçı kendinden geçmişti. Manasızca çok açıdan, gereğinden fazla poz... Oturduğum yerden dans pisti çok net görünüyordu. Şimdilik boştu, çünkü oturaklı yabancı şarkılar çalıyordu. Herkes piste Fransızdı. Ama birazdan coşulurdu. Seviye düşünce eğlence artar. Bu kural asla değişmez.

Ve evet, kırk dakika kadar sonra danslar başlamıştı. Bizim masadan pek kalkan olmamıştı. Daha yaşlılar piste doluşmuşlardı. Kırmızı yüzlü, beyaz saçlı, koyu takım elbiseli adamlar aynı kişiye dönüşebilmek için tepinip duruyorlardı. Birbirinden garip tuvaletler giymiş kadınlar elleriyle havayı tokatlayarak oynuyorlardı. İyice yaşlılarsa vücutlarını sabit tutup, kurulmuş oyuncaklar gibi el çırpıyorlardı. O yaştaki insan kendini niye böyle bir duruma düşürür? Eğlense başımla beraber ama eziyet çekiyor işte. Toplumun bir parçası olabilmek işkencesi... Yaşlanınca böyle mi oluyor? Gençken küçük görme lüksüne sahip olduğu topluma dahil olabilmek adına çırpınmaya mı başlıyor insan? Ben de böyle mi olacağım lan yaşlanırsam? Yüzümde şaşkın, sabit, ürktücü bir gülümsemeyle ve manasız bir noktaya odaklanmış donuk gözlerle, ritimden bağımsız bir halde el mi çırpacağım çoğunu tanımadığım insanların ortasında? Yaşlanmak buysa genç ölmek çok daha iyi...

Pist girişinde kalabalıklaşıyordu. Ne olup bittiğini tam olarak idrak etmekten

"Bayram, kıyafetlerin riya devridir."

Cenap Şehabettin

aciz küçük çocuklar da kenarlarda birikmişlerdi. Annelerini ilk defa dans ederken gören birkaçı epey şaşkındı. Evdeki dedikodu seanslarına kulak misafiri olduğum kadıyla, kolları havalarda kıvrıla kıvrıla oynayanların bir kısmının içlerine battıkları belalardan haberdardım. Pistteki neşe dağının görünmeyen kısmı... Şu çarpılmış gibi sırtarak dans eden kadın mesela. Duymuştum, kocasından sürekli dayak yiyormuş. Hemen karşısında çıldırmış gibi kendi etrafında dönüp duran adamın büyük oğlu istemediği, hatta izin vermediği bir kadınla evlenmiş. Sonra da kadını alıp Kanada'ya yerleşmiş. Görüşmüyorlarmış. Bayramda bile aramamış. El çıparak ve kıvırtarak gülümseyen şu saçlarını topuz yaptırmış kadın, sinir krizi geçirip kocasını bıçaklamaya kalkmış. Epey bir boğuşmuşlar halinin üzerinde. Kocası da karşısında kravatını alına bağlamış şımarık hareketler yapıyor. Kimi kandırmaya çalışıyorlar? Hiç utanmaları yok mu? Hadi utanmayı geçtim, hafızaları da mı yok?

Gençler de piste doğru akmaya başlamışlardı. Bok varmış gibi. Bizim masanın yansı boşalmıştı. Sıradaki şarkı "Al kızını koy çuvala, sallla sallla vur duvara" diye inletiyordu ortalığı. Can sıkıntısından, bu şarkıya uygun bir klip çektim kafamda. Çuvala konmuş bir kız... Duvara vuruldukça koyu renk kan, dış yüzeye yayılıyor. Her darbeye bej çuval biraz daha bordoya çalıyor. Kemiklerin parçalanarak ufalanmasıyla içerideki kütle küçülüyor.

Biraz sonra "Oy farfara farfara, ateş düştü şalvara" faslına geçildi. Bu sözler bana Metallica'nın eski sıkı döneminden "Fight Fire With Fire" şarkısını hatırlattı. "Oy fight fire with fire, ateş düştü şalvara".

Bizim masada, oturanlar azınlıkta kalmıştı. Gözüm köşedeki masada tek başına oturan adama takıldı. İlkokuldan terk olduğunu öğrengen dansa kalkmamasına başka anlam verirsin, sosyoloji profesörü olduğunu öğrengen başka. Bir bacağının sakat olduğunu öğrengen bambaşka. Hâlbuki eylem açısından hepsi aynı dansa kalkmama.

Bunları düşünürken bizim masa da tek başına kalmış olduğumu fark ettim. Üçüncü biramın ısıarak açılan dibini kafaya diktim. Biraz sonra annemin arkadaşı Zuhal Teyze gelip kolumdan çektiirmeye başladı. Piste doğru. Ben seni benim sevdiğim müzikle bütünleşmeye zorluyor muyum lan Zuhal? Çoğunluğu arkamı almış olmanın küstahlığıyla ve mora çalan kırmızı rujunla gelme üstüme. Çırpıp kurtuldum Zuhal Teyze'nin güçlü, kalın, çıplak, simli ve kısmen altın kaplı Conan kollarından.

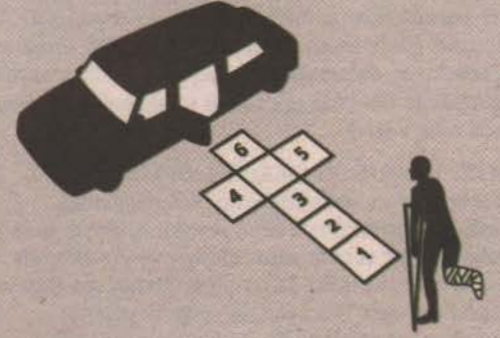
Ondan tam sıyrılmıştım ki annemin başka bir arkadaş grubu başıma üşüştü. Yakalayan öpüyordu. Tutan birikmiş tükürüğünü basıyordu yanığıma. Yanaklarım teyzelerin tükürük hokkasına dönmüştü. Öpücüklerle linç ediliyordum. Her yanımda ruj içinde kalmıştı. Beyaz gömleğimi Clark Kent gibi yırtıp Megadeth tişörtümle uçarak oradan uzaklaşmak istiyordum. Neyse ki biraz sonra kendilerine başka bir kurban seçip gözden kayboldular.

Tuvalete gidip geldim. Boş masadaki yerime döndüm. Tabagımda yarı yarıya yemiş bir düğün pastası vardı. Dışarı çıkıp gelince içinde bulunduğum ortam iyice bir manasız geldi. Köşedeki masada yalnız oturan eleman da kalkmış şıkar şıkar oynuyordu. Yazıklar olsun. "Sabahlara dayanamam Osman Aga" diye patlıyordu hoparlörler bu defa. Çoluk çocuk, genç yaşlı, kadın erkek, güzel çirkin, enerjik bitkin, gözlüklü gözlüksüz, saçlı saçsız, terli kuru, desenli düz...

Hepsi oradaydı. Pisttekilere baktım. Sizin yüzünüzden on dokuz yaşında hayattan soğudum. Osman Aga

Boyun eğdirmek

Kırmızı halı

Destek olmak

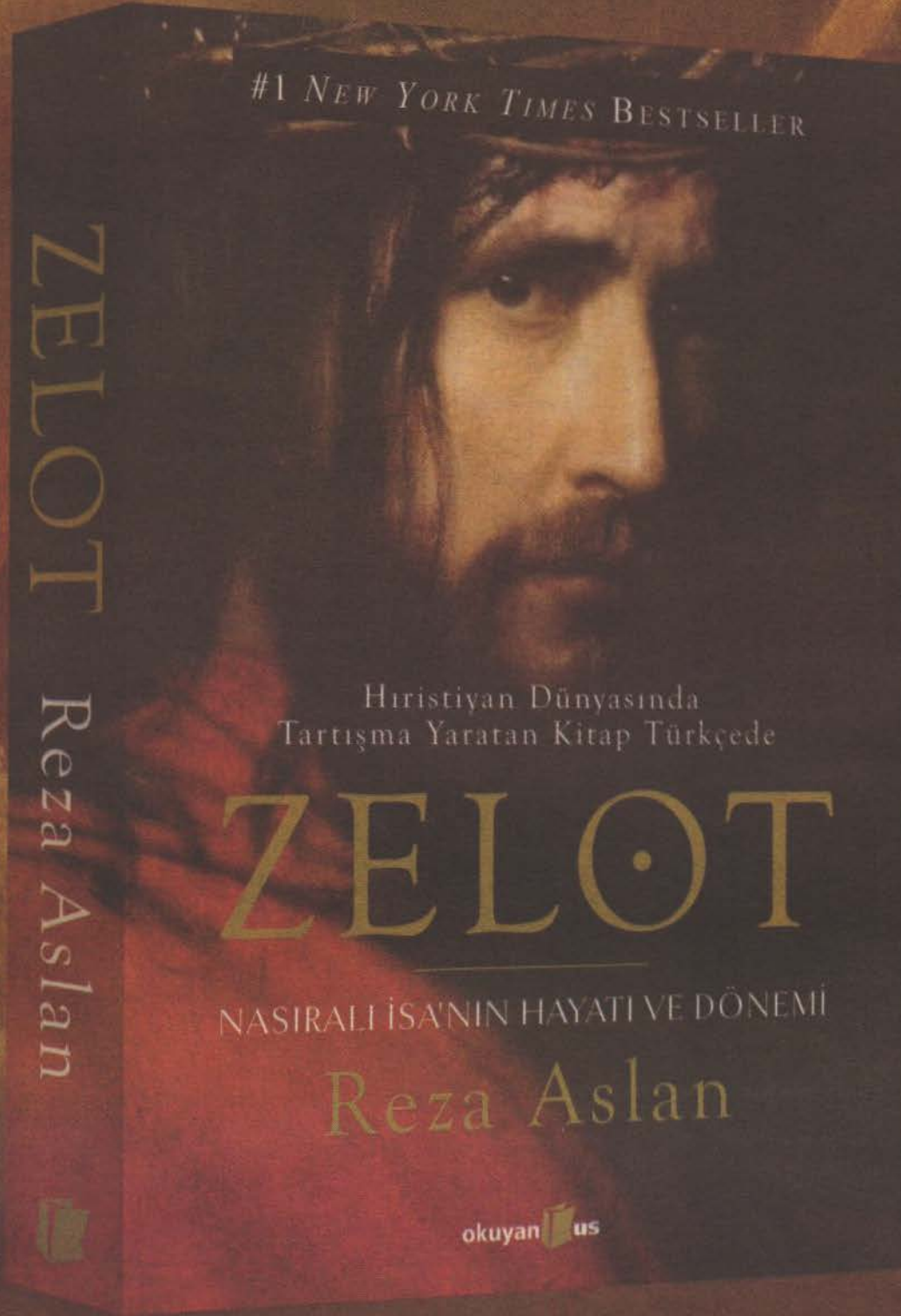
Sanatsızlık

#1 NEW YORK TIMES BESTSELLER

Çok Satanlar Listesi'nin 1 numarası, satış rekortmeni *Zelot* Türkçede!

HİRİSTİYAN DÜNYASINDA TARTIŞMA YARATAN KİTAP

İsa kim? Tanrı'nın Oğlu ya da Tanrı mı,
yoksa Roma İmparatorluğu'na başkaldıran bir direnişçi mi?
Barışçı bir maneviyat öğreticisi mi, politik bir devrimci mi?
Bunca yıl İsa hakkındaki gerçek gizlendi mi?

Zelot, Nasıralı İsa'nın hayatı ve misyonuyla ilgili; radikal ve dönüştürücü yapısını doğrulamakla birlikte şu ana kadar anlatılagelen hikâyelere yeni bir bakış açısı getiriyor ve ezberleri bozuyor.

Sorgulatan ve akıcı anlatımıyla bir roman tadında olan *Zelot*, özenle yazılmış bir biyografi. Tarihin en etkin karakterlerinden birinin portresi; aynı zamanda bir dönemin ve bir dinin doğuşunun anlatıldığı bir inceleme.

"Sürükleyici... Aslan Kutsal Kitap'la bilimi sentezleyerek özgün bir hikâye yaratıyor"

— The New York

"Duru ve zekice yazılmış, sürükleyici bir kitap."

— Los Angeles Times

@okuyan.us

/okuyanusyayinevi

/okuyanusyayinevi
/dizustuedebiyat
/ucgunlukdunyaedebiyati

@okuyan.us
@dizustuedebiyat
@ucgunlukdunyaed

okuyan.us.COM.TR

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

NEYİN PEŞİNDESİN?!

Gezi ile birlikte Twitter üzerinde oluşan direnişin alt-dili tika basa "işaret" ve ("Alırım bir dal", "Üzerine biraz ... atın", "Hiç bilmiyorsa demek", "... çok güzel, sen de gelsene" gibi) şablon espi parçalarıyla dolu. Bu "tatlı" alt-dilin en çok kullanılan sorularından biri şu: "Neyin peşindesin?" (Hiç anlamamış :))

Fakat garip bir şekilde, her şeyi konuşabileceği iddiasında olan bu dilin ciddileşerek sormaktan en çok kaçındığı soru da bu: Neyin peşindeyiz?

Bu yazı, bu sorunun cevabıyla uğraşmaya gayret edecek...

Seçim gecesi. Bir arkadaşımın evinde hezimetimizi dev ekrana taşımanın en iyisi olduğuna karar verdik. "Taylan diye bir arkadaş gelecek" dedi, "Oğluyla". Seçim sonuçları memleketin haritasını turuncuya boyamaya başladığında, Taylan adlı arkadaşın oğlu dev ekranının önünden geçip duruyor, felaketimizi net göremiyoruz. Nihayet Taylan adlı arkadaş oğluna sesleniyor: "Sinan, çekil oğlum televizyonun önünden!" Son aylarda ağır biçimde 80 öncesi okuduğum için bu isimlerin bir araya gelişindeki tesadüf dikkatimi çekiyor. Ev sahibi arkadaşşıma bakıyorum, sormadan söylüyor: "Taylan, Sinan Cemgil'in oğlu. Sinan da torun!"

Küçük Sinan Cemgil'in başının silüeti, ekranda AKP'nin turuncu boyasına batırılıp çıkarılmış gibi görünen Türkiye haritasının ortasında ürpertici bir gölge... "Neyin peşindeydiler; biz ise yıllar sonra neyin peşindeyiz?" diye düşündüren cinsten... Taylan'ın ismi Sinan Cemgil'in öldürülen devrimci arkadaşı Mustafa Taylan Özgür'den geliyor. Küçük Sinan'ın ismi de Deniz Gezmiş ile birlikte Nurhak dağlarında gerillaya çıkan dedesi Sinan'dan. Hepsi birbirinin peşinden giden isimler, neyin peşinde oldukları besbelli isimler... İşbirlikçi bir köy muhtarı tarafından ihbar edilip katledildikten sonra Sinan Cemgil'in babası, oğlunun ölü bedeni başında durup, "Bu çocuklar neyin peşinde?" diye düşünüp boş boş bakan köylülere şöyle demişti çünkü:

"Ben varlıklı bir aileden geliyorum. Kendim öğretmenim. Ekonomik durumum oldukça iyidir. Oğlumu en iyi şekilde yetiştirdim. En iyi okullarda okuttum. Ülkenin en güzide üniversitesi olan Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde okuyordu. Hiçbir şeye ihtiyacı yoktu. Bu sonuç olmasa yüksek mühendis çıkacak ve o da varlıklı bir hayat yaşayacaktı. Fakat o sizin iyiliğiniz için öldü. Bunu bilirsiniz diye söylüyorum."

Yani onların neyin peşinde olduğu belliydi. Biz neyin peşindeyiz? Üstelik böyle tuhaf hissederken... Nasıl hissederken? Seçim gecesi bana herhangi bir duygu hissettiren tek

şey küçük Sinan Cemgil'in başının silüetiydi. Çünkü bütün gece olaylar başka bir ülkede oluyormuş gibi geldi, kana kana öfkelenemedim bile. Ertesi günlerde aslında politik olan birçok kişiyle konuştum. Hep aynı cümle: "Hı hı evet, çok kötü oldu tabii!" Sanki olaylar Afrika'nın adını tam bilmediğimiz bir ülkesinde geçiyor! Öyle bir uzaklık hissi. Sonra düşününce...

Gezi'nin bütün artçı heyecanlarının yatışmasının ardından, geriye tuhaf bir ruh hali kaldı. Siperlere çekildik gibi bir sessizlik. Genel bir hissizlik. Der'in bir apati, yani çevreye karşı hastalık düzeyine varan kayıtsızlık ve duygu yitimi.

Elbette haklı bir nedenimiz var: Çok dövülmüş köpekler gibiyiz, lüzumundan fazla "duygu dayağı" yedik. Binlercesi içinde şu örnek bile yeterli: Berkin Elvan 15 yaşında ölüyor ve orta yaşlı bir kadın, sorumlulara "ötünün kılıyım" diye ilanı aşk ediyor. Böyle ve benzeri yüzlerce "duygu dayağından" sonra ruh çaresiz kalıp kendini korumaya almak için saklanabilir, uyuyabilir. Ama neden bu mu acaba? Ya da tek neden bu mu?

İnanınca
her şey olur.
Mesele neye
inanacağına
karar
vermekte.

"Çok duygu dayağı yedik de ondan böyle olduk" biraz fazla basit bir açıklama gibi. Twitter'da "Kıyamaaam!" diye dalga geçerler adamlar. Duygusal dayaklardan sersemlemiş olduğumuz doğrudur ancak belki neyin peşinde olduğumuzu tam tarif etmekten fazla kaçtığımız için kafamız karıştı. Nereye koşacağımıza karar vermediğimiz için bütün yönlere doğru koştuğumuzdan bitkin düştük. Şu lanet olası "Neyin peşindeyiz?" sorusunu adamakıllı sorsak belki durumumuz değişecek. En azından denemekte sayısız fayda var.

Zor bir şeyin peşinde olduğumuz kesin. Küçük bir liste yapıp tarif edecek olursak belki biraz şöyle bir şey: Örgüt olmayan bir hareket İktidar olmayan bir kudret Hiyerarşisiz bir işbirliği İsimsiz kalmak isteyen bir öznelik Kararlaştırılmamış bir eylemlilik Biriciklik derindeki bireylerin benzeşme hasreti Sözü biriktirip kemikleştirmeyen bir dil/metin Hep karnaval olarak sergilenmek zorunda olan öfke

Gerçekçi bir biçimde imkânsız istiyoruz yani. Başka bir deyişle bizler üç kuruşa beş köfte peşindeyiz! Ama inandıktan sonra üç kuruşa beş köfte de olur! İnanınca her şey olur. Mesele neye inanacağına karar vermekte. Bana öyle geliyor ki biz henüz yenilmiş değil ama yenilgiden çok korktuğu için oynadığı atın adını açıklamaktan korkan bir kuşağın üyeleri. Kendi özgün (!) talep listesini henüz açıkça ortaya koymadığı için susanlarız biz. Ağzımıza yediğimiz tokadın acısıyla ya da yiyeceğimiz yeni tokadın korkusuyla değil, ne diyeceğimize tam karar veremediğimiz için susuyoruz. Bu yüzden bir kerecik olsun sormak lazım: Yav arkadaşlar, biz hak'katen neyin peşindeyiz? 🐾

BERKİN

Çocukluğum
paramparça çocuklar
Umut muydu
bulut muydu unuttum
Annem geldi anne dedim
Gözlerimden öpüp gitti
ağladım...

Kanatlarım çıkmamıştı
uçmadım
Misketlerim gökkuşağı
Renklerini unuttum
Şakağımda Kızılırmak
ağladım...

Toprağımda
Elvan Elvan gül oldum
Hangi bahar açacaktım
unuttum
Ekmeğime kanım düştü
Kelebekler kuşlar geldi
ağladım...

DELİRMİŞ KIZLARA AĞIT

**"Şiir icabı bunlar hep, gerçek hayatta olmuyor"
Didem Madak**

Bir arkadaşım Beyoğlu'nda bir galeride sinemayla ilgili fotoğraf sergisi açmıştı. Salonun bir köşesinde, yüksekçe bir cam masanın üzerinde duran tabakta, ince doğranmış salatalık ve havuçları yoğurt sosuna bandırıp yerken bir yandan da davetlileri izleyip açılış saatini bekliyordum. Kokteyllerde nerede duracağını bilememek gibi dertlerim var. Sırtımı yaslayabileceğim bir duvar dibinde, gözden uzak bir karanlık kuytu bulursam rahat ediyorum.

İnce doğranmış salatalık ve havuçlarla idare ederken garsonlar top top köftelerden oluşan bir başka tabağı masanın üzerine bıraktı. Elimizdeki kürdanları küçük köftelere saplayıp ekmezsiz ekmezsiz köfteleri yemeye başladık.

Salondaki o adamı tam da o esnada gördüm. Köfteleri yerken.

Üzerinde açık kahverengi, yıpranmış, muhtemelen yetmişlerden kalma krovaze bir takım elbise, ayağında, boya tutmaz hale gelmiş kösele bir ayakkabı, boynunda, aşağı doğru epeyce genişleyen kırmızı, lacivertli bir kravat, yeni tıraş olmuş ama burnunun dibinde ve boyun kenarında kıllar kalmış, saçının bir kısmı dökülmüş, kalan kısmı beyazlamış, bıyıklı bir adam, önüne gelen köfteleri büyük bir iştahla yemeye başladı.

Yetmişlerin sonunda çekilmiş bir Yeşilçam filminin set fotoğrafından, hatta galeride sergilenen fotoğraflardan birinden, az önce salona düşmüş gibi duruyordu.

Bazı insanlar böyledir; bu dünyaya bir Orhan Kemal kitabından kayıp düşmüştür, Yılmaz Güney'in bir filminden sonra set toplanmış ve o adam orada unutulmuştur, semtin en eski kahvesi kapatılmış ama o eski tahta sandalyede oturup kalmıştır, Orhan Gencebay'ın şarkısı bitmiş ama o gözyaşı gibi şarkının içinden akmıştır.

Sanat galerisinde şık giyimli davetliler gülümseyerek sosyalleşip kışkac gözlerle birbirini süzüyor, adam köfteleri iştahla yiyor, ben de adama bakıyordum.

Sonra acayip bir şey oldu.

Çok acayip.

Adam önce etrafını şöyle bir süzdü. Ardından tabaktaki köftelerden bir avuç alıp ceketinin cebine koydu. Sonra bir

daha etrafını kolaçan etti ve bir avuç daha alıp ceketinin diğer cebine koydu. Bir süre hiçbir şey yokmuş gibi öylece durdu ve yavaş yavaş bulunduğu masadan ayrılıp başka bir masanın başına geçti. Aynı dikkatle etrafını gözlemeye devam etti. Kimsenin bakmadığını düşünüyordu ama ben bakıyordum, ben neden bakıyordum Allah kahretsin, ben kör olsaydım da bakmasaydım, kimsenin görmediğini düşünüp o masadaki tabaktan da bir avuç köfteyi ceketinin cebine koydu. Son bir avuç köfteyi ise pantolonun cebine koydu. Hiçbir şey yokmuş gibi, kıpırdamadan etrafına bakmaya, ara ara da önündeki ikramlardan birer ikiye yemekmeye devam etti.

Ben görmemem gereken bir şeye şahit olmanın garip duygularını henüz üzerimden atamamışken, keskin bir utanç kulak diplerimi bile kıpkırmızı hale sokmuşken adamın biraz daha aydınlık bir yere geçmesiyle asıl şoku yaşadım.

"Ya bu bizim Latif hoca!" diye bağıracaktım ki sustum.

Yıllar önce, ne kadar yıllar önce desek de bir an geliyor ve az önce yaşanmış kadar taze, uzun yıllar önce Unkapanı'nda, FilYokuşu'ndaki Katip Çelebi İlköğretim Okulu'nda sınıf öğretmenliği yapan Latif hoca,

Okula geldiği günü iyi hatırlıyorum. Sonrasını da. Latif hocayı herkes unutmaya çalışıyordu mahallede ama hiç kimse unutmuyordu. Unutamıyordu. Çünkü bu adam kızı Didem'i döve döve delirtti. Bildiğin döve döve delirtti güzelim kızı. Gavur İlhami, Latif hocayı elleriyle paramparça edecekti ki millet kaç kere elinden zor aldı.

Dünyada bu kadar güzel iki tane Didem tanıdım ben; biri Latif hoca'nın kızı, diğeri Didem Madak. Güzel kadınların bahtı güzel olsun. Biri genç ölenlerin arasına karıştı, diğeri delirdi.

Bizim mahallenin Didem'i, kalbine, gönlüne laf dinletememekten mi artık, aşktan mı, gençlikten mi, cahillikten mi bilinmez, kalktı henüz onaltı yaşındayken, kendisinden yirmidört yaş büyük, babasıyla aynı okulda beden eğitimi öğretmenliği yapan, evli ve iki çocuklu Alptekin hocaya âşık oldu. Açıktan görülen bir şey değildi ama bir şekilde duyuldu ve anında ortalığa olayın dedikodusu yayıldı.

Dedikodu bu, demir kafese tıksan kafesi eritip çıkar. Çeliğe sarsan çeliği deler geçer. Kızın babası meseleye tepki gösterdi. Mahalledeki kadınlar da "kızım yaşın daha çok genç, adam hem evli barklı hem de senin dengin değil, sakın bir cahillik yapma" diye kıyıda köşede sürekli kızı uyarmaya başladılar.

Didem bir gece eve gelmedi. Ortalık karıştı. Ertesi gün geldi. O zamanlar bir genç kızın eve gelmediği artık nasıl oluyorsa belli oluyordu. Ertesi gün kızın

suratında dayaktan olduğu apaçık izler gördük. Durum biraz daha karmaşıklaşınca mahalleden birkaç abi mevzuya dahil oldu ve Alptekin hoca bir iki hafta içinde okuldan ayrıldı. Ama Latif hoca'nın kızını dövme meselesi bitmedi; ara ara dayanın iç burkan izleri harf harf Didem'in, Allah nazarlardan saklasın, o güzel yüzünden okunuyordu.

Didem, Gelenbevi Lisesi'nde okuyordu; o yılın Şubat tatilinde okulu bıraktı ve bir daha da devam etmedi. Fatih'te bir tuhafiyeci dükkanında hem muhasebe hem de tezgahtar olarak bir işe girdi, çalışmaya başladı.

Aradan ne kadar zaman geçtiğini hatırlamıyorum ama Didem hepimizi şaşırtan bir hareketi daha yaptı. Belki de Alptekin hocaya âşık olmasından bile daha şaşırtıcıydı. Didem başını örttü. Daha şaşırtıcı diyorum çünkü ne Didem'in ne babasının ne de annesi Meral ablanın dinle dıyanetle uzaktan yakından ilgilerini görmüş değildik.

Didem, Allah tarafından hidayet buldu ve başını örttü.

Latif hoca tekrar çıldırdı ve bir gece, evlerinden oturdukları apartmana, oradan da mahalleye kadar taşan bağırışların, feryatların ardından kızı Didem'i haince döverek kapının önüne attı. Kızının başını örtmesini bir türlü hazmedemediğinden kavga gürültü evlerinden hiç

eksik olmadı. Bir seferinde Gavur İlhami, gerçi İlhami abi cüppe sarık giyip gavur namından iyiden iyiyi uzaklaşmıştı o zamanlar, Latif hocayla konuşmaya çalışmış ama ortam gerilince boğazına yapışmış, az daha boğuyormuş adamı. Millet araya girip hocayı İlhami'nin elinden almış.

Didem'e genç bir çocuk talip oldu. Çocuğu tanımlıyoruz ama söylenenlere göre iyi bir ailenin çocuğuymuş, Malatyalıarmış, çocuk da namazında niyazındaymış, babasının Vefa'da bir konfeksiyon atölyesi varmış, çocuk da orada çalışıyormuş.

Latif hoca. "biz bu aileyle nasıl akraba olacağız?" diye ortalığı yıktı ve kızı vermedi. Didem'in yüzündeki dayanın mor rengine çalan alfabetesi iyice okunur oluyordu. Bağırış, gürültü, dayak, kızın evden kendini dışarı atması, Meral ablanın arada feryatları mahallenin mutadı haline geldi. Mahallenin büyükleri Latif hocaya bir türlü laf dinletemediler.

Bir gün Didem apartmanın kapısından girerken düşüp bayıldı. Kızı apar topar hastaneye götürdüler. O dönem kimselere söylemediler ama öğrendik ki Didem'i Fransız Lape hastanesine yatırmışlar. Orada üç hafta yatmış, psikolojik tedavi görmüş.

Ben bir ay sonra gördüm ilk kez; başındaki örtüyü çıkarmıştı, yüzü kireç duvara dönmüştü. Soluk beyaz. Sonra mahalleden gittiler. Mahalleden gidenlerin geride bıraktığı en ağır hikâyelerden birini kalbimize yük edip gittiler. O zamanlar bizim mahalleden kim gitse bir boşluk kalırdı orta yerde; gidenlerin de kalanların da içini sızlatan bir boşluk.

Latif hoca'nın arkasından gitmek istedim o akşam. Cebine doldurduğu köftelerle nereye gittiğini hâlâ merak ediyorum. Bir an arkasından gitmeye karar verdim sonra durdum; "İlan!" dedim kendi kendime "cebine doldurduğu köfteleri Didem'e götürüyor olmasın bu adam?"

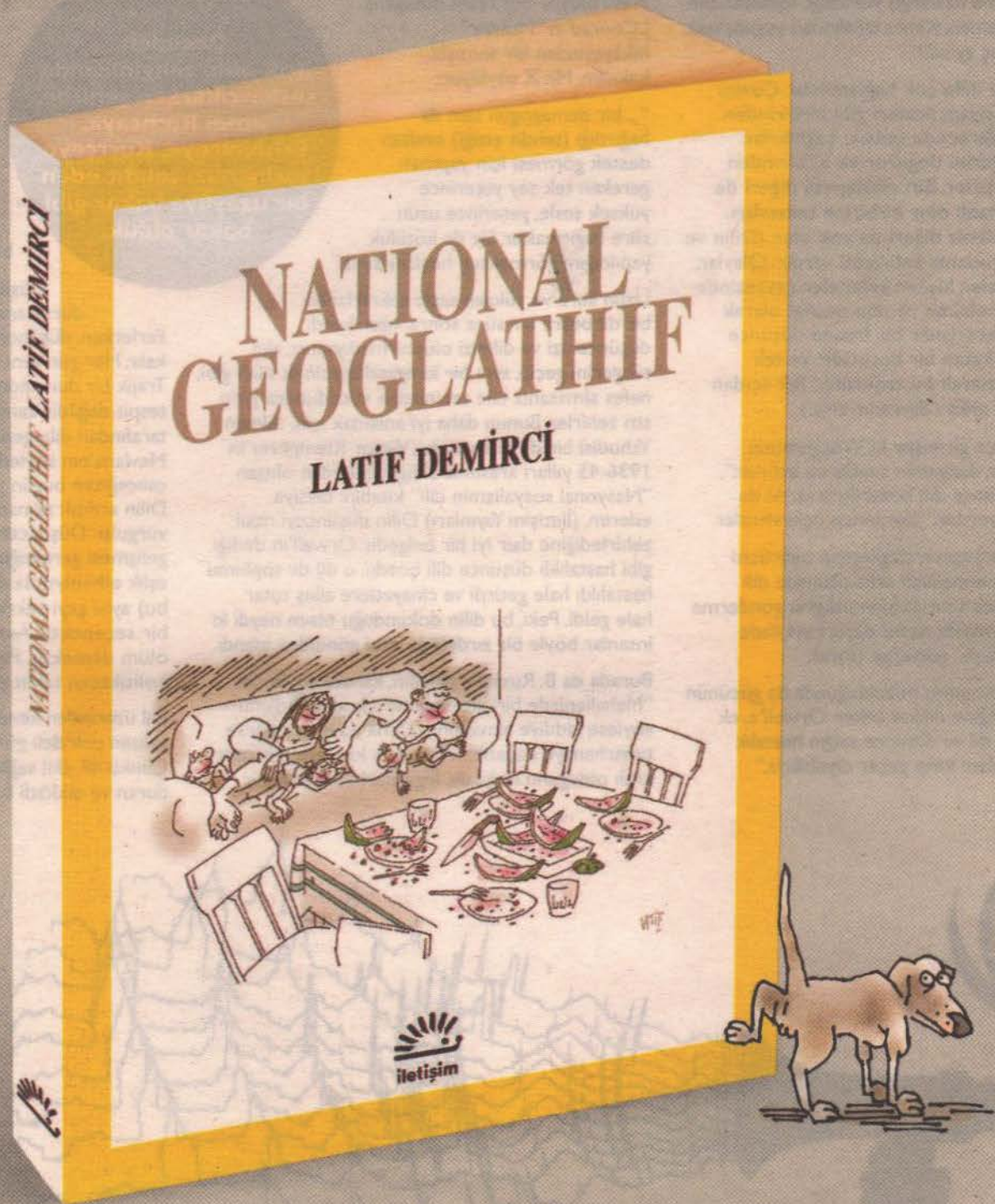
Gitmeliydim arkasından. 🌸

Akşamsefası

NATIONAL GEOGLATHIF: Latif Demirci'den dev bir belgesel

Latif Demirci eşsiz yaratıcılığını bir kez daha gösteriyor: Demirci, keskin gözlemlere dayanan, hayata başka bir yerden bakabilen, bir yandan muzip bir yandan da düşündürücü çizgileriyle *National Geoglathif*'te bu kez hayvanlar âlemi ve insan ilişkilerini ele alıyor. İnsan ve hayvanın gündelik hayattaki karmaşık ilişkisi, birlikteliği, dostluğu, düşmanlığı zekâ, mizah, hiciv, eğlence ve usta işi çizgilerle bir araya geliyor...

Türkçe, Ermenice, Rumca, Yahudice, Kürtçe, Arnavutça, Arapça, Latince, Abazaca, Acemce, Almanca, Boşnakça, Bulgarca, Çekçe, Çerkezce, Filamanca, Gürcüce, Hırvatça, İngilizce, Kiptiçe, Lazca, Lehçe, Macarca, Pomakça, Rumence, Rusça, Sırpça, Tatarca, İtalyanca, Fransızca... Vakti zamanında İstanbul'da konuşulan ellinin üzerindeki yerleşik dilin bazılarıydı bunlar.

Önceden açık büfe zenginliğinde sesler çıkarken şehirde, şimdi Rumcaya, Ermeniceye, Kürtçeye varlığımızı tehdit eden bir uzaylıya bakar gibi bakar olduk. Geçmişimizi unuttuk, kendimizi kısırlaştırdık, güdükleştik. Tek tipleşmeye övgüler düzdük: Tek dil, tek din, tek millet vb... Sonunda başardık tek(!) olduk yetmedi hâlâ daha da tek olmaya çalışıyoruz.

Tek tipleşmenin zihinsel körlüğü, buna bağlı olarak düşünce tekliliğini de getireceğini unuttuk... Düşünce tekliliği de (yani olaya, duruma, nesneye ilk temas edilen açıdan bakma ve onu gerçek olarak kabul etme hastalığı) yobazlığı, totalitarizmi yanına çağırır hemen. Kimin tarafından uygulanırsa uygulansın, sonuç aynıdır.

Düşünce tekliliği dille çok bağlantılıdır. Çünkü dil ve düşünce siyam ikizleri gibi birbirinden ayrılmayacak derecede sımsıkı bağlıdırlar. Her ikisi de diğeri doğurur ve birbirinden beslenerek gelişirler. Biri cılızlaşırsa diğeri de cılızlaşır. Eş zamanlı olur birbirine temasları. Birini yok ederseniz diğeri de yok olur. (Dilin ve düşüncenin soyutlama kabiliyeti vardır: Olaylar, durumlar, nesneler, kişiler, kelimeler çevresinde 360 derece dönebilme ve onu nesnel olarak kavrayabilme becerisidir bu. İnsana düşünce ve dil esnekliği katan bir beceridir ve tek tipleşmede ilk olarak bu öldürülür. Tek açıdan bakma kuralına aykırı davranır zira.)

İkisi o kadar iç içe girmiştir ki: Wittgenstein "Dilimin sınırları, dünyanın sınırlarını belirler.", Orwell de "Düşünce dili bozabiliyorsa, dil de düşünceyi bozuyordur." demekten çekinmezler.

Wittgenstein dünyasının çizgilerinin belirticisi olarak dili işaret etmesinin arka planında dili oluşturan düşünce sınırına/sınırsızlığına gönderme yapar ve aynı zamanda da bu düşünceyi ifade edebilecek dili seçer gösterge olarak.

Bu kadar etkin bir şeyin bozulduğunda da gücünün devam edebileceğine dikkat çeken Orwell'a, ek olarak "Bozulan dil ve düşünce salgın hastalık gibidir, önüne geleni kırıp geçer diyebiliriz."

Dil taşıyıcıdır. Bulaşıcı bir virüsü taşıyan kişi gibi hastalık da taşır veya uygun şartları bulursa mutasyona uğrayıp yeni bir salgın da yaratabilir.

Çok konuşan, belagati ve demagojiyi diline malzeme yapan ve asıl düşüncesini bunların ardına gizleyerek söyleyen birisine, (bu her zaman yapılan bir şeydir ama en bilinenine) geçelim: Hitler'e... Bugün bile kullanılan siyasi propaganda araçlarının temeli onun döneminde atıldı, Hitler Göbels işbirliğiyle. Hitler, Alman halkına, kendi halkının bir kısmıyla birlikte bütün dünyayı aşama aşama öldüreceğini vaat ediyordu. Zırdelice değil mi? Peki bu deliliğe onay veren 70 milyon Alman zırdeli diyebilir miyiz? Burada dilin akıl, akıl tutulması, iyilik, kötülük, güzellik, çirkinlik tanımları arasındaki ayrımı perdeleyen bir güç olarak ortaya çıkışına şahit oluyoruz. O kadar güçlü ki, yarattığı yanılsama insanları seve seve ölüme veya öldürmeye gönderebiliyor.

Nasıl oluyor bu? Nasıl olduğuna J.Conrad'ın "Muhbir" hikâyesinden bir alıntıyla bakalım, Mr. X söylüyor:

"... bir demagogun tam da bağıracağı (tehdit ettiği) sınıftan destek görmesi için yapması gereken tek şey yeterince yüksek sesle, yeterince uzun süre bağırmaktır. Siz de kötülük yapıldığını görmekten hoşlanırsınız."

Uzun süre ve yüksek sesle tekrarlanan bir dil belirli bir süre sonra, eğer kendi düşüncenizi ve dilinizi oluşturmadıysanız, akıl süzgecini geçip, aynı bir kimyasal/biyolojik silah gibi, nefes almasanız bile teninizden vücudunuza girip sizi zehirler. Bunun daha iyi anlamak için, Alman Yahudisi bir dil bilimci olan Victor Klemperer'in 1936-45 yılları arasında aldığı notlardan oluşan "Nasyonal sosyalizmin dili" kitabını tavsiye ederim. (İletişim Yayınları) Dilin düşünceyi nasıl zehirlediğine dair iyi bir belgedir. Orwell'in dediği gibi hastalıklı düşünce dili bozdu, o dil de toplumu hastalıklı hale getirdi ve cinayetlere alkış tutar hale geldi. Peki, bu dilin dokunduğu tılsım neydi ki insanlar böyle bir zırdeliliğe canı gönülden inandı.

Burada da B. Russel'e gidelim, kabaca şöyle der: "Mahallenizde biri size İngiltere kralı olduğunu söylese ciddiye almazsınız. Daha da ısrar ederse tımarhaneye kapatılır. Ama aynı kişi size İngiltere kralı olduğunu değil de, İngilizlerin seçilmiş bir

irk olduğunu, bütün dünyanın İngiltere'ye düşman olduğunu, arkadan işler çevirdiğini, buna karşı savaşmak gerektiğini çünkü İngiliz ırkının tanrının seçtiği bir ırk olduğunu; dilinin, dininin, cinsinin ulu olduğunu söylerse, aynı kişi yine deli olmasına rağmen bu sefer ya siyasi ya da dini lider olur" (Burada İngiliz yerine istediğiniz milletin adını yazabilirsiniz. Ana yapı hiç bozulmayacaktır.)

Demagogların uyguladıkları dil üzerinden hastalık sürecini takip edelim, en büyük belirti olan "Aynı şeyi sürekli tekrar etme" durumuna bakalım.

Dil tılsımdır, evet onunla zamanı durdurabilir hatta zamanda geriye de gidebilirsiniz, ama bu sizin hiç de hayrınıza olmaz...

Her gün bize aynı maili atan bir kişiye de deli deriz, zira dili ve düşüncesi ardışık zaman eşlik edemiyordur artık. Yani dilin en büyük işlevi yok edilmiştir.

Önceden açık büfe zenginliğinde sesler çıkarken şehirde, şimdi Rumcaya, Ermeniceye, Kürtçeye varlığımızı tehdit eden bir uzaylıya bakar gibi bakar olduk.

Yine mahalle üzerinden gidelim, aynı şeyi, her gün yüksek sesle tekrarlayan adama mahalleli yine deli der. Bunu bir politikacı yaptığı zaman Russel'in söylediği şey gerçekleşmiş olur, bir delinin zehirli diliyle enfeksiyon kapmış olan halk o deliye karşı çıkan sağlıklı birini linç etmeye bile kalker.

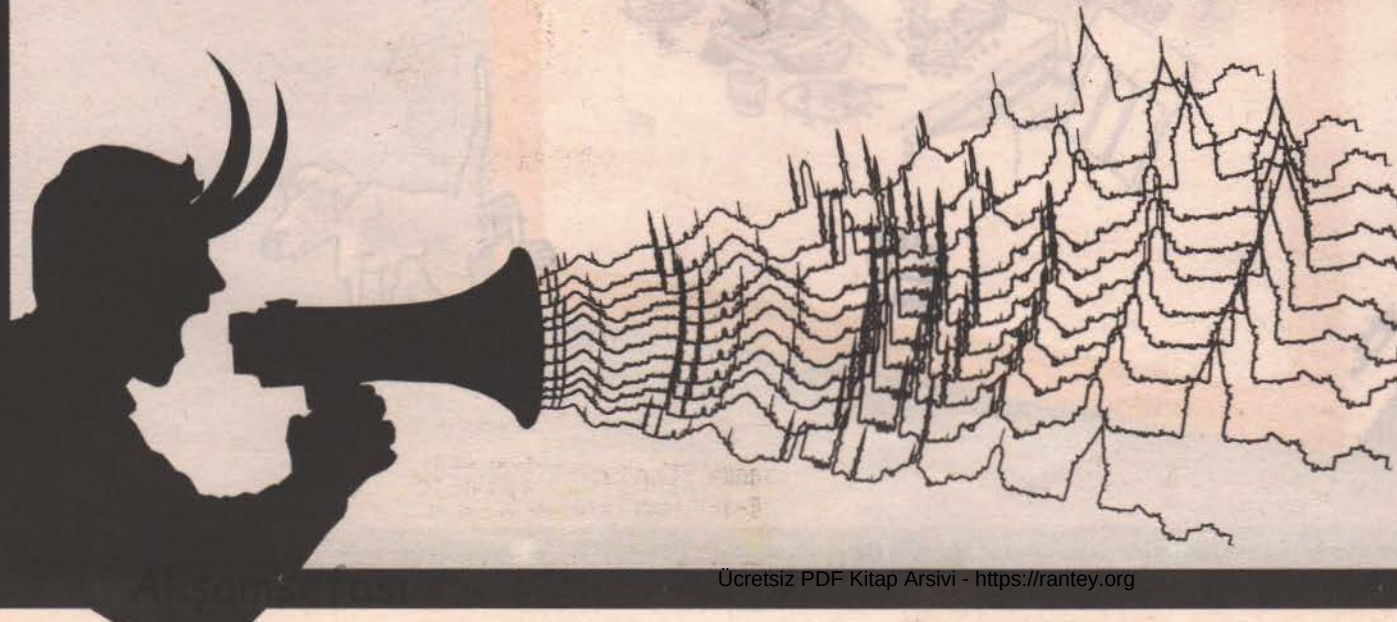
Düşünce durduğu zaman dil de durur ama zaman durmaz. Kendisi ilerlerken, düşünce ve dil ikilisi giderek geçmişte kalır. Her gün aynı şeyi söyleyen adam gibi olur. Trajik bir durumdur. Bu acı durum yeni bir tespit değildir, zaman içinde birçok feylesof tarafından dile getirilmiştir. Misal 800 yıl önce Mevlana'nın söylediği şu söz: "Dün dün de kaldı cancağızım bugün yeni şeyler söylemek lazım." Dilin ardışık zamana eşlik etmesi gerektiğini vurgular. Düşüncenin ve dilin zamanla birlikte gelişmesi gerektiğine işaret eder. Eğer zamana eşlik edemiyorsa da (ki her zaman olmayabilir bu) aynı şeyi tekrarlamak yerine susmak da bir seçenektir. Ama bir politikacı için susmak ölüm demektir. Peki, biz neden susmak yerine politikacıyı taklit ediyoruz?

Dil üzerinden kendi ihtiraslarını bize geçirmeye çalışan çok deli görmüşüzdür ve göreceğizdir. Çünkü dil, akıl sağlığıyla akıl bozukluğu arasında duran ve dikkatli bakılmayınca görülemeyecek olan ince kırmızı çizgidir.

Şimdi bir çevrenizdekileri dinleyin biraz, size yeni bir şey söylüyorlar mı? Kendi düşüncelerinize kulak verin biraz, yeni bir şeyler fısıldıyor mu? Şehir size yeni bir şey söylüyor mu? Ekonomi, iç politika, dış politika? Peki ya sevgiliniz? Karınız, kocanız? Başbakanınız, Cumhurbaşkanı, Valiniz?

Şimdi baştan düşünelim ve yeni bir cümle kuralım şu sorunun cevabını bulduğumuz vakit:

Biz bu enfeksiyonu ne zaman kaptık? 🦠

BERDUŞ

Jetonlu telefonlar ve Sezen Alesu dönemi idi. Tam lisenin karşısındaki iki taraf ağaçlı, dar sokakta bir 'Reservoir Dogs' kahramanı duruyordu. Her gün; kışın en soğuk ve yazın en sıcak günleri dâhil olmak üzere. Onu, okulun yatılı binasına veya yanı başındaki derste bakarken görebilirdiniz.

İnce dersek aklınıza gelen neyse o... Uzun dersek nasıl düşünürseniz öyle... Pantolonunun, belini saran iki tane kemerliği vardı ve ikisine de kemer takardı. İki kemerin arasına sıkıştırdığı çakısını görseyiz, çakının onun olduğunu hemen anlardınız. Hafif öne kavisli, yarım parmak inceliğinde, iki parmak uzunluğunda. Bakarsanız, bıçağın da zayıflıktan büküldüğünü sanırdınız.

Saatte bir geçen devriye arabasıyla göz göze gelirler. Polisler gözlerini çevirmeden o çevirmez. Dik dik bakar onlara... Defalarca götürülüp dayak yemiş olmasına rağmen, polislerin ona bir kını yoktur, onun da polislere. Herkes işini yapmaktadır.

Sürekliliğini çeker, iki taraftan gözlerine düşen, hiçbir zaman partakıldığını kaybetmeyen saçlarını geriye atardı. Dik yürüyemez, o yüzden hep kaş altından bakardı insanlara. Herkesten uzun olmasına rağmen...

Geceleri yanan bir çıkmak, bir çift göze partaklık verir. Oradadır. Belki uyanacak birinin, belki ışığı yakacağını ve belki perdenin ardında bir silüet görebileceğini umar. Ceketinin içinden, vücudunun ısıttığı ucuz şaraptan bir yudum daha alır.

Hayaller çoğalır, dumanlar artar. Yaş dolan gözler tekrar tekrar silinir. Ağız dolu su bir öksürüğe yan sokaktaki köpekler karşılık verir. Günün aydınlığında ve gecenin zifirinde ayakta dur, sol omzunu ağaca dayayarak...

Ayakkabının yumurta topuğu toprağa, kara, çamura gömülür. Aynı çukura girer topuktan. Aynı ağacın altında, aynı pencereye bakar. Ağacın bütün kavrımlarını bilir, kaç dalı olduğunu.

Yapraklar renkten renge girer; güneş aşkla gelir, güneş aşkı kaybeder. Yıldızlar ve ay dinlenir. Onun kalbi hiç durmadan ve her zaman bir öncekinden daha hızlı olarak çarpar.

Bir nüzgâr, en soğuk bölgelerden gelir. Valide kimsenin hoşlanmayacağı şeyler getirir. Tipi, kar ve onlardan bir sürü şey. Okulun bacasından aldığı dumanı dar sokaka üfler. Dar sokaktaki adam bunu içine çeker. Bunu da paylaşkandan arasına alır. Tıpkı ikisini aynı anda gölge yapan o bulut gibi. Arkasında hayalet gibi yürürken, bir arabanın lastiklerinden ikisine sıçrayan su gibi. Bir sürü şey vardır herkesin şahit olduğu, biraz düşünse hepsini bulabilecektir. İkisini kapsayan. Bir sürü şey...

Ve ikisinin yaşadığı bu 'hiçbir şeyleri', ondan başka kimse bir anıya çeviremez.

Yurttaki odasının penceresine otururdu. Ağzıyla buhar yapar bir şeyler çizdi cama. O an Berduş orada olmazdı, bıçak soksan kan akmazdı. Ağaçla bütünleşirdi. O kaybolana

kadar gözlerini silmezdi. Öksürmezdi. Orada, o ağacın dibinde...

Bir televizyon ekranı gibiydi o pencere. Soluk soluğaydı Berduş, hep aynı filmi izlemesine rağmen.

Dünya bahara doğru evrilirken, böcekler ağaçların kökünden aepesine doğru bir göç yolundaydı.

Kızlar bahçeye inmiş, bağıra çağıra oyun oynuyorlar. Bu onlarda kural gibidir; çığlık atmadan oynayamazlar

Berduş'un elinde delik bir jeton var. Jetona bağladığı ipi işaret parmağında çevirip duruyor. Gözleri okul bahçesinde... Bir an ayırmak yok. Düzenli nefes alıyor, ciğerinden hırıltılar yükseliyor. 'Sezen' yok henüz. Kısa saçlı olan... Uçları kıvrılıp dudaklarına değer. Ta alından başlayıp, su sızıntısı gibi, yanaklarından... Dudaklarına... Sezen gibi...

Bir süre sonra Berduş gözlerini kustu. Jeton daha hızlı dönmeye başladı. Hırıltılar öksürüğe dönüştü. Berduş, öksürüğü bastırmaya çalıştı. Dişlerini birbirine kilitledi. Hiçbir şeye tahammülü yoktu. Bir köpek öksürse, köpeği boğabilirdi. Ve biraz daha öksürse kendini boğabilirdi.

Merdivenden iniyor Sezen. Teker teker iniyor basamaklardan. Taşları incitmemek ister gibi bir hali var. Boşluğa basar gibi. Berduş'un boynu daha bir bükülüyor. Olsa, ayaklarının altına kadar uzatacak onun.

Yanından geçse, Sezen'in gölgesi düşse üstüne... Serinlese... Veya Sezen, gölgesini ciğnese, yanından geçerken... Rahatlasa.

Hırıltılar öyle yükseliyor ki başka bir şey duyulmuyor. Boğazlarını bir hayvan gibi. Bulutlar hızlanıyor. Kim geçse önünden bir an önce kaybolması gerektiğini anlar. Herkes bilir orada durulmaması gerektiğini...

İki polis yöneliyor dar sokaka doğru. Şimdi değil, diyor Berduş, şimdi zamanı değil... Bir şeyler söylüyorlar. Berduş onları duymuyor. Biri sağına geçiyor, biri soluna. Onu ağaçtan koparmaya çalışıyorlar. O, gözlerini okuldan ayırmıyor. Önüne geçen polise bütün gücüyle vuruyor, devirince rahatsızıyor, önu açılıyor. Onu tekrar görebiliyor. Bu yumruğa karşılık, ense köküne bir cop... Gözleri karıyor. Bakmaya devam...

O an olmasa polisle kapışmayacağı, biliyorum. Ne kötü bir zamanda gelmişlerdi.

İki polis arabaya taşıyor onu, köşeyi dönene kadar gözü orada. Ayırmıyor. Zor açıyor gözlerini.

"Ulan bu jetonla devleti mi soyuyorsun imansız? Jetonu at, bitneden çek! Oh, ne âlâ!" diyor bir polis. Bir süre onu oradan uzak tutmak için icad edilmiş bir suçun heyecanı. Bağırıp duruyor.

Sezen'in son senesiydi. Sokak fedaisinin de son görüldüğü yerdi orası.

Sanırsam devleti dolandırmakla suçlanmış.

“Şantiyeye, yatakhane zindana ne kadar uzaktı burası. uykuya dalmadan önce son düşünüldüğü şey, ‘hep burada, hep uzakta kalsam...’ oldu.”

iki yaşam arasındaki uçurumu kaç katla ölçebilirsin?

Binalar yükseldikçe hayatlar daralıyor, şehir büyüdükçe insanlar küçülüyor, varsılık arttıkça yoksunluk yayılıyor. Yeni yaşam alanları, yakın hayatları öteliyor uzaktara. Erdo, üniversite hayaliyle geldiği metropolde boğulurken; Dünya, varlıklı ama daracık dünyasında yarınını arıyor. Türkiye'nin genç nabzına kulak veren Mine Soysal'dan, birkaç kareden fazlasını göremediğimiz iki hayatın öyküsü.

UZAKTA Mine Soysal

ON8'ın Türk edebiyatı yolculuğu sürüyor

SAKLAMBAÇ
Muge Iplikci

PERI EFSA
Sevgi Soysal

MEVZUMUZ DERİN
Ahmet Buke

14 Kasım
Cuma

33. Uluslararası
İstanbul Kitap Fuarı
0-16 Kasım 2014

MINE SOYSAL

Okuma-Söyleşi
13.00 - 13.45
Karadeniz Salonu

İmza Saati
14.00 - 16.00
Salon 2 101 C

www.facebook.com/on8kitap
www.twitter.com/on8kitap

GÖZYAŞLARIN BOŞUNA DÜŞMEM ARTIK PEŞİNE

- Sabiha,
- Ne işin var buralarda?
- Ne varsa var!
- Bir şey mi alacaktın?
- Hiçbir şey.
- Bana geldin sanmıştım demin...
- Yoo,
- Niye görünüp konuşmadan gittin?
- Öyle!
- Sabiha ne'n var senin, bir derdin mi var?
- Hiçbir derdim yok, olsun mu?
- Olmasın, olmamalı.Ama ne bileyim bir tuhaflaştın bu aralar,
- Ben mi?
- Benden habersiz çıkıyorsun, avare dolaşıyorsun, lafımı tersliyorsun, ne demek bütün bunlar?
- Ne demekse o demek!

Bu benim en sevdiğim film olan Vesikalı Yarım'ın en sevdiğim sahnesi. Bu yıl sinemamızın 100. yılı kutlanıyor. Bir asrın şah beyiti olan bu sahne ve film üzerine, dilim döndüğünce iki kelam etmek isterim...

- Sabiha!
- Canım acıyor.
- Konuş,
- Sen konuş, senin diyeceğin vardır belki!
- Ne diyim? Gariplik bende değil sende...
- Anladın demek, anla öyleyse dahasını anla,
- Dahası ne, yoksa?
- Tamam Halil. Ben öyle bunalamam, uykusuz öyle düşünüp kendimi yiyemem.
- Niçin ama? İstemiyorsan açıkça söylersin. Bıktın öyle mi?
- Belki, belki de sen bırakıp gidersin bir gün. Dükkanını evini göreceğin gelir...
- Evim, dükkanım hep burada. Gidecek başka yerim yok. Dükkanım iki portakal sandığı, evim senin yanında...

1968'de çekilen Vesikalı Yarım, (Senaryo: Safa Önal, Yönetmen: Lütfi Akad, Sabiha rolünde Türkan Şoray, Halil rolünde İzzet Günay) bildiğim kadarıyla, Türkiye sinemasında bir kadının bir adamla buluşma amacı gütmeyen, tek başına yürüdüğü ilk film. Sabiha, o zamana dek Yeşilçam'da görülen, ilelebet yârini bekleyen yahut adamın peşinden koşan kadınlara tezat olarak, sevdiğini geride bırakıp yoluna gider.

- Başka bir diyeceğin yok mu, öyleyse benim de yok, bir daha da olmayacak.
- Sabiha, bozma kafamı, horlanmaya, atışmaya alışkın değilim. Sokak ortasında hele... Hele seninle! Nedir istediğin, burda ayaklarına mı kapanayım? Yoksa saçlarından tutup sürükleyeyim mi?
- Ne istersen yap.Yalnız en iyisi bîsin burda bu iş, sonradan daha büyük acı çekmektense...
- Ne acısı?
- Sen daha iyi bilirsin.
- Sabiha!
- Yok, bir şey söyleme, en iyisi git, git. En iyisi seni görmemek. En iyisi seni duymamak. Git git Halil.

Doğma büyüme Kocamustafapaşalı olan manav Halil, karısı ve çocuklarıyla sakin bir hayat yaşamaktadır. Anne babası ile geleneksel aile ilişkileri'ni sürdürmektedir. Bir akşam mahalleden arkadaşlarının aklına uyup pavyona gider: "Şen Saz"a... Orada konsomatris olarak çalışan Sabiha'yı gördüğü an dünyanın geri kalanı silikleşir. Halil'in Sabiha ile ilgili tasavvuru başkadır:

- Sabiha gerçek adın mı?
- Takma olsa Sabiha mı olur?

Sabiha, önce yüz vermese de birbirlerine âşık olup "Sabiha ve Halil" olurlar sonunda. Halil evini ve babasıyla işlettiği manav dükkânını terk edip Sabiha'ya taşınır. Ailesinde edindiği ev alışkanlıklarını Sabiha'nın evine taşıyarak, barınağı Sabiha'ya yuva yapar. Sabiha, şehri gezdirerek, kenti Halil'e İstanbul yapar. Halil'in arkadaşları, Sabiha'ya Halil'in evli olduğunu duyurur. Sabiha önce Halil evli olduğunu kendi söylesin ister, ona göre Halil nasılsa gidecektir. Sabiha ayağını kapının eşiğine koymaz hiç. Birkaç kez sebebini yüzlemeden Halil'i terk etmeye kalkar, başaramaz E âşık. İnsanlar dönemin değer yargılarıyla dikilir karşılarına... Sabiha'nın da eskiden çalıştığı pavyondan izini sürenler vardır. Halil, Sabiha için adam yaralar. "Sevmek de yetmiyormuş, çok eskiden rastlaşacaktık." der Sabiha. Halil hapse düşer, Sabiha Halil'i bekler, ama onun başına tekrar bela açılmasından korkmakta... Halil ondan umudu kessin diye, onun hapisten

Sevgi de yetmiyormuş. Çok eskiden rastlaşacaktık.

çıkacağı gün pavyona çalışmaya gider. Halil pavyona gelir, Sabiha poz keser: Güya Halil'i unutup eski hayatına geri dönmüş... Halil içerler; tam gidecekken Sabiha dayanamaz, gider ona sarılır. Halil bıçağı saplar Sabiha'ya. Polisler gelir, Sabiha Halil'i ele vermez, karnından bıçağı çıkarır; polislere "ben yaptım, bıçak elimden kaydı, Halil'in suçu yok" der. Sabiha hastaneye götürülürken Halil ardından bakar: "Asıl şimdi yıktı beni" der: Eh, asıl şimdi yıkmıştır tabii; Sabiha, Halil'den güçlü olduğunu ispat etmiştir.

Filmde nedeninin altı çizilmez ama Halil için ilişki burada bitmiştir. Halil Sabiha için bütün zorlukları göze almışken ve onun uğruna türlü badireler atlatırken vazgeçmez de Sabiha'dan; Sabiha'nın zaten en zor durumların bile altından tek başına kalkacak kuvvette olduğunu anladığı an büyü bozulur. Başının çaresine bakan, hatta Halil'i bile savunabilen bir kadın...

Demek Halil onun için kahramanlıklar yapmasa da, onu korumasa da var olabilecektir Sabiha. Halil, erklğine zeval gelmeyecek yere; evine, çocuklarına, aylardır eve uğramadığı halde bir "nerdeydin" bile demeden sanki sabah evden çıkan kocasını iş dönüşü karşılar gibi terliklerini uzatan karısına geri döner. Sabiha için mücadele ederken sürekli ardında gördüğümüz İstanbul

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

silüeti bitmiştir Halil için, evinin penceresinden mahallesine bakmaktadır artık.

Sabiha hastanede, Halil'le ilişkisine sahip çıkmaya karar verir. Artık hiçbir şey umurunda değildir. Hastaneden çıkıp Halil'i geri almak için onun mahallesine giden Sabiha, Halil'i çocuklarıyla görünce bir şey demeden döner gider: Fon şarkısı, "gözyaşların boşuna, düşmem artık peşine!"

Çekildiği dönemde ve hâlâ... Hayli cesur bir filmidir. Bir kere, pavyonda çalışan kadını yargılamadan sunar: Halil'i evde bekleyen birinci kadına rağmen... Ki o kadın da Yeşilçam'da saf masum kızın hak ettiği altı çizilen esas adamın, hâlihazırdaki sevgilisi olan platin sarısı perukalı, uzun tırnaklı, kaptıslı zengin "züppe" kızlara benzemez hiç. Halil'in evde bekleyen karısı, genelde Türk filmleri'nde esas adamın, parti kızını bırakıp koştuğu kendi halinde iyi yürekli kadınlara benzer: Film, seyirciyi iki kadından birinin tarafını tutmaya zorlamaz. İki aşığın kavuşmasını isteriz sadece.

Ayrıca Halil, Sabiha için bir kurtarıcı olarak sunulmaz. Hikâye "Sabiha'yı çalıştığı pavyondan kurtaran Halil'in..." diye özetlenemez. Sabiha kurtarılarak değil, kendi iradesiyle Halil'in elini tutarak pavyonu geride bırakır.

Sabiha'nın, Halil'in evli olduğunu öğrendikten sonra, ilk ayrılmaya çalıştığı sahne, toplumsal terbiye kurallarımızın hepsini bir güzel alaşağı eder.

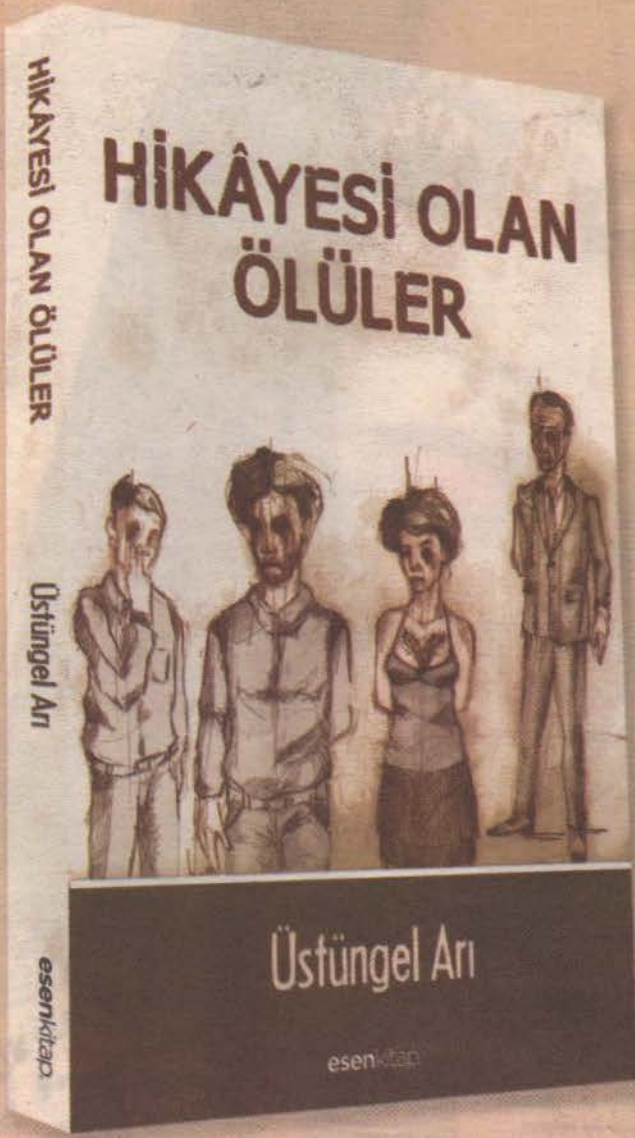
- Benden habersiz çıkıyorsun, avare dolaşıyorsun, lafımı tersliyorsun, ne demek bütün bunlar?
- Ne demekse o demek...

Feride Çiçekoğlu, 'Vesikalı Şehir' adlı kitabında filmi bir "ihlal filmi" olarak tanımlar ve şöyle ekler: "Filmin sonunda Halil şehrin aşra hayatına hapsolürken, Sabiha şehrin üstüne gider, erkek bakışları hiç umurunda değildir. Zaten erkekler de artık onu dikizlemeye hevesli görünmemektedirler: Sabiha, şehri ancak bir erkekle paylaşırsa anlamlı olacak bir mutluluk habbesi gibi değil, tek başına yürünecek bir kamusal alan gibi gördüğünü sezdiren bakışlarla üstümüze gelir."

Türkiye sinemasının 100 yılı içinde, filmlerden çok rol model aldık biz. Çorabına toz sıçramayan 'hanfendi' kızlar; fakir diye horlandıktan sonra adamı elde etmek için zengin olmanın bir yolunu bulup, görgü-adap dersi alarak rakibinin silahlarıyla donanarak esas adamı tavlaman kızlar; giden sevgiliyi geri döndürmek için türlü akıl ve kadınlık oyunlarına başvuranlar... Sabiha bu kadınların hepsinden ayrılır. Çünkü onun ana ereği adamı pişman etmek, tongaya düşürmek, geri döndürmek değildir. Duygu sömürüsü yapmaz, vır vır etmez, adamı "elde etmek" için planları yoktur. Âşık olur ve yoluna gidebilir.

İstanbul sokaklarından ve sinemamızdan bir Sabiha geçti... Sırf bu bile 100. yılını kutlayan sinemamıza şükretmemize yeter: Vesikalı Yarım filminin üstünden 46 yıl geçti, hâlâ habersiz çıkmak, avare dolaşmak, dilediğimiz gibi konuşmak için mücadele veriyoruz. Hâlâ soruyorlar, ne demek bütün bunlar? Sabiha'nın ağzından söyleyelim: Ne demekse o demek! 🌸

YENİ KİTAPLARIMIZ RAFLARDA

Hikâyesi Olan Ölüler Üstünel Arı

“Biraz sonra bir roman okuyacaksınız ve hayatınız değişmeyecek. Ama değişen bir şey olacak: Artık hayatınız değişmediği için küfredebilecek olgunluğa erişeceksiniz! Bunu yeniyetme bir yazar, daha ilk kitabıyla yapacak size. Şimdi kendinizden pişman olmayı öğrenin ve hiç zaman kaybetmeden bu romanı okumaya başlayın ya da ağlayın. Hayatınız bir film şeridi gibi geçsin gözlerinizin önünden: Babanızın ilk tokadı, üstüne erken boşaldığınız sevgiliniz ya da boşanmak için geç kaldığınız kannız, kocanız, o berbat mesleğiniz...”

Hikâyesi Olan Ölüler’le karşılaşmak sizi şaşırtmazsa, asıl o zaman üzülün.”

Altay Öktem

DİRENÇİZGİROMAN Gezi Direnişinden Çizgiler Editör: Can Yalçınkaya

“Direnişle falan hiç işi” olmayan Alp, Eylem için Kuğulu’ya gidiyor, bir süper kahraman, maskesini çıkarıp direnişçilerin arasına karışıyor; Berber Rıfat, tehlikeli Ge-Te-A örgütü hakkında görüş bildiriyor.

Pelo, plazadan çıkıp gaz maskesini takıyor;

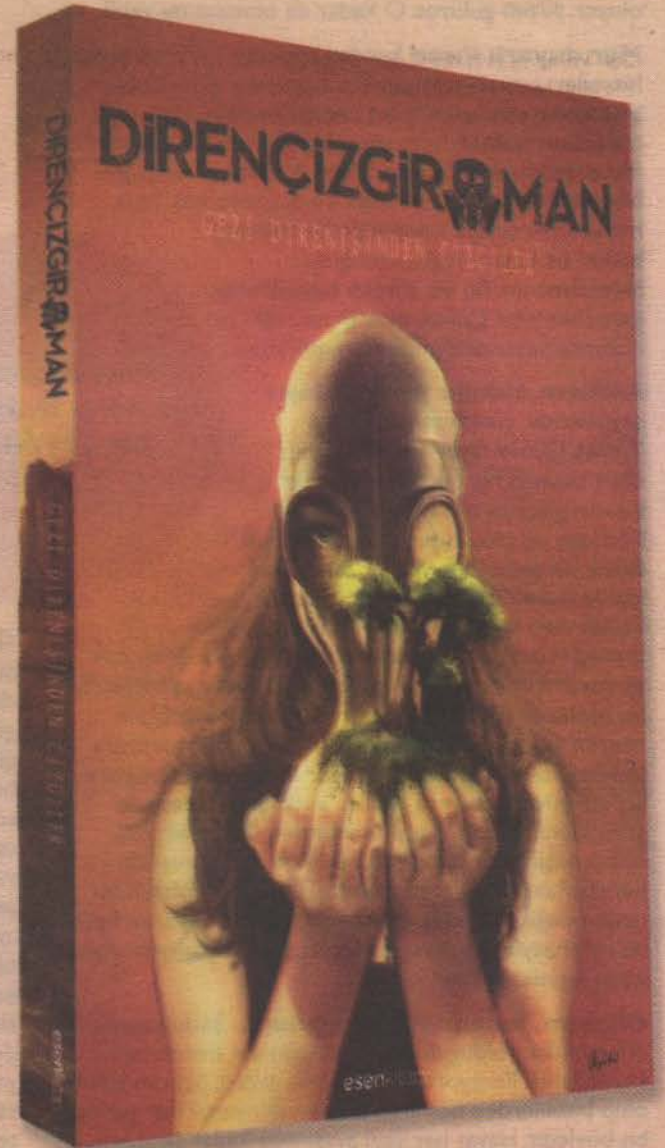
Serdar ve Murat, Gezi Kütüphanesi belgeselini çekiyorlar;

Distopik bir geleceğin punk grubu Çapulcular, müzikal bir sabotaj düzenliyor. Trajik aşklar, dış mihraklar, 2029’un İstanbul’u, biber bitkisinin bilmediğiniz yönleri, telekinezi...

Kaybettiklerimiz, kazandıklarımız... Tanıklıklarımız.

#DirenÇizgiRoman, memleket tarihinin en popüler ve kitlesel direnişinden aldığı ilhamla çizgili öyküler anlatıyor.

Diren konuşma balonu! Diren çini mürekkebi!

TÜYAP İstanbul Kitap Fuarı 10. Salon, Stand: 203A

NAZAN ÖNCEL nasıl yaşıyor? Şarkılarını nasıl yazıyor? Memleketin ve dünyanın gidişatını nasıl görüyor? Günlük hayatında neler yapıyor? Ne okuyor, ne dinliyor? Hepiciğini OT'a anlattı...

GİTARIM KALEMİM VE KÂĞIDIM

İnsanın ruh halini, hayatın gidişatı belirliyor. Her şey yolundaysa sen de iyisindir, çevrene gülücükler saçmak için bir nedeninin olması lazım. Yandaki evde yaşayan kadın kocasından dayak yiyorsa, on dört yaşında bir kız çocuğu koyunlarını otlatırken havan topuyla havaya uçuruluyorsa, annesi çocuğunun parçalarını eteğine topluyorsa bu beni bozar. "Söyleyin o amcalara kıymasınlar çocuklara" diye ağıtlar yazdırır. Bunun adı melankoliyse varsın melankoli olsun. Bütün o karın, tipinin içinde bir çuha çiçek açarsa neşen oluyor; yüzün gülüyor. O kadar da olmasın mı yani?

Her duyarlı insan kendini topluma karşı sorumlu hisseder; sanatla uğraşan biri bunu çok daha fazla hissediyor sanırım. Çünkü ürettiklerinle, bir toplumun acılarını, umutlarını, sevinçlerini omzunuzda hissediyorsunuz. Kuşkusuz ben de bunları fazlasıyla hissediyorum. Bugüne kadar bu duyguyu çok fazla hissederek ortaya koyduklarıma bakınca, bunun ne kadar doğru olduğunu hissediyorum. Bu his sürekli büyüyen bir paradoks gibi! Çünkü mükemmel bir dünyada yaşamadığımızın farkındayız...

Acıların olduğu yerde, kanayan şeyin adıdır çünkü sanatçı. Hani Yılmaz Güney diyor ya, "Dünyanın öbür ucunda hiç tanımadığımız bir insanın gözyaşı bile içimizi parçaladı. Kedilere ağladık, kuşların yasını tuttuk." Böyle bir psikolojik yükür sanatçının içinde bulunduğu ruh hali. Hiç kimse kişisel veya sanatsal olarak fazla melankolik bulmasın isterim bazı şarkılarımı. Yaşadığımız hayatın aynasıdır çünkü ortaya koyduklarım. Benim şarkılarımla bu toplumun üzerinde özgürce uçan bir kuş olsun isterim. Ancak o kuşu öldürüyorlarsa, onun şarkısını yapmak da sanatçıya düşer. Eğer biber gazına boğulmuş bir gökyüzünden veya devasa kutlamalar sırasında gökyüzünü inleyen havai fişeklerden ötürü bir kuş ölüsü düşüyorsa bahçeme... Ben oturur, o kuş için hüngür hüngür ağlarım arkadaş. Toplumsal olarak bir neden değil, sonuçtur bu. Onun şarkısını yaparım belki bu ruh haliyle. Kısacası dur oturup şarkı yapayım diye şarkı yapmaz sanatçı.

Gitarım, kalemim ve kağıdım.. Şarkı yazarken çok unutkan olduğum için her kelimeyi, her notayı kaydederek ilerliyorum. Her şarkı yazarken, hayatın içinde olup bitenlerden beslenir, sanırım dünyanın her yerinde bu böyledir. Hayat her şeyi ayağımıza kadar getiriyor. 2008'de Hatırına Sustum albümünde dünyaca ünlü müzisyen Vic Chesnutt'la çalışma onuruna erişmiştim. Seni Bugün Görmem Lazım'a gitar çalmıştı. Georgia'da yaşıyordu, mailleşirken aynı zaman diliminde J.M Coetzee'nin Yavaş Adam'ını okuduğumuzu fark ettik. O Süreçte ikimiz de aynı kaynaktan besleniyormuşuz

Kim olursan ol, eksikliği ihtiyaç olan bir şeydir aşk.

meğer. Bir sene sonra da kendi eliyle hayatına son vermişti. Bu beni alt üst eden bir şeydi "Kahrolsun bazı şeyler" derken bunu da kastediyordum. Velhasıl şarkıların özü de kalbi de, ruhu da hayattır. Şarkılar atardamarını hayattan alırlar.

Ben aslında makul ölçülerde yaşıyorum. Gündelik hayatımı herkes gibi, kafama göre sürdürüyorum ama bunu yaparken biraz korumacı davranıyor olabilirim. Sadece, hayatımı kimsenin gözüne sokmuyorum hepsi bu. Bu da bana çok normal gibi geliyor. Sabah kalkış saatlerimi akşam yattığım saat belirliyor. Güne iki lokma bir şeyler yiyerek başlayıp, sonra kendimi stüdyoya atıyorum. Bu, ya bir resim çalışması oluyor ya da stüdyo kaydı; aranjman çalışması ya da vokal kaydı falan oluyor. Benim "Açılın bakayım şarkıcınız geldi" dediğim bir lüksüm hiç olmadı. Her ayrıntı, verdiğim her emek şarkının kaderini belirleyici olduğundan kontr şan'larına kadar yazar; öyle teslim ederim aranjöre. O da küçük dokunuşlardan sonra akustikleri çaldırır, mix'e hazırlar. Bu yüzden gün dediğin geçip gidiyor. Müzik yapmadığım günler resim yapıyorum. Gelenim gidenim hiç eksik olmaz Misafirim varsa çalışmam. Akşamları kendime saklıyorum, biraz televizyon seyrederek, yatmadan önce mutlaka en az bir saat kitap okur yatarım. Daha düne kadar gecem gündüzüme girerdi, çalış babam, çalış; aman sabahlar olmasın durumları. Son bir yıldır akşamüstü kepenkleri indirip, "Nazan kaçır" diyorum. Böylelikle hayata zaman ayırabiliyorum. Bir akşam yemeği, bir sinema, bir tiyatro; işte bizi mutlu eden küçük şeyler bunlar. Arada

bir üç beş günlük yurt dışı veya yurt içinde bir yerlere, köylere giderek "Tebdili mekânda fayda vardır" diyerek kendimizi hoş tutuyoruz...

Galeano'nun Tepetaklak-Tersine Dünya Okulu'nda şehirle insanlar hatta çocuklar arasındaki duvarları ele aldığı bölümde, çocuklar okul araçlarında okuluna giderken şehri sadece şöyle bir görüyor... Nerede, hangi koşullarda, nasıl yaşadığının bile farkına varamayan çocuklar için geleceğin gözle görülür tehlikelerinden, duygu yoksunluğundan söz ediyor Galeano. Kentsel dönüşümün tepeden inme dayatmaları olduğunu işaret etmeye çalışıyor. Ben bu anlamda şanslı sayılırım. On yıldır İstanbul'a yakın Kemerburgaz köyünde yaşıyorum. Çocukluğumu zaman zaman köyde geçiren biri olduğumdan uyum sorunu yaşamadım. Aksine şehre indiğim zaman nefes alamıyormuşum gibi oluyor.

Dünya geri döndürülemez bir girdabın içine sürüklendi. Bundan otuz yıl önce insanlığın en büyük sorunu nedir diye düşünsen peş peşe sıralardık: Savaşlar, adaletsizlik, özgürlükler, kadın hakları, çocuk hakları, emekçi hakları, hayvan hakları... Bugün bu sorunların hiçbirini aşamamış olan insanlık, kendi eliyle daha büyük bir felaket yarattı. Dünyayı öldürüyoruz, ekolojik sistemi çökertiyoruz. Bütün bunlar ne için yapılıyor? Bir çanta dolusu para için mi? Ne acı... Biçilen ormanı, kurutulan dereyi, öldürülen denizi kaç paraya satın alabilirsiniz ki? İstanbul'da hortumlar ve seller yaşadık geçtiğimiz aylarda. Her şeyi bir "bedel" üzerinden değerlendirip, doğayı yağmalayan bu sistem de bir bedel ödemeli artık. Yoksa yerküre tüm insanlığa çok acı bir bedel ödetecek...

Memleketin durumunu görmemek için kör ve sağır olmanız gerekli... Son zamanlarda olan biten her şeyi üst üste koyup bir düşünün... Şaka gibi bir hal aldı artık; kötü bir şaka! Bu manzarayı görmeye değil, görmezden gelmelere şaşıyor insan. Biri size kötü bir şaka yapsa gülebilir misiniz? Gülüyor bazı insanlar; gülme taklidi yapıyor veya... Her şeye rağmen bu topraklar için ümidimizi asla yitirmememiz gerektiğini düşünüyorum. Edip Cansever "Gülmek bir halk gülüyorsa gülmektir" demiş ya; günün birinde toplum olarak samimi bir biçimde gülümseyeceğimiz yarıların varlığına inanıyorum...

Bize, Türkiyeli kadınlar olarak, ikinci plana ötelenmiş insanlar olduğumuzu unutmadan yaşamayı öğrettiler. Neden unutmadan diyorum, çünkü bu bize her gün bir şekilde hatırlatılıyor. Ya "Hamile kadının sokakta ne işi var" deniliyor; ya "Kadın kakhaha atmaz deniliyor" ya da dekolteme karışılıyor; ömrünüz biter, bu "ya da"lar bitmez. Nefret suçları, pedofili, töre cinayetleri, tacizler kanayan yaramız. Bütün bunlara rağmen kadınız, insanız, anneyiz...

Kim olursan ol, eksikliği ihtiyaç olan bir şeydir aşk. Olsa bela, olmasa yara durumları... Günümüzde işler yolunda gitmediği zaman iki kişiden biri hemen karşı kaldırıma geçebiliyor. Belki de olması gereken budur da ben bu duyguya yabancılık çekiyorum. Bir çırpıda nokta koymak da zor... Onca zaman emek vermişsin, tanımaya çalışmışsın, tamam budur, bu bana uyar derken ayakkabı ayağını sıkıyor diye bir daha ayağına tövbe giymiyorsun. Düşünsenize iğne oyasıyla bir çember işliyorsun, tam son zinciri çektiğinde fark ediyorsun ki aradaki bir motifte hata yapmışsın, hepsini sökeyim gitsin diyor ve söküyorsun. Tamiri mümkünse onarmak bana daha doğru geliyor. Neyse işte bu da benim doğrum.

Ben perdelerin arkasına saklanıp, kendini yere atıp ölü taklidi yaparak çocuğunun sevgisini sınavan bir anneydim. On yedi yaşını doldurmuş, on sekizinden otuz yedi gün aldığı anda anne olan bir kadından söz ediyorum. Oğlum Serkan'la ben beraber büyüdük, her şeyi birlikte öğrendik. Hani derler ya "Ben çocuğumla arkadaş gibiyimdir" diye, bu sözün tam hakkını verebilecek bir ilişkiydi bizimki. Bu durum sanat ile annelik arasındaki gerilimi aşağıya çekerek, normalleştirmiştir. Aradaki yaş farkı az olunca çocuğunu daha iyi anlayabiliyor insan. Sanırım bu bizim için de bir avantajdı. Ünlü biri olduğunuzu çok da ciddiye almazsanız her şey daha iyi gidiyor. Bu önemli. Esasen bu altın formül gibi bir şeydir diyebilirim. Şöhret uçucu bir şey. Bugün var, yarın yok. Paçayı kaptırdın mı seni ele de geçirir, hayatını da kontrol altına alır. Kim olduğun değil de ne yaptığın önemli sanırım. Yaratıcılığa dayanan bir işin bir parçası olduğumu düşünerek bunu hallettiğimi sanıyorum

Çalışmak yaşam biçimi haline gelince başka bir şeyin eksikliğini hissetmiyor insan. Bu, uzun yıllar böyle oldu. Bir baktım ki koskoca bir yirmi yıl böyle uçup gitmiş. Resmen uçmuş yani. Dedim ki "Kızım hayat bir karış, uyuma;" Bunu fark ettikten sonra kafa nereye ben oraya durumları hâsıl oldu. Zararın neresinden dönersem kârdır dedim. On senedir resim yapıyorum. Keşke daha önce başlasaydım dediğim olmuştur. Ama hayatta oluyor böyle şeyler...

Yıllar yıllar önce...

Bahçeli bir evde oturuyoruz, bahçenin bir ucunda evin

kömürlüğü var ama içinde ne odun, ne de kömür var. Ben orayı kendime ait bir alana çevirmişim. Daha on iki yaşında falanım. Orada ders çalışır, mandolin çalardım. Matematik defterimin arasına "Daha bunun odunu kömürü var, defteri kitabı var, ekmeği zeytini var, kış baba kış kış," diye bir şeyler karalamışım. 2006'da o karalamalar elime geçince, ben de tuttum şarkısını yazdım. Çocukluğuma dönecek olursam ev kira, boğaz satın, maaşlar belli ama yedi nüfus geçiniyormuşuz diye düşünüyorum. Sinemaya da gidebiliyor, lunaparkta atlıkarıncaya da binebiliyorduk. Tiyatroya giderdik mesela. Sosyal bir hayatımız vardı. İlk gittiğim oyundu Yaşar Kemal'in Teneke'si. Oyunu seyrettikten sonra kitabını okuduğumda dokuz yaşındaydım. Daha o zamanlar okumanın tadını almışız demek ki. Her geçen zamanın insanın hayatında dilim dilim izi vardır. Tatlı-acı bir dolu şey. Çocuk yaşta çocuk bakmak büyük sorumluluk isteyen bir şeydir. Bu yaşlarda alınan sorumluluklar çabuk büyümenize, olgunlaşmanıza neden olur. Aklına esince sokağa çıkıp ip atlamaya çıkamıyorsun, "Ben bu gece Merve'lerde kalayım" diyemiyorsun. Her şeyi düşünmek zorundasın. O kadar kontrollü oluyorsun ki, o kontrol bir bakıyorsun seni ele geçirmiş. An geliyor neşeni bile kontrol ettiğini fark ediyorsun. Bu beni çok zorlayan bir şeydi ama çocuğun kafasını gözünü yarmadan gözüm gibi baktığımı hatırlarım. Bana hâlâ anne muamelesi yapar. Severim bu durumu.

Eğer popüler müzik nereye gidiyor diye soracak olursak; artık hiçbir yere gidemiyor. Öyle çok cover yapılıyor ki; bu da tikanama noktasına gelindiğini

gösteriyor. Rock müzik arabeske evrildi, pop müzik zaten bitti. İyi şarkılara ihtiyaç var. Yeni bir şey arıyor kulağımız, ruhumuz. Artık onun peşine yeniden düşmenin zamanıdır... Sinemada alt kültür filmlerini, dünyaya oradan bakan yönetmenlerin işlerini sahici bulduğum ve kendime yakın hissettiğim için seyretmeyi, ben de dünyaya o pencereden bakmayı seviyorum. Bunun müzikteki tezahürü de aynı böyle. Dolayısıyla ağırlıklı olarak alternatif diyebileceğimiz işleri dinliyorum. Benim için değerli olan türkülerimizdir mesela. Pop müziğe bu kadar öncelik tanımak da doğru gelmiyor. Belki daha renkli olduğundan cazibesini yitirmiyor da olabilir. Öte yandan bu bir dayatma mıdır, evet dayatmadır ama gecenin ikisine kadar Vivaldi dinlese de, bir yerden sonra mastika çalsa kalkıp oynayan bir toplumuz biz. Böyle de bir gerçek var işte... 2001'de Attilâ İlhan'ın Mahur Beste'sini Ahmet Kaya tribute albümünde seslendirmiştim. Başkaca bir istisna yapmadım. Yani hep kendi yazdığım şarkıları seslendirdim ama Edip Cansever'in şiirini çok severim. Masa şiiriniyse epey bir zamandır kafamda dolandırıp duruyorum.

Şarkı sözü yazarlığı işe şairliği elbette bir tutamayız. Şiir edebiyatın, sanatın şahıkasıdır. Şarkı sözüye günü kurtaran, başka türlü bir ihtiyaca cevap veren bir yerde duruyor. Ama öyle şarkılar var ki sahiden şiir tadındadır, sevilesidir. Yine Hatırına Sustum albümünde Sabahattin Ali'ye ithafen Ali'yi yazmıştım. Ali'nin gurbette, uzaklarda bir yerde tesadüfen rastlaştığı bir arkadaşıyla yol ortasında ayaküstü yaptığı bir sohbetle Ali'yi anlatır. O şarkı bana şiir tadında gelir, en azından şiirseldir. Bu gibi örnekleri olan şarkılara da haksızlık yapmak istemem. Yine benden gidersek "Bende bir resmin var yüzüne bakmıyor" ya da "Şuraya bir resim asıver, içine bir bizi çiziver, maksat gönlümüz olsun" gibi dizeleri de yabana atamam...

Tarkan'ın aynı zamanda çok iyi bir yorumcu olduğunu hepimiz biliyoruz. Bir şarkı onun sesinde bambaşka güzel oluyor. Bir insan her şarkıyı mı güzel okur, Tarkan okuyunca öyle oluyor...

1981'de bir L.P. çıkarmıştım. O plak için Hüdaverdi Bey diye bir şarkı yazmıştım, Tematik ve form olarak bana Hal Hal sularında gezinen bir şarkı gibi geliyordu, o günlerde de Osman İşmen'le çalışıyordum, (daha benimle tanışmadığınız zamanlar bunlar) kayıtları Tünel'de Marşandiz Stüdyosu'nda yaparken önüme gelene bu şarkıyı Barış Manço'nun okumasını çok isterdim deyip duruyordum. Yıllar sonra (1995'te) Fuat Güner'in Levent'teki stüdyosunda Göç albümünü kaydederken Barış geldi, "biliyor musun ben daha seninle tanışmadan senin için şarkılar yazıyor bunu Barış okumalı diyordum," dedim. "Ben senin yazdığın her şarkıyı gözüm kapalı okurum," diyince o gazla epey bir yol almıştım... Onun için bugün hayatta olsalardı Barış Manço, Tanju Okan, Kazım Koyuncu, Cem Karaca ve Barış Akarsu'yu en başa koyardım.

Tek kelime ile anlatacak olursam;

Tarkan; Rizelim

Sezen Aksu; Egelim

İbrahim Tatlıses; Urfalım

Erkan Oğur; Ankaralım

Yıldız Tilbe; İzmirim

Bülent Ortaçgil; Ankaralı Datçalım

Enver Gökçe; Erzincanlım. ★

OLMAZ DEDİĞİN NE VARSA

Şin i nasıl bilmiyorum ama 10 yıl önce Ankara'da askerlik dışında başka hiçbir şey yapmaya imkân olmayan bir yer vardı: Etimesgut. Hepi topu iki faaliyet için yolu Etimesgut'a düşerdi insanların, birincisi askerlik yapmak ikincisi' de askerlik yaparı ziyaret etmek.

Ben birinci sebepten dolayı tam 7 ay 15 gün kaldım. Etimesgut'ta... "Askerlik insana çok şey öğretir" diye yaygın bir kanı vardır. Bana tek bir şey öğretti... Ne mi?

Önce size Revan'ı anlatayım biraz... Revan benim asker arkadaşımı. Hiç kimseyle konuşmazdı. Sigara içer, yemek yer nöbet tutar, uyurdu. Ortak nöbet tuttuğumuz bir gece 3-5 nöbeti sırasında soğuktan donmamak için konuşmak zorunda kalarak tanışmıştık.

"Müdür sen niye hiç konuşmuyorsun kimseyle?" diye sormuştum. "Boş ver" demişti.

Gel gör ki Revan'ın sessizliği tertiplerde 'şüphe' uyandırınca, benden başka hiç kimse Revan'la nöbet tutmak istemiyordu. Hal böyle olunca karargahdaki yazıcılar herkesin fena halde tutulduğu Revan'ı adeta bana evlatlık vermişti.

7 ay boyunca her gece farklı saadelerde birlikte nöbet tuttuk. "İstemiyorum" diyebilirdim, ama ben de istemesem çocuk tek başına nöbet tutmak zorunda kalacaktı. Allah muhafaza başına bir iş gelse, ömür boyu o vicdan azabıyla yaşamı korkusuyla sesimi çıkarmadım.

Tam 7 ay 13 gün her gece 2 saat o Ankara ayazında adama bütün hayatımdan kesider sundum, hepsini dinliyor; hiçbir şey anlatmıyordu. 7'nci ayın 14'üncü günü, ertesi sabah terhis olacağımız halde bize nöbet geçirilen bir şubat gecesi son konuşmamızı yaptık Revan'la...

Genelde mezarı ben açardım. Bu sefer o açtı. "Halden helal et, çok kahırımı çektin" dedi. "Etmeyorum lan" dedim, "7 aydır bağırsakları kaç boğum olduğuna kadar anlattım sana... Hiç mi anlatacağın bir şey yoktu. Bu kadar mı güvenmedin anasını sattığının yerinde..."

Bako bana, "Gerçekten etmiyor musun?" diye sordu... - Etmeyorum! Gözleri doldu... "Kusura bakma müdür ama ben böyle arkadaşlığın ta a... koyayım! Azıcık güvenmez mi lan insan?" diye iyice açtım gazı...

Cephaneliğin önündeki o ıssız kütübede anıra anıra ağlamaya başladı... "Ben niye konuşmuyorum bişor musun?" dedi. "Çünkü adam değilsin" dedim. "Hayır" dedi... "Ben en son konuştuğumda bir sürü insanın hayatını bitirdim o günden beri dilim mühürlü" dedi. Anlamadım. Daha doğrusu inanmadım. Başladı anlatmaya...

Üniversite son sınıfta Sevgi diye bir kıza âşık olmuş... Sevgi de aynı okulda tıp fakültesi S'inci sınıfta okuyormuş.

- Her gece Kordon'da rakı içer sabahlara kadar konuşurduk. Hayaller kurardık. Yine öyle bir gece Sevgi hastanenin acil servisi'nde, nöbeti sırasında gelen kimsesiz bir kadının ölümünden çok etkilenmişti. Onun hikâyesini anlattı. Konu kimsesizlerden açılınca ben de bizim pederin meşhur bir hikâyesi vardı, kafası dağılsın diye onu anlatmaya başladım...

"Nasıl bir hikâye?" diye sordum.

- Babam eski bir vali benim... 1970'lerde Anadolu'da valilik yaptığı dönemde bir kaymakamı var: Hikmet Bey... Bu Hikmet

Bey kasabanın doktoru Necla Hanım'la evli... İkisi' de aileden çok zenginler... En büyük hayalleri çocuk yapmak. Büyük aile olmak. Ama bir türlü olmuyor. Sonra tetkikler filan anlaşıyor ki kadının istese de çocuğu olamıyor. Hikmet Bey yıkılıyor tabii. Evlatlık almaya da yanaşmıyorlar. Bizim peder de, kanı koca bunları çok seviyor. Bir şey teklif ediyor: 'Kimsesiz bir kadın var... Paraya pula çok ihtiyacı var. Sizin eve hizmeti olarak gelsin. Senden hamile kalsın. Çocuğu da Necla doğurtsun. Hikmet Bey kabul ediyor. Ama karısı büyük arıza çıkarıyor. İş öyle bir noktaya geliyor ki Hikmet Bey intihara filan teşebbüs ediyor. Kadıncağız sonunda dayanamayıp kabul ediyor:

7 aydır ağzını bıçak açmayan Revan, susmak bilmiyordu...

- Her şey planlandığı gibi gidiyor. Kadın hamile kalıyor. O sürede Necla Hanım, herkes hamile sansın diye kamına her ay içine daha fazla pamuk doldurmak suretiyle bir yastık bağlıyor. Sonunda çocuk doğuyor. Kadın süren kesilince parayı verip gönderiyorlar. Giderken de bizimkiler korkutuyor zavallıyı "Sakin kızını arayıp sormaya kalkma, seni mahvederiz" diye... Gariban da o korkuyla parayı alıp gidiyor. Ama aradan zaman geçince bizim pederi arıyor: "Kızımı çok özledim, hasretinden kanser oldum. Ölmeden en azından bir kez göreyim" diyor. Hikmet Bey ve eşi izin vermeyince kadıncağız evlat hasretinden ölüyor:

Baktım bizimki Sunay Akın'a bağladı, dayanamadım "Olum iyi de, bunun senin konuşmamanla ne alakası var?"

- Hikâyedeki bebek benim kız arkadaşım Sevgi çıktı!

36 yaşındayım, hâlâ o gece bunu duyduğum andaki gibi bir 'Hassikiiiiiii' çekmedim!

- Kıza o gece anlattığım hikâyedeki parçaları birleştirince deliye döndü. Masadan ağlayarak kalktı. Evi arayıp "doğru mu bunlar" diye sormuş... İnkâr ederseniz intihar ederim deyince anlatmışlar.

Ailesi ertesi gün İzmir'e geldi. Ama Sevgi kayıp... Arkadaşları benim yanımda olabileceğini söylemişler. Beni buldular. Otanları anlattım. Adam "O Hikmet benim" deyince beynimden vurulmuş döndüm.

Bizim nöbet, hayatımın nöbetine dönmüştü, "Sonra..." dedim.

- Sonrası daha beter... 'Sevgi İstanbul'a gerçek annesinin mezarını bulmaya gitti' diye bir laf çıktı. Aynı gün Hikmet Bey ve Necla Hanım da peşinden yola çıktı. O yorgunluk ve moral bozulduğuyla yolda bir ara dalıyor Hikmet Bey, trafik kazası geçiriyorlar: Hikmet Bey o kazada ölüyor. Necla Hanım bir süre hastanede kaldıktan sonra İstanbul'a Sevgi'yi aramaya kaldığı yerden devam ediyor.

Dönemin İstanbul Valisi, Hikmet Bey'in sınıf arkadaşı olunca Sevgi hemen bulunuyor. Ama bitik halde... Uyuşturucuya başlamış... Bulaşmadığı pislik kalmamış, Sevgi bir süre tedavi görüyor. Çıkıyor. Ama düzelmıyor. Daha doğrusu düzelmeyi reddediyor. Başlıyor, "Annemi siz öldürdünüz beni yalanla büyüttünüz" diye kadıncağıza zulüm etmeye... Nişantaşı'nda babadan kalma apartman Sevgi'nin tedavisi, bilmem nesi derken elden gidiyor. Bir tek apartman dairesi, bir de emekli maaşına kalıyorlar. Sevgi bu arada uyuşturucuya yeniden başlıyor.

Revan vicdan azabından sürekli İstanbul'daki Necla Hanım'ı arıyor soruyor: Bir iki kere Sevgi ile konuşmaya çalışıyor: Ama Sevgi artık eski Sevgi değil...

Neyse ben bölmeyeyim, ondan dinleyin...

- Sevgi bir gece kendini ihbar ediyor. Polis evi basıyor. Necla Teyze salonda otururken Sevgi odasında eroin yapıyor kendine... Polis gelecek diye de bayağı yüklü miktar eroin alıyor... Tabii yakalanıyor, büyük rezalet!

Yeniden AMATEM'e yatırıyorlar. 1 yıl filan kaldıktan sonra taburcu oluyor... Necla Teyze alıp eve getiriyor.

Sevgi, "Bir daha dünyaya gelsen yine aynı şeyleri yapar mıydın?" diye soruyor Necla Teyze'ye... "Ben babamı çok sevdim. Hiçbir zaman çocuğumuz olmayacaktı. Ben bununla yaşayabiliyordum ama babam yaşayamazdı. Kendini bir kez öldürtmeyi denedi. İkinci kez denemesini göze alamadım. O yüzden kabul ettim. Sana gelince, kanımı veremedim ama sevgimi verdim! Hem de çok verdim. Babam ve ben sevgimizle büyüttük seni... Sana 'kızım' diyebilmek bir emekse, biz o emeği sevgiyle verdik. Hatta sana bu yüzden 'Sevgi' dedik. 'Akrabalık kan bağıyla değil, gönül bağıyla kurulur' sandım. Ama gördüm ki yanlışmışım."

Hikâyenin sonu daha vahim... Bu konuşmadan birkaç hafta sonra Sevgi'nin cansız bedeni Taksim'de bir otel odasında buluyor... Altın vuruş yapmış!

Sevgi öldükten bir buçuk yıl sonra Necla Hanım'ın kalbi de dayanmıyor bunca acıya... Necla Hanım ölmeden birkaç hafta önce Revan yanına ömürlük vicdan azabını da alıp, ziyaretine gidiyor: Necla Hanım, Sevgi'nin altın vuruştan önce yazdığı 'veda mektubunu' gösteriyor Revan'a, "Al götür bunu artık yüreğim dayanmıyor" diyor:

Duramadım artık ve "Ne yazıyordu peki mektupta?" diye sordum.

Revan arka cebindeki cüzdanının içinden kareli harita metot defterden koparılmış bir kâğıt parçası çıkardı ve "Al oku" dedi.

"Çocukken sana ya da babama bir şey olacak diye ödüm patardı. Geceleri kalkıp babamın ve senin nefesini dinlerdim. Nefes aldığınızı duyunca rahatardım. Bu hayatta en kötü şeyin yapayalnız kalmak olduğunu düşünürdüm. Hayır, değilmiş! Hayattaki en kötü şey; seni yalnız hissettiren insanların arasında kalmakmış.

Babam öldükten sonra kendine bir hayat kurabilir, mutlu bir kadın olmaya çalışabilirdin. Yapmadın. Bunun yerine benim peşimden geldin. Gerçekannem olsa belki senin kadar uğraşmaz, meşgul olmaz, endişelenmez, peşimden koşmazdı benim... Galiba haklısın; akrabalık kan bağıyla değil, gönül bağıyla kuruluyor. Ben bunu sayende anladım.

Peki, sen insanoğlunun tüm duygularını yok eden, hayata dair bütün bağlarını koparan şeyin ne olduğunu anlayabildin mi?

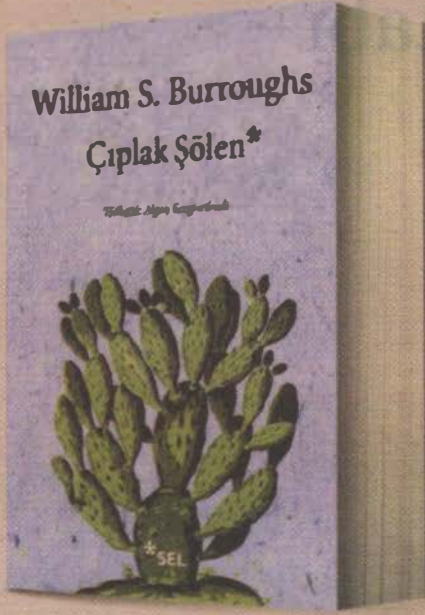
Olmaz dediğim ne varsa oldu...

Ve anladım ki içinde Yalan barındıran bir Sevgi er ya da geç ölüme mahkumdur." (Sevgi)

Mektubu okudum, geri verdim. "Şimdi hakkını helal ediyor musun bana?" dedi. "Özür dilerim" dedim. Ertesi gün terhis olduk. O günden sonra bir daha ne gördüm ne de konuştum Revan'la... Kim bilir nerede ne yapıyor şimdi? Adam bağıra bağıra susuyormuş, duymuyormuşuz. Benim askerde öğrendiğim de bu oldu... O gün bugündür hiç kimseye "Niye susuyorsun?" diye sormuyorum! ❀

*SEL YAYINCILIK

www.selyayincilik.com | [selyayincilik](#) | [SelYayincilik](#)

Çıplak Şölen William S. Burroughs

Türkçesi: Algan Sezgintüredi

William S. Burroughs, *Çıplak Şölen*'de yalnızca yüzeysel, verili ve görünenle yetinmeyip, altında yatan "gerçeği" bulmak adına zorlu katmanların arasına dalmaya cüret edebilen okuru sıra dışı bir eyleme davet ediyor.

Cin Kontrol Noktası küçük İskender

küçük İskender bu kez de cinlere karıştı – onlardan öğrendikleriyle geldi. İçine cin girdi diyenlere "cin değil o, sadece bilgi" demeyi de ihmal etmedi. Hassasiyetiniz terazinin ayarını değil, masanın adabını bozar bazen. Tüm bunlar çok için.

Köçekçeler Salâh Birsal / Bütün Şiirleri

Köçekçeler, yaklaşık yarım yüzyıl boyunca, kara mizah tınıları ağır basan, civelek söz salvarları atan, yakası açılmadık deyiş biçimlerini fütursuzca üreten, tam anlamıyla nevi şahsına münhasır bir şair kimliğini ortaya çıkarıyor.

Kâr İçin Değil Halk İçin Eleştirel Kent Teorisi ve Kent Hakkı

Derleyenler: Neil Brenner, Peter Marcuse, Margit Mayer

Türkçesi: Ali Yağız Şen

Kâr İçin Değil Halk İçin, bir yandan kâr odaklı kentleşmeyle mücadelenin ve insana odaklanan sürdürülebilir alternatif kentleşme biçimleri yaratmanın yollarını araştırırken, diğer yandan farklı teorik zeminler kullanarak eleştirel bir bakış açısıyla düşünce sistematığı geliştirmeye çalışıyor.

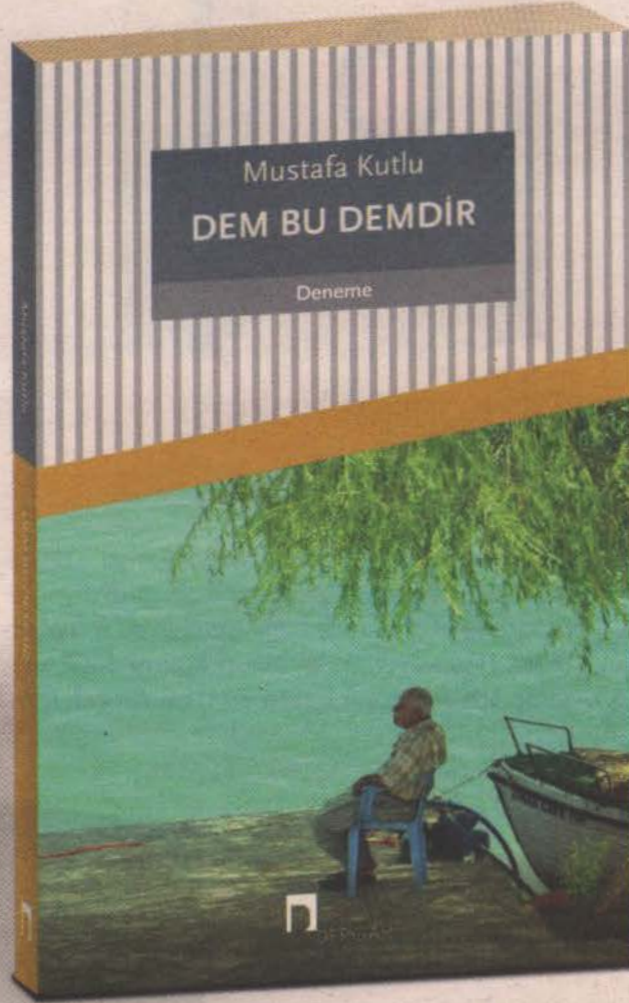

Susan Sontag: Bilincin Kapısını Aralamak Jonathan Cott - Rolling Stone Söyleşisi

Türkçesi: Zeynep Heyzen Ateş

"Tutkulu bir estetik düşkünü", "takıntılı bir ahlakçının", hem kendi sınırlarını zorladığı hem de okurun kendi sınırlarıyla yüzleşmesini sağladığı bu söyleşi, Sontag'ın eleştirel dehasının beslendiği tüm kanallarda sarsıcı bir yolculuk vaat ediyor.

Mustafa Kutlu'nun Yeni Kitabı Dem Bu Demdir

Deneme, Küçük Boy, 251 sayfa

Küresel kapitalizm "eski dünya"yı çöp sepetine süpürüyor.

Burada bildiğimiz has edebiyata yer yok.

*O ki, netice itibarı ile bir inanca, bir fikre, bir felsefeye, bir meseleye, bir dâvaya dayanır.
Kitap vasıtası ile vücut bulur, kitapla haşır-neşir olan kişide bir ruh yüceliği, bir ahlâk inkışafı,
bir metafizik derinlik, bir aksiyon hamlesi hissedilir. Edebiyat bunu yapar.*

İdeolojileri öldüren, tarihin sonunu getiren küresel kapitalizme karşı

kim bir bayrak kaldırıyorsa onun bir edebiyatı olacaktır.

Bu işe dâva karıştırmayın diyenler şapkadan tavşan çıkarmaya devam etsin.

Klodfarer Cad. 3/20 Sultanahmet

T: (212) 518 95 79 (2 hat)

www.dergahyayinlari.com

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

[/dergahyay](https://dergahyay)

[/dergahyay](https://dergahyay)

DERGÂH

YÖK'ü, TEOG'u, her zaman olduğu gibi türban ve imam hatip tartışmalarıyla gündeme gelen eğitim sistemimizin sorunlarını ABBAS GÜÇLÜ'yle konuştuk.

EĞİTİM ŞART

Her ne kadar 3 çocuk yetmez, 5 çocuk yapalım dense de şu anda Türk eğitim sistemi için en büyük sorun hızlı nüfus artışı. Çocuk, dünyanın en güzel şeyi ama ona bir altyapı hazırlanması lazım. Daha fazla bütçe ayrılmasının yanında, halkın eğitime daha çok katkıda bulunması gerekiyor. Temel eğitimde özel okulların oranı %1,5. Japonya, Kanada gibi ülkelerde ise bu durum %50-60'ların üzerinde. Dünyanın en iyi üniversiteleri Amerika'da, çünkü çok büyük paralar harcıyorlar, Harvard'ın ya da Stanford'un bütçesi Türkiye'deki tüm üniversitelerin toplam bütçesinden daha fazla. Bu üniversitelerin en büyük gelir kaynağı mezunlardır. Türkiye'de okulların verdiği bu aidiyet hissi sıfır gibi. Her şey için para harcıyoruz, eğitime gelince bedava olsun, devlet bu işi yapamıyor, altından da kalkamıyor, iyi eğitim de veremiyor.

Biz nasıl bir toplum istiyoruz, nasıl bir gençlik istiyoruz, bu sorunun cevabını kimse bilmiyor. Anne ve babalar da bilmiyor, iktidar da bilmiyor, muhalefet de bilmiyor. Yarış atı yetiştiren bir sistemi hepimiz alkışlıyoruz ve onun peşine takılıp gidiyoruz. Gençlerin canına okuyan bu sınav sistemini değiştirmek için çaba gösteren hiç kimse yok. Üniversite diploması şu anda hiçbir işe yaramıyor. İşsizlik sıralamasının ilk sırasında üniversite mezunları geliyor. Okumayı, öğrenmeyi, üniversite eğitimi teşvik etmemiz gerekirken; ödül olarak işsizliği veriyoruz.

YÖK'ün asıl görevi bu olmasına rağmen, kontenjanlar arttırılırken ya da yeni bir üniversite veya bölüm açılırken o alandaki istihdam imkân ve ihtiyacı hiç düşünülüyor. Bundan önceki YÖK başkanı 2 sene önce, "bütün kontenjanları %20 arttırıyorum" dedi.

Şu anda sınıf mevcutları İstanbul genelinde 55-60 civarında. Anadolu Liseleri'ndeki sınıf mevcutlarında önce 28'e, sonra 32'ye, 35'e ve onun da üstüne çıkıldı. Bu rakamlar dünya ortalamalarına göre de çok kötü. Fiziki altyapısının 10 yılda hazırlanması gereken 12 yıllık temel eğitime 1 yılda geçildi. 8 yıllık zorunlu eğitime geçişin de kararı bir anda alınmıştı. Daha onun bile tam oturtulmadığını söyleyebiliriz. Şu anda hem derslik hem de 300 bine yakın öğretmen eksiği var. 4+4+4 sistemine niye geçildi? Eski sistem korunarak 12 yıllık zorunlu eğitime geçilebilirdi. Bunlar tamamen ani ve kamuoyunda yeterince tartışılmadan alınmış kararlardır. 4+4+4 ile birlikte getirilen oyun, spor ve etkinlik dersleri daha sonra kaldırıldı. Sanıyorum bundan sonra gelen ilk bakan da bu sistemi değiştirecektir.

TEOG çok başarısız bir sistem. Okullar açılalı 1 ay oldu hâlâ yerleştirmeler tamamlanmadı. 35 bin boş kontenjan var imam hatiplerde. En yakın okul deniyor. Klasik liselerin kalkmasıyla beraber, en yakın okul demek; ya meslek lisesi ya da imam hatip demek. İmam hatiplere eskiden isteyen öğrenci gidiyordu,

şimdi zorla gönderiliyor. Zorla giden öğrenci o okullarda huzursuzluk yaratacaktır. İmam hatipli bir cumhurbaşkanı olursa; gördüğü bildiği, içinden çıktığı camiyi öne çıkaracaktır. Fen lisesi mezunu biri gelseydi fen liselerini kollayacaktı ya da ziraatçi; ziraatin, tarımın önemine inanan biri gelseydi onu ön plana çıkarmak isteyecekti, ama bu değişiklikler imam hatiplere iyilik değil kötülük olacak.

Lise dengi okullarda 300'e yakın ders okutuluyor. Sadece 10 dersten soru soruyoruz. Üniversiteye girecek öğrenci biyoloji de öğrensin ama keman da öğrensin. Bir müzik aleti çalmayan üniversiteye giremez dense herkes bir enstrüman çalmaya başlar. 100 metreyi şu kadar saniyenin altında koşana ek puan verilecek dense Türkiye'de herkes 100 metreci olur. Dünyanın çoğu yerinde böyle sınavlar yok. Çoğunlukla, bir dosya hazırlıyorsun. Sanatla uğraşmanın, yaptığın sosyal etkinliklerin sana bir artışı oluyor. Türk eğitim sisteminin en büyük handikapı şu; öğrencinin neyi bilmediğini ölçüyor. Oysa Batı'da öğrencinin donanımını ve yeteneklerini ölçmek esastır. Biz ressam olacak çocuğa illa da sana matematik öğreteceğiz diyoruz. Böyle bir saçmalık olur mu?

Eğer kaplumbağayla tavşanın yarışı adılse bu sistem de adildir. Merkezi sınav yapılması için Türkiye'nin her yerindeki eğitim standardının birbirine yakın olması gerekir. Birak Anadolu'yu, Ümraniye'yle Beşiktaş arasındaki eğitim standardı aynı mı? Şırnak'ın ya da Aydın'ın bir köyünde doğan çocuğu sistem dozer gibi eziyor. Merkezi sınav eskiden güvenilirirdi, şimdi o da tartışma konusu.

12763. ile 12764. arasında ne fark var? 12 bininci öğrenciyle 20 bininci öğrenci arasında ne fark var? Bu benim için tamamıyla fasaryadır. Orta sıralarda 1 puanla yaklaşık 10 bin kişi değişiyor, 1 puanla 20 bin kişiye kadar değiştiği oluyor. Bu sene liselere girişte virgülden sonraki 4. haneye bakıldı, yani 0,0001 puan. O çocuk bir okula girdi ya da giremedi. Ben, üniversiteyi kazanan 'iyi öğrenci' de kazanamayan 'kötü öğrenci' gibi bir şeye de inanmıyorum. Herkesin başarılı olacağı bir alan vardır. Üniversite sınavlarında ortalamaların yükselmesi bence daha da kötüye gidiş demektir. Daha ezberci, asosyal ve at gözlüklü insan yetiştiriyorsun demektir. O Türkiye 1'leri, 2'leri şu anda hayatın neresindeler, bunu kimse sorgulamıyor. Dersaneler de, okullar da Türkiye'de oyalama merkezi. Sistem bir kaos üretiyor. Bir sınav yapıyoruz, herkes girsin çıksın.

Öğrenciler sınava okuldan çok başka yerde hazırlanıyor. Dersaneye sadece gecekonduadaki ya da taşradaki öğrenci gitmiyor. Robert'in öğrencisi de gidiyor, Galatasaray'ın öğrencisi de gidiyor. Madem Galatasaray'da çok iyi bir eğitim veriliyor, o zaman öğrencisi neden dersaneye gidiyor. Türkiye'de öğrenciler için bir dersaneye gitme sebebi de; okulda bulamadıkları sosyal ortamı orada bulmaları. Okulun kuralları vardır, çok katıdır, orada daha rahat, çıkışta hadi sinemaya gidelim diyebiliyorsun. Ya da hocayla daha rahat diyalog kurabiliyorsun.

Türkiye'de gençler için yapacak çok da bir şey yok, spor yapacak spor ortamı yok, hiçbir şey yok. Ya bilgisayar başında vakit geçirecekler ya da oturup dizi izleyecekler. Bu yüzden de internet ve sosyal medya çok yoz kullanılıyor. Gençlerin hayatın içinde olması lazım, teknolojinin bağımlısı da olmaması, uzağında da kalmaması lazım. FATİH projesinde paranın çoğu sokağa atıldı. Onca alet edavat alındı. Ama yazılımı yapılmadı, altyapısı oluşturulmadı. Ön hazırlığı gerektiği yapılmadığı için çok yararlı olmadı.

Neden 9 yılda "How old are you" dedirtemiyoruz diye soruluyor; İngilizce'yi öğretemiyoruz da matematiği, fiziği öğretebiliyor muyuz sanki? Bütün derslerde durum bu. Geçen sene 40 fen sorusunda Türkiye ortalaması 3,5'ti. Mesleki eğitim verdiğimiz bir çocuk iyi bir usta mı oluyor? Hiçbir şeyi öğretemeyen bir eğitim sistemimiz var.

Mesleki eğitimde, her ülkenin bir planı programı vardır, kendi önceliklerine göre kararlar vermiştir. Bizim böyle bir planımız var mı? Bizde eğitimi yapılan tanımlanmış meslek sayısı 800, bu rakam Amerika'da 10 bin civarında. Elektronik cihazları temizleme operatörlüğü diye bir mesleğin eğitimi var. Bizde milyon dolarlık MR makinelerini hastanelerde yeri paspaslayan görevliler temizliyor.

Türkiye'de özel üniversite kuramazsın. Diyor ki anayasa, ya devlet üniversitesi kuracaksın ya vakıf üniversitesi açacaksın. Kar amacı güdemaz. Alğı, bu kurumların birer özel üniversite olduğu yönünde. Anayasaya göre yabancı üniversitelerin de burada şube açamaması ya da yabancı birinin burada üniversite sahibi olamaması lazım. Bilgi Üniversitesi'nin sahibi yabancı şu anda. Kitabına uydurmuşlar.

Benim oğlum Fransa'da hukuk okuyor. Daha 1. sınıfın 1. ayında hapisane ziyareti yaptılar, parlamento ziyareti yaptılar, uygulamanın içerisine girdiler. Burada böyle bir şey var mı? Bizde son bir ayda oturtsun sınıf geçilsin.

Öğretmenlik cumhuriyetin ilk yıllarında, Atatürk'ün bir daha hayata gelseydim öğretmen olurdum, diyeceği kadar onurlu, kaliteli ve herkesin olmaksızın istediği bir meslekti. Hatta Atatürk, Başöğretmen sıfatı almıştı. Meclisteki milletvekillerinin yatacak yeri yokken, oturacak meclis binası yokken, Ankara'da Gazi Eğitim Enstitüsü yapılmıştı. Cumhuriyetin ilk yıllarında çok onurlu bir meslek olan öğretmenlik, bugün artık vasat hatta vasatında altında bir meslek haline geldi. Bugün hem öğretmenlerin kalitesi hem de onlara gösterilen itibar çok düşmüş durumda.

Klasik liselerin kalkmasıyla beraber, en yakın okul demek; ya meslek lisesi ya da imam hatip demek.

Geleceğimiz ve Özgürlüğümüz için

YÖK'e Hayır

6 Kasım 1981'de darbe hükümetince kurulan YÖK'e karşı 90'larda ve 2000'lerde mücadele veren ŞAHABETTİN ARPA ve ARDA ARAZ ile konuştuk.

İKİ KUŞAK YÖK'E DİRENENLER

İsmim Şahabettin Arpacı. 91 yılında İstanbul Üniversitesi Basın Yayın Yüksekokulu'na, 93 yılında Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne yerleştim. 95 yılında kurulan ve üniversiteye yönelik her türlü saldırıya karşı yaratıcı, şenlikli ve kararlı bir mücadele örneği yaratan Öğrenci Koordinasyonu'nda örgütlendim.

'Parasız eğitim' istedik. 96 yılının 29 Şubat'ında Öğrenci Koordinasyonu'nda örgütlü 8 üniversitenin harçlara yapılan yüzde 350 zammına karşı mecliste "Harçlara Hayır" pankartı açmasından sonra tutuklandık ve hakkımızda 96 yıl hapis istendi. Terör örgütü üyeliğinden yargılandım ben de. Sincan F Tipi'nde hapis yattım, işkence gördüm. 19 Aralık 2000'de "Hayata Dönüş" operasyonunu yaşadım. 36 soruşturma geçirdim, 3 kez okuldan atıldım.

YÖK şu anlamlara gelyordu:

Okuldan atılan öğrenciler, fildişi kulesine hapsedilmiş esir akademisyenler, savaş rejiminin laboratuvarı gibi çalışan AR-GE zihniyeti, karakolun bahçesini üniversiteye uyarlayan satılık idareci takımı, öğrenim harçlarıyla başlayan büyük soygun...

Akıntıya karşı yürüyen sıkılı yumruklardık.

İsyan ruhu kantin ve yemekhane boykotlarında, işçi eylemlerinde, meydan direnişlerindeydi 90'lı yıllarda. YÖK'ün yalanlarına karşı söylenmiş en güzel şarkılardan biriydi Öğrenci Koordinasyonu ruhu. Yürüttüğümüz kampanyalar öğrencilerin taleplerinden oluşurdu. Bilginin metalaşmasına, eğitimin piyasalaşmasına karşıydık. Memleketin seyrinde ise yolsuzluklar, hırsızlıklar, kamu kaynaklarının yağmalanması vardı.

İki 6 Kasım fotoğrafı paylaşalım.

Birincisi 6 Kasım 96. Daha üç gün önce Susurluk'ta deşifre olmuştu çeteleşmiş devletin kirli ilişkileri. Bütün üniversitelerde ve meydanlarda, neredeyse aynı pankartın gerisinde binlerce öğrenci Susurluk vakasını protesto etti. "Üniversitelerimizi çetelere bırakmayacağız", "Üniversiteler bizimle özgürleşecek" sloganlarına karşı işkenceler, tutuklamalar, okuldan atılmalar 6 Kasım 96'nı hikâyesini yazmış oldu. Bulutsuzluk Özlemi'nin "İndi kalktı coplar, kollar yoruldu/ kızlar tekmeledi, yerlerde süründü/ Akşamsefasi

YÖK'ün yıldönümüydü" sözlerine sahip şarkısına konu olan bu eylem, YÖK protestoları külliyyatına yazıldı.

Bir başka önemli YÖK eylemi de 6 Kasım 2000 tarihinde yapıldı. 2000'in yazında memleketin gündemi de sıcaktı: F tipi hapisaneyeye karşı açlık grevleri ve ölüm oruçları yaygınlaşıyor; ölümleri ve F tiplerini durdurmak için içeride ve dışarıda mücadele veriliyordu. YÖK'e dönük siyasi, akademik tepkiler de güçleniyordu. Dönemin Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer dahi "YÖK değişmelidir" kabilinde mesajlar veriyordu. 6 Kasım 2000 Kızılay eylemi bu siyasi ortamda kitleselliği ve kararlılığı ile umut, yürek, isyan oldu. Dönüş yolunda, Ziya Gökalp Caddesi'nden Cebeci'ye doğru yolu kapatan bizlere polis arkadan acımasızca saldırdı. Direndik; birçok şehirden gelerek Kızılay'ın bütün sokaklarını dolduran gençliğin düş gücü ve itaat etmez tavrı korkulu rüyaları oldu.

İsmim Arda Araz. ODTÜ Makine Mühendisliği öğrencisiyim ve 2005'ten beri üniversitelerde bağımsız bir öğrenci mücadelesi veren Öğrenci Kolektifleri'nin basın sözcüsüyüm. Hayatımın yarısından fazlası AKP iktidarında geçti. AKP, 2000'lerde YÖK'e hâkim olsa da üniversiteler üzerinde hiçbir zaman mutlak hâkimiyet kuramadı.

%500 harç zammı yapmak istedikler 2009 yazında. Buna karşı kitlesel protestolar düzenlendi, imzalar toplandı, şehir merkezlerinde gece nöbetleri tutuldu. 3 Ağustos'ta, Tayyip Erdoğan'a Ankara'da bir dönercide rastlayan Öğrenci Kolektifleri üyeleri "Siz burada döner yerken bizim karnımız aç" diyerek doğaçlama bir eylem gerçekleştirdi.

Bu eylem kamuoyu yaratınca planladıkları zam da rafa kaldırıldı.

"90 kuşağı"nın ayak sesleri duyulur oldu bu yıllarda. 4 Aralık 2010'da İstanbul Dolmabahçe'de Tayyip Erdoğan'ın rektörlerle

buluşması vardı. Biz de "kambersiz

düğün olmaz" dedik. Akademisyenlerin katılımıyla bir forum düzenleyecektik. Bu forumdan korktular. Başka şehirlerden İstanbul'a gelecek otobüsler durduruldu, Kurtköy dinlenme tesislerinde durdurulan ve yürüyerek de olsa foruma katılacaklarını belirten üniversitelerle

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

polis biber gazı ve coplarla saldırdı. Yine de İstanbul'daki arkadaşlar Büyük Üniversite Forumu'nu Beşiktaş'ta gerçekleştirdi.

Bu saldırıya ilk cevabımız yumurta oldu.

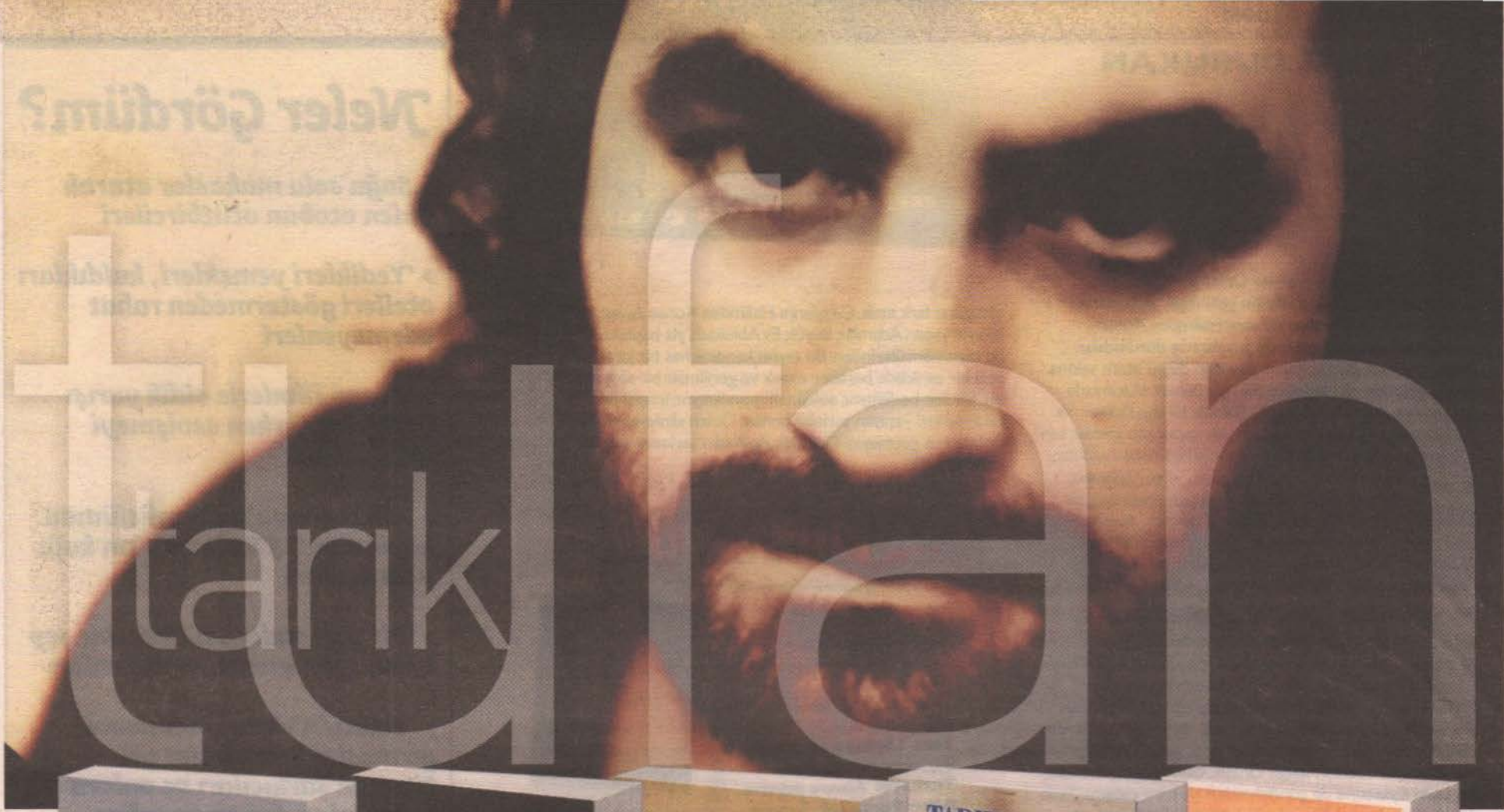
8 Aralık 2010'da Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesi'ne bir panel için gelen AKP Milletvekili Burhan Kuzu, yüzlerce öğrenci tarafından "Kolektif Yumurta Şenliği'ne Hoşgeldiniz" pankartıyla ve yumurtalarla karşılandı. Bu süreçte üniversiteler ülke gündeminden düşmedi. Bir hafta sonra ODTÜ'ye gelen Tayyip Erdoğan'ı protesto ederek polis barikatında uzuneşek oynayan öğrenciler zekâ dolu bir eyleme imza attı. 6 Ocak 2011'de, "BAŞKALDIRIYORUZ" sloganıyla ODTÜ Kampüsü'nden AKP binasına yürüyüş başlattık, polis saldırısına karşı saatlerce direndik. Yeni bir hareket filizleniyordu: Yaratıcı, ısrarcı, heyecan verici...

"YÖK iyi de yasası kötü" dediler. Değişen YÖK Başkanı ile beraber "Yeni YÖK Yasası" tartışmaları başladı. Vakıflara gerek olmadan "özel üniversite" kurmanın önü açılacak, üniversiteye en çok bağlı yapan şirket patronu, kamu üniversitelerinin yönetimine girebilecekti. Buna karşı, 9 Kasım 2012'de gençlik örgütlerinin düzenlediği ve binlerce öğrencinin katıldığı, "Büyük Öğrenci Mitingi" yapıldı. 6 Kasım 96'dan sonraki en kitlesel miting oldu bu. Bu sıralarda "Yumurta atmayın, tweet atın" açıklamalarında bulunan yeni YÖK Başkanı Çetinsaya'ya da tweet atarak taleplerimizi ilettik ama dikkate alınmadı. Ardından Boğaziçi Üniversitesi'ndeki yumurtalı protesto geldi.

Ali Ağaoğlu, Adnan Oktar, Recep İvedik kılıfına girerek YÖK önünde eylem yaptık 22 Kasım'da. Yasa absürttü, biz de bunu teşhir ediyorduk. YÖK'te yine öğrencilerin alınmadığı bir yeni yasa toplantısı vardı. 18 Aralık 2012'de Tayyip'in 105 koruma aracı, 20 zırhlı araç, 3600 polis geldiği ODTÜ'deki "ODTÜ Ayakta" isimli direnişi ise hepimiz hatırlarız. Polis üniversitelerinin bu kararlı direnişinden sonra geri çekilmek zorunda kalmıştı. Polis karşıtı büyük bir tepkiye yol açan bu eylem yeni yasa hayallerini de Kaf Dağı'nın ardına postalayan son nokta sayılabilir.

6 Kasım'lar takvimsel rutinler değildir, aynı zamanda iktidarın yarattığı yıkıma karşı gençliğin iddiasını ve gücünü ortaya koyduğu günlerdir. İktidar hayatı hedef almaya devam ettikçe her 6 Kasım eylemi hayatın iktidara direnişleri'nden biri olmaya devam edecek. ✨

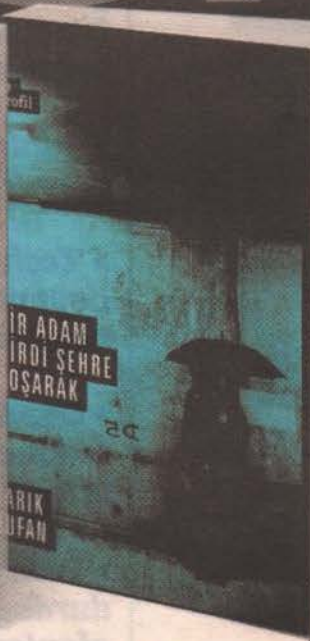

Kraliçenin Pireleri

Çekip giden bir kadının geride bıraktığı son hicaz hüznünü özenle toplamalısın odanın içinde. Bir kristal bardağı tutuyormuşçasına özenle toplamalı; ve mümkün olduğunca gözlerden uzak tutmalısın.

Hırçın bir kuzey rüzgânı gibi esmeli bakışların kentin sokaklarında.

Bir Adam Girdi Şehre Koşarak

Camlardan ölesiye sarkan gündelikçi kadınlar, elindeki eczane poşetleriyle çaresiz bekleyen yaşlı adamlar; pazar yerlerinden artık toplayanlar; eskimiş kıyafetleriyle düğün salonlarında şarkı söyleyenler; sefer tasından utanan genç adam ve diğerleri.

Şehrin ötekileri yani.

Hayal Meyal

Aklın hastanesinde kalan o sanşın, zayıf kız akordeonunu çalarken hep aşkını düşünüyormuş meğer. Çaldığı bütün parçaları onun hayaline adlıyormuş. Gözlerinden anımsıtmış zâlen. Başka türüsü mümkün değil. İnsanın ancak aşkı için şarkı söylerken gözleri bu kadar parlar. Hele bu kadar solgun bir yüze şarkı söylerken birden değişiyorsa... Bir enstrüman çalmayı sırf bunun için istirdim. Biliyor musun sonbahar gelince İstanbul susuyor bazen.

Kekeme Çocuklar Korusu

"Modern yaşam ölümü unutturur" der Ahmet Hamdi Tanpınar. Bu söz herhalde en çok 1980 sonrası kuşak için geçerli. Sadece ölümü unuttursa iyi, tüm değerleri de yapboz haline geldi. Popüler kültürün hızlı yayılışı ve modern yaşam tasarımları birçok hayatı ve duyguluğu kapitalizmin göp kurtlarına yuvarladı. Artık neredeyse hemen her şeyin bir "bedeli" ya da "fiyatı" vardı.

ve Sen Kuş Olur Gidersin

Bazı şeyleri, anlatmaktan ötürü de pişman olacağımın farkındayım. İnsan, duygularının apaçık bir biçimde başkalarına bilinmesini istemez sonuçta. Bir öykü kahramanı olmanın rahatlığına bırakıyorum kendimi... Samimi bir dille yazılan ve ruhlanızı okşayacak "Ve Sen Kuş Olur Gidersin" kusursuz bir eserdir.

ABİ BAŞINDA KURBAĞA VAR

Sözüme sondan başlıyorum: Onlar artık aileden biri. Gerçi aileden olma meselesi yeni değil. Adamlar'a evrilmeden önceki halleriyle, yani Halimden Konan Anlar'dan bu yana bizim evde yuvalanmış durumdalar. Bi de İsmet var: Kapısı Kapalı şarkıdan düştü bizim salona. İsmet şarkıdaki gibi bizim evdeki görünmez el, içimizde falan yürür. Adı var, cismi yok. Aslında birden fazlalar: Ve biz farkında değilken "aslında kaçınıcı kaçak katı çıktılar, sen uykudayken evini basılar, sen düşünürken onlar buldular; sen peşindeyken onlar tadına bakolar..." diyor Adamlar. Kapısı Kapalı şarkıda. İsmet dedikleri kismetten ileri, bir nevi kaderimiz olmuş kan emicilerin simgesi. Ama yok öyle yağma, şarkının sonu kabullenmeyi bertaraf ediyor: "Solağa çıkam, sokak benimdi". Sahiden sormak gerek onlar gibi hep bir ağzdan: Siz kimsiniz ulan, diye İsmet'e...

Tamam "Bir büyük boşluğa her şey dağıldı" ve sap gibi ortada kaldık ama kendimize bu hayattan bir şarkı çıkarabiliriz. Biliyorum mevzu derin, şarkılar ağır ama bir o kadar da ironik. Bir anda "ağbi kafanda kurbağa var" söylemiyle tüm bu sisi dağıtan, sizi zıp zıp zıplatacak çok şey var. Aynı zamanda teatral bir tadı da var anlatıklarının. Hikâyesi olan şarkılar bunlar. Şarkılarda geçen karakterler; mahall emizin insanları kadar tanındık. Gündelik hayat kadar, bugünün siyasetine de göndermeleri olan bir çalışma. Tank dolusu mesele yani. O nedenle Adamlar, "Eski Dostum Tankla Gelmiş"ler. Tam da gündeme uygun bir giriş bu diyeceğim ama onların tankından müzik yayılıyor şu koca, obur dünyaya. Tank ise bir metafor. Savaş şişmanlarına, leş kargalarına karşı müzikle ateş eden bir karşı direniş biçimi. Albümün kilit sözcükleri; yalan, yanlış, kır, okyanus, oyun, yanlış ve kandırma. Bu tüm durumu özetliyor. Özellikle tüm bu hile hurda içinde yorgun düşmüş genç neslin ruh halini de temsil ediyor bu sözcükler. Ama umutsuzluğu değil. Az olmadıklarının farkında Adamlar: Mücadele duygusu yüksek cümleler kuruyorlar: Ve unutmuyorlar! Mesela; Utanmazsam Unutmam adlı şarkıda "Utan, utan, utanmayan insan olur mu lan / altın madalyon gibi taşınmalı vicdan..." diyorlar.

Adamlar'ın blues ve rock'n roll temelli ilk albümü Eski Dostum Tankla Gelmiş adlı çalışmasındaki sözler muazzam, müthiş bir üslup, bambaşka bir dil var. Bambaşka dil diyorum takriben son beş-altı yıldır müzikte yeni bir tavrın geliştiğini daha önceki yazılarımda söz etmiştim. Özellikle Gezi'den sonra bu dilin ve tavrın daha görünür

olduğunu fark ettik. Çıkışlarını Halimden Konan Anlar ismiyle yapan Adamlar, Büyük Ev Ablukada'yla başlayan bu tavrın öncülerinden. Bu tavrın kendine has bir jargonu, belli bir esriklikte beraber esnek ve gerilsiz bir söylemi var. Şiirden besleniyor, sokaktan mayalanıyor; ironisi bol, karakterleri yaşayan şarkılar bunlar. Onları dinleyin, hiçbir şarkısını es geçmeyin. Özellikle de Kadın şarkısını. Başınız dönecek! 🌟

Serbest Vuruş

Cahit Berkay

Vergi: Yıl su elektrik?

Erasmus: Keşke üniversite talebesi olsaydım.

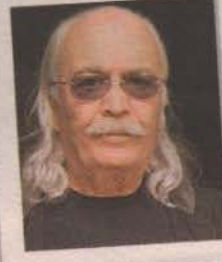
10 Kasım: 10 sene daha yaşasaydım...

Yeni Türkiye Logosu: Büyütle bakmak lazım.

Tezkere: Alavere dalavere.

Altın Portakal: Bu sene bakır oldu.

Sezen Aksu: Kaliteli popçu.

Sumru Ağırürüyen

Kobane: Vicdanın mihenk taşı

Alın Taşçıyan: ...

Nobel Barış Ödülü: Trajikomik

Savaş: Savaş sanatı

Leman Sam: ...

HSYK Seçimleri: Mülkün

(siyasetin) temeliyse adalet...

Küçük Fransız: Bize bizi gösteren.

Düzeltilen Geçen sayı Akın Eldes'in cevaplarında

konuşuk olmuş. Özgür dileriz Doğrusu:

İşçi: Biraz karışık, bir haksızlık

silsilesinin ilk halkası

Baraj: Olumlu ve olumsuz etkileyenleri var

Neler Gördüm?

> Sağa sola makaslar atarak giden otoban otuzbircileri

> Vedikleri yemekleri, kaldıkları otelleri göstermeden rahat edemeyenleri

> Porno filmlerle sidik yarışa yapayım derken sevişmeyi unutanları

> Makedonya'daki müslüman köyünden TŞİD'e katılan kafa uçurucuları

> Bir yeri sadece tüketip bir şey katmayan krema toplayıcıları

> Yakında ekranda halvete girmesini beklediğim göt titreten şarkıcıları ve onlara bakmadan duramayanları

> Sıkılmaktan fellik fellik kaçan depresyon adayları

> Teshire de röntgene de doymaya yan sosyal medya tiryakileri

> Okuduğu, izlediği şeylerden, bulunduğu ortamlardan keyif almak zorunda hissedenleri

> Eulerinde benzerleri taşıp durduğu halde hep bir şeyler alanları

> Bi şeyi sahip olana kadar isteyip, sonra kıymetini unutanları

> Komşudaki kazı görmekten felekleri şaşanları

Tatminsiz
haz müptelaları
arasında

Bakangör

LEVENT TÜLEK'İN BAŞ UCU ŞARKILARI

Altın Hızma Mülâyîn -

NERİMAN ALTINDAĞ TÜFEKÇİ

Halının üzerine yayılmış Doğan Kardeş dergisi, Milliyet'in mavi ciltli Pal Sokağı'nın Çocukları kitabı, üç ortalı çizgili defter, ispirtolu ve kurşun kalemler. Halının üzerine uzanarak bir yandan dergideki uzay macerasının anlatıldığı çizgi seriyi okurken diğer

yandan ondan öykünerek kendi hikâyesini yazmaya çalışan bir çocuk. İTT Shaub-Lorenz tüplü televizyonun tek kanalı açık. Çiftçilere seslenen bir programdan sonra çizgi dizi Tatlı Kahramanlar başlayacak. Akıllı Bıdık, Bobo ve usta Erol Günaydın'ın sesinden Ayı Yöği. Televizyonun sesi kısık. Mutfaktan közlenmiş patıcan kokusu geliyor. Ve bu kokuya cızırtılı, tiz bir radyodan Neriman Altındağ Tüfekçi'nin sesi karışıyor: Altın hızma mülâyim, seni haktan dileyim... Şarkıya mutfaktaki kadın da eşlik ediyor inceltirek sesini. Çocuk büyülenmiş, bırakıyor dergiyi, kitabı, defteri. Annesiyle yarıştırıyor Neriman Altındağ'ın sesini. Seslerden anne oları şarkıyı kesiyor ve çocuğa sesleniyor: "Levoş, yemek neredeyse hazır çocuum!" Ama kımıldamıyor çocuk. İçinden eşlik ediyor şarkıya "Yaz günü temmuzda, sen terle ben söyleyim

Akşamsefası

anne!" Gözleri yaşıyor çocuğun, kendine geliyor ki Bostancı dolmuşunda, aradan 30 yıl geçmiş, radyoda bu kez aynı şarkıyı Müslüm söylüyor... Burnuma közlenmiş patıcan kokuyor...

Biko - Peter Gabriel

Güney Afrikalı direnişçi tip öğrencisi Steven Biko için yazılan ve içinde Afrika ezgileri de bulunan bu şarkıyı Gabriel konserlerinin sonunda görkemli şovuyla söyleyip, kitleleri deyim yerindeyse darmaduman ederdi. Bende LP'si de vardı ama konser performansını bambaşkaydı. Tiyatroyla yaptığımız bir Almanya turnesinde yörmiyelerimi biriktirip bir videoçalar almıştım. Eve geldim, televizyona bağladım, kasedi taktım. Ve TRT 2'de sonradan asker arkadaşım da olan Erhan Konuk'un Pop Saati başladı. Önce yine çok sevdiğim Sting'in "Englishman In New York" klibini kaydettim. Ve o da ne? Hem en ardından Peter Gabriel'Atina konserinin finali. Yine Biko'yla başlıyor baba Yanında Afrikalı dansçılar ve tabii önemli keşfi Youssou N'Dur. Hayatının en keyifli anlarından biriydi. O kaset çalına çalına çizildi, koptu, telef oldu. LP'sini ise şimdi hayatta olamayan ev arkadaşım müzişyen-oyuncu Erol Durak'a hediye etmiştim. Şimdi üçü de yok. Ne kaset, ne LP ne de Erol. Ama çok özel anılarımda dinlediğim bir Peter Gabriel-Biko CD'si hep başucumda.

ÖĞRETMENİM CANIM BENİM

MÜGE İPLİKÇİ 1 / B – 251

Kıvr kıvr saçlarıyla hayatımı oradan oraya savuran bir İngilizce hocam vardı, Pesen Şentürker. Her şeyi sorgulamaya onunla başladım; ipuçlarının belleğimizde gizli olduğunu hep onunla... Bugün geçmişe baktığımda iyi ki ona rastlamışım diyorum, iyi ki. Çok erken yaşlarda keşfine çıkılan edebiyat, keyfine varılan delilikler, soru işaretleri, dahası ünlemler... Koca bir sınıfa efsunlayarak anlattığı İngiliz ve Amerikan edebiyatı, sonrasında dışarıdaki günlük yaşam ve derken Türkiye'nin geçirdiği dönemler... Derste anlattıklarının havasına kendini kaptırıp ağlayan, gülen, bizleri yakın sırdaşı olarak gören bu kadını ömrümün sonuna kadar unutmayacağım aşikâr. Bazı savrulduğum zamanlarda şunu demişimdir: Keşke hiç olmasaydı hayatımda... Oysa bugün biraz bensem, benlikle yüzleşmekten korkmuyorsam bunda onun emeği sonsuzdur. Gerçekten sonsuzdur sevgili Pesen Şentürker'in emeği bende, bizlerde; Kadıköy Anadolu Lisesi'nde yedi yıl yüz yüze baktığım İngilizce hocamın.

CÜNEYT ÖZDEMİR 1 / C – 1977

İlkokul birinci sınıfta ilk dayacağımı bana atan, adını hatırlamadığım öğretmen hanım. Sizi ömür boyu affetmeyeceğim. Suçsuzdum. Konuşan ben değildim, cetvelle elimdeki yarayı kaldırdınız. İlk kez herkesin arasında beni utandırdınız. Mahcup ettiniz. Haksızlıkla daha ilkokulda tanıştırdınız beni. Nemrut ifadeniz gözleri'min önünde. Ortaokulda tanıdığım din dersi öğretmenlerinin en aydını ey Hasan hoca! Sayende aydın din adamı olacağımı öğrettin bana. Dinden korkmamayı, abilik yaptığında hocanın dini imanı olmayacağını. Ankara Atatürk Lisesi'nde arkadaşlarımız sorduğu soruları bilmediği için kafalarını kara tahtaya vurarak döven ey sen dört gözlü adını hatırlamadığım matematik hocası müsveddesi! Hepimizi ikmale bırakıp, özel ders adı altında rüşvet alıp geçirdin. Bu dünyada bir şey yapmaya o yıllarda gücümüz yetmedi ama öbür dünyada iki elimiz yakanda... Ve sen ey Profesör Bülent Çaplı... Sen ne mübarek adammışsın ki üniversiteden mezun edeli yıllar geçti bizi de yine bırakmadın peşimizi. Hayat hocalığı yaptın. Ne beni yanlış bir evlilik yapmak üzere iken apar topar cebime para koyup Antalya'ya tatile yolladığını unutabilirim, ne işte üç beş hırs küpünün ihtirasından şövalyece karşı koymayı. Benim hayat üniversitemde abilerin abisi, hocaların hocası. Ellerinden öperim Bülent Hocam, saygıyla hürmetle, hayat boyu hem de...

CEM MUMCU 2 / B- 1799

Sacit Hoca'dan keman dersi aldım. İlk muhayyerimi onda görmüştüm. At kılına reçine sürmeyi de ondan öğrendim. "Çözmek elimde değil gönlümü senden kadını" diye bir şarkı vardı. O kadını da ben hiç görmedim ama Nevcihan'a benzerdi o da, tellere sürdü mü çok güzel ses verirdi. Saçları zannederim yayı, elime yapıştırdı reçine, elime yapıştırdı Nevcihan'ın hayali çektiğince... Sacit Hoca ölünce ellerim yapıştığı yerden kanayarak ayrıldı. Onla birlikte kemanım da ölmüştü sanırım. Belki de ondandır ne zaman onu düşünsem saçları ellerime yapışır; gözlüğü keman rengidir. Sahi keman rengi ne renktir? Nevcihan'ın içime gömülen tabutuyla aynı renk midir, içimdeki atlarla aynı renk midir? Ölen sadece Sacit Hoca mıydı? Onun besleyip büyüttüğü her şey mi? İnsanın bileğini ağrıtan başka kaç tür şey vardır ki hayatta. Nevcihan'ın saçlarına reçineyi kim sürmüştü, reçine niye at kestanesi kokardı, Sacit Hoca kemanla Nevcihan'ı nereye götürdü?

ATA DEMİRER 1/C – 1062

Bursa Erkek Lisesi'nde 1980'lerin ortasında okuyordum. Bir din hocamız vardı, badını tam olarak hatırlamıyorum ama nevi şahsına münhasır bir kişilik olduğunu söyleyebilirim. Kendisi 55 yaşlarında, Erbakan vücutlu, Hitler bıyıklı, Kenan Paşa kişilikli, pembe panteri kovalayan dedektif çizgisinde minyon bir adamdı, ama şişmandı da. Okula motosikletle gelir, motor onun altında iken kesinlikle görünmez, adama saplanmış gibi dururdu. Bir tuhaf adamdı. Sınıf kapısında "Dikkat!" diye bağırıp karşılamak, her söylediğine "Elhamdülillah!" demek icap ederdi. Verdiği cezalar ise perfect; el işaretine tepeden cetvelleme, partnerinle karşılıklı kulak tutup aşarı yukarı (aynen böyle yönetirdi işkenceyi, 'aşarı' yukarı mı? Erbakan tonuyla) çektirmek vs. Hocanın bir ders esnasında 'Cenabet olanlar dersten çıkabilir' demesiyle sınıfın aynen boşalması çok acayiptir, sadece ön sıra inekleri ve birkaç küçükbaş kalmıştı) Bu arada sınavda verilen cevapların sadece başını okur, çabuk bunalırdı. Örn: - İslamın beş şartı nedir? Cevap: - Meleklerle inanmak, Allah'a inanmak, Tanju topu göğsünde yumuşattı Uğur içerde boşta... şekilde! Ruhu şad olsun hocamız herhalde rahmetli olmuştur, valla ondaki din ve laiklik sentezini koca Türkiye hâlâ yakalayamadı!

MURAT GÜLSOY 2 / F – 558

Seksenli yılların başı. Kabataş Erkek Lisesi'nin koridorlarını dolduran Sonlarca fen şubesinin öğrencilerinden biri olarak, lise ikinci sınıfta Oktay Tuncer'le tanıştım. Sıra dışı bir öğretmen olduğunu ilk dersten anladığımı Oktay Bey, yalnızca iyi bir edebiyatçı değil aynı zamanda parlak bir hitabet ustasıydı. 'Siz fenciler, edebiyatı daha iyi yapabilirsiniz' diyerek edebiyat ile zekânın ilişkisine işaret eder, bizi edebiyat metinlerini irdelemek konusunda yüreklendirirdi. Edebiyatın en yüksek entelektüel faaliyetlerden biri olduğunu o derslerde sezmeye başlamıştım. Kitapların yakıldığı, yazarların hapsedildiği, gençlerin içi boş milliyetçi-mukaddesatçı politikalarla beyninin yıkıldığı bir dönemde Oktay Tuncer gibi bir öğretmenden ders almış olmayı her zaman büyük bir şans olarak görürüm.

CEZMİ ERSÖZ 2 / A- 390

Kabataş Erkek Lisesi'nde fizik öğretmenim Nusret Hanım vardı. Kendisinin yaşı seksene yakındı. Aynı zamanda Süleyman Demirel'in de öğretmeniymiş. Uzaklaştırma almış ve Süleyman Demirel sayesinde okula döndü. Bir gün yazılıdan -3 aldım, dünya not tarihinde böyle bir not yoktur. Yanıtların hepsi yanlış. Yanıtların altını çizmediğim için de not kırmış. 'Hayvanlar! Köpekler!' diye hitap ederdi. Sınıfta hiçbirimiz sevmiyoruz ya, derse gelmedi bir gün, halaylar çekenler bile oldu. Ben öldü sandım. Sonra sınıfa girdi ve 'Hayvanlar! Köpekler! Öldüğümü sandınız değil mi' dedi. 'Ben ölmem!' diye çıkıştı bize... Meğer gelmediği ders sırasında bizi pencereden gözlüyormuş. Nur içinde yatsın, çok hoş bir hocamızdı.

GÜNDE ÜÇ ÖĞÜN

Yemeye tapıyoruz biz beyaz yakalılar: Yiyeceğe değil, yemek törenine. Simgelikliklerine. Her öğüne ayrı ayrı. Mesela hafta içi kahvaltısı bir diriliş, bir manifesto adeta. "Bu saçma rapordan hazırlamak, patronun parasını korumak adına servise yetişmek için erken kalkmıyorum. Sağlığımı ön m veriyorum, yaşasın yaşam kalitem" manifestosu. Üzeri ay çekirdekli ekmeklerin içine yabancı peynir dilimleri mi konmuyor; güne kalori'si hesaplanmış protein takviyesiyle başlanıp metabolizma mı ayağa kaldırılmıyor; cici cici paketlenmiş zeytin ezmesi kruvasanlar mı açılmıyor ofis masalarında. Hiç olmadı servise binm den önce sadece damak tadına değer verenlerin gittiği pastanenin pahalı küçük börekçikleri paketleniyor. Kahvaltı, etiketimiz. Unvanımız.

Olmadığın biri gibi davranabilmek, "Ben güne bir büyük rüsta ile başlamadan uyanamıyorum" diyebilmek kahvaltı. Poz kesebilim k. "İnternette aldım bu reçeli. Ev yapımı." diye övüyoruz. Evde reçel, salça, tarhana yapmakta nasıl bir şiirselik olduğunu anneannelerimize anlatamıyoruz. Anneannenin evinde yokluğun tanımıdır ev yapımı reçel. Başka çare yoktur: Bizde ise rafineliliğin simgesi. Her sabah "Benim kusursuz tercihlerim" şovu yapıyoruz. Güne gurme başlama oratoryoları okuyoruz. "Yalnız her sucuğu yiyemem ben sabah sabah" dem z s k, ait olduğumuz aristokratik örselenir diye endişe ediyoruz.

Cemal Süreya'nın mutdullukla eş tuttuğu kahvaltı bu olmasa gerek. Şair sabah 6:30'da kalkılan, mecburi tıraş, mecburi makyaj, mecburi şık giyinme ile başlayan günün telaşlı kahvaltısından bahsetmiyor. Sabah mahmurluğuyla ruju tüm suratına yaydığını, kopuk düğmeli gömlekle işe geldiğini fark edemeden evden çıkmış, en büyük fobisi servis kapamak olan kölelerimiz eni sonu.

Hafta içi kahvaltı şovu yeterince gişe hasılatı yapamıyor. Çünkü apar topar biten bir kısa film. 3 saatlik Oscar'lık filmi hafta sonu çekiyoruz. Sosyal medya sağ olsun, hafta sonu kahvaltılarında ne kadar seçici, özgür ruhlu, doğa sevdalısı olduğumuzu anlatabiliyoruz. Köy kahvaltısı peşinde, köydeki dedenin bir haftalık mutfak masrafını sucuklu yumurtaya gömüp gelmenin heyecanı. Allahtan dedemin instagram'ı yok.

Kahvaltı cildere yazılmış ansiklopedik bir manifesto ise, beyaz yakalının öğle yemeği destansı bir savaş. Bu öğünde tarzımızı ispat edeceğimiz bebek Savaş meydanına çıkacağız. Lezzet düşkünlüğünü, kalori hesabındaki matematikselliği, hiyen sevdanı, müdavimciğini ispat etmek üzere hazırız. Rakip bellediğin tüm çalışma arkadaşların da hazır. 11:57 itibarıyla akıllı telefonlar check-in yapmak üzere kinandan çekildi, ıslak mendille ayakkabılar parlatıldı. 60 dakika süremiz ve şirketin birkaç kere bezdirmek ve hepsinin üzerine keyifsizce bir keyif kahvesi söylemek için 50 dakika falan kaldı.

Kusursuz bir restoran tercihi, restorandaki geçmiş repütasyon sayesinde garsonların tanıyıp, en iyi masaya davet etmesi, menüyü çok da beğenmez bir gözle inceleyip üstün damak tadına en çok yakışan yiyeceği seçmek, sonra yemek seçimini değiştirmek, gelen yemeğin yanlış hazırlandığını söyleyip geri göndermek, o sırada çatalı bıçağı ıslak mendille silmek, ikinci kez getirilen yemeğin içine yabancı bir madde düşüp düşmediğinin analizi için çatala otopsi yapmak ve "Ben buranın salatalarını çok seviyorum" repliğiyle başrolü kapmak, salatanın 3'ü ikisini yemeden doymuş gibi yapmak, garsonları birkaç kere bezdirmek ve hepsinin üzerine keyifsizce bir keyif kahvesi söylemek için 50 dakika falan kaldı.

Departmandakiler, yan masalardaki farklı şirket çalışanları,

uzaktan aşına görünen tipler her kim varsa o restoranda; beyaz yakalı asilzade gurmeyi tanımalı. Hayran kalmalı. Öğle yemeğinin kapanış ritüeli olarak yemekten bir buçuk saat kadar sonra "Oranın artık sosları mı yağdan mı neyse midemi mahvetti" demek çok ciddi bir artistik puan getirir. O kusursuz restoranın dahi, beyaz yakalının klasına yetişemediğinin kanıtıdır. Efsane rock starın konserdeki ikinci "bis"i gibidir. Son sözü başkasına bırakılmaz.

Eklemek derdindeki bir işçiyiz ama öyle değiliz gibi davranalım e mi? Bizimle aynı sınıftaki garsona, aşçıya, şefe hayatı dar edelim. Restoran sahibini ayağımıza çağırıp kapris yaparak sınıf savaşı verdiğimiz sanalım tamam mı? Büyükşehir ve plaza şartlarında bir yemek yemenin imkânsız olduğu günlük yemek ç ki bedelinin, fiilen yarım saate ç kılmiş öğle arası tatilinin, sabahın köründen gece karanlığa kadar süren mesailerin kavgasını birlikte vereceğimiz mesai arkadaşlarımızla; kim daha aristokrat yanşı yapalım. Bunlar gerçekten dünyayı değiştiren, bizlere mutdulluk taşıyan olağanüstü felsefeler. Doğru harekeder: Bunca yıl tam da bunun için okuduk. Eğitimi, görgüyü, bilgiyi ışık gibi saçıyoruz. Hepimize helal.

Akşam yemeği ise en harbisi. Kendinle, gerçeğinle baş başa kaldığın öğün. Bitmeyen işlerin, trafiğin, toplu taşıma dertlerinin bir bileşkesi olarak zaten gece varıyoruz eve. Dünden kalan bir yemek yoksa, 20 dakika içinde bir şeyler pişirmek lazım. Yemek varsa, o da bir önceki gün 20 dakikada pişmiş bir makarna, bir köfte, bilemedin iki parça tavuk, pörsümüş bir salata. Tunturaklı yemek pişirmeye zaman yok. Sistem bu. Yersen.

Dışarıda yenecek bir akşam yemeğine para kalmaz, bütçe delinir, su alır. Dışarıda yeme hakkını hafta sonu "Buranın şaraplarını seviyorum" diye check-in yapılacak restorana saklamak gerek.

Sistemin alıp götürdüğü özgüvenimizi, hobilerimizi, hayallerimizi, tarzımızı, mücadelemizi her şeyi ama her şeyi bir tabak yemeğe sığdırmaya çalışan zavallıyız. Ters istikamette yürüyen iyi çocuklarız. Bu yanlış yön seçimi her adımda umudumuzdan daha da uzaklaştırıyor. Yemekle doymayın umarken, aç kalmış kendi güdülerimizi ortaya sapıyor; sofradan daha aç kalkıyoruz. Çizmeyi umduğumuz imajın peşinde daha da zavallılaşıyoruz.

Gezi'de yüze çıkan umutlarımızı kıranlara destek oldukları için birkaç dükkana çok kızdık. Gerçekleri manipüle eden (Aynı zamanda bir yayın grubunun da patronu olan) lüks restoranların sahibine, eylemci düşmanı küfürbaz adamın Taksim meydanındaki soslu hamburgercisine, eylemcilere dostane davranmayan zincir kahveciye çok derinden küstük. Bir daha affetmemecesine.

Sonra ne olduysa umudu yitirdik. Umutsuzlaşınca, tüm aciz bağımlılar gibi çareyi umudumuzu çabanda aradık. Sıkır restoranda dev şarap kadehiyle bir selfie, karton bardakta bir sabah kahvesi, çakırkeyf lafıyla yenen bir hamburger; Gezi'de yan yanayken delice mutdu olduğumuz garsona yapılan yersiz kaprise başvurduk. Bunlar karın doyurur sandık. Doyurmadı. Şimdi ne açız ne tok. Varsa yoksa geçmeyen bir mide bulantısı.

Neyse yarın sabah köşedeki pastaneden n biraz makaron, biraz tartolet, biraz da mekik alalım, bastırsın mide bulantısını.

Başka yerin makaronunu yiyemiyorum ben.

ACELE CAYMANIN FAİZİDİR

71

Tesadüf, diyen de var.

Oysa göz,

gönlün aradığına denk geliyor hep.

72

Telefon, işin bahanesi.

Adını söylemeyi özledim.

73

Bir adamın çocukluğunu öğrenmek,
dizlerini öpmekle mi başlar hep?

74

10'a kadar say, sonra sev beni.

Acele, caymanın faizidir.

75

İnat ettikçe yeniliyor
gönül dediğin.

76

ÖRTtüm ve BASTım
yalnızlığımın ayak izine.

77

Sırtüstü düşünmek: hayal.

Yüzükoyun düşünmek: plan.

Neyse haydi

Kalk biraz da yürüelim.

78

Büyük balık küçük balıkla

bir pazar günü

el ele yürümek istiyordu sadece...

Anlamadılar!

79

Kopan ipin en sağlam yeri,
ettiğin küfürdür.

80

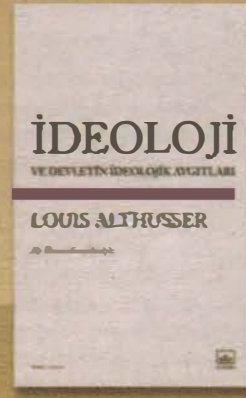
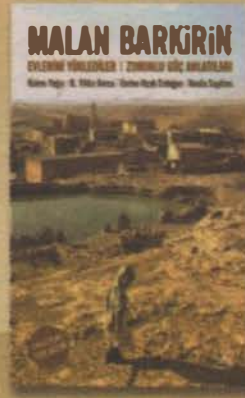
Ununa bir sözüm yok...

Eleğini astığın duvar yıkılsın!

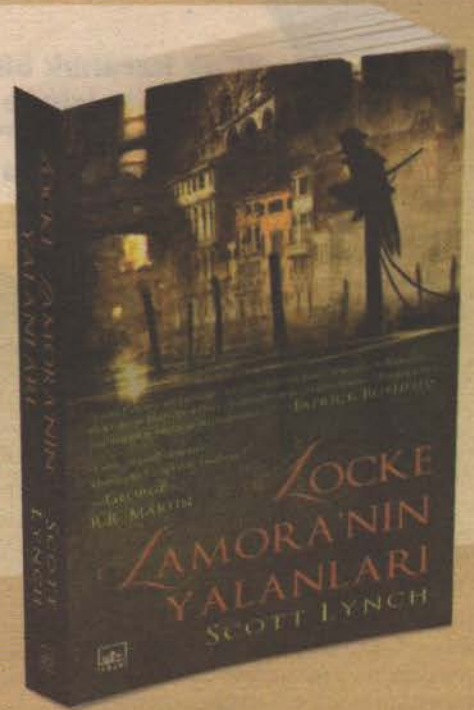
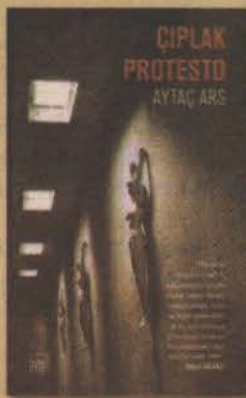
BAŞKA DÜNYALARIN ŞARKILARI

Banka Soymuş Bir Devrimcinin Samimi İtirafı

“Canlı, orijinal ve çekici.
Muhteşem bir şekilde yazılmış.”
—GEORGE R.R. MARTIN

ŞAİRLERİN DEDIĞİ GİBİ

İnsan, acısı kadar insandır. Tam olarak inandığım şey bu insana dair. Acı da insandan insana farklılık gösterir. Kimisine alamadığı bir bilgisayar oyunu, kimisine öpemediği bir sevgili, kimisine sarılamadığı bir anne. Herkesin acısı kendine. Edip Cansever'in dediği gibi işte: "Her şey rengine göre kanar bilirsin."

Nahoş şeylerin içinden çıkıp geldim. Yaşım 27. 27 yılı -insanlara göre- boş değerlendirdim. Ellerimi ceplerimle doldurup, dudagımın kenarında tütünle arşınladım İstanbul'un sokaklarını. Sigarayı parmaklarımın arasına aldığım zamanlarda da, dudaklarımda kalan boşluğu sevdiğim şarkıların ıslığı doldurdu. Aylak aylak gezdim sayılır. Kitaplar yazdım, kadınlara âşık oldum, şarkılar dinledim. Çok içtim. Çok ağladım. Çok güldüm. Çok insan tanıdım. Çok şehir gezdim. Aç kalmaktan korkmadım. Kaldığım da oldu. Çok para harcadığım da. Günlerce cebimde bir lirasız gezdiğim de. Ev sahibiyile karşılaşmamak için gece yarısından sonra eve geldiğim de. Şehirlerarası yolları uçakla da teptim, yürüyerek de. Bir maaşı bahşiş olarak bıraktığım bir dönemim de vardı, bir stajyer maaşıyla bir ay boyunca hayatta kaldığım zamanlarım da.

Babam, kendini astıktan seneler sonra beni doğuran kadın karşına bir adamı getirdi. Evlenmek istediğini söyleyip. Elbette olamazdı böyle bir şey. Bencilik, bugünler için vardı. Ahmet Erhan'ın da dediği gibi, "Bugün oturdum ölümü düşündüm. Yirmi yaşında ve hayat bu kadar güzelken." Artık bir ailem yoktu. Vardılar, ama tanımiyordum onları. Bazıları biliyordu ailem olduklarını, bazıları bilmiyordu. Kosova gibiydiler. Varlar ama herkes kabullenmiyor ailem olduklarını. Beni doğuran kadının evlendiği gün yanına gidip, "Allah belanı versin" diyerek ayrıldım oradan. Dört gün sonra telefonum çaldı. Karşımdaki kişi, beni doğuran kadının "balayı" dedikleri o şeye giderken, bir trafik kazası geçirdiğini ve arabadaki diğer kişiyle beraber durumlarının ciddi olduğunu, Marmaris Devlet Hastanesi yoğun bakım ünitesinde ölümü beklediklerini söyledi. Telefonu kapadım yüzüne o sesin. Birkaç gün sonra da ölüm haberi geldi. Balayı, Kanayı olmuştu onlar için. Ailemden geri kalanı beni arayıp cenazeye gelip gelmeyeceğimi sorduğunda, "Yetimin ahi tutuyormuş sahiden" dedim sadece. Ve o günden sonra bir ailem yok saydım. Ancak, her insan gibi gotum sıkıştığında ailemden geri kalan parçaya sığındım. Beni sorumlu tutuyorlardı olanlardan. Cenazeye gitmediğim için. Lazım olmadıkça pek gitmiyordum. Haklı sebeplerim vardı. Hem gitmemek için, hem de "ailem" diyemediğim için. Sadece hayatta kalmamı sağlayacak kadar maddi olanaklar sunuyordu bana bu geriye kalan parça. Geri kalanı ne büyüdüysem, kendi kendime büyüyordum. İyi büyüyordum hem de. Paranın getirdiği

"Çok karanlık bir cümlelerin içinde durmuş gibiyiz." diye uyarıyordu Edip Cansever.

imkânlarla sahip bir şekilde değildim belki de ama hayata dair iyi büyüyordum.

İtiş kakış geçen senelerin sonrasında, Allah'a kurgunluğum ve kuskunluğum kendimi aşmış, ona kötü bir söz söylemeden, içten içe kurgun ve sitemkâr bir şekilde yaşıyordum. "Çok karanlık bir cümlelerin içinde durmuş gibiyiz" diye uyarıyordu Edip Cansever. "Tukurür gibi bakıyor yüzüme" diyordu Ahmet Erhan da ve "Kaybolmuş bir köpek ilanı" olduğumu söylüyordu kitabın sayfasından. Geçtiğimiz Ramazan ayında askerlik görevimi yaparken belimde çıkan bir arıza sonrasında "hava değişimi" dedikleri izni alıp İstanbul'a geldiğimde ailemden geriye kalan parçanın yanına gitmek zorunda kaldım. Çünkü boş yere bir yıl kira vermemek için boşaltmışım evimi. Bitmek tükenmek bilmeyen kavgaların arasından geçip en son ailemden geriye kalan parçayı da imha etmem gerektiğini düşündüm. Artık gerçek anlamda, resmi olarak tanımazlıktan gelme vaktiydi. İş resmiyete döktüğüm gün Taksim'e geldim. Oradan OT Kafe'ye. Biraz oturduktan sonra yaşadığım semte, Kadıköy'e dönmek vakti gelmişti. Karaköy iskeleden bindim vapura. Oturdum dışarıda bir kenara. Yaktım sigaramı. Kulagımdaki kulaklıktan soruyor Ahmet Kaya, "Hani benim gençliğim?" diye Vapur Eminonü kıyısına paralel ilerliyor Kadıköy'e doğru. Süleymaniye'yi izliyorum, Yeni Camii falan. Düşünüyorum bir yandan da. Kendi kendime içimden konuşuyorum. "Artık kimsen yok İsmail. Gerçekten kimsen yok. Gotun sıkıştığında gidebileceğin bir aile kalıntısı bile. Ona göre! Bundan sonra hayatına ve adımlarına dikkat et." gibi şeyler mırıldanıyorum.

"Üzücü be" dedim. "Hakikaten kimsenin olmaması." Bir şey oturdu içime. Daha önce hiç oturmayan bir şey. Topkapı sarayını geçiyor vapur, betonun arasında Mohikanlar gibi duran son kalan gur ağaç kalıntıların arasından, Sultan Ahmet Camisi'nin mahyasının ucu göründü. Parlıyor karanlıkta. Merakımı çekti. Ne yazıyordu acaba. Vapur ilerledikçe mahya daha belirgin hale geliyor. Vapur ilerledikçe merakım artıyor. Sonra ortaya çıktı bütün. "Kimse Kimsesiz Kalmamış" yazıyordu. Urperdim. Elbette ki, en büyük acı benimki değil. Olmadı da hiçbir zaman. Ahmet Erhan'ın dediği gibi, "Herkes kendi yarısının üstüne kapaklanmış."

Yaşım 27. Bir sürü insan var 27 yaşında, 28 yaşında. 29 yaşında. Ve diğer yaşlarda. 20'sinde ölen çocuklar var bu ülkede uzunca bir adamın insanlık dışı kişisel hırsları yüzünden. Nahoş şeylerin içinden çıkıp geldim. Yaşım 27. 27 yılı -insanlara göre- boş değerlendirdim. Ben böyle olmasını tercih ettim, bu tür tercihlerle yaşıdım. Şimdi oturup sen düşün, kim boşa harcamış 27 yılını?

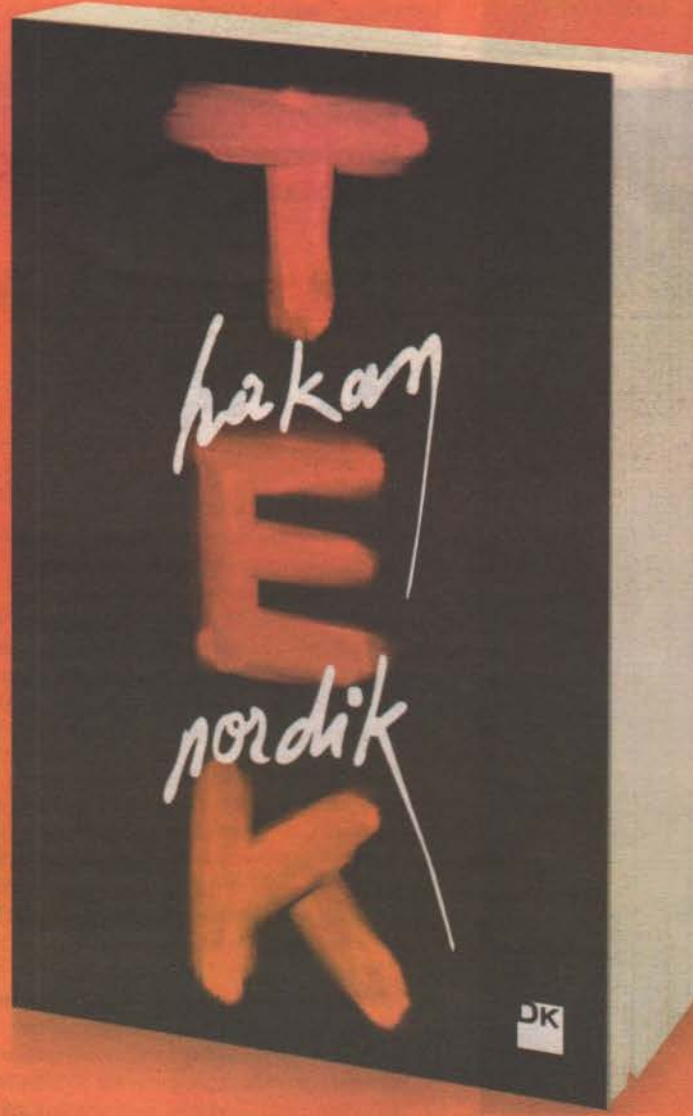
Ve Cemal Süreya'nın dediği gibi, "Hayat kısa, kuşlar uçuyor."

AHMET ÇAKAR

- Kendimi tek kelime ile tanımlayacak olursam; **Samimi.**
- Hayat felsefemi en iyi anlatan cümle; **Yaşanacak olan, yaşanacaktır.**
- Şu sıralar benim gündemim; **Ülke problemleri.**
- Bugüne kadar yaptığım en heyecan verici şey; **Hakemlik.**
- Şu hayattaki en büyük hatam; **Öyle bir hatam olmadı şimdiye kadar.**
- Yaşadığım en talihsiz olay; **Karnımdan ve belimden kurşunlanmam.**
- Hayatımın dönüm noktası; **Hakemliği bıraktığım gün.**
- Futbol yorumcusu olmasaydım; **Savcı olurdum.**
- Çok isterdim ama iş işten geçti artık; **Tıp yerine hukuk eğitimi almayı.**
- En büyük takıntım; **Sigarayı bir türlü bırakamamam.**
- Asla kayıtsız kalamam; **Hakkı yenen insanlara.**
- Hayâlimdeki dünyada; **Sınırlar ve suçlar yok; tek lisan var.**
- Bana göre insanlığın en büyük sorunu; **Para kazanma hırsı.**
- Dünyayı değiştirmeye oradan başladım; **İnsanları silahsızlandırarak.**
- Politika bence; **Samimiyetsizliktir.**
- Fikirlerini kendime en yakın bulduğum kişi; **Hiç kimsenin fikirlerini kendime yakın bulmuyorum.**
- Hak ettiği değeri göremediğine inandığım biri varsa o da; **Herkes hak ettiği hayatı yaşar.**
- Onunla tanışmayı çok isterdim; **Vladimir Putin ile tanışmayı çok isterdim.**
- Aşk benim için; **Yalandır.**
- Kendimi en yalnız hissettiğim an; **Öyle bir an hiçbir zaman olmadı.**
- Bence bir insana verilebilecek en anlamlı hediye; **Bilgidir.**
- O yemeği bir de benden deneyin, parmaklarınızı yiyeceksiniz; **Sucuklu yumurta.**
- Başucu filmim; **Hannibal**
- Başucu kitabım; **Sefiller - Victor Hugo**
- Şarkılarıyla beni en çok etkileyen müzisyen; **Frank Sinatra**
- Kendimi en rahat hissettiğim yer; **Evim.**
- Onun yerinde olmak isterdim; **Marlon Brando**
- O eşyanın bendeke manevi değeri çok yüksek; **Öyle bir eşya yok.**
- Gelecek plânlarımın başında; **Çocuklarımı iyi okutmak geliyor.**
- Size bir sır vereceğim; **Türkiye'de yaşamaktan çok mutsuzum.**
- Son olarak söylemek istediklerim; **Herkes mutluluklar dilerim. ✨**

**SİYASETE, CİNAYETE
ve ADALETE bakışınızı
tamamen değiştirecek
'TEK' roman**

İsmail Uyaroglu'nun "UÇURUM" isimli şiirinden

OSMAN CAVCI -namıdiğer Zampara Seyfettin- geçtiğimiz günlerde kaybettiğimiz Türk sinemasının unutulmaz isimlerinden **BEHÇET NACAR**'ı, Yeşilçam'ı ve 70'li yılların sinemasını anlattı.

PARÇALA BEHÇET

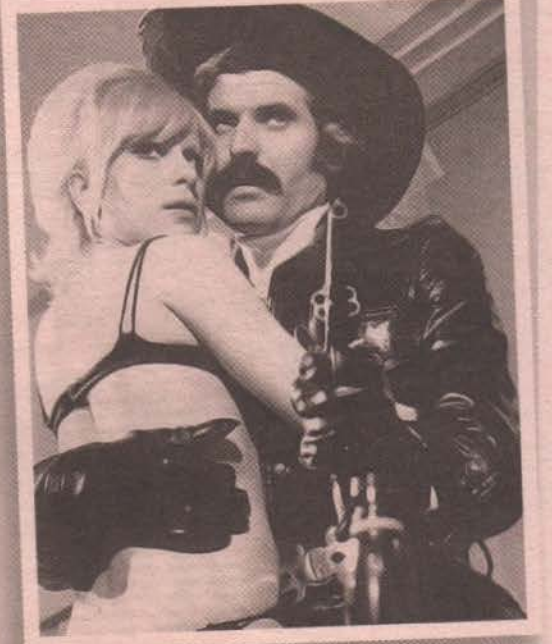
Behçet Abi taksit şoförlüğü yapıyormuş eskiden. İstanbul çocuğudur kendisi. Sinemaya da merakına başlıyor bildiğim kadarıyla. Behçet hikâyesini de Yılmaz Atadeniz'le yapmış olmanın lazımı. Ve çok oluyor gerçekten. Kullandığımız günlük jargona bile giriyor "Parçala Behçet" olarak. Komik ve aynı zamanda ilgi çekici de. Tutarınca, Behçet serisi olan filmler yaptı sonradan.

Ben Behçet Abi'yi filmlerindeki gibi vahşi bir adam zannederdim. Ama öyle değilmiş. Çok efendi, kıbar ve nazik biriydi. R harflerini söyleyemiyordu. Bu yüzden özellikle kavg sahnelerinde çok komikti. Her yumruk atışından ağzıyla efekt çıkarıyordu. Birlikte, Deli Balta filminde oynamıştık. Ben Deli Balta'nın arkadaşını oynuyordum. Filmden düşman askerlerine yakalanıp direğe ayaklarımızdan asılmıştık. Behçet Abi'yle beni gerçekten sallandırmışlardı. Dublör kullanmamıştık o sahneyi çekerken. Yönetmen biz direkt asılı dururken başka şeylerle ilgileniyordu. Çok sinirlendim bu duruma. Kovulayım da bu iş bitsin diye küfür edip bağırmaya başladım. Behçet Abi o yıllarda 60 yaşlarındaydı ama çok da dayanıklı bir adamdı. Hiç ses etmedi. Sadece, "Osman, dayan. Boş ver." dedi. Hiç unutmuyorum.

Sonraki yıllarda, Behçet Abi'den bağımsız filmler yaparken kendisinden çok kostüm kiraladığımı oldu. Tabancalar, polis elbiseleri, makara filmler. Her zaman da verirdi. Borç harç Hâlâ da borcumuz kalmıştır yani. Çok yardım etti. Bunu da dillendirirdi. Öğrencilere de aynı şekilde malzemeler verirdi. "Geri gelmiyor, alıp götürüyorlar," diyordu. "Geri gelse başkasına da vereceğim ama gelmiyor." En çok bu konuda şikâyet ederdi. Ama haklıydı. Yazıhanesi depo gibi olmuştur. Mesela Arap Celal onun yazıhanesinde yaşırdı. Hep görürdüm. Kostüm, aksesuar kiralayarak sürdürüyordu hayatını. Diğer taraftan yapıcılıkla da uğraşıyordu.

Bence sinema fantastik. avatür bir şey olmalı. Yani gerçeküstü bir dünyayı anlatmalı. Bunun dışındaki sinemayı sevmiyorum. Behçet Nacar'ın yaptığı işler biraz öyleydi. C sınıfı, B sınıfı filmlerdi belki ama ruhu olan işlerdi. Bugüne kalmış işler. 80'li yıllardaki filmlerin bile çoğu bugün hatırlanmaz. Yapılan şeyler modaydı çünkü.

70'lerdeki komediler de çok başarılıydı aslında. Ertem Eğilmez'in yaptığı komedi filmlerinin üstüne hâlâ çıkılmıyor. Kırk sene olmuş hâlâ reyting rekorları kırıyor televizyonda. Gülen Gözler, Tosun Paşa, Süt Kardeşler... 60'ların, 70'lerin dünyası daha fantastik bir dünyaydı çünkü. 80'de o dünya kalmadı. Şu anda

başka şeyler yaşıyoruz tabii. Gerek internet gerekse televizyon tarafından her şey çabuk tüketiliyor. Çok az şey kalacaktır geriye. Ben o dönemde yapılan seks filmlerinden hiç rahatsız olmadım. Onlar da bir parçasıydı yaşadığımız hayatın.

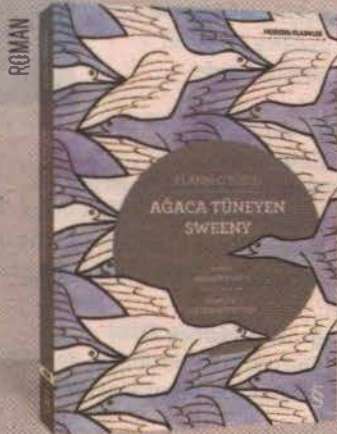
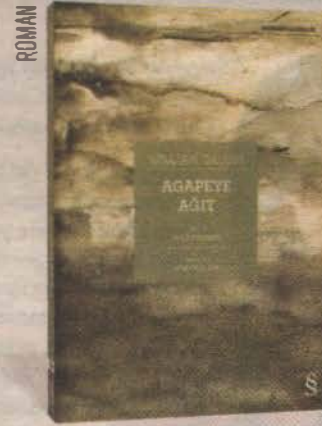
Erotik film furyası televizyonun tam da yeni çıktığı dönemlere rastladı. 1972 yılında pazartesi cuma hariç her gün yayına başlanınca kimse evinden çıkmaz oldu. Çünkü yeni bir şeydi televizyon. O dönemde gerçekten iyi diziler de vardı. Görevimiz Tehlike, Kaçak gibi. Hal böyle olunca önce tıyolar sonra da sinema salonları boşaldı. Seyirciyi tekrar yakalamak için böyle bir şeye ihtiyaç duydular sanıyorum. Ama ilk başladığında seks filmi denemeyecek kıvamdaydı. Sadece afişler ve isimler erotikti. Kayıkçının Küreği, Beş Tavuk Bir Horoz gibi filmler. Ama filmin içine baktığınızda aslında çok da öyle bir durum yoktu. En fazla bikinili kalıyorlardı zaten. Ya da sadece göğüs gösteriliyordu. Ve aynı dönemde bütün dünya sineması aynı krizi yaşıyordu. Televizyon çıkmış ve yaygınlaşmıştı. Bizimkiler de İtalyanlardan etkilendi diye düşünüyorum. Türkiye'de seks filmleri döneminin başlangıç filmini Beş Tavuk Bir Horoz olarak kabul ederler.

12 Eylül'le beraber seks filmlerini de bitirdiler. O tür filmlere yasak geldi. 1981 gibi de bitti o dönem. O zamandan bu zamana televizyonun zaferiyle ilerledi her şey. Ne yazık ki televizyon hâlâ önde. Salonlar küçülüp daha çok film yapılmaya başlanınca sinema da iş yapmaya başladı gibi ama sinemadaki yerli yapımların çoğu televizyon konseptli aslında. Oyuncu kadrosundan konu seçimine kadar televizyon dizilerine çok benziyor. Bunun da kendine göre sebepleri olabilir. Sinemada tutmazsa televizyona dizi yaparsınız gibi bir şey de olabilir. Biraz formüllü işler olduğunu düşünüyorum. Mesela bir çocuk koyuyorlar ki filmin çocuk müşterisi de olsun. TV'de sevilen bir kadın oyuncuyu seyirci potansiyeli yüksek diye alıyorlar ya da. Dolayısıyla ruhsuz işler çıkıyor ortaya.

MODERN KLASİKLER'İ "OKUMUŞ GİBİ" YAPAMAZSINIZ!

Calvino "klasikler, insanların hiçbir zaman "okuyorum" demedikleri, genellikle "yeniden okuyorum" dedikleri kitaplardır," diyor. Modern Klasikler, "okumuş gibi" yapmadan mutlaka okumanız gereken kitaplardan oluşuyor.

MODERN KLASİKLER

YAKINDA

KLAUS MANN - MEPHISTO || LOUIS-RENÉ DES FORÊTS - OSTINATO || DORIS LESSING - MARTHA QUEST
ANTONIN ARTAUD - TARAHUMARALAR || GERT JONKE - VİYANA'NIN SİSTEMİ || STIG DAGERMAN - ALMAN SONBAHARI
EVELYN WAUGH - BİR AVUÇ TOZ || JAKOB WASSERMANN - CASPAR HAUSER || GUSTAW HERLING-GRUDZINSKI - ADA

HARP VE SULH

9 Eylül 2005 tarihinde Nükhet Duru ve Surp Vartanants Korosu birlikte bir konser vermişti. Atatürk Kültür Merkezi'nde. Feriköy Ermeni Okulundan Yetişenler Derneği tarafından organize edilmişti bu konser ve amacı da, popüler müziğimizin efsanevi bestecisi Cenk Taşkan'ın 35. Sanat Yılı'nı kutlamaktı.

O gece orada bulunan şanslı "azınlık" olağanüstü bir sahne performansına şahit olmuştu. Konser bitiminde, hemen hemen herkes aynı şeyi düşünmekteydi: "Müzik açısından eşsiz bir konserdi; barış, gerçekten barış isteyenler için de mükemmel, inandırıcı bir çağrı!" Öyleydi sahiden de.

Müzik dünyasına adım attığı ilk yıllardan, o Erol Büyükburç Orkestrası'nda yer aldığı ilk günlerden itibaren müziği, sadece müziği kollamış bir müzisyen olan Cenk Taşkan ve her zaman "insan" için, "insanlık" için şarkı söylemeyi tercih etmiş Nükhet Duru'nun, hakikaten "sevgiyle el ele" vererek gerçekleştirdikleri bir konserdi bu.

Öküz altında buzağı arayanların köşe başlarını tuttuğu bir memlekette, yanlış anlaşılma ihtimalini, işi başka yerlere çekme riskini bütünüyle bir kenara koymuş, AKM'nin sahnesine "el ele" çıkmışlardı.

Sevgiyle El Ele

"Kırk yıllık ismini acaba tehlikeye atıyor olabilir miyim?" diye düşünmemişti Cenk Taşkan; "yıllardır hiçbir yanlışımı görmemiş, hiçbir açığımı yakalayamamış kötü niyetlilerin/ kötü kalplilerin eline, beni iğdiş edebilecekleri bir fırsatı, acaba kendi ellerimle sunuyor olabilir miyim?" diye tasalanmamıştı Nükhet Duru. Başları dimdik çıkmışlardı sahneye! Her şey önce "insan" içindi, sonra da "müzik".

Önce onlar korkmadı, sonra da o salonda bulunan seyirciler- dinleyiciler. "Ermeni" sözcüğünü duyar duymaz bin metre öteye kaçmamızı öğütleyenlerin mumu o gece sönmüştü işte. Bir gece değil, bin bir gece yanıp durmuştu mumları ama, işte zamanı gelmiş ve sönebilmişti.

"Ne olursan ol gel!" diyecek kadar

kalbini ferah tutmuş, insana güvenmiş Mevlana'nın geçtiği bu topraklar bugün de görebilirdi: Sevgiyle el ele verildiğinde dağlar-taşlar devrilebilir, yalancıya hiçbir biçimde mum yakma fırsatı verilemeyebilirdi.

Cesaret Madalyalı Canlı Performans

Aradan çok geçmeden, o gecenin kayıtları iki disk'ik bir albüm haline geldi. Müzik dünyamızın cesur isimlerinden Hakan Eren ve firması Ossi (ki Sibil Pektorosoğlu'nun iki Ermenice albümünü yayınlayan da aynı isim/firmadır) o gecenin orada kalmasına razı olmadı ve gecenin kayıtları yayınlandı.

Albüm çıktıktan sonra görüldü ki, Nükhet Duru'nun sahne performansı da bambaşkaydı; en az plaklarda/ albümlerde olduğu kadar mükemmeldi/eşsizdi.

Hakan Eren bir başka güzellik yaptı geçirğimiz haftalarda.

"Sevgiyle Ele Ele"nin içinden bazı şarkıları çekti/çıkardı ve "Canlı Performans Nükhet Duru Sahnede" albümünü yayınladı.

"Harp ve Sulh" (ki bu şarkının bu versiyonu dünyalara bedeldir; dinlerken en taş kalpliyi bile yerlere serebilir) ile açılan albüm, o gecenin bütün ihtişamını ihtiva ederek ilerliyor ve iktidar/ hakim zümre tarafından yerlerinden/ yurtlarından edilenleri konu edinen "Biz Göçmüşüz" ile tamamlanıyor.

Hem duygusu ve ruhu, hem de müzikal başarısı tam ve tek mil olan bir albüm bu. Sahnede, stüdyodaki hallerini mumla aratanların, "canlı performans" dendiğinde cansız yere serilenlerin çok olduğu bir memlekette hele hele, altın kıymetinde.

Emeği geçen herkesi kutlamak, ayakta alkışlamak gerekir Ama en çok Nükhet Duru, Cenk Taşkan, Mehmet Teoman ve Hakan Eren'i.

Cesaret her zaman büyük erdemdir. Bu çağda, bizim gibi bir memleketteyse ruh ve kalp zenginliğinin doruk noktasıdır. BRAVO.

TARİHTEN BİR ŞAPLAK

Yıl 1975... Birkaç yıldır sahnelerde olan Nükhet Duru nihayet ilk plağını yapıyor. İki türkü seçiyor ona ve her ikisini de mükemmelen seslendiriyor. Ama beklediği çıkış gerçekleşmez bu plakla. Beklediği hatta beklediğinin fazlasının gerçekleşmesi için önce Mehmet Teoman ve hemen arkasından (Salim Dündar'ın aracılığıyla) Cenk Taşkan ile tanışması gerekecektir. "Beni Benimle Bırak"lar, "Harp ve Sulh"lar, "Anılar" gelecek, Nükhet Duru en tepeye kurulacaktır. Anılar, anılar; en güzel yıllarımızı verdiğimiz anılar. Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

EN GÜZEL NÜKHET DURU ŞARKILARI

1- Al Gönlümü Diyar Diyar Sürükle
Nükhet Duru'nun en güzel şarkısı. Ama en şanssız olanı da. Sami Serin'in bir şiirinden Ali Kocatepe tarafından bestelenmişti ve o sıralarda popüler olacağı varsayılan (LP boyutlarında) maxi-single formatında basılmıştı. Bu format (yurt dışının aksine) bizde tutmadı ve şarkı tam anlamıyla gümbürtüye gitti. Şimdi değilse ne zaman? İnternete girin, bulun/dinleyin. Aşk/tutku üzerine yazılmış en güzel şarkılardandır.

2- Anılar

Cenk Taşkan/ Mehmet Teoman iş birliğinin en güzel anlarından. Eurovision Türkiye elemelerinde seslendirildi ama olmadı. Olmayan derece filan. Yoksa şarkı kapı gibi, hâlâ dillerde.

3- Bir Nefes Gibi

Duru'nun ilk albümüne de adını vermiş şarkı. "Aç bak ne çok özlemişim seni, içimde bir nefes gibi".

4- Harp ve Sulh

Savaş insanlık için her zaman büyük tehlike, 70'lerde de öyleydi, bugünlerde daha da fazla. Mehmet Teoman ve Cenk Taşkan, dünya döndükçe dönecek bir şarkı yazmışlar. "Bir cırafta bombalar, bir tarafta çocuklar. Şaşırın, ağlayan çocuklar." Öldürülen çocuklar; çekinmeden/korkmadan öldürülen çocuklar. Belki şarkılarla baş edilebilir insafsızlık çağıyla, böyle şarkılarla.

5- Melankoli

Ali Kocatepe'den bir başka muazzam şarkı; emsalsiz isimlerden Sabahattin Ali'nin bir şiirinden bestelendi. "Beni en güzel günümde, sebepsiz bir keder alır." Arak sebepli, hem de çok sebepli kederler almakta bizi.

TEKRARIN MASKOTU

bana azıcık uyanma arzusu ver
bir iki düş kurma hevesi
umut etme şehveti
kıpırdama şeysi

tekrarın maskotuyum yıllardır
yapıyorum patinaj kendi içimde
kazara yarılrsa bir yerim
ruhum kaçacak diye ürperiyorum

uzun ip atlıyorum uçurumlar arasında
gidiyorum da kendime varamıyorum
ütülsem de ütsem de olmuyor
bitmiyor bu oyun sıra bana geliyor

laz ruleti oynuyoruz hayatla
tabancada çok kurşun var
kimse kazanamıyor kumarı
herkes gidiyor sırayla

ben eskiden böyle değildim
doğduktan sonra böyle oldum
sırtımda arıza mızmız bir koala
herkese her şeye ne çok yoruldu

kıpırdama şeysi
umut etme şehveti
bir iki düş kurma hevesi
bana azıcık uyanma arzusu ver!

KAPICI

İntihar, belki de insanın hayatın karanlık yüzüne karşı atabileceği en güçlü çılgınlardan biridir. Bilinmeze doğru yol alırken, arkanızda ister Mehmet Pişkin gibi bir video kaydı bırakır, ölmeden on dakika önce Ella Fitzgerald dinler, gülümseyerek tüm yakınlarınıza veda edersiniz, isterseniz de A. Kazım gibi farelerin cirit attığı bir kazan dairesinde çarşafı kendinizi asarsınız.

A. Kazım bundan otuz yıl önce, kapıcıların ya kumarbaz ya da çok çalışkan olarak tanındığı 80'li yıllarda bizim yanımdaki apartmanın kapıcısıydı. Nusret adında yaşıtı bir oğlu vardı. Nusret'le sınıf arkadaşydık. Her sabah okula beraber gider, yolda bulduğumuz ezilmiş konserve kutularını top niyetine tekmelerdik. Çok güzel top oynardı Nusret. Sert oynar, rakibine acımazdı. Belki de kapıcı çocuğu olmasının, kendisine doğuştan verdiği öfkeyi, topa vururken çıkarırdı.

Bizler nerdeyse her akşam okul dönüşü mahallede maç yaparken, A. Kazım da ağzından düşürmediği sigarasıyla duvarın dibine oturur, sakince oğlunu izlerdi. A. Kazım oğlunun güzel futbol oynamasıyla gurur duyardı, bakışlarından rahatlıkla anlayabilirdiniz bunu. Bazen top A. Kazım'ın olduğu yere gider, A. Kazım arkasına bastığı boyası kaçmış makosenleriyle -muhtemelen apartman sakinlerinden birisinin ona verdiği bir ayakkabıydı- topa aynı oğlunun vurduğu gibi vurur, bize geri yollar. A. Kazım hiç konuşmazdı, yüzünde eskilerden kaldığını tahmin ettiğim bir yılgınlıkla sigara içer, sigara içer ve yine sigara içerdi.

Yağmurun yağıp yağmadığına emin değilim kaç yıl geçmiş aradan, ama oldukça kapalı bir gündü. Hava ne soğuk ne de sıcaktı, Nusret'le okuldan eve dönüyorduk, bizim sokağa saptık, ancak ortalık bir garipti, mahalle her zamankinden daha kalabalıktı, bir şeyler olduğu belliydi, bizim apartmanın önünde ambulans ve polis arabası vardı, ne olduğunu anlayabilmek için adını bilemezdim. Hızlandırmışken birden bağırışlar, çağırışlar duyduk, bu sefer korktuk, koşmaya başladık. Sonra Nusret annesini asfalta yapışmış bir şekilde feryatlarıyla yer görü inletirken gördü, beni bırakıp annesine koştu.

Şaşırmıştım, ne olabilirdi ki, Nusretlerin ailesinden birine bir şey olmuştu herhalde, ama A. Kazım aklıma gelmiyordu nedense. Mustafa geldi yanıma, "Duydun mu lan?" dedi, "Neyi duydun mu oğlum?" duymamıştım çünkü, tek bildiğim Nusret'le ilgili boktan bir durum vardı ortada, "A. Kazım kendini asmış apartmanın bodrumunda...", bunu duyar duymaz Nusret'e baktım, o da alışıktı haberi, annesinin boynuna sarılmış ağlıyordu. Nusret çok pis ağlıyordu, bir kız gibi ağlıyordu, hiç kimseden utanmadan ağlıyordu. O yaşlarda bir erkek çocuğunun gururunu hiçe sayarak herkesin ortasında

ağlaması için ancak babasının ölmesi lazımdı, böyle bir durum haricinde hiçbir erkek çocuğu ağlarken göremezsiniz.

"Niye lan?" diye sorabildim, mahallenin küçük muhtarı, mısır sağı Mustafa'ya. Dedikodunun kralını anında patlattı, "Kumar borcu varmış oğlum, mafya peşindeymiş".

A. Kazım'ın kumar borcu olup olmadığını hiçbir zaman öğrenemedik, cenazesi memleketine gitti, Nusretler de bir hafta sonra taşındılar, Nusret hiçbirimize hoşçakalın demeden çekti gitti mahalleden.

Çok zaman geçmiş aradan. Otuz yıl sonra Mehmet Pişkin kendini astı.

Mehmet Pişkin bizlere veda ederken, yaşadığı hayatın çok güzel olduğundan bahsetti.

A. Kazım öyle bir hayat yaşamadı.

Mehmet Pişkin çok güzel kadınlarla, çok güzel aşklar yaşadığını da söylüyordu.

A. Kazım'ın karısı Pembe, dünyanın en çirkin kadındı.

Mehmet Pişkin kendini öldürmeden önce yabancı arkadaşları için de İngilizce bir konuşma yaptı.

A. Kazım Türkçeyi bile doğru düzgün konuşamayan bir Kürttü.

Mehmet Pişkin şarap içerek ve Ella Fitzgerald dinleyerek asil bir şekilde veda etti bizlere.

A. Kazım, kazan dairesinde kurumuş fare boklarının kokusunu ciğerlerine çekerek siktirdi gitti bu dünyadan.

Günümüzün teknolojik imkânları ve iletişim kanalları ile hepimiz Mehmet Pişkin'i tanyor, onunla empati kurabiliyor; "Keşke yapmasaydı, keşke biraz daha tutunsaydı hayata" diyebiliyoruz.

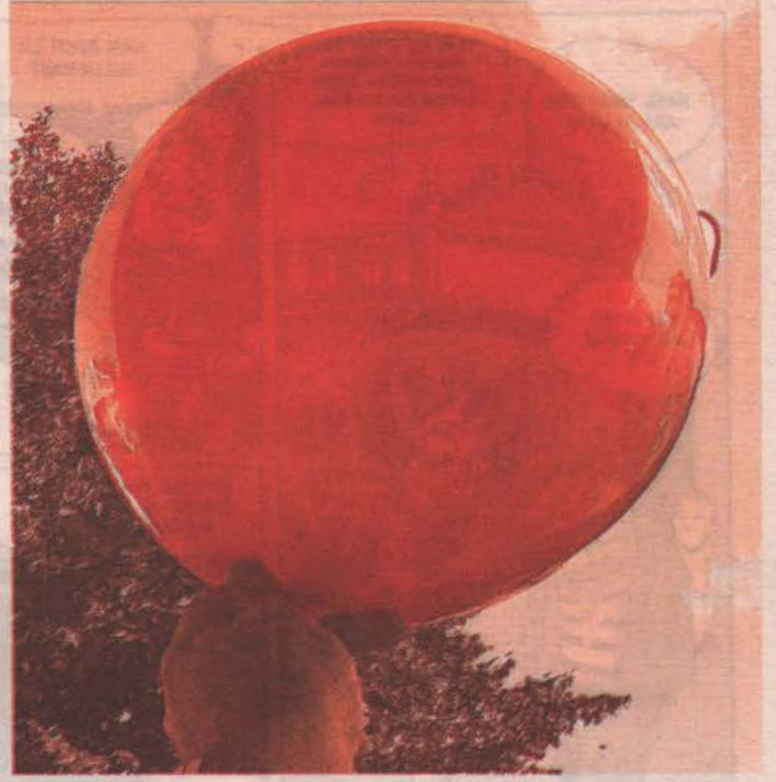
1984 yılındaki A. Kazım'ı bir tek ben tanıyorum.

Mehmet Pişkin'i üç, bilemedin beş gün sonra unutacaksınız, çağımızın gereği zaten bu. Peşinden koştuğumuz gerçek; insanların yaşadığı trajedileri şükür maskemizin ardından izleyerek ruhumuza tikiştirmek ve bu acıların bir adım ilerisinin ölüm olduğunu bile bile, bu korkunç durumu hiç umursamadan yaşanacak yeni ve beklenmedik, duyuları şaşırtacak, afallatacak ölümler üzerine konuşmak.

Ben A. Kazım'ı otuz yıldır unutamıyorum. Pembe Teyze'nin asfalta yapmış yüzünü, "Kazımımmm" diye üstünü başını parçalarken gözlerinde gördüğüm hiçlik ifadesini unutamıyorum.

Yazmayı unutmuşum, "A." neyin kısaltması mı?

"Ape"nin... 🐼

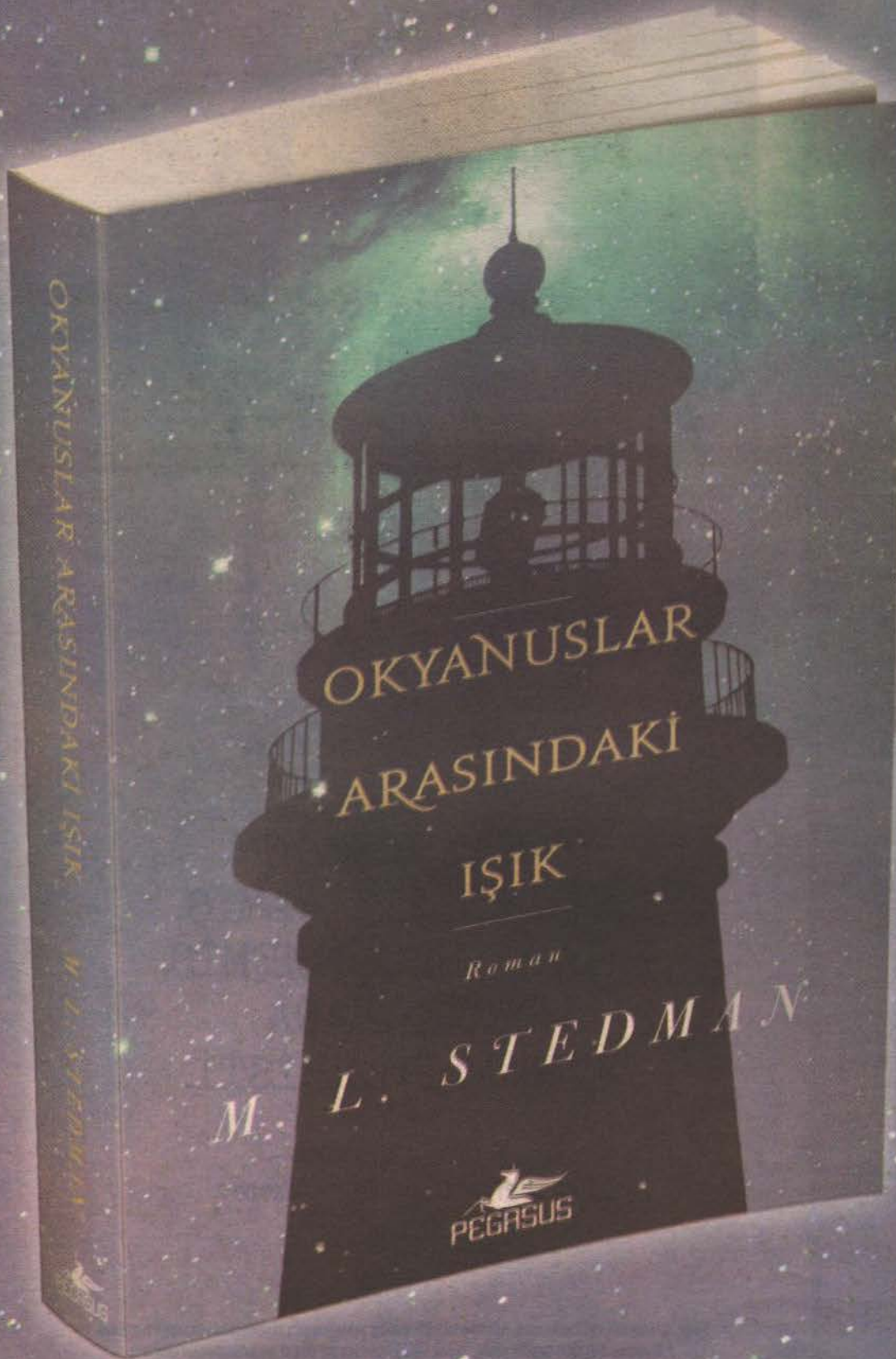
BALON (Eri) NEFES (Dişil)

(Adam kadına âşık olduğunda kırkbeş yaşına gelmiş, yolun yarısını geçeli epey bir zaman olmuştur. Kendinden yirmi beş yaş küçük, güzel, zarif ve narin küçük kadına âşk oluverir. Küçük kadın ise adama hayran ve âlesiyeye bağlıdır. Onunla kadın olmuş, onunla yaşamıştır her şeyin ilkin ve en güzelini... Hemencecik beraber yaşamaya başlarlar. Kadının fakülteden mezun oluşunu büyük sevinçle kutladıkları sıra, ilişkilerinde birtakım çatırdamalar boy göstermeye başlar. Kadının çalışmaya başlaması ile adamın emeklilik dönemine girmesi, çatırtıların kırımlara çevirir. Beraber yaşamak doyurmaz artık kadını, evlilik der, çocuk der, adam susar ve ancak "bak canım..." der. Kadın gerildikçe gerilmeye başlar, adamsa bu gerginlikten kaçmak adına kendini meditasyon vb. şeylere verir. Aslında maneviyat değildir adamın niyeti, gençleşmek için esas derdi, "Ayak uydurmak" bir nevi... Onun bu ruhani havaları kadını iyice bunaltınca, beklenen karar anı kaçınılmaz olur: "Ya evlenmeli ya ayrılmalı". Peki yok mudur bunun başka olur yolu?)

- Balon içine dolan nefesle tam bir balon olur, nefes balona dolunca can bulur. Balonu balon yapmaksa nefesin sırandaki yükü olur!
- Balon nefesi içine aldığından beri aslında hep bi' gergindir.
- Balon şiştikçe şişer, nefes balonun içinde kendini terbiyeye çalışır.
- Nefes ara ara dışarı çıkar, balonu ağır ağır söndürür.
- Yavaş yavaş sönen balon, usulca intihar eden bir katil gibidir yok ederken tüm nefesini!
- Fazla nefes değil fazla iyelik patlatır balonu! E herkese alın kadar...
- Balon patlarsa ölürcesine parçalanır, nefes patlamaz, bembeyaz yüzüyle insanlara kanır.
- Balonun güzeli özel olur, nefesin kokanı çekilmez!
- Âşk... Nefes keser, balon aldırır.
- Balon hediye mahiyetindedir, nefes kelime hakimiyetinde!
- Balon doğumu, nefes yaşamayı çağırıştır.
- Nefes tasavvuf, balon parti 'kafası'!
- Balon dediğin bazen bir fili bile uçurur da nefesin buna gücü yetmez!
- Dünya kocaman bir balonsa, nefeslerimizle dönüyor demektir.
- Nefesi gitmesin diye balona sıkıca bir düğüm atılır.
- Patlarsa bile düğüm yerli yerinde kalır.
- Kafan balon gibi olur bazen. Düzenli nefes alırsın, iyi gelir!
- Uçan balonlar gökyüzüne meyillidir, o yüzden sık sık bağlanırlar. Bir yere kaçmasınlar aman!
- Kaçan balon büyük olur! Nefesi de beraberinde alır götürür!
- Nefes bir anda çıkarsa bolunun içinden, balon oradan oraya hızlı hızlı çarpıp düşer en nihayetinde. İliğine kadar ıslanmış, terk edilmişliği omzunda...
- Nefes de hayaller gibidir, uçar gider... Geride buğusu kalır belki...
- Hem niye ciğeri beş para etmesin ki? Alıp verilen her nefes değerlidir! 🐼

Sevgi ile kayba, doğru ile yanlış ve en sevdiklerimizin mutluluğu için neler yapabileceğimize dair harika bir hikâye...

Çanakkale Savaşı'ndan dönen Tom, karısı Isabelle ile birlikte, uzaklarda, bir deniz fenerinde yaşamaktadır. Bir gün adaya içinde ölü bir adam ve bir bebek olan bir tekne vurur. Bebek sahibi olamayan bu çift doğru ve yanlışın ayırt edilemediği bir karar vermek zorunda kalacaktır.

Indie Avustralya En İyi İlk Roman Ödülü
ve En İyi Roman Ödülü

Yılın En İyi Yeni Çıkan Kitabı,
En İyi Edebiyat Kitabı ve En İyi Kitabı dallarında
ABIA Ödülü

2014 Uluslararası Impac Dublin
Edebiyat Ödülleri Adayı

GoodReads 2012'nin En İyi Tarihi Romanı

2013 En İyi Kadın Roman Ödülü

"Aklınızdan çıkmayacak."
Guardian

"Dokunaklı bir öykü... Ağlamaya hazır olun."
New York Times

"Bu yılın mutlaka okunması gereken
romanlarından biri."
Stylist Magazine

"Herkes tarafından okunmayı hak eden
mükemmel bir roman."
Karen Brooks

PEGASUS

Akşamsefası

twitter.com/pegasusyayinevi

facebook.com/pegasusyayinlari

instagram.com/pegasusyayinlari

www.pegasusyayinlari.com

AĞAÇLAR DÜŞKÜNLERE HÂLÂ YARDIM EDİYOR

İstanbul'da evsizlerin, düşkünlerin mekânı genelde köprü altları, sahiller, surlar ve harabelerdir. İstanbul'un düşmüşü, düşkünü çok olduğundan özellikle yazın her yerde görünür, genelde sinyalle geçinir giderler. Kışları da malum, belediyenin gösterdiği yerlerde kalırlar.

İçlerinde kötülükten, dirayetsizlikten, kadersizlikten düşmüşleri vardır, genelde zararsızdırlar, ama o meşhur "bir şarap parasına öldürtürüm seni" cümlesindeki katiller de yine onlardan çıkar, çünkü bazılarına göre cezaevi dışarıdan iyi, bir kişiye el açmak, gelene geçene el açmaktan yeğdir.

İstanbul düşkünlere için en iyi barınak kuşkusuz surlardır. Ama aynı zamanda şehrin en tekinsiz yeri de yine orasıdır. Bankamatik, park, köprü altı gibi yerler haricinde İstanbul'da kovuklaşmış çınarları kendilerine mesken eden evsiz ve meczuplar da yaşamıştır. Kovukları bir barakaya çevirip yaz kış kalan, diğer evsizlere nazaran daha şanslı olan bu düşkünler civar esnaftan, eğer cami avlusundaki bir ağacın kavuğunda yaşıyorlarsa cemaatten yardım görürler. Bilebildiğimiz kadıyla kovuklarda yaşayan meczup ya da evsizlerden en ünlüsü Çıplak Osman'dır. Çıplak Osman'ın yaşadığı kovuk çınar Aksaray'da, günümüzde Aksaray'dan Yenikapı'ya inen yol üzerindeki Yenibahçe Deresi kenarındadır. 40 sene boyunca anadan doğma şekilde yaşayan ve çevrenin kerametli bir meczup olduğuna inandığı Çıplak Osman, hakkında anlatılan hikâyeye bakılırsa İstanbul'un görüp görebileceği en cüretkâr meczubu, evsizidir. Rivayet şu: Yasakları ve despotluğuyla ünlü IV. Murad, bir gün tebdili kıyafet gezerken Çıplak Osman gelenin padişah olduğunu anlar ve "Murad, Allah'ın emriyle ananı bana ver" diye seslenir. Çıplak Osman'ın oğlundan istediği ana, Osmanlı'nın en güçlü kadınlarından olan Kösem Sultan'dır. IV. Murad bunu duyunca küplere biner ve bu densizin asılmasını emreder. Ancak padişah hemen sonra hastalanınca Çıplak Osman'ın idamı gargaraya gelir ve kurtulur.

Çıplak Osman'dan sonra çınar kovuğunda barınan meşhur tiplerden bir diğeri Dalga Dayı'dır. 1824-1825 yılları arasında Üsküdar Şucabağı Mescidi avlusundaki Yanık Çınar adıyla anılan çınarda barınan bir esrarkeştir. Torbacılık yaparak geçinir ve anlatılana göre, bir gece içtiği esrarın etkisiyle çınarın kovuğundan çıkarak mescidin müezzinini öldürüp kaçar. Ertesi gün Balaban'daki bir mahzende yakalanır ve barındığı çınarın dalına asılarak idam edilir. 19 Şubat 1825'te infaz edilen bu idamdan sonra, âdet olduğu üzere Yanık Çınar da kökünden kesilir.

Çıplak Osman ve Dalga Dayı'nın dışında çınar kovuğunda barınan iki tip daha vardır. Bu iki adamdan biri, karasevdaya tutulup sokaklara düşerek Koruk Mescidi avlusundaki çınarı mesken eden Terlikçi Mustafa; diğeri ise Atık Ali Paşa Camii avlusundaki çınarda yaşamış kunduracı Mehmet Kuraç'tır. Taşlıtarla'da sakalık yaparak geçinen Mehmet Kuraç, işleri bozulunca karısı ve oğlunu alarak Afyon'a dönmek ister. Ancak karısı dönmek istemez ve İstanbul'da kalarak Cibali Kutu Fabrikası'nda işe girer. Mehmet ailesini İstanbul'da bırakıp Afyon'a çalışmaya gidince, karısı annesiyle beraber Unkapanı'nda bir eve taşınır Mehmet'le ilgisini keser. Mehmet bir süre sonra İstanbul'a döndüğünde karısının başka bir adamla yaşadığını öğrenir. Unkapanı'ndaki eve gittiğindeyse karısının dostu tarafından hakarete uğrar. Karısı da oğlunu Mehmet'e teslim ederek "Al oğlunu, beni bir daha arama, yoksa fena olur" diye tehdit eder. Çocuğuyla tek başına ne yapacağını bilemeyen Mehmet sonunda Atık Ali Paşa Camii'ndeki 450 yaşındaki kovuk çınarı mesken edinir; gündüz eskicilik, gece ise müezzinlik yaparak geçinmeye çalışır.

Tarihi yarımada da çınar kavuğunda yaşayan bir evsizi rastlamadım, zaten belediye ağaçlara baktığından, bir insanın yaşayabileceği kadar geniş kavuklu bir çınara rastlamak da pek mümkün değil. Çınar kavuğunda yaşadığını duyduğum son kişi, 1980'lerde Kadırga'daki bir çınarda yaşamış, o alan şu an ufak bir belediye fidanlığı. Dediğim gibi kavuk çınar pek yok, ancak birkaç yıl önce Çatladıkapı sahilindeki bir sarkık dutu kendine baraka etmiş bir evsizi rastladım. Kısacası, ağaçlar düşkünlere hâlâ yardım ediyor. 🌳

Akşamsefası

KARAHİNDİBA

TANRI BENDEN
BİR ISIRIK ALMIŞ,
TADIMI BEĞENMEMİŞ,
BİR KENARA
FIRLATIVERMİŞTİ.

— — — OYUN TARİHLERİ — — —

7-14-21-28 KASIM 2014 SAAT: 20:00

WWW.MASKKARA.COM

0212 621 81 87

ESER: SİNAN SÜLÜN UYARILAN: SERTAÇ DEMİR, BARIŞ MANSUROĞLU YÖNETMEN: CEVDET BAYRAM
OYNAYAN: SERTAÇ DEMİR GENEL SANAT YÖNETMEN: NAZIF USLU YAPIM: NURHAN USLU
DANS KOREOGRAFİ: SERCAN YİĞİT, HAKAN ATEŞ KAPAK İLLÜSTRASYON: EZGİ BİÇAKÇI
AFIŞ TASARIM: RAWCUT DESIGN STUDIO DEKOR UYGULAMA: SEZGİN DEMİR

MÜKEMMEL BİR GÜN

İki gündür hastanelerde sürünüyorum. Böbrek taşlarımdan biri yerinden oynadı yine. Şimdi de üniversite hastanesinde kıvrılarak muayene sıramı bekliyorum. Yan taraftaki gazeteye gözüm çarpıyor. Burçlar sayfası açık ve benim burcumda "Mükemmel bir gün geçireceksiniz" yazıyor. Asabım iyice bozuluyor burcumu okuyunca. Kim yazıyor ki bu burç sayfalarını? Daha da önemlisi neye göre yazıyor? Kafasına göre diyebilirsiniz. Zaten, benim de derdim günüm bugün burcumuzda ne yazdığı.

Aynı burçtan kaç kişiye acaba? Bir milyon? On milyon? Yüz? Milyon? Milyar? Birden bir merak sarıyor, bugün bilmem kaç milyon kişinin gününün mükemmel geçeceğini nereden biliyorlar acaba? O bilmem kaç milyon kişinin günü aynı anda nasıl mükemmel geçer ki? Piyangodan para mı çıkacak hepsine birden? Ya da aylardır uzaktan izlediği, âşık olduğu kişi gelip, "Ben de seni seviyorum, uzaktan bakma öyle" mi diyecek? Aklıma başka da bir şey de gelmiyor. Çok fazla mükemmel günüm olmamış galiba. Aynı anda bilmem kaç milyon kişinin mükemmel geçen günü sebebiyle oynadığını düşünsenize. İnsanın günü nasıl mükemmel geçer ki? Peki Türkiye'de yazdığı o "mükemmel bir gün geçireceksiniz" sözü, Japonya'daki burçdaşımız için de geçerli mi? Onun da mı günü mükemmel geçecek? Somali'deki? Filistin'deki?

Hele hele böbrek ağrısıyla kıvrılırken. Bana sorsanız, "bugün benim burcumdan olan herkes bir şekilde acı çekiyor," derim. Mutlaka bir yerleri ağrıyor. Yok yok, olmaz, burcuma bu yazıyı yazanla aynı düşünmüş olurum o zaman.

Daha fazla saçmalayamadan böbrek ağrım hatırlatıyor kendini ve bir kez daha inanıyorum, "insanın neresi ağırısa canı oradadır" sözüne.

Nihayet sıra bana geliyor. Müzmin bir böbrek hastası olduğum için doktorum gülümseyerek karşılıyor beni. "Hayırdır? Yine mi taş düşürüyorsun?" "Galiba hocam," diyorum. Asistanla da selamlaşıyoruz. Biraz bitkin görünüyor. "Sol böbreğim ağrıyor. İdrarımda yanma da var." Alışkın adam bu hallerime, gülümsüyor ve "Hallederiz," diyerek muayene masasını gösteriyor. Üzerimdeki gömleği sıyrıyorum. Üniversite hastanesi olduğu için, doktorumla beraber yanındaki öğrencileri de başına toplanıyor. Bir nevi ders konusuyum ama gocunmuyorum, benim de bilime katkım ancak bu kadar oluyor. Doktorum bir yandan "evladından çok görüyorum bu adamı" diye öğrencilerine beni tanıtırken, diğer yandan da ultrason jelini böğrümüne sıkıyor. Herkes gibi irkiliyorum. Önce böbreklerime, sonra idrar torbama bakıyor. "Çok az su içiyorsun. Belli oluyor. Bu arada taş üretirde. Bir batin tomografisi isteyelim, taşın büyüklüğüne bakalım, düşecek gibiyse bir şey yapmaya gerek yok."

"Değilse hocam!"

"Bakınız."

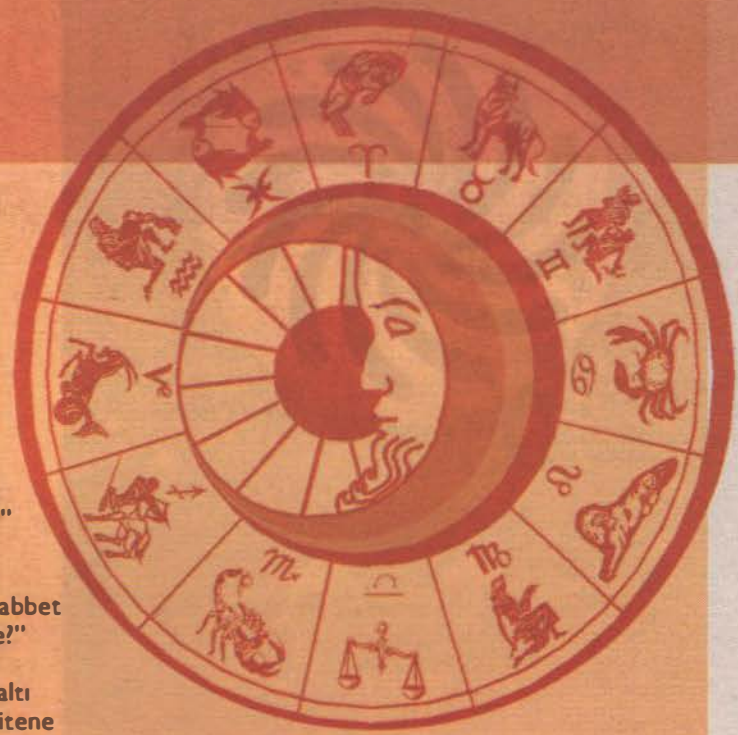
Asistanı tomografi isteğini yazıyor. Kağıdı verirken de "Hemen çekilmesi lazım, eğer randevu alamazsan bana gel, en geç sabaha hallederim," diyor. Bir Buscopan yazıyor.

Üniversite hastanelerinde tedük için yakın bir zamana randevu almak neredeyse imkânsız, o yüzden sekreterliğe gittiğim gibi asistanın yanına geri dönüyorum. Herkes gitmiş bir o kalmış muayene odasında. Başını masaya koymuş uyuyor. "Hocam," diyorum. Bu bütün doktorlara hocam diye hitap etmem konusunda da hâlâ kafam karışık, sadece bir alışkanlık mı, yoksa yalakalığının bir göstergesi mi bir türlü anlayamadım. Başını kaldırıyor asistan, gözlerinin kızarmış olduğunu o zaman görüyorum. "Alamadın mı randevuyu?" diye soruyor. "Alamadım," diyorum. Kalkıp benimle geliyor. Merdivenden inerken benimle yürüdüğüne değsin bari diye düşünerek muhabbet açmaya çalışıyorum. "Diğer doktorlar nerede?" diye soruyorum, "Onlar yemeğe gitti." diyor. "Siz neden gitmediniz?" diyorum, "Ben otuz altı saattir hastanedeyim, nöbetim vardı, mesai bitene kadar da gidemeyeceğim, o yüzden uyku daha ağır bastı. Yemek yerim nasıl olsa." Ne diyeceğimi bilemiyorum önce, "E telefon etseydiniz o zaman hocam, aşağıya inmenize gerek yoktu." Gülümsüyor, "Yok, sorun değil. Alıştık artık." İnsan zulme nasıl alışır bilemiyorum o an. Aklım havsalam almıyor. "Ayda kaç nöbet tutuyorsunuz? Hocam?" "Üç, dört, bazen beş." "Sizin işiniz de zor," diyesim geliyor ama tutuyorum kendimi.

Doktor MR odasına giriyor. Tıbbi Görüntüleme Teknikeri ile konuştuktan sonra yanıma gelip, "İlk fırsatta tomografini çekecek, burada bekle," diyor ve ekliyor, "Yarın da gelirsın, sonuca bakarız." "Bir Buscopan içebilir miyim?" "İç iç, bir şey olmaz." "İyi uykular hocam." Sadece gülümsüyor.

Tomografiyi yaptırdıktan sonra doğruca eve gidip uzanıyorum. İlacın da etkisiyle ağrım biraz azalınca hafif içim geçiyor ama telefonun sesiyle uyanıyorum. Arayan asistan, önce kendini tanıtıyor; sonra da "hemen hastaneye gelmen izgerektiyor," diyor. "Neden?" diyorum, "Zafer Hoca'mız çağırıyor, bir ameliyat arasında tomografine baktık, taş büyük ve üretirli tıkanmış neredeyse, acilen ameliyata alınman gerektiyor." Sonrasını dinleyemiyorum. Alelacele hastaneye giderken benim için kaygılanacaklara haber veriyorum. Bir kısmını benden önce hastaneye gelmiş ve bekliyor olarak buluyorum.

Yatış işlemlerinin ardından kendimi yeşil bir önlük, yeşil bir bonenin içinde buluyorum. Odama doktorla asistan geliyor. Korkuyla gözlerine bakıyorum. "Hocam?" diyorum, dokunsa ağlayacağım. "Korkuyor musun?" diye soruyor. Başımı sallıyorum. "Korkacak bir şey yok. Kesme biçme yok, basit bir ameliyat, endoskopik yöntemle taşı kıracağız," diyor. Yine de korkuyla bakıyorum. Göstererek anlatıyor; "Bak şimdi, spinal ya da epidural anestezi ile yapılacak, onu anestezi uzmanı ayrıca anlatır. Biz fleksibil üreterorenoskop denilen ucu yönlendirilebilen ince endoskopik bir alet ile idrar kanalından gireceğiz, taşı lazerle parçalayacağız. Sonra da sen onları dökeceksin." Korkuyorum, "Ameliyat olmasam?" Başını sallıyor doktor, "Taş büyük. Böyle durumlarda taş böbreğe geri giderse böbrek yetmezliğine neden olabilir," diyor. "Siz mi yapacaksınız ameliyatı?"

diyorum, "Ben de olacağım ama Okan yapacak," diyor. Okan'a bakıyorum, gözler hâlâ kıpkırmızı. "Ne oldu?" diyor asistan, "Hocam, o kadar uykusuzluktan sonra yanlış bir yerimi kesmeyesiniz?" Gülümsüyor, "Yok yok merak etme, alışkınız biz." Zoraki gülümsüyorum, "İyi de ben alışkın değilim."

Anestezi uzmanıyla görüşürken ısrarla uyumayı isterken o beni epidural anesteziye ikna ediyor. Ardından damar yolum açılıyor. Bir iğne yapıyorlar; bir yetmişliğin üç beş saatte yaptığını küçücük bir iğne iki dakikada yapıyor. Ameliyathanede belimden bir iğne yapılıyor. Ardından serumla bir şeyler enjekte ediliyor. Leyla gibi olunca başlıyor işlem. Ekranı izleyebiliyorum ama her şey bulanık bana şimdi. Kafam o kadar güzel ki, insanları özendiyesim geliyor. O uykusuzlukla doktor değil yanlış bir yerimi, kafamı kesse aldırılmaz. Ne zaman odaya çıkarıldığımı hatırlamıyorum bile.

Bana ayrılan odada gözümü açıyorum. Üzerimde bir çarşaf. Çarşafın altından bir hortum yatağımın altına uzanıyor. Böğrümde çok işeyeceğim ağrıyor, tuhaf bir yanma var. Çarşafı kaldırdığımda görüyorum yatağın altına giden borunun işeyeceğime bağlı olduğunu. Böyle bir ağrı görmedim ben. Kendime gelmeye çalışırken Zafer Hoca geliyor. Ameliyatın gayet iyi geçtiğini söylüyor, "Taşı kırdık, ureteral stent taktık, bol su iç, ilaçlarını ihmal etme. On beş gün sonra stendi almak için gelirsın." Gözlerim açılıyor, "Neden?" diyorum, "Stendi çekeceğiz." Gözlüğünü takıp bir film gösteriyor. Stendi ve ucuna takılı olan teli görüyorum. "Bir ameliyat daha mı olacağız?" Başını evet anlamında sallayarak, "Sayılır ama korkma, iki dakikalık bir şey, ruhun bile duymaz." Çaresiz bakıyorum, "Okan hocamız nerede? Bir teşekkür etseydim." Gözlüğünü çıkarırken, "Ayakta zor duruyordu, mesai biter bitmez gitti, ikinci rüyasını görüyordur şimdi." Tam gidecekken cesaretimi toplayıp, "Hocam, sondayı çıkarsak? Canımı çok yakıyor." Olmaz der gibi bakıyor, "Olmaz, sabaha kadar kalmak zorunda, idrarın böbreğine kaçabilir."

Dünyanın en pis şeylerinden biri bu sonda. İnsana böbrek ağrısını bile unutturuyor. Ve ben bir kez daha burç sayfalarını yazanlara saygılarımı göndererek, bir hastane odasında, böbreğinden acil olarak ameliyata alınmış, endoskopik yöntemle taşı kırılmış, stendi ve sondalı olarak hayatımın en mükemmel gününü yaşıyorum.

Her iki ayağınla üzerine bastığın
Çocukluğum benim

Eğilip kulağını yere dayayamayacak kadar ölgünleşmişsin
Basmak bu medeniyetin birincil fiili- sen san ki artık medenisin

Telefonda seni arayan birincilden farksız yani
Ama ona kulağını dayıyor, dizlerini büküyorsun
Çocukluğumla arana koyduğun mesafenin farkı bu işte
Birinde dirseğini büküyor
Diğerinde diz bükmeyi
Eğilmek sanıyorsun
Yanıyorsun

Yanıldığını söyleyebilecek kadar çok hikâye dinledim
bana ifrit olmuş sokakların mazgallarından
Boktan ve sudan sebeplerle akıyordu şehrin altı
Saat altı ve geçimsiz bir ülkede kimse bardağa çag döküyordu
Gözlerini dikip tepeden baktığın
Çocukluğum benim

Seninkinden farklı
Birbirimizden farklı olana duyulan kin, sanırsın bir öğrenci pasosu
Kinle doyurulmuş gagası açık aş bekleyen kuşlar gibi
Doyurulmuşuz
Hâlâ aç!

Her aş karın doyurmuyordu
Bileniyorduk kendimizden farklı olana
Halbuki her şeyi benzerdi bir çocuğun başkasına
Öğrendiği dua, sofradaki yemek, üzerine giydirilen kıyafet
Öylece başlardı Kiyamet!
Ayrıştırılıyorduk birbirimizden
Ama unutma

Kulak vermediğin, üzerine itinayla bastığın çocukluğumdu benim
Aynı şehirde, aynı boktan sebeple
Her yağmura benzer pisliğimiz taşırdı kaldırıma
Çünkü aynı belediyenin ihmaliydik
Sen banliyöden, ben merkez mahalleden
Sen gecekondü manzarasına bakarken
Ben denizi izledim üst katın penceresinden
Sormadılar bana çocukluğun iyice mi?
İçeride doğduğum şeye basıyorsun hâlâ iki ayağınla
İdeolojine ters bir burjuva hikâyesiysem eğer
Mazgala kulak ver

Altımızdan aynı pis sular aktı
Ve biz köprüyü adabımızla geçtik
Ne ayı ne dayı vardı sülalemizde
Çocukluk benzer ihmallerin cumhuriyetinde
Saat altıda mahallecek herkes aynı diziyi izliyordu şehirde
"Zenginler de Ağlar"

Mazgal bir araba tekeri gibi döndü sonra
TRT' de full ekran:
"Reklamları izlediniz"

Akşamsefası

Fotoğraf: Utku Sarıöz

LEMAN SAM

O MU BU MU NİÇİN?

Yazıp söylemek mi, susup dinlemek mi? Niçin?

- Susup dinlemek... Ben kedi gibi meraklı olduğum için her şeyi öğrenmek isterim. Susup dinlemeden yazıp söyleyemez insan...

Kan bağı mı, gönül bağı mı? Niçin?

- Gönül bağı. Kan bağının hiç önemli olmadığını zaman içinde öğrendim...

Hayvanlar mı, insanlar mı? Niçin?

- Kesinlikle hayvanlar. Çünkü onlar çok daha masum, çok daha sadık, harikulade canlılar. Ben kendimi o tarafa daha yakın hissettiğim için kesinlikle hayvanlar.

Kız çocuk mu, erkek çocuk mu? Niçin?

- Türkiye gibi bir ülkede kız çocuk yetiştirdiğim için çok muduyum. Çünkü Türkiye'de erkek çocuk sahibi olmak oldukça zor. Benim erkek çocuğum olsaydı, onu kadınlara ve doğaya saygılı, ılımlı ve barışçı yetiştirdim. Öyle bir erkek çocuğunun da sanıyorum Türk toplumunda çok yeri olmayabilir. Erkek çocuklarının askerlik ve sünnet gibi meseleleri de var. Oğlum olmadığı için gayet memnunum.

Albüm yapmak mı, konser vermek mi? Niçin?

- Konser vermek. Göz göze şarkı söylemeyi severim, makinaya şarkı söylemeyi sevmem. Onun için az albümüm var zaten.

Sektör mü, piyasa mı? Niçin?

- Kapitalizme çok düşman olduğum için sektör de piyasa da diyemeyeceğim. Mecburuz ama çok fazla hoşlanmadığım bir mesele bu. Takas meselesine takıntılıyım ben. Keşke bugün hâlâ takas usulüyle alışveriş yapabilseydik, diyenlerdenim. Piyasa ve sektör beni irite eden sözcükler.

Uzun bacaklar mı, uzun saçlar mı? Niçin?

- Valla uzun saçlarım var, uzun bacaklarım da olsa ne iyi olurdu :)

Kına mı, boya mı? Niçin?

- Doğal olduğu için tabii ki kına. Sağlık açısından da öyle. Kına kullanmadan önce saçımı boyamıştım. Boyadan sonra saçın nasıl bir hal aldığı, açılmadığını biliyorum. Şimdi denizden çıkıyorum, saçıma iki tarak atıp geziyorum.

Gece kuşu musunuz, muhabbet kuşu mu? Niçin?

- Gece kuşuyum. Hiç muhabbet kuşu değilim. Gece yaşamayı seviyorum. Çünkü hem hayvanlar, hem ağaçlar, hem de kent sanki çok küçük bir zaman diliminde dinleniyor-muş gibi geliyor. Onlar dinlenince ben de dinleniyorum.

Hasret mi, vuslat mı? Niçin?

- Hasret... Hasret insanı üreten kılar. Vuslat olmasa da hasret güzeldir... Ama bugün artık hasret diye bir şey kalmadı galiba. Bu teknoloji sayesinde hasret bile bitti.

Evlilik hazine bir son mudur, mutlu bir başlangıç mı? Niçin?

- Mutlu bir başlangıçtır. Çünkü her evlenen mutlu başlar, sonrasında çıkar bütün gerçek yüzler, defolar. Hepsi sonradan çıkar. O hazine sona sonradan girer.

Türkiye mi, Hindistan mı? Niçin?

- Hindistan'ı çok seviyorum ama yine de Türkiye.. Bir ikinci yerde yaşa deseler, iki yer var yaşayabileceğim. Ya Rajasthan ya da Türkiye. Olmazsa hemen yakındaki bir Yunan adası olabilir ki bu topraklara yakın olsun diye.

"İlla" mı, "Gönül" mü? Niçin?

- Gönül. Fikret'in onu nasıl duygularda yazdığını biliyorum. Onun için belki de...

Söz mü, şiir mi? Niçin?

- İkisi çok farklı şeyler. Güzel olan, hem şiir hem şarkı olabilir. Kesin bir çizgisi olmamalı.

Defo mu, ego mu? Niçin?

- Defo bence. Ego doğru bir şey değil. Eğer defonun farkındaysanız, o insanı defoları düzeltmeye yönlendirir ki bu da insanı daha iyi yerlere taşır.

Sokak şarkıcısı mı, diplomatik sanatçı mı? Niçin?

- Kesinlikle sokak şarkıcısı. Diplomatik olarak yaptığım konserlerin hiçbirini güzel hatırlamıyorum. Heyecanlandığımı da hatırlamıyorum. Ama halk konserlerinde, sokakta hem heyecanlanıyorum hem de beni çok mutlu ediyor. Daha kendim oluyorum...

Mektup mu, e-posta mı? Niçin?

- Kesinlikle mektup. Ben mektup döneminin insanıyım. Hâlâ da mektubu tercih ederim ama mektup yazacağım zaman bana cevap yazacak kimse kalmadı.

Aşk tekil midir, çoğul mu? Niçin?

- Aşk tekildir. Bir kalbe birkaç aşk sığabilir mi? Bir aşk bir kalbe bile büyük geliyor...

Tüketim mi, üretim mi? Niçin?

- Kesinlikle üretim tabii ki. Tüketime karşıyım. Yaşamım da tüketime karşı. Zaten tüketim dayatılan bir şey. Ben dayatmalara hiç gelemem.

Yoga mı, bale mi? Niçin?

- Öncelikli olarak bale. Zamanında yaptım, sahnede de kullanıyorum. Dans ederken iyi oluyor. Ama yoga benim için çok önemli. Her zaman yapıyor muyum, hayır. Çünkü bazen yoga yapamayacak kadar gergin ve konsantrasyonu düşük hissediyordum kendimi. Ama yaptığım zaman da çok mutlu oluyordum.

Mehmet Teoman mı, Vedat Sakman mı? Niçin?

- Kemal Sunal :)

Burçlar mı, fallar mı? Niçin?

- Hiçbirine inanmıyorum.

Şarkı söyler gibi âşık olmak mı, âşık olur gibi şarkı söylemek mi? Niçin?

- Her ikisi de...

Beni büyüten kızlarıma. Her renkten tüm çocuklara, Domi ve Balböceğime, Nar Bülbülü ve tüm kuşlara. Ateş böceği ve tüm böceklerle, Gelincik ve tüm çiçeklere, Fırat ve tüm nehirlerle, Ege ve tüm denizlere, Karaağaç ve tüm ormanlara, Hamsi ve tüm balıklara, Munzur ve tüm dağlara. Yani bütün akrabalarıma... 🌿

33. İSTANBUL 100 YIL KİTAP FUARI İMZA GÜNLERİ

8 KASIM CUMARTESİ

SARP MOGAN 12:00
BAŞAR ÖZTÜRK 14:00
FULSEN TÜRKER 16:00

9 KASIM PAZAR

ŞİŞMAN KIZ 12:00
VELVELEYEVERDİM 14:00
MERVE BERKMAN 16:00

15 KASIM CUMARTESİ

ONUR GÖKŞEN & ANGUTYUS 12:00
CENK SÖNMEZSOY 14:00
EVREN HOŞRIK & LATİF ALPKAN 16:00

16 KASIM PAZAR

MELTEM PARLAK 12:00
FRENCH OJE 14:00
İSTİKLAL AKARSU 16:00

3. SALON 206 A'DAYIZ!

@okuyan.us

/okuyanusyayinevi

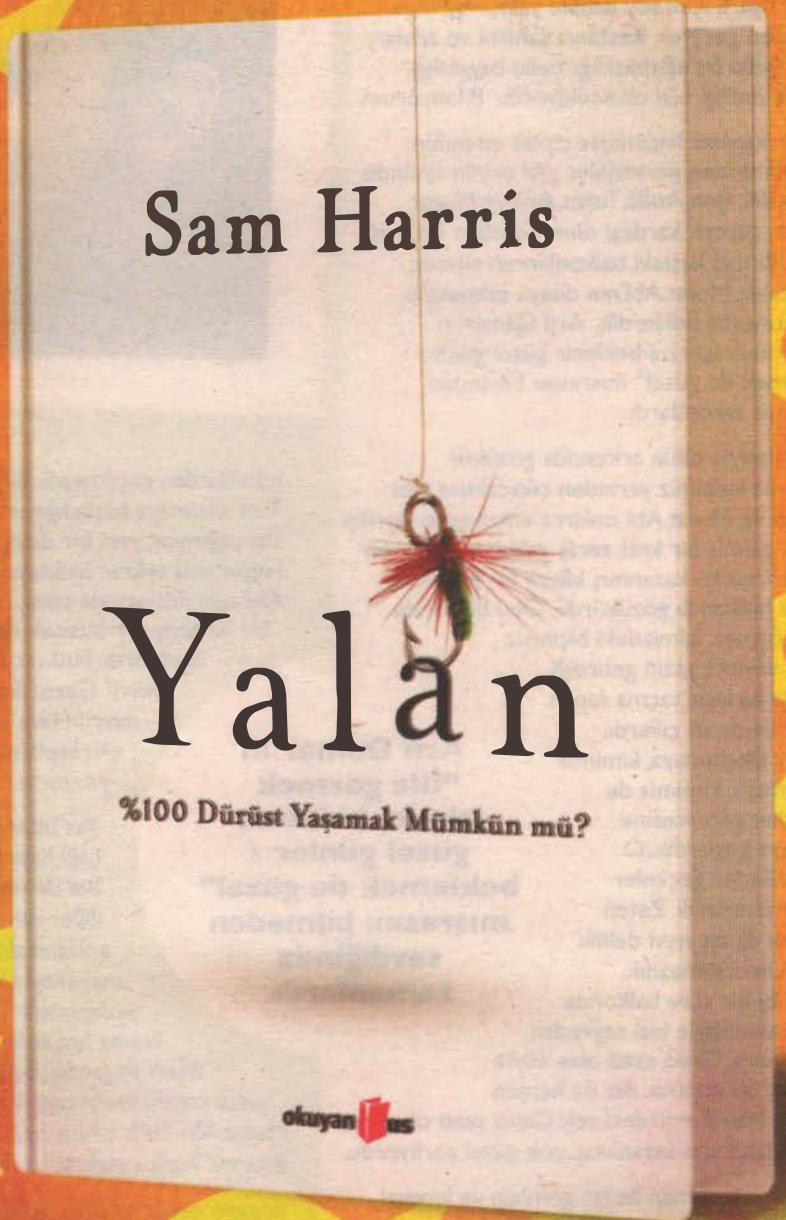
/okuyanusyayinevi

/dizustuedebiyat
/ucgunlukdunyadebiyat

@okuyano

@dizustuedebiyat
@ucgunlukdunyaed

Sam Harris

Yalan

%100 Dürüst Yaşamak Mümkün mü?

okuyan us

Azılı bir katil kapınızı çaldı!

Peşine düştüğü çocuk evinizde saklanıyor.

Katil, çocuk nerede diye soruyor. Nasıl yani?

Böyle bir durumda bile yalan söylememek mümkün mü?

Dürüstlüğün de sınırları var mı, yoksa yalan, yalan mıdır?

Bir daha hiç yalan söylememeye karar verseniz,

ilişkileriniz ne şekilde değişirdi? Kendinizle ilgili hangi doğrular

birden görünür olurdu? Nasıl bir kişi haline gelirdiniz?

Ve çevrenizdeki insanları nasıl değiştirebilirdiniz?

KEŞFETMEYE DEĞER!

MURAT BAYGIN

Çok konuşmazdı. Konuştuğunda ise çoğu zaman ne dediğini anlamazdık. Bütün gün, yazsa balkonda, kışsa pencerenin önünde oturur, sigara içer, soy ismine yakışır şeklide kendinden geçerek Bostancı sahilini ve adaları izlerdi. Belki bu ağırbaşlılığı, belki baygınlığı, belki de deliliği bizi ona çekiyordu. Bilmiyorum.

Okullar kapanır kapanmaz çıplak ampulün etrafında dönen pervaneler gibi evinin önünde toplanırdık. Ben, Atilla, Tufan, Arif ve Murat ağabeyin gerçek kardeşi olma şerefine erişmiş Erdinç. Birinci kattaki balkonlarının altında sabırsızlıkla MuratAbi'nin dünya sahnesine teşrif etmesini beklerdik. Arif Damar'ın "İlle görmek için mi beklenir güzel günler / beklemek de güzel" mısrasını bilmeden sevdiğimiz zamanlardı.

Koca kafasıyla tülün arkasında gözüdür gözükmeyen kalbimiz yerinden çıkacakmış gibi çarpardı. Ve MuratAbi onlarca entrikadan sıyrılıp iktidara gelmiş bir kral, savaş galibi muzaffer bir komutan, seçim kazanmış kibirli bir politikacı edasıyla balkonda gözükdü. Onu balkonda görür görmez, içimizdeki biçimsiz yaşama sevinci, yazın getirdiği coşkuyla birleşir saçma sapan bir şekilde dışarı çıkardı. Kimimiz alkışlamaya, kimimiz ısıklık çılmaya, kimimiz de kendinden geçcesine bağırırmaya başladık. O an mahalleden geçenler bizi deli sanırlardı. Zaten çocukluk da bir nevi delilik haliydi. Umursamazdık. MuratAbi bir süre balkonda olanca sakinliğiyle bizi seyrederek, neden sonra Casio saati olan eliyle susun işaretini yapardı. Biz de hemen susardık. Mahallemizdeki tek Casio saati olan kişiydi. Kendi gibi karanlıkta çok güzel parlıyordu.

Üzerinde her zaman beyaz gömleği ve kırmızı kravatı olurdu. Altında lacivert kumaş bir pantolon. Onun altında ise Almanya'dan teyzesinin getirdiği, hepimizin hayran kaldığı kırmızı Reebok ayakkabılar. Yaz kış aynı kıyafetlerle gezerdi. Beyaz gömleğinden yirmi, kravatından on tane vardı. Einstein gibi. Bütün dahiler gibi giyime önem vermezdi. Erdinç öyle söylerdi.

Tebaasını eliyle susturduktan sonra boğazını temizlerdi. Bayılırdık bu hareketine. Sonra gırtlığından gelen kalın sesiyle konuşmaya başlardı; "Hepimiz zor kış günleri geçirdik. Evden çıkmadık, dizleri'mizi ıslanmadık. Bugünden sonra tüftüf devrini açıyoruz. Kurallar; bir; mahallenin kızlarına atmak yok. İki; ucuna toplu iğne sokup kuşlara, kedilere atmak yok. Üç; birbirinizin tüftüf'ünü çalmak yok. Anlaşıldı mı?" Hep bir ağızdan haykırırdık. "Eveett!" "Şimdi takımları sayıyorum..."

Tüftüf plastik borudan mütevellit oyuncağımızdı. Eski defterlerin sayfalarından yaptığımız külahları içine yerleştirip birbirimizi vurmak için üflerdik. Tüftüf devrinde bütün mahalle küçük beyaz

Ouka Leele

külahlardan geçilmezdi. Bir hafta kadar sürerdi. Tam sıkılmaya başladığımız vakit Erdinç "Abim sizi çağırıyor, yeni bir devir başlatacakmış." derdi. Heyecanla tekrar balkonun önüne giderdik. MuratAbi aynı ihtişamıyla çıkar; okul başlayınca kadar bir başlayıp bir bitecek devirlerini yüksek sesle haykırırdı. Futbolcu kartı devri! Misket devri! Gazoz kapağı devri! Çiklet kâğıdı devri! Hava yağmurluysa toprağa çivi saplama devri! Kadınlar halı yıkıyorsa baraj yapma devri!

Yaz bitene kadar MuratAbi bir çağı kapatır, yeni bir çağı açardı. Biz de mutlulukla bir devirden diğer devire sekerdik. Aramızdaki anlaşmazlıklarda ona gider, yukarı mahalleyle kavgaya edip dayak yediğimizde onun yanına koşardık. Yanına koşardık dediysem balkonun altına koşardık. Balkondaki varlığı bile yukarı mahallenin çocuklarını endişelendirirdi. MuratAbi Türk ordusu gibiydi; içeriye güven, dışarıya korku verirdi.

Annem onun kafadan noksan olduğunu, ailesinin o yüzden evden hiç çıkarmadığını söylerdi. En son dışarı çıkardıklarında Bostancı İskelesi'nde bir kıızı zorla öpmeye kalkmış. Erdinç ise Büyüka'da bir sevgilisinin olduğunu, kızın babasının abisiyle görüşmesine izin vermediğini söylerdi. Babam onun yanına gitmememizi, bize bir şey yapacağını söylerdi. Çocukken nedense herkes bir şey söylerdi. Fakat kim ne söylerse söylesin biz onu çok severdik.

Sonra bütün güzel şeyler gibi o da bitti. Bir sabah Erdinçlerin evinin önüne kamyon geldi. Erdinç Sarıgazi'de ev aldıklarını, taşındıklarını söyledi; annem ise babasının kumar borcu yüzünden kaçtıklarını. İkisi de anlamsızdı benim için. Tek gerçek MuratAbi'yi bir daha göremeyecek olmamdı.

Bütün gün evden çıkmadım. Kamyon giderken tülün arkasından kamyonun masasındaki tekli koltuğa oturmuş, adalara bakıp sigara içen MuratAbi'ye son kez baktım. Çocukluğumun abisi, güzel bir yaz akşamı gibi geçip gitmişti...✱

*Selam Merhaba.

İVEDİLİKLE EBEDİ GİDEN

Şimdi burada öylece durmuş rüzgâr güllerini izliyoruz
Düşünmeye degecek onca şeyin içinden hâlâ güzel
Bir tek bu sikindirik rüzgâr gülleri kalmış ne hoş
Hangi dünyada zarlar yutan kumarbazlar belki de
Hangi günde şu binalar kere heybetli ağaçlar
Hangi ormanda koşan kırlangıçlar falan
Ne oluyor bir tabanca beliriyor içimizde
Namlusunda boylu boyu makara filmler
Kare kare resimler bir olukta hücreleri tahribatlı
Sonra bitkiler eğilir
Sonra düşünceler bükülür
Bir delikanlı mendilini uzatır kanayan bileklere
Anlarız ki bu öykü farklı
Bir bayram telaşı kere geçiren önemsiz dileklere
Paketlerce sigarayla bir dolup bir boşalan demliklere
İşte bu rüzgâr gülleri bu karşımızdakilere baktıkça
Anlarız ki bu öykü

Farklı

Çözümü bulamadan dört dilim göz yaşı
Bir iki damla peynir
Böyle şeyler içmeden anlaşılmaz
Konuşmadan uzlaşılmaz
Aç karnına içilmez
Ağlamadan konuşulmaz

Derken

Rakunın yanında bir demlik daha çay
İçti kokmuş bu çarpık sisteme gerilen çelikten bir yay
Bir dargınlık başlar farmakolojiye hızlı çekim
Muhabbete tepeden sorgu ışığı tutan ay

Altında

Orhan Baba'yla ortamın arabeskine bir ince ayar
Yavuz Turgul filme çekse banko iki de yıldız kayar
Ve artık iki bakış arası cenaze
Sağ kalanlar intihar
Hikâyede karakter oynamayan herkes artık

Artık

Şimdi burada öylece durmuş rüzgâr güllerini izliyoruz
Düşünmeye degecek onca şeyin içinden hâlâ güzel
Demek ki son kere artık
Anlaşılmayan hikâyeler yazar kışı geçiririz
Ki şöminede güzel yanar karalı sayfalar
Eni konu bir avuç depresyon
Varsa soframızda iki ölçek kinaye
Bir ünite varsayım
Bir umut umut
Bir yaşam yaşam
Sonra misafirler gelir
misafirler de küserler
Annen arar açmayız
Klasik müziğe gönül veriniz
sen bir nebze rahatlarsın
Ben bir iki kişinin
gözüne girer çıkarım bir şey olur
Zebra o an taydan üstünse
Belki yaşamak özünde
sempatik birdir artık

Artık

Günler boyu bekleriz
Uyurken nefeslerimizi sayar
Gündüzler sevimlileri
Biraz kırgınlık gelir sonra
Ben hemen uçağa biner giderim kesin
Selam çıkarım eski yini biraz dostluklara
Çünkü en iyi sen bilirsin
Babası şerefsiz olanlar katlanamaz
zorunlu ayrılıklara
Aklıma geldikçe sigara içerim hemen
İşe girerim
O mektup gelir ablan yazmıştır muhtemelen
Bir hayat başlar bana yeni
Ben ivedilikle ebedi giden

Artık

Sen yoksundur

AYÇA ÖRER

Molotow Cocktail'e komşu Ertuğrul Gazi Camii'nden bakarsanız, Kreuzberg'de entegrasyon son hızıyla sürüyor. Oysa biliyoruz ki, sermaye "yaşasın halkların kardeşliği" sloganının baş düşmanıdır ve gerçek hayat naif buluşmalardan zevk almaz. Orijinal hikâyeye dönelim, Kreuzberg'de çoğulcu yaşamın yaldızı dökülmek üzere ve altından çıkan cilalanmış sarı kırmızı siyah bir Almanya olacak.

KREUZBERG 36

Berlin'in turuncu yapraklardan ibaret pırlıtlı sonbaharını caddeler boyunca geçtikten sonra nihayet, yere düşen ilk ayçekirdeği kabuğuyla kendime geliyorum. Nasılsa yine Türkiyeli işçilerin temizleyeceği bu sokakta hayat vardır.

Telaşlı telaşlı kepenk indiren dükkânlara nispet Kotti'nin pazarları iyi ihtimalle 10'da toplanıyor ve "Pattes l avro". İlk yıllar, Türk esnafın "biraz temizlik yapalım" bahanesiyle kapanış saatini geceye sündürdüğü pazarlardan şikâyetçi Almanlar, çözümü hayati da uzatan bu sokaklara "akınakta" bulmuş. Çok şikâyetçi olanlar cami yakıyor.

Yazar burada cami yakmayı mecaz olarak kullanmadı. Her çeşit rejimi iliklerine kadar hissettiğinden olacak, radikal -izm'lere temkinli yaklaşan Berlin bu soğukkanlılığını son iki üç yıldır kaybetmiş görünüyor. Misal Mevlana Camii Yangını. Almanya'daki en büyük cami kundaklaması. 11 Ağustos 2014'te gerçekleşen yangında yapımı birnek üzere olan caminin yüzde 80'i yok olmuş. Polis yangının kundaklama olduğunu bir hafta sonra açıklamış, kamera kayıtlarını incelemeyi ancak cemaat Cuma namazını sokağı kapatıp kilince kabul etmiş. "İrkçi saldırı" demeye bir türlü dili varmıyor.

Sorun şu ki, çok değil 25 yıl evvel Batı Berlinlerin yürüdüğü kaldırmadığı duvarın dibindeki en yenisi 90 yıllık tuvaletsiz ve banyosuz evlere sürülen göçmenler, duvarın yıkılmasıyla şehrin tam ortasında kalan ve merkezileşmeyle beraber tuvalete banyoya kavuştuğundan fiyatları da hızla artan evlerde "fazlalık". Oyle ya, Berlin'in kültürel dokusunun devamı için galerilerin açılması, sanatçıların akın etmesi, çok uzaklara gitmeden kalacak yer bulması, kahvesini yudumlatırken bir sonraki serginin kitapçığını sakınca incelemesi lazım. Bebek arabasıyla geçen başörtülü bir kadın bu manzarayı bozar.

Kiralar o kadar hızlı yükselmiş ki, bir zamanlar Küçük İstanbul olarak anılan Kreuzberg'te İstanbul kültürel dokudan ibaret Hamsi tava güzel, döner yaramaz.

Doğu Berlin'in komünizm tedrisatından geçen insanların üzerine çöken faşizmin koyuluğundan, gidip şehrin o tarafında bir cafe'de oturalım deseniz, kulağınıza küpe olarak "aman hep İngilizce konuşun emi" takılıyor. Esmerseniz, o bile yok, tek tavsiye: "Gitmeyin ya!"

"İsteseler bizi bir gecede toplarlar." Kotti'de takım elbiseli bankacılara eksiksiz hizmet veren Balıkçı Avni'nin tespiti. Güzel balık çorbasıyla iyi ekmek yetmez kirasını ödeyemediğinde onu burada tutmaz.

Kimse "Yabancılar ev vermiyoruz" demiyor. "Kirasını ödeyemeyenler ve devlet yardımı alarak kira ödeyenler" diye başlayan cümleler insanları evlerinden ediyor. Emlakçıların kiralık listelerinde sıra bekleyenler arasında Türkler, Romanyalılar, Yunanlılar kadar Almanlar da var. Ve evler hep Almanlara gidiyor.

Kreuzberg çocuğu Osman'la 6 katlı bir binanın önünde duruyorum, "Eskiden binada bir tuvalet vardı, gece tuvalete gitmezdim. Sonra uyuyamazdım da" diyor. Taharet musluksuz yaşamaya alışan Türkler ortak tuvalete alışamamış. Binaya tuvalet yapılmış, kira fırlamış, Osman'ın abisi taşınmış.

"Gentrification." Yedikule bostanlarını, Bakkalköy'ün Romanlarını, Tarlabası'nın mıdyecilerini, Cihangir'in manavlarını, Kadıköy'ün çiçekçilerini, Sulukule'nin masrapalarını, Çiçin'in tekinsizliğini, Kadifekale'nin esrarını, Turgutreis'in balıkçılarını, Karadeniz'in derelerini, Dersim'in tepelerini, Urfa'nın taşlarını, Diyarbakır'ın Heysel'ini ve ömrümüzü ve çocukluğumuzu ve yaşlılığımızı ve sokakta oynama sevincimizi ve kaldırında ağlama özgürlüğümüzü ve tepelerden bakmayı ve karlardan kaymayı ve insan olmaya dair ne varsa hepsini... Yıren kentsel dönüşüm şimdi ırkçılık gömleğini giymiş Kotti ve Kreuzberg'le geziyor.

Duvara "Rojava" yazanlara "Çılgın Türk" imzası atanların sonu ortak. İster bir köy yangınından, ister bir göçmen bürosundan geçip gelmiş olsun, kaderlerinde yine denklemleri toplamak var. Ich bin ein Berliner demek kolay mı sandın?

Büfeden alınan birayla takılmak, ekmek arası dönere düşmek, kuruyemişçiye çekirdek çiğdemek, iş çıkışı apartman önünde kankalarla ellere hohlayarak kalp kıran patronlara sövmek, polizei gelince toparlanmak... Kreuzberg 36'yı canının içine sokan, onda bir hayatta hayal yeşerten çocukların vakti geldi; elveda.

Suriyeli dilenci görünce arabasının camını hızla kapatıyor; "Türk'e elim değmesin" diye para üstünü masaya koyanlar; "Ay zenciler kokuyor" diye yolunu değiştirenler; Romanları komik, Hintlileri egzotik, Çinlileri acayip bulanlar...

Sözüm size. An gelecek, dünyanın bütün göçmenleri toplanıp gidecek, biliyorum. Sterillikten kırılan hayatlarınızı da bok götürecektir. O gün "kim yapacak bu pis işleri" diye ağlarken bumunuzu taptığınız bayraklara silin.

Yeryüzünde düşler kurmaya devam ediyoruz...

Siyah Sardunyalar

Nilgün Şimşek

roman,
2. baskı

Son paralel, son nokta! Ne fark eder? Sözden dönmenin yükü her yerde aynı! Şafak! Kötü biten bir kahramanlık oyunu, sıfır tüketmiş anneler, babalar, telef olmuş çocuklar, çiçek bahçesinde uyuyan bir güzel, masal kahramanlarının derdine düştüğü rüyalarda... Rüyaları gerçek olsa... Gerçek bir zehir... Ne demiştin? ...Dürüstlük ve sevgi ne kadar yalnız kelimeler...

Yeniden Başlangıç Meridyeni

Esra Tanrıbilir

öykü

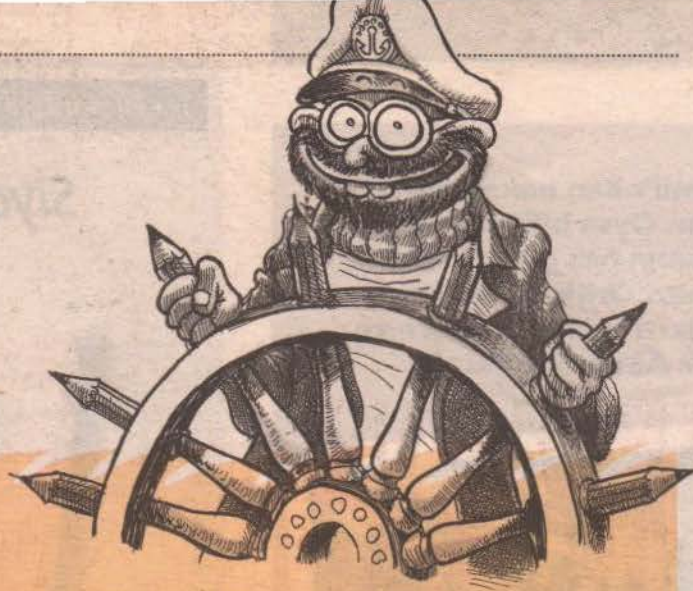
"Babamın boynuna oturmuşum; dört beş yaşlarındayım. Tatilde dedemlerin yaşadığı köye gitmişiz. Sansuzluğa kadar uzanan yeşil çayırarda dolanıyorduk. Hava çok sıcak değil, masmavi gökyüzünde biraz uzansam dokunabileceğimi sandığım birkaç beyaz bulut var. Çayırda yatıp babamla pamuk yumuşak bulutlardan şekiller türetiyorduk. 'Bak!' diyor babam, 'Tam tepemizde kocaman bir kanguru var. Görüyor musun?' Görmeme gerek yok aslında, o söylediği için orada bir kanguru olduğunu zaten biliyorum ve hâlâ her gökyüzüne baktığımda o kanguru orada göreceğimi sanıyorum."

Yitik Otke Yayınları

facebook.com/yitikotkekitap • twitter.com/yitikotkeciyayin • www.yitikotke.com

Kaptanın Seyit Defteri

SERZENİŞ

• “Tarihin öğrettiği en acı derslerden biri; eğer yeterince uzun bir süre yalanlarla bir şeye inandırılmışsak, asıl gerçeğin kanıtlarını reddetmeye yatkınlaşırız. Artık doğru olanı bulmakla ilgilenmeyiz. Yalan bizi eline geçirmiştir. Bunu kendimize itiraf etmek fazlasıyla acı verici olacaktır. Bir şarlatana böylesi bir gücü sizin üzerinizde kullanmak üzere verdiğinizde, Artık onu bir daha asla geri alamazsınız...” (Carl Sagan)

• “Kobanê ile Türkiye'nin ne alakası var.” (BOP Eş Başkanı Recep Tayyip Erdoğan)

• Gün geçtikçe daha da acayipleşen bir kuşakta yaşıyorsun. Muhtemel kıta Avrupa ülkesindeki herhangi bir insanın, insan ömrü boyunca göremeyeceği aksiyonu, birkaç günde kıtama yapıyorsun gündemine.

• Kişisel olarak komşudaki devlet adamına kafayı takmış bir Cumhurbaşkanı, etnik savaştan. ötekileştirmeye ve şeytanlaşmaya kadar öfkeli ile beslenip, nemalardan bir devletin var: Bu gerilim üzerine kurulu teknik; onun yıllardan beri süre gelen ustalığı, yönetim stili, kontrol şekli, kültürleme biçimi yeni bir şey değil yani.

• Önemli olan; sınırlarında uzlaşma, diktat ve yeni bir başlangıç değil. Çekirdek çitileyerek olan biteni seyretmek. Yılların intikamı; tarihsel döngüde belki bir “Eski Türkiye” kılıfından sıyrılıp topraklarının dışında “Yeni Osmanlı” kundesini için son ana kadar beklemek.

• Dikkatli bakınca “O kadar mülteci aldık” diye günde bin kez insanın başına kakıp, gözüne sokup bóbörtülediğin şey altı üstü üç kap yemek, verdiğin bir çadır. Peki, bu insanların kaç tanesi kayıt altında. Üç senedir iç güvenliğini ne kadar sağlayabiliyorsun? Gelecekte neler olacak öngörebiliyor musun?

• Peki, sen olsan ne yaparsın?

• Bu insanlar burnunun dibindeki akrabasını, kardeşini, tanışını kesecek cihatçı yamyamlardan korunmak için kime gitmeli? Bu insanların deneyimli, o sahada katılıp hayatta kalabilecekleri hangi organizasyon var? Gezi'deki gibi kuyruklu bir piyano ile duyarlı bir resital veya sınırdaki jandarma ile paylaşan su böreği sence olayı çözebilir mi? Bu uygulamalar Gezi'de, Çevik Kuvvet üzerinde pek işe yaramadı çünkü.

• Senelerdir; o hat üzerinde savaşın her tür kaptanlığını görmüş insanların hayatta kalması için tavsiyen nedir? Ki orada bir yaşam kurmaya çalışıyorlar; birbirinden din, mezhep, dil, yaşayış, alfabe olarak farklı halklar ile. Üstelik yapısında “Kadın” denen rafine, akıllı, detaycı, kıymdan uzak anlayış ve gücün, anne olmanın sağladığı güdü ve koruma şemsiyesinin altında.

• Kafa kesenler ile bu kadar içli dışlyken, oradaki insanlara çekirdikleri zulmün nasıl karşısında olabilirsin? Peki, oradaki insanların güçlerini birleştirip savunmaya geçmek, soydaşlarını korumak dışında hangi alternatifleri var? Komşu ülkede sığınmacı olmak, yol iz bilmediği şehirlerde öfkeli bakışlar altında dilenmek, çocuklarının geleceğini kuramamak. Yaşadıkları gettoların sonraki on yıl içerisinde, ciddi şiddet ve suç sarmalına bürünmesi... Sen olsan hangisine razı olurdu?

• Tüm dünya, el altından kimlere yardım ettiğimizi biliyor. Milli İstihbarat Örgütü her işi bırakmış, ülkenin Güneydoğu'sunda ortalığı cirit atıyor. Soruşturmalara

müdahale, haberlere gizlilik yasakları... Bir köpekbalığı sırt yüzgecinin yaklaştığını görüyor musun? Mırlı ile zikredilen “Öfkeli topluluk”tan. Üst perdeden “İşid Terör örgütüdür” lafını söyleten U dönüşünün altında yatan, açılan koridora kadar uzanan aba altındaki sopa... Ki o artık istihbarat paylaşımı, stratejik ortaklığın askıya alınması, ekonomik tehdit... Kısaca senin benim bilmediğimiz milli iradenin görev verdiği zevata dikte edilen ne acaba, şahsen çok merak ediyorum.

• NATO'ya dahilsin. Eli beyzbol sopalı büyük ağabey seni karşına alıp, Pakt'a üye olduğunu ve gereğini yapmaz isen Amerika ve diğer kulüp üyelerinin çıkarlarına zarar vereceğini, bölgenin tekrar dizaynı için öngörülen mekanizmayı aksatmaman gerektiğini, madem öyle bunda ısrarlı isen NATO'dan çıkman gerektiğini tıslarsa işlerin ne hâl alacak? Asker kontrol altında ama bazen bir rüzgâr değişir ve o dibinden ayrılmayan, ağzının içine bakan genelkurmay müdürü darbeyi yapar. Her şeyin üzerindeki devlet bekası; yeri geldiğinde her tür kılığa, eyleme, tezgâha ve şahsiyete bürünmenin temeli üzerinde yeşermiştir. Bunu bildiğine eminim.

• Hoş, hiçbirimiz takmıyoruz Bosna, Somali, Beyrut, Gazze'de ne olduğunu gördük ama! Geçtiğimiz ay BM komisyonunda seçilmemek. Tekinsiz bir politikaya sıvanmak. Savaş çığırtkanlığında zirveye çıkıp Suriye'nin baş şehrinde Cuma namazı kılma geygoyu. Kim olduğu bilinmeyen adamlara silah, eğitim, destek verip dakikası birbirine uymayan Ortadoğu'da insiyatifi kaybedip, diplomatik alanda güvenilmez bir ülke haline gelmenin işareti değil mi? Bak gördün mü; hayaller Şam ama gerçekler Suruç.

• Ufak bir iç savaş provasının linç edilen Yasin Börü'ye, çalıştığı inşaattan evine dönerken faşistlerin saldırısına uğrayan ve ölümden dönen Kabil Okyayatan'a ve daha nerelere gideceği aşikâr. Yine birbirini kandırmak, çakırmadan tuşa getirmek, barış süreci adı altındaki artık ne pazarlığına döndüğü belirsiz tavşana kaç, tazıya tut demek; ölen onca kişiyi geri getirmeyecek. 90'ların terörle mücadele yasası aromalı yeni güvenlik düzenlemeleri, iktidar dışında her kesimin potansiyel suçlu olması üzerindeki keskinleşme, 1 toma yakılırsa 10 tomanın gönderilmesi... Tabii o aracın içerisindeki polisler ve dışarıda ölecek olanlar senin evladın değil, harca onar onar!

• Uzatmadan; bu yazı uzun ve karanlık olabilir, ayrıca şahsımdan kaynaklı cehalet içerebilir. Bu; bir avuç sersem politikacının kontrolü kaybetmesi sonucu oluşan vandallığın, kan dökülmeden engellenebilecekken durumdan vaziyet ortalayıp günah çıkartmak da değildir. Her kuvvet, avantaj noktasından geçip hedefindeki tarafı yok ediyor. Türkler Kürtleri. Kürtler Kürtleri. Sünniler Şii'leri veya tersi... Avrupa ve Amerika silmek istediği kim varsa, bir bölgede topla-yıp bombalayarak ve o coğrafyanın kadim insanlarını birbirine düşürerek işini görüyor. Ölenleri'n ne bir hikâyesi, ne de isminin olmadığı. Sadece sıradan, öylesine, hasbelkader iki, üç, dört haneli sayılara eklemeli olduğu Yeni Türkiye'nin geleceğinde, hiçbirimi izi şu andan daha iyi bir şey beklemiyor. Savaş böyle bir şey işte. İçindeki kahramanların ya can yoldaşı, ya da sokak ortasında kalleşçe insan vuran aşağılık satılmış ruhların kölesi ve sıklıkla da kurbanı oluyorsun. ★

Aftan Dede'ye para saydım,
Sattı bana çocukluğumu.
Artık ne yaşıam var, ne adım;
Bilmiyorum kim olduğumu.
Hiçbir şey sarulmasın benden;
Haberim yak alan bitenden.

Cahit Külebi

AKLIN KİLİSESİNDE GÜNAH ÇIKARTMAK

Sürekli geçmişle, özellikle de çocukluğumla ilgili şeyler yazdığım için eleştirilir oldum bir süredir. Doğrudur, genelde geçmişle özellikle de çocukluğumla ilgili şeyler yazıyorum. Yazacak başka bir şey bulamadığım için değil, böyle tercih ettiğim için. Çünkü;

1) Ne geleceğe dair inancım ne de düşünüp heyecanlanabileceğim bir hayalim kaldı. 35'ini devirmiş, Türkiye'de yaşayan bir devlet memuruyum. Ne ülkenin gidişatında hayır var ne benim gidişatımda. Bunun nesini yazayım? Yazmak bir yana oturup ağlasam yeridir.

2) Beyin ve gövde birlikte yorulunca saçma sapan bir kompozisyon çıkıyor ortaya. Günde birkaç dizi izleyip, birkaç kırmızı tuborg içip, birkaç saat ders yapıp, birkaç saat uyuyorum! Ne kadar ilginç değil mi?

3) Yarım kalan ne varsa hepsi geçmişte. O yüzden yaşarken tamamlayamadığım şeyleri yazarken tamamlamaya çalışıyorum. Bu, açık bir yarayı kendi kendine dikmek gibi bir şey. Acı veriyor evet. Ama dikilmezse de olmaz. Benim de ıgınem yok. Sadece kalemim var.

4) Çocukluk hepimizin sığındığı bir liman aslında. Şanslı olanlarımız çocuk yapıp onlara sığınabildiler. Benim gibi bunu beceremeyenler de kendi çocukluklarını evlat edinip onların gölgesinde yazarak yaşayabiliyorlar işte. Kader...

5) Çocukken babam yakışıklıydı annem de güzel (hâlâ öyleler ama o zamanlar başka türlüydü tabii). Çocukken en büyük kaygım yeni ayakkabılarla top oynadığımda annemden yiyeceğim fırıncıydı. Çektüğüm hiçbir acı gerçek acı değildi de sanki büyük bir oyunun parçasıydı. Şimdi ve gelecek çok sıkıcı. Siz, biz, ülke, hepimiz çok sıkıcıyız. Hâl böyleyken durup durup çocukluğumun renklerine kaçmayıp da ne halt edeyim?

6) Ne kadar büyük hatalar yapmış olursa olsun, belli bir zaman girince araya kendini affedebiliyor insan. Büyük hatalarım oldu benim de. Şimdi yıllar sonra, aklımin kilisesinde kendimle hesaplaşıp günah çıkartıyorum. Bunu herkes yapmalı bence. Çünkü dünyayı 'afletmek' kurtaracak ve bunun tek yolu içeriden dışarı doğru affetmek...

7) Başka bir geçmiş mümkün değildir. Şimdi ve gelecek, bir sürü seçeneği ve kaygıyı içinde barındırır. Oysa geçmiş biraz belki, biraz da keşke dedirtip hayıftandırır sadece. Belki ve keşkenin burukluğu da 'acaba'nın keskin paranoyasından çok daha evladır.

8) Çocukluk güzeldir. Geçmiş geçmiştir. Şimdi acı verir. Gelecek de kaygı... Kendimle de geleceğimle de cebelleşemeyecek kadar yorgun hissediyorum kendimi. İşte bu yüzden kardeşlerim, bu yüzden sık sık çocukluğuma ve geçmişime sığınıyorum... ★

SEN NEREYE, KİTAPLARIN ORAYA!

babil.com'dan gözleri yormayan ve
60 saniyede e-kitap indirebilen
Türkiye'nin e-kitap okuyucusu.
Calibro. Yeni okuma alışkanlığınız.

149 TL'den
başlayan fiyatlarla
babil.com'da

Muzıkan Yanko ve
Kamyonka

Elinizdeki bu küçük hikaye kitabına da bir hikaye var. Bundan yaklaşık yüz sene önce Ahmet Rasim, 'Sıcaklar'ın hikayelerini tercüme ederken, kendi tercümelerinin de o dönemde yapılmış birçok tercüme gibi, zaman içinde, Türkiye'ni kendine has künimaları ve savrulmalarıyla edebiyatla unutulacağını ezbette düşünmüştü. Hatta tercümelerini tahire aldığını haberin yakan zamanda olamaz olacağını belli de aklına bile getirmemişti. Papirsenze Yayınevi olarak, ileride, 'Tik Tercüme' başlığı altında okurlara sunacağımız bir kitap dizisini Muzıkan Yanko ve Kamyonka (orijinal ismiyle Lux in Tenebris Lucet) gibi iki hoş hikayesiyle mükemleliyor ve Ahmet Rasim'in hanımında tercümesiyle tükdim ediyoruz. Ahmet Rasim'in eserlerine aşırı olarak, hem Muzıkan Yanko'da hem de Kamyonka'da Rasim'in bu eseri neden tercüme ettiğine dair ipuçları bulabılırız. Rasim'in 'Gözel Eleni' isimli 'novella'sındaki iki ana karakterden biri olan Yankı'da da de tipki Muzıkan Yanko'da olduğu gibi, namlı dernek, açmak üzere olan bir çiçek gibi, hayata henüz temas

Paperback 15.95

Publiseri: Sıcak ve Kamyonka 10.25

ISBN

calibro

• Calibro hakkında detaylı bilgi için: www.calibro.com

Calibro bir **babil** markasıdır
com

Aksamsefası

calibro
İndir. Oku.

33. ULUSLARARASI İSTANBUL

8 - 16 KASIM 2014

www.istanbulkitapfuari.com

kitapfuari

istanbulkitapfuari

kitapfuarij

Ziyaret Saatleri :

Hafta sonu * : 10.00 - 20.00

Hafta içi : 10.00 - 19.00

(*16 Kasım : 10.00 - 19.00)

Neden?

İREM SAK

NEDEN PARAŞÜT

Benim en büyük tutkum özgür olmak. Yalnızlığı seviyorum. İlkokul 3. Sınıftaydım. O zamanlar, ilk defa ailemden ayrı kalarak, Konya'ya yarışmaya gitmiştim. Kendi kendime "Tek başına olmak hem çok zevkli, hem de ürkütücü bir şeymiş." dedim. Üniversite zamanı gelince de ev arkadaşı arama derdim olmadı. Zaten şimdi de yalnız yaşıyorum...

Paraşütle uçaktan atlama işi ilk kez ne zaman aklıma yattı, nerede gördüm hatırlamıyorum. Ama elbet bir gün uçaktan tek başıma atlayacağımı biliyordum. Geçen sene olaylar birbirini izledi; Mehmet Erdem'le yamaç paraşütü ve Hayko Cepkin'le program... En sonunda ise kendimi devrem Can Bonomo ile Türk Hava Kurumu'nda eğitim alırken buldum... Geçen yazım Mehmet, Hayko ve Can'dan oluşan manyaklar ordusu yüzünden şahane geçti.

Hayatım boyunca o ilk paraşüt açtığım anı unutamam. Hem çok mutluydum, hem de korkudan ne yapacağımı şaşırdım. Ayaklarıma bir baktım, havada asılıyım. Hava mis gibi, ses yok; sadece paraşütten gelen fıtı fıtı fıtı rüzgâr çarpma sesi... Dayanamayıp başladım şarkı söylemeye! Kafamı sağa çevirdim Efes Harabeleri... Babam hep söyler: "Cennet de cehennem de burada" diye. O an gördüklerim, adeta cennetten bir kare gibiydi. Bir de ayaklarıma altından leylek sürüşü geçti ki; o anı da hiç unutamam...

Paraşütle atarken, benim gibi yeni yetmeysen uçağın kapısının kenarına geliyorsun; sınıksız tutunup öyle atlıyorsun. O tutunma anında "Ya ben n'apıyorum burada?" dedim kendi kendime. Uçaktan aşağısı 4 kilometre! Evler küçük, insanlar karınca bile değil, yok! Ama 17 kez atladım galiba. Paraşütle atlamak yorucu da bir şey; mesela 3 kez atladığım gün sarhoş gibiydim. Bu yaz bir uçak sorunu olduğu için düzenli atlayış yapılamadı İzmir Selçuk'ta; ama Dubai'deki atlayış videoları çok hoş... Hem Meryem Hocam da orada. Oradan da atlasam ve ölmesem ne güzel olur!

Ölmesem demişken; tabii ki de şakası yok bu atlamanın. Eğitim sırasında ölüm riskleri anlatılırken, Bonomo ile hoş bir bakışma anımız var ki; o bakışın adı "Len biz n'apıyoruz?" bakışı... Dikkadi olacaksınız işte. "Elektrik tellerine doğru süzülme, yeter İrem" dedim kendime. Ama bizim gibi "İllaki tek başıma atlayacağım" diye bir isteğiniz yoksa, gidin Selçuk'a Tandem Atlayışı yapın hocalar eşliğinde. Pişman olan beni arasin...

Bu yaz hiç atlamadım ama hani bir gün devrem Bono ve Hayko ile el ele atlasam çok mutlu olurum. Ben de Hayko gibi damacana stayla karpuz gibi atlamak istiyorum uçaktan. Ama yalan yok; rüyalarım girdi bu atlama işi. Sonradan bir korku sardı. Beslan hocama "Ben bir daha atlamam" dedim... "Sus len" dedi. "Bana gel atarız biz seni" dedi. Bir tane akıllı yok ki çevremde. Ama "İyi ki de yapmışım" dediğim şeylerde, ilk üçte paraşütle atlamak var. Şimdilik...✿

DİPNOT*

ÖMER GÖKSEL

* PERDELERİ YIKIYCAM, SEN DE ASARSIN!

* SEVGİLİMLE BULUŞCAM!

* EV DEKORASYONUNDA KULLANIYORUM.

* HİÇ ERKEK YOK! TEK TEK "KİM VAR" SAYDIRMA BANA!

* 3 SANYEDE BİTİRİP GEÇMİŞİ DAŞANDAREN ESKİ SEVGİLİMİ Mİ DİYOSUN?

* ÇALIŞMADIĞIM YERDEN ÇIKTI!

98 DÜNYA KUPASI'NDA ŞİKE

Neredeyse her erkeğin unutamadığı iki şey vardır; bir dünya kupası ve bir efsane futbolcu... Birkaç erkek bir araya geldiğinde söz muhakkak dönüp dolaşıp meşhur noktaya varır; misal, biri çıkıp izlediği en haşmetli dünya kupasının 82 Brezilya olduğunu söyler ve Zico, Falcao ya da Socrates'i hayranlıkla anarsa öteki dayanmayıp parlar; "başkan ayıb oluyo", 86'da Tann'nın eli haşa sahaya indi ne Zico'su Falcao'su! Maradona, amin!" Ben bu muhabbetlere hiç giremedim. Çünkü beni kalbimin çatalından vurup o ilk darbeli futbol anısını bırakan kupa serüveni biraz farklı. Benim için Tanrı, yüzündeki çillerle 98 yılında sahadaydı. Üstelik uzun güneş sarısı saçları ve elinde bir şişe bira vardı...

Biraz geri sararsak; 98 Dünya Kupası o yıl Fransa'da düzenleniyordu ve 10 Haziran'da oynanacaktı ilk maç. Turnuvaya günde 3-4 idmanla hazırlanan bir çocuktum; öğle saatlerinde asfaltta, akşamüstü olunca toprak saha, karanlık çökünce ise halı saha kenarında bekleyip eksik adamı olan maçlara giriyordum. "Ufaklık, oynar mısın?" diyorlardı ve ben de ufaktım, oynuyordum. Bu denli istikrar tutturduğum diğer bir konu ise klavye sesi idi. Yani bildiğimiz klavye sesi; takırtakırtakırtakır! Doğum günüm olan 27 Haziran yaklaştıkça evdekilerin yıllardır yediğim baş etlerinin artık parçalanmış kısımlarına yapıştırıveriyordum aynı ısrarlı diş darbelerimi; "bana bilgisayar alın n'olur, tuşlarının sesini çok seviyorum, n'olur! Valla oyun oynamayacağım ya! Bir şeyler yazacağım!" Yıllarca mecburen "biraz daha büyü,söz" deyip geçtiler ve bilgisayarın kendisini değil de sadece bir klavye alıp "al, bas, gönlünce ödtür yavrum" kurnazlığına girmediler. Aile olmak sanırım böyle bir şey, bunu şimdi anlıyorum. O aralar aile kavramından anladığım ise ara ara birbiriyle görüşen, yemeğe gidip okey oynayan küçük kabilelerdi. Kitap okumaktan nefret eden, yazı çiziyile ilgisi olmayan ama ilta "klavye sesi, takırtakırtakır baba!" diye tutturan ben de ailemin komşu devletleri ziyaretine iştirak ediyordum elbet. 12 yaşında, komşu evler de kâh evin oğlunun barfiks demirine asılırken kopan demirle birlikte sırdüstü yere yapışan nefessiz, mosmor bir çocuk kâh meraktan gizlice tuvalet dolaplarını karıştıran bir kâşiftim. Çünkü evlerin tümünde, bizimki dahil, çok sıkılıyordum; biri hariç. Kupayı Fransa kazanacaktı, 17 gün sonra bir bilgisayarım olacaktı ve ilk kez birine duyduğum platonik aşka suçüstü yapılacaktı. O eve gidiyorduk ve bunlardan habersiz aynanın karşısına geçip saçlarını taradım, jölenin dibini sıyrıp mutfaktaki limonun desteğiyle yakışıklılandım. Büyük alınma ve sivilceleri saymazsanız... Yıl 1998, 10 Haziran. Babam marşa bastı. Tuğçelere gittik. Önceki birkaç ay nasılsa öyle geçiverdi o akşam da; büyükler büyük şeylerden bahsetti, iş yerinde falanca adam da ne sorumsuzmuş, bi' de patron ha bire mesai kidiyormuş,

Aşkın da bir matematik problemi olduğunu henüz öğrenmemişim. Öğretelim, deyip devre arasında odasına çağırıyor beni.

havalarda epey ısınmışmış, hayda annem yine yanlışlıkla okeyi yere atmış... Bense Tuğçe'yi seyre diyordum. Yani ne yapıyorsak yapalım ben sadece seyre diyordum. Gözleri nasıl bu kadar yeşil, yoksa jöle mi sürüyor gözlerine, o kadar saç var ki ben olsam gece uykumda boğulup ölebilirim, her 10 aramamın ortalama 2'sinde telefonu o açıyor, sesini duymak için akşamüstleri arasam daha iyi olacak, acaba geçen sefer hapsurduğumda anladı mı... "Kola içer misin?" diye soruyor, "ben değilim uydurma" diye cevaplıyorum. Kola içiyoruz.

Günler böyle geçerken Brezilya ve Fransa adım adım finale yürüyor. Bütün dişlek mahalle arkadaşlarım sokak maçlarında kendisine Ronaldo diyor, Ronaldo Türkiye ve Fransa'da goller atıp duruyor hızla. 27 Haziran geldiğinde ise hem benim hem Tuğçe'nin birer bilgisayar oluyordu. Bir kampanya sayesinde bilgisayara giriyor babalarımız. Tuğçe'yle hemen futbol oyunu yüklüyoruz makinalara; onu yendiğimde bile yeniliyorum, haberi yok. Yani ben öyle zannediyordum. Final maçı için onlara gittiğimizde anladım ki yakalanmışım; Zidane'a o yıl hayran olan ben, önümde patates kızartmasıyla oturuyordum. Tuğçe ve birası yanımda; ona bira serbest çünkü Tann'nın çilleri benden 5 yaş büyük. Onun patatesinde acı ketçap var, benimki tatlı. Bunları hiç hesaplamıyordum o sırada; kendinden büyük kızlara âşık olup duran ben hiç yakalanmamışım, cahilce rahatım ve aşkın da bir matematik problemi olduğunu henüz öğrenmemişim. Öğretelim, deyip, devre arasında odasına çağırıyor beni Tuğçe; "gel, bir kitap göstereceğim sana."

Ufaktım, gittim odasına. Yatağının kenarında, yüzüm dolabın aynasına dönük oturmaya başladım. O yerde birtakım kitaplar karışırken aynadan gözlerime bakıverdi bir anda. Dudakları ufak bir yavruyu yutan başka bir balık gibi açılıp kapandı ve ben içimde alev alan ormanın üstüne evdeki bütün halıları atmaya başladım. "İliraf et hadi, bir şey söyleyeceksin Kaan sen bana?" Gülümsüyor bunları söylerken, ne kadar keyifli Tanrım, bana adıyla hitap etti, dudakları, kaşları bulut gibi, hakem düdüğü, ikinci yarı başlıyor galiba. Ama "maç başladı" diyemiyordum. "Sana aşığım" diyemiyordum. "Tuğçe ya ben niye takırtakırtakır klavye seviyorum ki?" diye soramıyordum. Kaçmaya çalışıyor kafam; futbolcuları düşün! Zidane, Ronaldo, Bergkamp, Tuğçe, Suker, Thuram, Tuğçe, Klinsmann, Tuğçe. Tuğçe'nin vurduğu topu ağlardan çıkartmaya çalışıyorum. "Yoo" şeklinde bir krampon çıkıyor ağızdan "yooo!" içeri gidiyorum hemen, sonra maç bitiyor, Fransa evinde dünya kupasını kazanmış, 80.000 taraftar kol kola tek bir şarkı söylüyor seremonide; "We Are The Champions!" Eşlik ediyor Tuğçe. Şampiyonlar. Dönüyoruz eve, oturup klavyenin başına sinirle rastgele tuşlara basıyorum. Ve o günden beri gıgıgım bütün evlerde sıkılıyor. 🐸

OT DERGİ İMZA GÜNÜ

**OT YAZAR
ÇİZERLERİ TÜYAP
KİTAP FUARI'NDA**
maksat muhabbet
olsun

15 Kasım Cumartesi: 15.00 - 18.00
3. Salon 105 No'lu Stand

OtLaRkEn®

- Azıcık idareli kullan, her cümlemin sonuna üç nokta koyarsan yazı uyar tabii hacı!
- **Kitap değil de daha çok kitap ayracı okumayı seviyorum!**
- Ecetemelkuran çarpsın ki bizim dergide yazıyo oolum, artık yapmayın şu espriyi!
- **Ben günü 20 saat yaşıyorum, geri kalan 8 saat de uyuyorum!**
- En son hangi sayfayı yaptıysan "Popüler müzik nereye gidiyor" diye sayıklıyodun uykunda bebiş!
- **İşte bunlar hep megabayt!**
- Senin saçlar kıvrıkcık, dekupeyle uğraştırma şimdi beni, bana kel fotoyla gelin!
- **Grup Libido diye müzik grubu kuralım desek atlarsın hemen!**
- İlla Arial Bold harflerle, "lütfen dergimizi temiz tutalım" diye A4 çıkış alıp duvara mı asalım!
- **Senin bu yaşlarda yapacağın en güzel spor seks, yürüyüşü egzersizli filan yaşlanınca da yaparsın!**
- İyice Gemide ortamına çevirdiniz dergiyi, bi küfür etmeden durun amk!
- **Oh bi dergi daha bitti, naabıcaz be Kâmil, TÜYAP'a imzaya mı gitsen!**

KASIM 2014 Sayı: 21 - Aylık Edebiyat Mizah Dergisi
Aylık Yayın Süreli Yayın - Yayıncı: MEDU YAYINCILIK TİC. LTD. ŞTİ.
İmtiyaz Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Enes Hızal
editor@otdergi.com - bilgi@otdergi.com - reklam@otdergi.com
www.otdergi.com

Adres: Bereketzade Mah. Banker Sok. No: 6 A/B Beyoğlu İSTANBUL
Tel: (0212) 232 33 09
Baskı: Uygun Basım, Merkez Mah. Çınar Cad. Kavak Sok. No: 34
Yenibosna-Bahçelievler İSTANBUL Tel: (0212) 451 60 90
Genel Dağıtım: DPP (0212) 622 22 22 - ISSN: 1308-450X

Abonelik: www.unitasdagitim.com

OT'ta yayınlanan tüm yazı, çizim, esprî ve karikatürlerin yayın hakları saklıdır. Yayıncı, yazar ve çizilen yazı izni alınmaksızın hiçbir yazı, çizim ve görsel yayını organında ve sanal ortamda kullanmaz.

Aylin Aşkın ile Hadi Buyur

Her Çarşamba Saat 14:00'da

**SHOW
RADYO**

showradyo

show_radyo

www.showradyo.com.tr

Akşamsefası

“ Kendimi bazen o kadar çaresiz hissederim ki bir yerlerde beni bulacak birinin var olduğu umuduyla sabretmeliyim diye düşünürüm. Muhakkak biri olmalı bu yüzden. Bizi arayan, bizi bulmak isteyen, gözyaşlarımıza kayıtsız kalamayacak biri.

Biraz gözünüzü açın, biraz kulak kabartın, o saniyede çığlıkları duyacaksınız, acıları, iniltileri... Biraz sinenizi yoklayın, oradaki sızıyı hemen fark edeceksiniz.

Hepimiz başladığımız noktada sona erecek bir yolun salıkleriyiz. Hasretten dizlerimizi karnımıza çekmiş bir halde inleyip durmamızın asıl sebebi bu!

Fırlatılıp atılmışız bir kere bu dünyaya.
Biz kendimizi burada bulduk.
Bir baktık ki buradayız.
Yaşamı seçmedik, ona maruz kaldık.
Şaşkınlık. ”

